

Č e r m e n.

1.

Život sw. Fortunata,

kněze.

D swatém Fortunatu zachowala se nám toliko nepatrná zpráva. Byl Fortunat knězem při kostele Turritanském, kterýž asi 12 mil od města Spoleta w papežské zemi leží. Ač powinnosti staru swého co neyswědomitěji plnil a zachováwal, nechtěl předce nikomu obtížným býti, ale gafo sw. Pawel pracj rukau swých sebe živil. A že byl mužem střidným, w chudobě si líbugjcjm, mnoho mu z práce wybýwalo, což na chudé wšlecko obracel, kteréž i živil i šatil i wšsemi ginými potřebnostmi dostatečně zaopatřowal. Kdož dělá zemi swau, nasycen bude chlebem: ale kdož následuge zahálky, blázen gest. (Přísl. 12, 11.)

An gednoho dne právě na poli swau pracj odbýwal, wyworal dwa penjze. Po něgaké chwjli wzal se tu něgatký člowěk, snážně o almužnu žádagjcj. Fortunatus nemage ničeho u sebe, coby dáti mohl a na nalezené penjze nepamatuge, poukázal žebřjcjho cizince do domu řka, že hned přigde a něco mu dá; tento ale

wolal tjm horlivěgi: »Pomoz mi služebnjče Boží!« Tu upamatomow se Fortunat na swůg nález, wyňal peníze a prosjcmu ge dáwal: »Wezmi,« řka, »bratře tyto peníze a kup si, čeho potre- bugeš.« A an peníze zalešly se w ruce geho gafo zlato. S welikau srdečností nutil muž Boží cizince, aby wzal co mu Bůh sám usau- dil, a zbawiw se tak nalezených peněz, w práci swé pokračowal. »Kdo dává chudému, nebu- deť nuziti: ale kdož nedbá na prosjcmu, trpěti bude nedostatek;« (Přísl. 28, 27.) »a kdož se smilowává nad chudým, gafo na aurof půgču- ge Hospodinu, a onť za dobrodinj odplatj ge- mu.« (Přísl. 19, 17.) To také šhledal a zkusil sw. Fortunat; neboť bylo požehnánj Boží s ním wo wšlechny dny žiwota geho, poněwadž dobře čině skládal si poklady w nebi a kdež geho poklad byl, tam také srdce swé měl, do- stal také za odměnu králowstwj nebeské.

R o z g j m á n j.

Ač nám žiwot sw. Fortunata kněze gen z části gest znám, nic méně můžeme se přec z něho ně- čemu naučiti, nač obyčegně někdo pozor nedává, totiž, že tento swatý za žiwa almužnu chudým udělowal a gináf dobře jim činil, neodkládage s tjm až na okamženj smrti; dobře wěda, že zlato a stříbro a giné zbožj nic neprospěge mu w hodině smrti. W tom ohledu z cela gináf smeyssel, než mnozi lidé za nasseho wěku, kterjž

za živa gen laťotj a šhrabugj, na chudého a na giné skutky dobré nedbagjce. Mysljt sice, že wšše zaš dobře bude, řdnž gen po smrti drahně peněz uřtawům aneb pro chudé a t. d. odkážj. Taci lidé se podobagj hodonjškům, řteřj přesytiwšše se, wšsemi řrmy pohrdagj. Ba to nenj žádná welká wěc, řdnž to darugeš, což š sebau wzjti aneb čeho déle užjwati nemůžes, a co chtěg neb nechtěg zanechatu musjš. Bohu gest owšsem řaždá almužna wzácná, wzácněgšj ale gedem penjz za živa nežli řto peněz po smrti, an wjce hledj na aumysl dárce nežli na dar. A řdo má lepšj aumysl, tenžli, co za živa dobrotiwým se prořazuje: čili ten, řdož auřkostj smrti teprw řstědrým se řtawá? Ach, gať mnozj gřau, řteřjž za živa ř chudým, gež před očima měli, twrdj a nemilosřdnj byli, a we wšřech wěřech ge zanedbawali, poslednj ale wůlj řwau chudé zaořpatřiti přřkazugj, ano i o ty řtarati se chtěgj, řteřjž w buřaucjch řtoletjch teprwa řjwi buřau. Mysljte, že ti a taci z dobrého aumyslu a z čistě řářky ř Pánu a ř bljžnjmu řať milosřdnj gřau? — Brawjm wám, že řdož za živa chudé pro řařomost řwau zanedbawal a teprw w řhodince smrti na ně wzpomjná, prawjm wám, že by ani při smrti chudým ničeho ze zbožj řwého neodřázal, řřny by řo déle pořjwati mohl; poněwadž ale řařomci ničehož š sebau nemohau wzjti, chtěgj mjtí aspoň po smrti dobrau posřst, o njž se za živa nestarali. Blázni, řko

lidské ovšem klamau, ale Boha neoklamau. Kdož by měl statek tohoto světa, a vidělby bratra svého, an nauzi trpí a zavřelby střeswa svá před ním: kterak láska Boží zůstává w něm? (I. Jan. 3, 17.) Nepowzbuzuge-li wás k milosrdenstwj bjda hlad a nahota chudých, kteréž před sebou vidíte: kdo uvěř, že s wámi hnula nauze chudých, kteréž nikdá neužijete? Či máte snad wětšj důwěru w jiné lidi, než w sebe samy, že almužna wásse bude sprawedlivě rozdělena? Gaká to possetilost? A buď ſi, že jinj lidé skutečně lépe znaji potřeby chudých, než wy ge znáte: svěřte jim tedy almužnu, dokud sami na žiwu gste, a nenechte chudých čekati teprwa na wassi smrt. O, gak dobře byloby postaráno o chudé, kdyby každý boháč raději o chudé wěku svého se staral, než o chudé wěku budaucjch! Mnohý pať namjtně, že se bogj, aby sám neschudl, gsa k chudým štědrý za žiwa. Gaká to possetilost! Mysljš snad, že ten, genž pase ptactwo nebeská a dává, howadům potravu aegich, a mladým krkawcům, oč křičj k němu (Žalm 146.): mysljš, že ten tebe opustj, kdyžby gšl pásl syny geho? Malé wjry, proč podhybugeš? Gšl opatrný šice, ale bezbožný; neboť kdož bohabežným gest, důwěřuge se w Boha, gest štědrý k chudým, a o zbožj své se nebogj: Či nedj Bůh: »Dáwente a dáno wám bude; (Luk. 6, 38.) kdo dává chudému, nebude nauzi trpěti, (Přjst. 28, 27); kdož se smilowává nad chudými, na aurok püg-

žuge Hospodinu, a oni za dobrodinj odplatj gemu« (Přisl. 19, 17.) A nepravj-li také: »Kdo sšaupě rozšiwá, sšaupě i žiti bude? a kdož rozšiwá w požehnánjch, z požehnánj i žiti bude. Ten pak, kterjž dáwá sšimě rozšiwagjcimu i chléb k gedenj, dá a rozmnožj sšimě wasse«? (II. Kor. 9, 6. 10.) Proč tedy mage laťowá zaslibenj, proč se strachugeš? Kdybys něgaké řizenj měl se Židem a Publikánem, a obdrželbys od něho zápis, i wěřilbys mu; a hle Bůh sliby swé zapsal w pjima swatá, a ty mu ne-wěřš? Z nehanjm opatrnost, gen kdyby se řjdila rozumem, a nikoli tělesnostj; neboť býwáme sšaupj gedom k chudým: k marnostem ale a rozmařilostem swým býwáme přjliš štědrj. A protož radjm tobě: čiň chudým dobře gak můžeš, na nic swětského se neohlédage, a co chceš, aby ginj za tebe činili, snaž se raděgi činiti sám. Nebo kdybys k zatracenj přigiti měl, co ti prospěge twá poslednj wůle a almužnn, gimiž se za žiwa od zatracenj wyšaupiti můžeš. Nežpoléhen se na přátely swé, nebo čeho ty sám nečinš, gak oni za tebe činiti budau? Lépe gest časně o sebe samého se starati, než pozdě bych a honiti. Dawen zbožj swého, pokud twé gest, po smrti twým giž nebude; ginj budau gjm wládnauti a snad ani wůlj twau se nebudau sprawowati.

Blahoslavenj, kterjž rozumj nad nuzným a chudým, w den glj wyswobodj geg Hospodin. (Žalm. 40, 1.)

Před smrtí učin dobře přáteli svému a podle možnosti své vztahuge ruku, dáwen chudému. (Sirach. 14, 13.)

Dáwen chudému a ospravedlnug dussi swau. Před skonáním svým čin spravedlnost: nebo w hrobě není proč dobýwati živnosti. (Sirach. 14, 16. 17.)

Čiňte sobě přátele z mamony nepravosti, aby, kdybyste zemřeli, přigali vás do věčných stanů. (Luk. 16, 9.)

Dokudž čas máme, činnme dobře wssedněm, a zvláště pak domácím wjry. (Gallat. 6, 10.)

M o d l i t b a.

Naklon, prosím o Bože, na přjmluwu sw. Fortunata, kněze, srdce mé k swědectwjm twým a ne k lakomstwj. Odvrati oči mé, aby newiděly marnosti; ale deň, abych widěl a poznal marnost nad wesskerau marnost wětšj, býti totiž zde na swětě bohatým, na wěčnosti ale chudým; zde wyhledáwati časnu chwálu, na wěčnosti ale w potupě zůstati. Skrze Jezu Krista Pána nasseho. Amen.

Desátý den :

Život sw. Pamfila,

kněze a mučedníka.

R. 309.

Sw. Pamfilus narodil se w Berytě we

Fénicii w djlu swěta Usi z rodičů wznessených a bo-
 hatých. Mage wyborné dary ducha a pilnost neu-
 nawenau, nabyl we wyborných sškolách Berytských
 tak welikých wědomostí, že obec na něho gedno z
 předních důstojenstwj w městě wnesla. Wšak
 swětšlé wědomosti a poctivosti nebyly što, dušsi
 geho wyššim poznáním roztauženau utišiti a
 ukogiti žizeň po Bohu práhnaucj. Temnosti
 pohanstwa, w kterýchž zrozen byl a odchowán,
 zdály se mu wždy děsnějšj a děsnějšj, a bu-
 dily tjm wětšj tauhu po swětle a po prawdě
 w srdci geho. A swětlo, kteréz každého člowě-
 ka oswěcuje, přicházegicjho na tento swět, o-
 swjtilo také temnosti geho a rozplassilo mraky,
 oko duše geho zastiňugjcj. Pamfilus se naučil
 totiž znáti náboženstwj křesťanšlé a w Kristu
 Ježíši nalezl wše, což mu wšedn wědomosti,
 a zbožj celého swěta dáti nemohly. Z opustiw
 wše, čeho swět si wážj a co miluge, gal se
 pjsma swatá ustawičně studowati a wesskeren
 žiwot dle zákonů Páně žjrditi. Aby pak we
 wjře swaté se utwordil, putowal do Alexandrie
 a w slawné sškole Alexandrišlé, kterauž ten-
 kráté řjdl Pierius, žák Origenůw, doplňowal
 a zdokonalowal wědomosti swé o náboženstwj
 Kristowu. Potom usadil se w Césarei Pa-
 lesinšlé, wedl dokonalý a swatý žiwot. Zde
 si ustawičně rozzimal hluboký a tagný smysl
 pjsm swatých, dal ge s welikau pilností na
 swůg náklad opsati, a opisy rozdal nábožným
 křesťanům, o kterýchž wědel, že s prospěchem w

nich čítati budau. Zjidel zde také wtegnau školu, w kteréž se písma swatá wykládala, založil welmi pěknau knihownu, dle sw. Zsídora Sewillského na 30.000 kněh počítající; on sepsal také sám mnoho kněh, od sw. otců welmi chwálených, wšak nazwijce giž ztracených, a wedl od té doby, co na kněžstwí posvěcen byl, welmi přísný a tuhý život. Po rodičích chudým zděděné rozdal gměnj, a vzdálim se od hluku swětského, snažil se gediné Spasiteli swému slaužiti a horliti gediné o čest a sláwu Boží. Dáno pak bylo gemu také negenom w Krista wěřiti, ale i trpěti pro něho. Roku totiž 307. kázal ho Urbanus wládař Palestinský s mnohými jinými křesťany gjeti, a že o geho weliké učenosti a wýmlownosti slyšel, powolil mu na saudu se hágiti. Pamfilus hágil wjru swau důkazn nepochybněgšimi: ale Urbanus patřil k těm lidem, kteříž magjce oči, newidj, a magjce ussi, neslyšj, gegichž srdce se zatwardilo a před prawdau se zamýká. Urban se chtěl toliko na wýmlownosti sw. kněze obweseliti, nikoli ale srdce swé prawdě otewřiti, a proto geg wšsemožně nutil, aby odřeknuw se Krista, modlám obětowal; an ale Pamfilus po wůli mu w tom nebyl, kázal mu boky ostrými drápy rozermati. Ale žádná muka nebyla s to, pewnau wjru sw. mučedníka zwiřlati, tak že wládař hněwem a hanbau zarděn, nepřemoženého kněze opět do hnusného žaláře umrci rozkázal, w kterémž giž wjce křesťanů

wězelo. Dvě léta držán byl u wězenj k ne-
malému prospěchu spoluwěznů, kteréž slowy a
skutky k stálosti u wjře napomínal, a aby ra-
dostným srdcem život swůg za Krista nasazo-
wali, wzbuzowal. W čas wězenj swého sepsal také
příspěnjm Eusebia obranu nábožného a učeného
kněze Origena, kteréhož někteří z kacířstwj nařkli.

W tom čase byl wládař Urbanus z dů-
stogenstwj swého swržen a pro welké zločinstwj
z rozkazu císaře Maximina stat. Firmilian,
kterýž po něm wládu w Palestině nastoupil,
nebyl o mnoho lepší; neboť také welmi diwoce
pronásledowal křesťany. A ten pohlaw Pam-
fila a Valence a Pawla na soud swůg a
widá, že u wjře křesťanské stálj gsau, odsaudil
ge aby stati byli. Valens byl jáhen církwe
Jerusalemské, stařeček welmi welebný, a w pís-
medh swatých tak zběhlý, že ge od slowa k
slowu z paměti uměl; Pawel ale pocházal z
Gamine w Paléstině, a byl pro wjru křesťan-
skou welmi horlivý.

Kolem soudné stolice stálo dráhné množ-
stwj lidu a mezi nimi byl také Porfyrius, slu-
žebník, kteréhož sw. Pamfilius milowal a pěstowal
gako wlastnjho syna. A ten uslyšaw, že
welitel geho Pamfilius hrdla gest odsauzen, pro-
sil, aby se mu powolilo těla mrtwá pochowati.
Gaudě z toho Firmilian, že Porfyrius křesťanem
gest, tázal se welmi hněwivě, zdaliby také
křesťanem byl? a ldnž tento přisvědčil, kázal
ho wládař železnými drápy tak ukrutně dřiti,

že holé kosti widěti bylo; a na to geg f upálenj odsaudil. Weselau twářj, gašobn bolesti ani necjtil, ubjral se swatý tento mučednjš lu hranici, a ani ústa neotewřew, podstaupil bolestnau smrt. Toliko slowo Jezjš zawznělo z úst geho, než dussi swau wypustil. Gistý setnjš Seleukus, rodem z Kappadocie, přinesl sw. Pamfilowi năwěštj o smrti wěrného služebnjka geho Porfyria, a gelikož swatých wyzuawačů křesťanským poljbenjm pozdrawowal, byl i hned gat a na to stat. Po něm byli i ginj gessťe odpraweni*) až i řád na sw. Pamfila přissel. To se wssě dălo dne 16. unora roku 309. Na rozkaz wládařům zůstala mrtwá tato těla nepohřebena, neboť měla býti potrawau drawé zwěře. Čtyři dny ležela zde a wssak bez porussenj; neboť drawá zwěř nedotkla se gich. Tu teprw podařilo se křesťanům, odněsti ge a počestně pohřbiti. Gako Urban tať podobně upadl Firmilian w nemilost cjsaře, od kteréhož pať f hanebné smrti odsauzen bjdně zahynul. »Nebud dobře bezbožnému, aniž prodlení budte dnowé geho, ale gako stjn ať pominau, kteřjž se nebogj twářj Hospodinowj.« (Kazatel 8, 13.)

N o z g j m á n j.

Sw. Pamfilus čital netoliko sám welmi bedliwě pjsma swatá, ale i čtenj gich giným radil a schwalowal. A w skutku nenj nad

*) Wjz den 16. Unora utrpenj sw. Theodu'a a Zullana.

písmo swaté dořonalegšj a nám užitečnégšj i
 prospěšněgšj knihy. W tom písmě swatém
 čtaje, mnohem snáze náklonnost k marnostem
 swětským udušjš, cestě ku spasenj přjmo wedau-
 ci se naučjš a přjkladem swatých we wšseliké
 dořonalořti se utwrdjš. Nebo w písmě swatém
 mluwj k tobě Bůh sám, a co činiti byš měl,
 tě wnučuje a radj. A ty byš nechtěl poslau-
 chati, řdyž Bůh ti radj, ani odpowjdati, řdyž
 k tobě mluwj; Ty byš chtěl oči zamjrat, řdyž
 Bůh twůg zrcadlo ti podává, w kterémž byš
 widěl wšsečn činy swé, i dobré i zlé? Z
 odstup od tebe posetilá ta myšlenka! A wšak
 písma swatá nesmjš cisti toliko z pauhé wšse-
 tečnosti aneb zwědawosti, ani toliko na swůg
 rozum se wzpoléhage, sic netoliko nebudeš mji
 žádného užitku, ale i snadno w bludny se za-
 motáš, z kterýchž se dřjwe nemynpleteš, ledabynš
 se nawrátíl pořornau wěrau k učitelům cirkwe,
 kterjž k tomu od Boha ustanoweni gsau, aby
 ge wykládali. Gsaut Bohužel mnozj, kterjž
 písma sw. pilně čtagj, nikoli ale proto, aby
 cestám Božjím se naučili a žiwot swůg napra-
 wili: nébrž gediné proto, aby držáni byli za
 učené a maudré i s bohabogné; gsaut také, kterjž
 písma swatá bludně i mylně wykládagjce lehko-
 wěrný lid o wjru připrawugj, a w blud a w
 řacjřstwj uwrhugj. Těm zagisté písma swatá
 negsau ku wzdělánj, nébrž k záhube, gim ne-
 mluwj w nich Bůh, ale řábel, genž lbáť geu od
 počátku. O, řřestanská dusse, pakli a na wa-

senj twém záležj, odlož mrzké knihy, kteréž ti lidé bezbožnj w těchto dobách do rukau wstragj, odlož ge rychle, dřjwe než ged gegich celau podstatu twau nakazj, a wezmi raděgi pjsma swatá do ruky. W nich čjteny bedlivě, coš přečetla, to si rozgjmen, čemu nerozumjš, to si den od katol. kněze wyložiti, a pak dle toho žiwot swůg řiď a zprawug. W tom čtenj nagdeš útěchu w zármutku, posilu w klesánj, radu w pochybnostech, powzbuzenj w línawosti; w tom čtenj se naučjš maudrosti Božj a opatrnosti swětšlé, a co a gať w těchto dobách konati byš měl, zwjš. Tam se utwrdj twá wjra, rozmnožj se naděge, láska pak w plamen neuhasitelný se roznjti; protož také blahoslawj Žalmista muže, kterýž přemeyšlj w zákoně Hospodinowě dnem i nocj, (Žalm 1, 2.) a Josuowi přikázal Bůh, řka: Už neodegde kniha zákona tohoto od úst twých, ale přemysšlowati budeš w něm we dne i w noci, abyš oštrjhal, a činil wselecky wěci, kteréž psány gsau w nj. Tehdáž zprawjš cestu swau a porozumjš gj. (Jos. 1, 4.)

Kteréžkoli wěci napsány gsau, k nassemu naučenj napsány gsau: abychom strze trpěliwost a potěšenj Pjsm naděge měli. (Řjm, 15, 4.)

Wsseliké pjsmo od Boha wděchnuté, užitečné gest k učenj, k trestánj, k napravowánj, k wyučenj spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Božj ke wsselikému skutku dobrému hotový. (II. Tim. 3, 16. 17.)

W nichž (w Epistolách) některé wěci gsau

nesnadné k brožumnění, kterážto neucení a neustawičný přewracugj, gafo i giná Pjsma k swému vlastnjmu zahynutj. (II. Petr. 3, 16.)

Rozumjš-li, co čteš? — A kterať mohu rozuměti, leč někdo wyložj mně. (Skut. 8, 30. 31.)

M o d l i t b a.

Oswěť prosjm Pane Bože, oswěť na přimluru služebnjka swého Vamfila mysl mau, abych dnem i nocj rozgymal si sw. zákon Twůg a zachowáwal geg celým srdcem swým. K Tobě se utjkám, nauč mne plniti wůli Twau: nebo Bůh můg gfi Ty; den mi rozum ať znám swědectwj Twá a cesty sprawedlnosti swé wyuč mne, a den mi bázeň Twau, genž počátkem gest prawé maudrosti; o to prosjm skrze Ježíše Krista, Syna Twého, Pána nasseho. Amen.

Na dnešní den wřipadá také swátek: w Římě sw. Zuzeneia, mučeb.; w Augustobunu sw. Neweriana, biskupa a Pawla, kněze; w Rappabocii sw. Thestestia, mučeb.; w Egypťě swat. mučebnjka Jichyriona a sw. Firma; w Xerustii sw. mučebnjku Felina a Graciana, wogátů; w Woronii sw. Prokula, bisk. a mučeb.; w Amerii sw. Sekunda, mučeb.; w Umbrii sw. Crescenciana, wogáka Římského a mučebnjka, a sw. Fortunata kněze; w klášteře Berinensském sw. Kaprasia, opata; w Trewiru sw. Simeona, mnicha a m. g. sw.

2.

Žiwot sw. Grašma,

biskupa a mučedníka.

R. 303.

O swatém Grašmu nezachowala se žádná zpráva, o kteréžby se poněkud pochybowati nemusilo; co však o něm wíme, w krátkosti tuto sestaweno se nagde. Když za cjsaře Diokleciana pronásledowánj křesťanů po dlaubé přestáwce wypuřlo, utekl se sw. Grašmus, biskup, do hor Libanůch, kdež po některý čas se ukrýwal, žiw gsa bjdně a nuzně. Tu ale zgeweno mu, aby se nawrátil do města swého, do Antiochie, což také k nemalému potěšenj zarmaucených křesťanů bez odkladu učinil. To uslyřšaw cjsař Dioklecian, kázal ho i hned powolati, a sedna na saud, tázal se ho, co by byl a odkud by pocházel? Swatý Grašmus gsa krásný na těle i na duři, odpowěděl, že křesťanem gest. Po těch slowech pobjzel ho cjsař, aby bohům vlastenským obětowal, nechceli bjdně zahynauti; načež swatý biskup srdnatě a pokorně odpowěděl: »Tohož ó cjsaři bohda neučinjm, abych kamenům a řezbám, kterýmž ty sám se podobáš, obětowal. Gá toliko obětugi Bohu žiwému, kterýž stwořil nebe i země i moře i wšse, co w nich gest. Tomu gedinému slaužj dusse má; tobě pak po wůli nebudu.«

Tak zgewné a smělé přiznánj se ku wjře

křesťanské popudilo císaře nad míru, tak že bez průtahů rozkázal svatého biskupa holemi bít, ostrými křídami bořit a prsa jeho držet, ohněm pálit a ginát a ginát mučiti. To když muž Boží vše trpělivě snesl, Boha velebě a chvále, byl opět do vězení uvěřen. Ale jako druhdy angel Páně Petra apoštola z rukou krvežijivých Židů vytrhl: tak také nyní sprostil Erasma vězení, a do Itálie ho doprovodil do města Singodunum. Přestěhováni sv. Erasma nemohlo dlouho tagno zůstat, a zvláště proto, že dráhně množství lidí, vidouce jeho svaté obcování a zážitek mnohé, kterých na chorých a nemocných konal, od něho křiti se dalo. To uslyšav Maximianus císař, kterých těmi krájinami vládl, rozkázal Erasma postavit, a sedna na saundau stolic, velmi přisně se ho tázal, zdali křesťanem gest, a zdaž se modlí ku Kristu, jehož židé byli užířovali? Na to když sv. Erasmus posvědčil a ani na sliby císaře ani na vyhružky nedbal, byl nepřerušelivě mučen a pak uvěřen. Konečně přišed zážračným způsobem na svobodu, umřel ve Formium v Kampanii roku 303.

R o z g j m á n j.

Když uvážíme horlivost, kteráž osvědčí Svatoj vůli Boží zachovávali, když uvážíme trpělivost, kteráž neytěžší muky podstupovali, když konečně uvážíme plamenau lásku k Bohu,

kterauž wsselikerá pokussenj poráželi; a na opak
 řdyž si představíme swau lífnawost a nedbalost
 w službě Boží, swau netrpěliwost a chaulosti-
 wost w protiwenstwj i sebe menššjm, a konečně
 i swau náklonnost k marnostem swětšým: tu se
 musíme rditi studem a srdce nasse měloby hořem
 puřati. Mluw křesťanská dusse, mluw, co gest
 toho přjčinu, že twé smeysslenj a gednánj tak
 rozdjlné gest od smýsslenj a gednánj swatých
 a swětíc Božjch? Zdaž newyznáwáš také tu
 wjru, kterauž oni wyznáwali; zdaž není cjl
 twůg tentýž, ku kterémuž oni wšši silau spěcha-
 li? Zdaž neslaužjš témuž Bohu, kterémuž oni
 slaužili? Zdaž neužíwáš těch samých prostředků
 a milostí, kterýchž oni užjwali w čas pokussenj
 a protiwenstwj, aneb zdaž giného wůdce máš,
 než oni měli? — Či mysljš, že oni byli bez
 citu, že byli prosti wšsedh náruživostí, že nebyli
 k zlému wsseligak pokussenj, aneb že bog gegich
 snažšj a lehčj byl, než twé potýkánj! Nuže
 mluw, ó dusse, co gest to za přjčinu, — že
 an oni swatě žiwi byli a den ode dne se zdo-
 konalowali, že ty ustawičně w hřjššjch wějšš,
 a ani toho nemensšjho pokussenj přemoci ne-
 můžeš? — Wá ti powjm, co gest to za přjčinu.
 — Ty nekřjžugeš tělo še wšsemi žádostmi geho,
 ani křjž swůg na sebe nebéřeš, ty nenáwidjš swě-
 tla, a milugeš tmu; ty nezklaušjš sebe samého, a
 gjš nehodně z těla Páně; tobě neumřel swět š
 žádostmi geho, ale žige w audech twých; slo-
 wem, wjra twá gest mrtwá, wyznáwáš úšty,

že Boha znáš, ale skutky tomu odpjráš (cf. Tit. 1, 16); wějš gen na čas, w čas ale pokussenj odstupugeš. (cf. Luk. 8, 13.) A protož kterjkoli takowj gste: Wy wšsedu pěti přiložjce připogugte k wjře swé ctnost, a ke cnosti u: mēnj, k umēnj pač ždrželiwost, k ždrželiwosti pač trpěliwost, k trpěliwosti, pač pobožnost, k pobožnosti pač milowánj bratrstwa, k milowánj pač bratrstwa lásku ke wšsem lidem... Nebo při kom nenj těchto ctnostj, slepýi gest, a rukau mařage zapomenutw na očistěnj swých starých hřichů. Protož, bratři, tjm wjce snažte se, abyšte skrze dobré skutky gisté činili swé powolánj a wnwolenj; nebo to činjce nehrěšjte ničdā. (II. Pet. 1, 5—10.)

Kdo prawj, že w něm žůstáwā (Kristus): mái gaž on chodil i tento tak choditi.

Nekralugž hřich w wassem smrtedlném těle tak abyšte poslauchali žádosti geho. (Kor. 6, 12.)

M o d l i i b a.

O Pane Jezu Kriste! Tyš milostiwě sjilil mučednjky swé, když zapášiti musili s pohany rozwtěklenými a korunowals ge, když nad protivnjky twými swjtěžili; posilniž, prosjme, také nás, když protiwenstwj na nás se walj a žwláště milostiwě zahag, abychom neklesli, když ďábel, swět a nasse wlastnj tělesnost nás k hřichu láká, tak abychom nad wšselikým pokussenjm swjtěžiwšse, konečně s swatými mučednjky twými w nebesjch wěčné koruny dosáhli; genž gš žiw a kralugeš na wěky wěkůw. Amen.

Čentýž den :

**Žiwot sw. mučedníků Luğdunských
Pothina biskupa, Sancta Watura
Attala, Blandiny a giných.**

R. 177.

Okolo polowice druhého století přišlo několik mužů apostolských, mezi nimiž nejznámějším byl Pothinus, napotom biskup Luğdunský, z krajů východních do Gallie, tamž již za času Apostolů světlo mrjny bylo se dostalo. Od té doby rozšířovalo se sw. Ewangeliem vždy dál a dále a zvláště květauci byly cirkwe Luğdunská a Wídeňská. Wídauce pohané moudloslužebnost klesati, rozezlili se na křesťany tak, že je vsedeli do gednoho wyhubiti uložili, owšem newědauce, že aurodnost a plodnost cirkwe od křmawého pronásledowání záwisi. Roku 177 powstalo náhle kruté pronásledowání, zvláště w obau těchto městech a mnozi dosáhli koruny mučednické. O křmawém pronásledowání tomto zachowal se list, w kterémž křesťané Luğdunští cirkwjm Asiatským a Fenyckým utrpení své popisují. Ale listu toho bylo sauzení nesmírné a muky neslýchané, kteréž pohané na křesťany umalowali. Ž nebyli spokojeni, že je z domů gegich, z lázní a giných weřegných míst wyhnali, bránili jim také, aby žádný z nich na oči a na světlo newycházel. Ale milost Boží wytrhowala mdlejší z nebezpečnstwí; proti

mocnosti ale nepřátelské postavila muže, kteříž co pevný sloupové náběhům ďábla se opírali a vzdorovali. Snesli trpělivě vsselíkau potupu a muhy, a dávali takowau srđnatost na gewo, kteráž toliko do těch dussí se nalézá, kteréž se přesvědčily, že negsau hodná utrpení nyněssího wěku oné budoucí sláwy, kteráž se má zgewiti w nás.

Nenprw obořila se na ně rozwozteklená lůza, a tlaukla ge, smenřkala po ulicjch, kame-
nowala, olupowala a do řalářů hářela a giné
řiwodn gim činila, tař gař gj radila rozpásaná
nenáwist, neboť nebylo, řdobn se gich byl ugal
aneb zařtal. Řdnyř cjsařřřř wyslanec a sudj
(leřat) do Luřdunum přisřel, řďalo se, ře pařli
ne mjrněgi, aspoň swědomitěgi s řřestanny na-
řlādati se bude. ř Byli wssični, řřeřřř we wě-
zenj byli, na saud geho postaweni. A wssař
an tař muž tento ukrutně s nimi gednal, po-
wsřal gedem řřestansřř mlādenec Wetius Epaga-
thus a swatým hnēmew roznjcen řādal o doro-
lenj, aby za řřestanny mluwiti směł. Był ale
mlādenec pln lásřř ř Bohu a ř bliřnjmu a tař
čisřěho obcowānj, ře na wzdor mladěmu wěřu
o něm se řřci moblo, gařo o Zachariāsři: ře cho-
dil we wssěch přikāzanjch a sprawedlnostech Pāně
bez auhonj. Geho řrdce planulo horlimosřř o
česř Bořji, a o zagatě řřestanny staral se neuna-
weně a ustawičně. A ten se gal řřestanny há-
giti a dořāžati chřěl, ře řādným zločinem winni
negsau. Ale lid znage řāsluhj geho, řřitel proti

němu, a ležat nemage aumysl na slowa geho dbáti, skočil mu do řeči tážage se: zdali také křesťanem gest? a když na tu otázku přisvědčil, byl bez odkladu k ostatním mučedníkům přivtělen a přizván zástupitelem křesťanů, což mu owssem k poctivosti slaužilo.

A wssak zagatj křesťané nebyli wssični tak dostatečnj a zmužij, aby byli tak krutý zápas sněsti a přetrpěti mohli. Deset z nich gednať mukami giž zlaussenými a gednať strachem smrti zapřelo wjru w Krista Ježísse, což ostatním bylo přjčinau weliké bolesti a zármutku. Kterjž ale až posud wězenj uslli, a gessťe swobodny pozjwali, ti přinášeli uwězněným wsselikau pomoc a útěchu, nedbagjce na wlastnjho žiwota nebezpečenstwj. Wssični wssak, i ti, kterjž byli uwězněni, i kterjž na swobodě byli, obáwali se welice, že mimo řečených giž desjti ginj gessťe chaulostiwě od wjry odpadnau, a Krista Pána zapřau; protož wzbužowali se ustawičně k zmužilosti a k stálosti, a dnem a nocj na modlitbách trwali. Neminul ani geden den, aby někteřj křesťané nebyli znowa gati a do žalářů wrženi, tak že poznenáhla skoro wssični wěrnj, zwláště znamenitěgšj a důstogněgšj křesťané Wjdenšstj a Luğdunšstj we wazbě byli.

Když křesťané byli gjmáni, upadli také pohansstj služebnjci gegich do wězenj, a ti bogjce se gednať, aby nemuseli podobné muky snášseti gako hospodáře swé snášseti widěli, a gednať od modloslužebného wogšťa posstwáni, powstali proti

hospodárům swým, swědčice, že prý při swých wečeřch maso lidské gjdagi, a wesměš beze wšeho usšetřenj krewnosti chlipnosti se przněgi a giná zločinstwj páchagi, kteráž se wěrau křesťanstau žregmě zakazugi a kterýmiž se člowěk snad ani winen státi nemůže. »Když se o tom pronesla powěst, — wyprawugi nám onino mučednjci sami — zhrozili se náš wšicčni lidé a profljnali nás, ba i ti, kterjž prwé mjcněgšj k nám byli, škrjvěli zuby a počali běsným wztekem proti wšem křesťanům zuřiti. Tenkrátě gsme žkusili, že se naplnilo, což Hospodin předpowěděl: Že totiž přigde čas, w němžto každh, kdož nás zabige, bude se domnjwati, že tjm Bohu slaužil.« (Jan 16, 2.)

»Nenj možno wyprawiti hrozné ty muky, kteréž teď lid a wládař a auřednjci a wogáci na swaté mučednjky uwalowali, aby na nich wyznánj wynutili, že řečené ohawnosti aneb coš podobného u nás se páše. Nenukrutněgi zuřilo se proti jáhnowi Sanktow z Wjdně, proti Naturowi, nowokřtěnci sice, ale u wjře a w trpěliwosti pewnému, proti Attalowi Pergamškému, slaupu to a okrase cirkwe nassj po wšech dny a proti Blandině dēwici, na kteréž Kristus okazowal, že kterjž se lidem zdagi býti opowrženj a pohrdnutj: u Boha sláwau welikau obdaření bhwagi, pakli gen wěrnau lásku k němu chowagi, kteráž se nestkwj gen marným leškem, ale w ctnosti se ukazuje. Za byla tať autlého těla, že gsme se wšicčni o ni báli, zwláště,

hospodyně gegj, kteráž také mezi mučedníky byla, — měla strach, aby snad pod mukami neklesla a již při prvním výsledku nevadla. Ale milost Boží sešla tuto služebnici tak velice, že od prvního rána až do večera se mučející katané, konečně umdlení, vyznati a tvrditi musili, že přemoženi jsou a newědí žádných nových muk, kteréžby jí učinili, ano že se diví, jak ještě po takovém utrpení na živu jest. Nepochybujeme, pravili, jediná gen muka měla by postavit ji života zbaviti. — Však tato svěťice nabývala, jako šťastný bogomník, u vyhánění své vjry vždy nové zmužilosti a kolikrátkoli volala: »Křesťanka jsem, nic neslechetného mezi sebou nepáštěme,« tolikrát nabyla nové síly, a zdálo se, že těmi slovy »křesťanka jsem, nic neslechetného mezi sebou nepáštěme« gakeš nečistělosti v bolestech dostávala.

Jáhen Sanktus snášel také neslýchané muky trpělivostí nadpřirozenou: neboť pohané se domnívali, že trapným mučením k tomu ho přivedou, aby z něčeho nenáležitěho se vyznal. On ale přetrpěl gegich weškeren vztek a zuřivost tak pevnou a srdnatou myslí, že jim nezgewil ani gména svého, ani vlasti, ani stávu. Na všední otázky gegich toliko odpovídal: »Křesťanem jsem!« gineho pak slova žádného z něho wynutiti nemohli. Tím se rozpálila mysl wladařowa tak prudkým hněvem, že rozkázal na nepřítelství, bez toho již neslýchanými mukami strážněné audy těla jeho rozpálené železné

plechy přikládati; a však svatý Sanctus posilňován gsa milostí Boží, setrval přec pevně při wyznání wjry swaté. Tělo geho bylo ranami tak zedráno, že sobě docela nic podobné nebylo, toliko Kristus mohl w něm poznán býti šrže slávu mučednickau, gesso geho trpělivosti zničoval moc nepřátelskau a bogowjky své příkladem trpělivosti posilňoval, okazuje, že tu není žádného strachu, kdež gest láska Boha Otce, ani žádné těžkosti, kdež wjra Kristowa živa zůstává. W několik dneh musil se swatý mučedník novým mukám podrobiti; neboť widauce pohané, že rány geho wšechy gsau oteklé a zanjcené a ani toho nemensšjho dotknutj nesnesau, za jiné neměli, než že obnoveným mučením buď ho přemohau, aneb řdyky w mukách dussi wy-pustil, ostatnjm náramného strachu naženau. Wšak i tenkrát wypadla wěc docela ginať, než bezbožnj pohané daufali. Neboť tělo geho proti domnění wšech lidí nabylo náhle při mučení prwněgšj podobu, a audové geho při prwnjm mučení šhroceni, po druhém tryznění zaš se občerstwili, tak že obnovené muky byly mu spjše lékařstwj, nežli trestem.

Ted byla Blandina*) opět mučena a gsau giž skoro polomrtwá, protřhla se gaťo že sna w mukách swých a připomjnjagjc si slávu nebeskau, zmužilým hlasem promluwila takto k lidu: »Blaudjte muži welice, an se domnjwáte, že ti vlastnj děti gedj, gesso gim není dopustěno, ani krwe nerozumných howad gjsťi.« A trwa-

*) Glnj wyprawugi to o Bilibě, owšem ginať poněkud.

gje takto u woznawánj wjru opět k ostatnjm mučednjšům do wězenj byla uwržena.

Widauce nepřátele gména křesťanského, že takto nad mučednjšy swjtěziti nemohau, uwrhli ge wšsečny do žaláře tmawého a nezdrawého a nohy gegich do klad welmi bolestně uzavřeli. Mnozi z uwězněných smrti to zaplatili, kterjž ale wše ty tjhoty přežili, napomjnali a těšili ostatnj bratry.

Mezi těmi, kterjž tenkrátě smrt utrpěli, připomjná se zwlášt sw. Bathinus, biskup Lugdunský, stareček wjce než dewadesátiletý, a tak welice slabý a churawý, že sotwa dýchal. Wšak horaucná tauha, wydati o Kristu swědectwj, občerstwila geho siju tělesnau tak, že život swůg za wjru nasaditi mohl. Wogáci a auřednj osoby hnali ho na saud; nesmjrný daw lidu šel za njm divným rykem a hrozným rauhánjm ho prowážege, gakoby ten nenwětšj zločinec byl. Kdnyž se ho wládař otázal: kdo křesťanský Bůh gest? odpowěděl, bez pochybny, aby wětšjho rauhánj přefazil: »Šili hoden, poznáš ho brzo.« Po té, i hned twrdě a nemilosrdně smýlán gsa, byl od lidu na bljzku stogjicjho pěštmí bit, od wzdaleněgšjho ale tjm prán, což kdo práwě w ruce měl; a to proto, že každý za weliký hřich a bezbožnost to držel gakýsi ohled bráti, kdež se o čest model gednalo. Sotwa ducha popada- ge, byl teď Pothinus opět do wězenj uwržen, we kterémž po dwau dnech čistau dussi swau wy- pustil.

Kterž přigimánj wjru křesťanskau zapřeli, w naděgi, že žaláře a muť zbudau: zmenlili se welice, protože nápodobně do wězenj se uwrhli, fdež podjl w muťách swatých mučednjků bráti musili. Ale gaký to mezi oběma stranama rozdíl. Wyznawačowé křesťanstj byli gediné proto uwězněni, že byli křesťany; wjra Kristowa byla gedinau winau gegich: tito zrádcowé ale proto w žalář byli uwrženi, že za wražednjky a zločince držáni byli. Gegich muťy byly dwognásobné; neboť an onino se těšili, že za Krista krew swau cedj a posilňowali se zaslíbenjm Božjm a wraucnau láskau i útěchau nebeskau, utrpěli tito beže wšj útěchy, a bolest gegich zdwogowalo mučjej swědomj. Gedni i druzj rozeznávali se hned při prwnjm pohledu. Mučednjci byli twáři gasné a důstognosti plni; sama pauta dodávala jim gakési welebnosti, zdála se býti wjce okrasau, než hanebným důkazem neschetnosti; i libá wůně wyházela z nich, tak že někteř se domnjwali, žeby drahau mastj pomazáni byli. Odpadlci naopak chodili s očima sklopenýma a smutni; podoba gegich zewnitřnj měla do sebe cosi hrůzného. Těch štetřili pohané mnohem méně nežli sw. wyznawačů, ba spjlali jim, že mdlé baby gsau, kterj odředknusse se gména křesťanského, wšjm zločinstwjm winni se dáwagj, pro kterěz křesťané na saudě stogj. Wěc tato byla mnohým chaulostiwěgšjm welmi užitečná, neboť tak we wjře se upewniti, že

wesskeré muky wjtěžně přemohli, pod kterýmiby snad prwé byli klesli.

Konečně ustanowil wládař den, w kterýž uwězněnj křestané měli na podjwanau lidu krowěžiznivému mučení a usmrchowáni býti. Baťoť negaké slawnosti sbíhal se pohanský lid na místo poprawnj. Nejprwonejšj obětj wzteklosti pohanské měli býti sw. Maturuš, Sanktuš, Blandina a Attalus; Maturuš a Sanktuš byli nejprwé ukrutně bičowáni, pak ljtým šelmám k roztrhání hozeni, a konečně když zwěř diwofá ge neusmrtila, na žádost ukrutného lidu na železné stolice posazeni. To byla gedna z neukrutnějšjich muk, kteráž kdy od lidí wymyšlena byla. Bylať to železná stolice, na kteraúz ti swatj muži posaditi se musili. Pod nimi se rozdělal welký oheň, tať že se audowé mučednjků šřwařili a smrdutý zápach wšsem diwákům přeobtjžný byl. A wšak ani ukrutná muka nebyla što stálost a trpěliwost swatých těchto mučednjků ani při nemensšjim zwiflati. Mimo modlitby a slawné wyznání wjry newyšlo giného slowo z úst gegich, až se gim konečně hrdla postjnala.

Teď rozkázal subj Blandinu k slauwu přiwázati a drawau zwěř na ni pustiti. Štalo se tať. Když ale ljté šelmy gj neušřkodily, byla opět do wězení umržena. Nynj došla řada na Attala, muže od křestanů pro dořonalost a štatnost welice wáženého. Toho chťice pohané potupiti, zawěřili mu na hrdlo tabulku š nápisem: »Tento gest Attalus, křestan!«

To čta lid rozlitol se k nesmírnému vzteku. Když mělo k mučení přigiti, domědel se vládař, že Attalus Římským gest měšťanem. Mettraus fage si proto něco zlého ze své moci mu učit, uvrhl ho opět do vězení a zatím na císarě psal, co by s Attalem i s ostatními křesťany činiti měl.

Mezi tím časem byli ovšem křesťané ve vězení držáni, však nestíhali se žádným trýzněním. Magice nyní wolnost, powinnosti swaté wjry křesťanské plniti, prozpěwovali dnem a nocí žalmy a chwálu Boží. Jeden wzbuzowal druhého, do vůle Boží důwěrně se odewzdáwati a powinnosti křesťanské lásky wěrně zachowáwati. W nehybnosti pokře a pláči modlili se ustwíčně, aby Bůh cirkwi swaté pokoj dáti a mučitelům i wrahům odpustiti ráčil. Tak stal se temný a hrůzný žalář chrámem Božím, kdež wtělení angelé obcowali a strastmi a tihotami se nabudaucí sláwu připravowali. Dbýwoláště snazili se wšeměžně to, genž z lidské kázně Krista Pána a wjru w Něho zapřeli a pospolu uwězeni byli, opět do lůna sw. cirkwe uwěsti. A milosrdný Bůh žehnal swatau snahu gegich, tak že wětšij částka křesťých se do lůna cirkwe nawrátila, hořkými slzami pád swůg oplakáwagice a krowj swau hřích swůg smazati se strojice.

Římskému lidu se dáwaly každoročně wěregné hry, ku kterýmž náramný shon lidu při-

cházel. An právě čas k hrám výročním nastával, obdržel vládař od císaře odpověď: že všickni vězňové, kteřížby od křesťanstva odstaupiti nechtěli, usmrceni; kteřížby ale Krista se odřekli, propuštěni býti mají. Když hry se započaly, pohnal vládař všechny vězně před svou stolicí a saudil je před obličejem nesčíslného zastupu lidu pohanského. Nejprve se tážal jednoho každého na jeho wjru, kteříž ve wjře křesťanské wytrwali, odsaudil k smrti, a sice ty, jenž byli Křesťými měšťany, kázal stínati; druhé ale ljtým šelmám házeti. Odpadlci byli nepřevleze na wjru tážáni, neboť měli propuštěni býti; ale gať ustrnul saudec i weškeren zastup slyšice je, že zapřenj své odwolawaji a zmužile opět ku Kristu Spasiteli se přiznawaji. Byliť tedy i ti k ostatním mučedníkům přiwtěleni. Wen něco málo hágilo žiwot těla wěcnau smrtj dusse, a těm se dala swoboda. Všickni ostatnj byli nepřevle nelidský mučení, ljtým šelmám házeni aneb giným způsobem utraceni.

K závěrku her zanechal nelidský vládař dwau obětj, gegichž usmrcenjm si dobyl u pohanského lidu welké wážnosti. Krew stýdne w člověku a celá přirozenost se chwěje, kdž pohledneme na ukrutenstwj, kteréž se spáchalo na těchto obětech. Poprawiště bylo gessťe pokrnyto krowj a těly, a audy newinně usmrcených křesťanů nasycena byla drawost dimých šelem, ale ukrutnost lidská gessťe se nenasytila. Neboť

vládat pokynul, a popravcové přivlékli Blandinu, pannu a Pontika, aš 15ti letého mládence, kteříž očitými svědky byli muč a smrti všech swatých mučedníků. Ž na nich zkaussela se ukrutnost modlářů, než žádná muka a žádná bolest nemohla stálost těchto paniců přemoci. Pontikus silen zmužilostí Blandininou nesl všechny mučy podivuhodnou trplivostí, ani ústa k nářku neotevřel, až konečně duffi v mukách vypustil. Blandina těšila se nyní newymluvně na okamžení, v kterémž se s bratry spoluměrnými opět shledá a po těžkém boji forunu věčnou obdrží. Nejprv gi tedy až do krve mrškalí, pak posadili na zžhavou stolicí a konečně do sítí zaobalili a divoké krávy hodili, od níž bodaná, do výšky házená a konečně rozslapaná umřela. Tito swatí mučedníci, gichž dle ugiffkování sw. Řehoře Turinenského 48 bylo, mimo ty, kteříž ve vězení zemřeli, trpěli roku 177, po Kristu Pánu. Mrtvá těla gegich byla napotom spálená a popel do řeky Rhodanu wmetán.

R o z g j m á n j.

»Gá gsem křesťanka, u nás se nic zlého nepáše!« Těmi slovy hágila se sw. Blandina, a to wyznání dodávalo gi tolik síly, že i těch nenkrutějších bolestí skoro ani necítila. — Ž ty lastavý čtenáři gš křesťanem: ždali pak ale také řjci můžeš: »U mne se nic zlého ne-

páse!« Možná, že negši winen sedmerem hlav-
 ních hříchů ani šesterem hříchů proti Duchu
 svatému, ani čtverem hříchů do nebe volaj-
 cích, ba ani dewaterem cizích hříchů: ale na-
 hledneš-li trochu hlaubeši do duše a progdeš-
 li pozorněši vslechni záhybn srdce, šhledáš: že
 až posáwad příliš gši tělesný a světský, že
 wásshně své gši neumrtwil, pln gsa náruživosti;
 šhledáš, že nad smysly swými nebdješ, mar-
 nými obrazny se bavješ, po věcech zemnitřních
 bažješ, na wnitřnj ale nedbáš; šhledáš, že k
 smjchu a k prostopášnosti gši ochotný: k pláči
 pak a k skrauffenosti velmi wáhawý; že rád
 pokoj a pohodlj těla si žádáš: ale lenivý gši
 ku horlivosti a k tuhosti; že rád slyšješ a wi-
 džíš věci nové a pěkné, ale opowržených a od-
 porných nenáwidješ. Šhledáš, že si žádáš
 mnoho mjeti, k dáwánj ale že gši skaupý; že
 neprozřetelný gši w mluwenj, w mlčenj ale
 nezdrženlivý; že mravny twé gsau nepořádné,
 skutky drzé; že dychtiv gši gjdla, hluchý ale k slowu
 Božjmu; že gši rychlý k zahálce, lenivý ku práci;
 při powjdačkách bedlivý, při modlitbě pak o-
 spalý; že rád ku konci pospycháš, při poslau-
 chánj gši roztržitý, při službách Božjch nedbalý,
 při přigimánj chladný a w myšli roztržitý; že
 snadno se hněwáš, rád nad giným se horšješ,
 rád ho posuzugeš, twrdě káráš; že wesel gši
 w štěstj, w nehodách ale mrzutý a že velmi
 mnoho dobrého před se béreš, ale velmi málo
 w skutek uwádješ. Progdi, prosim vslechni zá-

hyby i ty nentagnëgssji srdce swého, nenagdeš-
li ničehož, coby si ti právem wntýkati mohlo;
směle můžeš napotom še sw. Blandjinau řici:
»Gá gsem křesťan, u nás se nic zlého nepáše;«
a směle můžeš daufati, že š nj také foruno-
wán budeš.

Bůh gest swětlo, a temnostj w něm nenj
žádných. Djmeli, že š njm obecnstwj máme,
a we tmách chodjme: lžeme, a prawdy neči-
njme. (I. Jan 1, 5.)

Kdo prawj, že w něm (w Kristu) žůstá-
wá: máš, gaž on chodil (žiw byl) i tento tak
choditi. (I. Jan 2, 6.)

Blahoslawený, kdož nesaudj sebe samého
(gehož swědomj neodsuzuge) w tom, což za
dobré má. (Řim. 14, 22.)

Nemilegssji, gestližebn náš swědomj netre-
stalo máme daufánj k Bohu. (I. Jan 3, 21.)

Synáctowé mogi, nemiluzmeš slowem i
žazykem, ale skutkem a prawdu. (I. Jan 3, 18.)

Kdobykoli celého zákona ostřjhal, přestau-
pilby pať w gediném, učiněn gest wssemi winen.
(Žaf. 2, 10.)

En wěřš, že geden gest Bůh: dobře či-
njš; i žlj duchowé wěřj a třesau se. Nebo
gažož tělo bez ducha gest mrtwé, tak i wjra
bez skutků gest mrtwá. (Žaf. 2, 19, 26.)

M o d l i t b a.

O Bože, Otče nedobrotiwëgssji! od něhož
pochází wsseliký dar dobrý: račj prosjme,

milost swau na nás wyliti, kteráby netoliko rozum oswjtila ale i srdce rozechřála, tak aby=chom důstognost pravého křesťana poznali a wšši silau wšsecký powinnosti geho wykonáwati se snažili. Toho rač nám prosíme udělití na přjmluwu swatých mučednjků, škrze Ježíšse Krista Pána nasseho. Amen.

Dnes se swětj také swátet: w Římě sw. mučednjků Marcellina, kněze a Petra, jáhna. sw. Eugenia, papeže; sw. mučednjků Maria, Ioviniana, Fortunáta, Drata, Latina a Sabina; w Balsestě sw. Wadoka mučednjků u Trsubru sw. Guidona, biskupa, w Trani we Wlastu sw. Mikuláše a m. g. sw.

3.

Život sw. Klotildy.

frálowny.

R. 545.

Sw. Klotilda dcera Burgundského krále Chilpericha, od nenautlegšjho dětinstwój tjšotami rozličnými stihána, cwičila se w trpělivosti. Gegj strýc Gundebald dychtim gsa vládn, zawraždil bratra swého, krále Chilpericha i s ženau geho i s syny, toliko dcer štetře, Sedelindy čili Mufurany a Klotildy, kteréž pro autlé dětinstwój nebezpečnými se mu býti nezda=ly. Sedelinda musila pať do kláštera, Klotildu wšsak podržel a wychowáwal Gundebald u dwora swého. Uěkoli se král i wššični dwořané bludu Arianského přidrželi, nic méně řjdila wšse prožřetelnost Páně tak, že Klotilda we

wjře katolické se wychowávala, neboť měla býti nástrojem, kterýmž Bůh světlo wjry rozžiti chtěl celému národu Francému. »Cestám Páně kdo porozumí!« (Sirach 16, 21.) »Kosové me-
tagi se do fljnu, ale od Hospodina bývají
žřizeni.« (Přjst. 16, 33.) A wjra katolická za-
kořenila se pevně w autlém srdci newinné dje-
vy a spravovala od dětinstwí wsse myšlenj i
řeči i skutky gegj, a pomáhala snášeti bolestný
osud, kterýž jí potkal. Čjm wice tělesná krása
gegj se wywinowala, tjm watrněji také ctnosti
dusse na oči wssemu lidu se stawěly. Na ney-
wenš těšiwalo jí, když s Pánem Bohem se
mohla objrati a chudé podporowati, a chowání
gegj bylo we wssem tak opatrné a prozřetelné,
že newinnost těla i dusse zachowala, ačkoli ži-
wa byla u dwora, u kteréhož i. zhlý wříklad i
mnohá pokussenj trpěti musela. Šám strýc
Gundebald tak welice se důwěřowal w rozšřas-
nost i maudrost gegj, že netoliko pokladny swé
k opatrowání jí swěřil, ale i w nepřjtomnosti
swé vládu nad zemj odlágal.

Šak mile se powěšt o nábožné, štronné,
maudré, i krásné Klotilde do Francě donešla,
ucházel se král Francě Chlodwig škrze posly u
Gundebalda o ruky gegj. Gundebald boge se
Chlodewiğa, netrausaj šť žádost mocného krále
odepřiti, než powolaw nek, zdali by za Chlo-
wiğa prodati se nechtěla, jí se tágal. Klot-
ilda šwolila pod tau wýminkau, kdyby jí
král powolil swobodně a bez překážky wjru

katolickáu wyznáwati, neboť byl Chlodwiž tenkrát geſſtě pohanem. Když se o tom dowěděl král, hned přiſlibil ſplnit tu wýminku; načež pať roku 493 w Gueſioně ſwatba ſe ſlawila.

Wſauc Klotilda teď králowna, nezhrdla, gať ſe obyčejně ſtáwá, kdž někdo náhle byl powyſſen; ale byla gaťo prwé tichá a ſtromná, nábožná a laſkawá ſlužebnice Boží. Z žřdi-la ſi w palácu krále ſwého kapličku, w kteréž denně mnoho hodin ſe modliwala. Chudým dáwala almužnu hognau; pokud ſe to ſtáti mohlo, kála ſe tuze a přiſně a wſſemožně hleděla, ačkoli u dwora wſſemi wěcmi oplýwala, wſſeligať těleſnoſť ſwau zapjratí a zdoſonalowati. Dáwala taťe welmi bedliwě pozor na dwořanky ſwé, gať ſe na křeſtanskau hoſpodyní ſluſſí a ſlowem we wſſem takowau okázowala důſtognoſť, a maudroſť i bohabognoſť, že wſſkeren dwůr i wſſední podanní na ni welmi ſe wzděláwali. Ku králi, pánu ſwému, od kteréhož ſrdečně milowána byla, chowala ſe uctiwě a poſorně i poſluſſně; hrubé a prchlé; geho gednání ſnáſſela tať tiſſe, a hněw geho při každé wřiležitosti tať obratně krotila, že ho netoliko od mnoha zlého wyſtrjhalo, ale i geho celé ſrdce a důwěru ſi wydobyla.

Widauc taťto, že král plnau w ni ſkládá důwěru, na nic wíce nemyslila, než aby ho taťe do lůna ſwaté cirkwe uwedla. Welmi často mluwjwala ſ ním o powěrách pohanských

a o gessitnosti modlářské, wykládala mu krásu a welebnost wjry katolické, a w nj že wsseliká blaženost lidská, gať zde na tomto swětě i po smrti záleží, živě dokazowala. Od srdce rád i pozorně poslaucháwal Ehlodwiğ choti swé, ana o Bohu křesťanském s slawnau welebnosti a srdcem milostj Boží roznjčeném mluwjwala. Ale hodinka geho gessťe nepřissla a mysl geho byla gessťe přjliš upautána na bludy a powěry pohanské a srdce sewřeno swětškými marnostmi. Než Klotilda nezaufala nad manželem, ale důwěřugjc se w milosrdenstwj Boží, kterěz srdcem lidským wládne a wssedčo pripravuge, aby swětlem s hůry oswjčeno bylo, modlíla se ustawičně za něj a nepřestáwala při každé příležitosti na spasenj geho pracowati. — »Uč oráč očeláwá drabého užitku zemského trpěliwě snásege, ažby přigal rannj i pozdnj dešť: protož i wy buďte trpěliwy a potwřugte srdcj swých.« — (Jan 5, 7. 8.)

Když se Klotilda matkau stala, obdržela od krále powolenj, aby synáčka prworozeneho dle zákonu cirkwe křtiti dala. Ale Bůh chtěge služebnici swau zkausseti, powolal djetě, gemuž bylo gméno dáno Ingomer w málo dnech po swatém křtu na wěčnosť. Ehlodwiğ nad smrtj nemlůwňátka nad mjru zarmaucen trpké králowně dělal wýčirky a hněwíwě takto k nj promluwil: »Kdyby byl pacholjč we gménu Bohů mých obětowan býwal, zagistě jebn byl gessťe na žiwu: teď ale an we gménu Boha wasseho

Král Sigambrůw padl a Chlodwiğowo wogſto poraženo, na autěſ se dávalo. W tom okamženi upamatoval se král na ſlowa Klotildina, pozdwihl oči k nebesům a u welké ſtrauffenosti se modlil: »Jezu Kriſte, o kterémž Klotilda prawj, že ſynem Boha živého gſi a pomoc dáwáš ſljičeným a wjtěžſtwj w Tebe dauſagjcjm: twé pomoci žádám w ſtrauffenosti, w tebe uwěřim a we gměnu twém dám se křtiti, paſli mi wjtěžſtwj nad nepřátely mými pro: pügčjš. Wžywal gſem bohy ſwé, ale widjm, že wzdálili se š pomoci ſwau: z čehož ſaudjm, že žádné moci nemagj, ani dauſagjcjm w ně nepomáhagj. Žeď k tobě se modlím, w tebe wěřiti žádám, wytrhni mne toliſo z moci protivnjků mých.« Gotwa se pomodlil král Fran: kůw: an zotawilo se wogſto geho a poražilo Alemanny, kterjž na autěſ se dali, neboť i král gegich byl padl. Chlodwiğ doſtal ſlowu ſwému, a roku 496. dal se od ſw. Remigia, biſkupa Remenſkého (Rheims) pokřtiti a š njm i welké množſtwj lidu.*) — Patrně widěti, gať přjklad pánů na lid i w dobrém i w zlém půso: bjwá. Protož i nentwrdſſj ſaud, dj wjſmo, při: těch, genž předſtaweni gſau giným, wyſonán bude. Mocnj mocně muſy trpěti budau a ſilněgſſjm ſilněgſſj naſtawá trápenj.« (Maudr. 6, 6. 7. 9.)

Že Chlodwiğ wjru katoličſkau přigal, ra: dowali se z toho wſſični prawowěrnj křeſťané nad mjru; a to proto zwláſtě, že on tenkráte

*) Ob toho času králowé frančj w Rheimsu korunowáni byli. Řeb:

mezi knížaty gediný byl katolickým křesťanem, ani všickni ostatní králkové bludu Alianského se drželi. Sv. Remigius biskup vyučoval ho ve víře, sv. Klotilda vzbuzovala slovy i skutky k životu ctnostnému, a ačkoli neodložil pokud živ byl westkerau surowost, ani své náruživosti dořonale nepřemohl: nic méně neustálým pobádáním ctnostné a swaté manželsky své mnoho dobrého wykonával; zvláště ale zakládal kostely, mezi kterýmiž nejslawněgšij byl kostel w Bařjži ku cti sw. apostolů Petra a Pawla založený, který až podnes pod gménem kostela sw. Genovefy stoji. Umřel pak dne 27. listopadu roku 521., stár gsa teprw 45 lét. Pocho: wán gest w témže kostele sw. Genovefy.

Po smrti Chlodwiga krále rozdělili se synové geho Klodomir, Childebert, Chlotar a Theodorik o wládu země, Klotilda ale odřeknuwši se wšij sláwy swětské slaužila Pánu Bohu w modlitbách, w postech a w tuhé kázni. Stědrá ruka gegj prokazowala dobrodinj na wšse strany a žiwá wjra zakládala kostely, a aby swětlo swaté také ostatní pohanstwo oswojtilo, bedlivě se starala. Nad giné ctnosti wynikala gegj trpě: liwoť w rozličných strastech, kterými gi Bůh nawšstjwiti ráčil. Tak k. p. dočkala se bolesti, že wlastní synové gegj proti sobě bogowali, ano že konečně Childebert a Chlotar, nejstaršij dwa syny, bratra swého Chlodomjra auřladně zawrazdili. Nábožná Klotilda wynasnažowala se wšse: možně rozhořčeně bratry smjřiti; widauc ale, že

to neprospjwá, odewzdala se do wúle Páně, tať že křjž i ostatnj sauženj prostředkem gj bylo, že wždy wjc a wjc swětu umjrala, a gedině Pána Boha wyhledáwala, obyčegně posilu w kostele sw. Martina w Turoně, kamž často putowala a welmi ráda se zdržowala. Takowými strastmi saužená dosáhla sice welmi wysokého wěku, ale i mnohými nemocmi trápena byla; wšak ani tenkrát nepřestala ljbatí metlu, kterauž gj ruka Páně kárala. Wúle Boží byla gj útěchau i posilau i naděgj, neboť slowa písma swatého žiwě na mysli gj tanula: »Trpěliwosti zagisté wám potřebj gest: abyste wůli Boží činjce, dosáhli zasljbenj.« (Žid. 10, 36.) »Za nenwětšj radost mēgte, bratři mogj, kdž w rozljčná pokušsenj upadnete, wědauce, že to žkussenj wjrn wassj trpěliwost působj, trpěliwost pak skuteč dočonati má, abyste byli dočonalj a celj w ničemž (w žádně ctnosti) nemagjce nedostatku.« (Zak. 1, 2—4).

Když se gedenkrátě opět w Turoně na hrobě sw. Martina modlila, powstala náhle wolagje: »Hospodin wyslyšsel modlitbu mau, za třidceti dnů powolá mně k sobě.« Z powolala syny swé Chlotara a Childeberta a wraucnými slowy ge napomjнала, aby Boha milowali, swaté zákony geho zachowáwali, a cirkwe katolické se nespaušstěli; aby chudě opatrowali a poddané w spraředlnosti zprawowali; aby byli k nim milostiwj a dobrotiwj, mezi sebau pak aby netrhali aumazky bratrské upřjmnosti a

lásky. Potom ge požehnala a předpowěděla také mnohé věci, kteréž ge potkati měli, a své nepatrné zboží chudým rozdati přikázala. »K tobě pozdvihla jsem duše své, vytrhni mne od nepřátel mých, Hospodine, k Tobě jsem se utekla,« (Žalm 143, 8, 9.) modlíla se ustavičně až do dne třicátého. V den ten učinila gestě gedenkrátě wyznání wjry, dala se zaopatřiti a swátost oltární s newýmmlownau skrausseností přigala; pak rozlaučila se ke synu a s čeledí dussi swau dne 3. Června roku 545 Stvořiteli svému nawrátila. Pochována byla w kostele sw. Genovefy.

R o z g j m á n j.

Sw. Klotilda byla přičinou, že manžel její Chlodwig konečně oči spasitelné pravdě otevřel a křtiti se dal. Patrně widěti, gať mnoho, gať welmi mnoho bohabogná manželka nad manželem zmůže a naopak co dobrého wsse bohabogný manžel u manželky své domede. Ach, gať krásný bylby staw manželstý, kdyžby manžele wespoleť se k dobrému wzbuzowali, hřjchu ale se warowali! Zentráte zagisté platiloby o nich, dwa gsau w gednom těle, a že newěřjci muž strže ženu wěřjci, žena pak newěřjci strže muže wěřjcho poswęcuge se. (I. Kor. 7, 14.) Chowáwagjli ale také se tak manželé? Po hřjchu nechowáwagj! Geli buď muž buď žena chybujci, ach, co tu hany a potupy, co křiku a

swárů, co mrzutosti a žlosti! Ani geden ani druhý nechce ustaupiti, ani w ničem pomoliti, než kažďý stoge na swém, wzdorem wynutiti chce a násiljm, což gen láška wymáhá. Tjm se lidičky nenaprawjte, ani se neposvětjte, ale mnohem wjc se pohoršjte. Gsili ženo maudrá a gen gisťra lášky křesťanské dautná w srdci twém: měj pro Boha! s manželem křesťacjm trpělivost, a kďnž nárůživostj dusse geho se rozkwašila, domlawati mu přestaň. Hleď ale raděgi srdečnau upřimnostj, lastawau uslužnostj, a ochotnau poslušnostj důwěru geho si žisťati a že upřimně s njm smenšljš, geg přeswědčiti. Kďnž dusse geho se utišj, snadno nagdeš přiležitost srdečně k němu promluwiti, a wjš »že odpowěď tichá škrocuge hněw; ale řeč žpurná že wzbuzuge prchliwost.« Co se ti dneš nepowede, powede se ti žentra: a co žentra se nepodařj, podařj se po roce. Gen neumdlěwen a žwláště k Bohu w modlitbách se utjken. Nebo w geho ruce gsau srdce lidšťá. On gest, genž řjďj a žprawuge křoťn nasse. Dlauho prošla sw. Klotilda za obrácenj se manžela swěho, a dočkala se toho, že wyslyšsela se modlitba gegj; dlauho modlila se sw. Monika za obrácenj manžela i syna swěho Augustina: a Bůh taťe gi wyslyšsel. Ale On wyslychá toliko modlitbů sprawedliwých; protož sprawedliwů býti musjte manželowé, kďnž chybugicj stranu naprawiti usilujete; ale sprawedliwů šterčjwá powěšti a dobrěho gměna swěho, tjm wjce sprawedliw

manžele cti a dobrého gména svého štetiti musejí gsauce gen gedno tělo. Snáze netoliko tihotý starou manželského ponese, ale i dokonalost gedného stane se dokonalostí druhého; a tak skutečně se naplní; že newěřící muž sřrže ženu wěřící žena pak newěřící sřrže muže wěřícího poswěcuje se.

Ženy dobré blahoslawený gest muž: nebo počet let geho dwognásobný bude. Žena statečná obweseluge muže svého. Děl dobrý gest žena dobrá za poděl bogicm se Boha dána bude muži pro činý dobré. (Sirach 26, 1—3.)

Bolest srdce a truchlený gest žena horlící... Milost nad milost gest žena swatá a shydlivá. (Sirach 26, 8. 18.) Muži miluge manželky své, gať i Kristus milowal církev a wydal sebe samého za ni na smrt... Takť i muži mají milowati manželky své, gať swá wlastní těla. Kdo miluge manželku jwau sebeť samého miluge. Jádny zagistě wšdy těla svého neměl w nenáwisti. (Ephes 5. 25. 28. 29.)

Podobně i ženy buďte poddány mužům swým; aby gestliže který newěřý slowu, sřrže ctně obcowáný bez slowa zjstání byli, spatrugjce w bážni obcowáný waffe. (I. Pet. 3, 1. 2.)

M o d l i t b a.

Stačíž Pane Bože na přjmlnwu služebnice své sw. Klotildy w srdcích wšech manželů prawau lássu manželstwu rozjiti, tak aby přetěžké břemeno starou manželského netoliko trpě-

liwě nesli, ale i wšedňj powinnosti stawu swěho swědomitě plnili a zachowawali. Uděl gim upřjmnost a wěrnost, propůgč přjwětjnost a wljdnost, a poslušnosti i opatrnosti křesťanské wyuč, tať aby staw manželský stal se gim stupněmi k dokonalosti, k nebesům wedaucjmi, nikoli ale přjčinau hřjchu a zatracenj. Sťrže Krista Zežjše Pána nasseho. Amen.

Dnes se swětj taťe swátek: w Arcium sw. mučednjků Pergentina a Laurentina bratrů: w Carhradě čili Konstantinopoli sw. Lucillianů a čtyř pacholat mučednjků sw. Pawly panny a mučednice; w Kardubě blahosl. Jáká, mnicha; w Karthagině sw. Cecilia, kněze; w tragi Aurelianstém sw. Epiharda, kněze; w Tnseli sw. Dawina, wyznáwace; w Anagnii sw. Oliwy, panny a m. g. sw.

4.

Žiwot sw. biskupa Milewitánského.

R. 370.

Sw. Optatus rodem Afrikán, byl muž učej a statný a staw se biskupem Milwitánským hágil austně a pjsenně wjru katolicławu proti zcestnému učej Donatistů, kteří tenkrát, totiž w čtvrtém stoletj, cirkew katolicławu drze podkopawali, učjce: že přj swatá cirkew katoliclá těžkých hřjssnjků w lůně swém chowati nesmj, nechceli hřjchů gegich aučastna býti; ba že ani té moci nemá, łagjcjm hřjssnjkům na mjestě Božjm hřjchů odpauštěti, a opět do lůna swěho přjgimati. Proti tomuto hroznému bludu, kterýž swátost połanj pro nás křehké lidi na nen-

wenš potřebnau podržwá a wywracuge, zasadil se sw. Optatus wssj sílau a sedmero kněh proti Parmeniowi nadepsaných složil, w kterýchž důstogně a obratně cirkew swatau proti ausstěpkům těch óludařů hágj, a znamenj udává, dle kterýchž prawá cirkew poznati se může. Že pro statnost swau mnoho přjkořj od blaudjicjch bratrů snášseti musil, nedá se upřjti: ale prawý služebnjf Kristůw držj za žjst, pro wjru-li utrpenj snášseti může. Umřel pak sw. Optatus roku aš 370, a pochowán w biskupském městě swém.

R o z g j m á n j.

Gedno z těch neywětšjch dobrodinj, kteréž nám Wykupitel a Spasitel náš Kristus Ježíš prokazal, gest swátost pokánj, w kterémž se nám hřjssnjkům hřjchowé nassj odpaussťegj. Ach, gať bychom byli nessťastnj gjž žde na zemi a po smrti, řdyby této swátosti nebylo. Gsauce lidé slabj a řehcj, snadno klesáme w hřjchy, w hřjchy těžšj neb lehčj, wedle toho gať pilně nad sebau bdjme, gať wraucně aneb leniwě Boħa o milost prosjme, bez njž ř životu wěčnému ničehož spašitelného ućiniti nemůžeme. Ach, gať smutný by byl staw náš, řdyby nebylo této swátosti, w které nám řagjcjm kněž na mjstě Božjm hřjchů nassjch odpaussťj, ř uraženým Dtcem nebesřjm náš opět mjřj, nawracuge stracená prawá synowsťá, a otewřá bránu nebeskau! Dobré djťe chodj usta-

wičně pláčje za otcem, kteréhož urazilo a prvé se neuspokojí, až kdýž uražený otec k němu se obrátí, w náruč ge vezme, a odpauští mu prominěnj geho, žregmě ugíšťuge. Ach co gest náš otec tělesný proti Otci nebeskému, gať nepatrná gsau dobrodinj, kteréž rodičové nám prokazugi proti nesmírným milostem Božjm! Co así počlaby si dusse sprawedliwá, kdýbn gj swědomj hnětlo, že nebeského otce urazila, kdýbn nebylo člověka, kterýbn na místě Božjm gj ugištil, že Bůh prominul gj wšsedň pokléšty; u toho mělaby utěchn hledati, k tomu se w bolesti swé utjřati? Dusse, která hluboce cjtj, že Boha swého nendobrotiwěgsšjho urazila a rozhněwala, mušilaby ťi zausati, kdýbn nebylo kněží, kteréž na místě a we jména Páně gj hřjchů odpauštíegi řkauce: »Odpauštíegi se ti hřjchowé twogj.« Člowěk, kterýž ťi hřjchů a pokléšků swých wědom gest, kterýž nad hřjchů swými lítost má, kterýž žiwot swůg naprawiti tauží, tenť wj z vlastnj zkuffenosti, gafá utěcha w tom leží, kdýž ho kněz we gměnu a na místě Božjm ugíšťuge: že smazání gsau hřjchowé geho. Ten at, kterýž w tom okamženj w dussi geho wstaupj nedá se wypsati. A protož máme také sw. Dptatu co děkowati, že hágil to spasitelné učenj: že sw. cirkew má tu moc sřrže kněže swé řádně we gměnu a na místě Božjm oprawdomě se kagjcjm hřjssnjškům hřjchů gegich odpauštíeti s Bohem ge opět mjřiti a do skličejných prsau utěchu a pokog liti. Gakož mne po-

šlal otec i gá posílám wás: Přigměte Ducha swatého, kterým odpustíte hřích, odpauštěgjt se gim, a kterým zadržíte ge, zadržáni gsau. (Jan 20, 21.)

Cokoli swjžete na zemi, budeť swázáno na nebi; a cokoli rozwjžete na zemi, budeť rozwázáno na nebi. (Mat. 18, 18.)

Gesliže budeme wyznáwati hřích swé, wěrnýť gest Bůh a sprawedliwý, aby nám odpustil hřích nasse, a očistil nás od wšeliké neprawosti. (Jan 1, 9.)

M o d l i t b a.

O, Pane Jezu Kriste, Spasiteli a Wykupiteli náš; srdečné djky Ti wzďawáme, že gš pro nasse spasenj swátost pokánj ustanowiti ráčil; wzhledni, prosjme, milostiwě na nás, na hřisnjky, ustawičně klesagjcj: a na přjmlowu sw. Optata tu milost nám propůgč, abychom té swátosti tať wždy užjwali, aby slaužila nám tu spasenj a níkoli k zatracenj; genž gš a trálugeš po wšedky wěky wěkůw. Amen.

Tentýž den:

Život sw. Quirina,

biskupa a mučedníka.

R. 384.

O narozenj a o pacholetsiwj swatého Quirina newjme skoro ničehož. Bez pochyby pužen

horlivoſtj o rozſſiřowánj ſw. Ewangelium odebral ſe do Siſcia, tenkráté welmi ſlawného města na pomezj Chorwátſka — teď měſtně Siſek—, kdež ho w ohledu přewelebných cnoſtj a welikých záſluh za biſkupa uſtanowili. Maximuſ, wládař Řimſkſj w Siſcii, genž ochotně zákony cjařské proti křeſtanům wyneſené, plnil, rozkázal Quirina biſkupa gjtí, a na ſaud poſtawiti. Uſlyſſaw to ſw. biſkup, dal ſe na autě; a wſſať doſtjžen, na ſaudu wládaře Maxima ſtáti muſil. Z tázal ſe wládař, kam utéci dytěl; načež odpowěděl biſkup: Gá neutjkal, než toliko zachowáwal zákon Páně, neboť geſt pſáno: Kdyby pronáſledowali wáſ w gednom měſtě, utečte do druhého. »Kdo že to přiřázal?« tázal ſe Maximuſ. Biſkup odpowěděl: »Kriſtuſ, genž prawí geſt Bůh.« Na to prawil wládař: »Zdaž newjě, že tě zákony cjařské wſſude doſtjhnau? Ten wſſať, kteréhož ty Bohem nazýwáš, nepomůže ti, gſaucjmu w moci naſſj, gaťož ti tať nepomohl, řdyž gſi gat, ſem doſtawen byl. Quirinuſ odpowěděl řka: »Ten Bůh, kterémuž my ſe klanjme, geſt wſſade ſ námi a můž námi pomoci, nechť gſme řdekoliw. On byl ſe mnau, řdyž ſem byl gat, a tu tať ſ mnau geſt; on mně ſjli a ſkrze úſta má ti odpowjdati bude.« Po těch řědech nutil wládař ſw. biſkupa, aby zákonům cjařským bez rozpaku ſe podrobil a nepoſſluſſnoſti winným ſe neſtal. Zento ale řekl: »Gá nedbám na zákon cjaře, neboť geſt rauharový, an přiřazuje ſlužebnjkům Kriſtowým

proti zákonům Božím modlám obětovati, kteréž nic negsau. Bůh můj ale, kterémuž já slaužim, gest na nebi i na zemi i w moři. On gest na každém mjestě, ale nade wšecky věci powznessen, kteréž wšckery w swé moci má; strze něho gest wšse stwořeno, strze něho se wšse zachowává.« Na to odpowěděl Maximus, řka: »Twé wysoké stárj naučilo tě těmto báchorám. Tu wezmi to kadidlo, a wěz, že bozi gsau, kteréž ty neznáš. Nemalau wědomost z toho wyzjškáš, budeš-li zákonů poslussen. Nebudeš-li ale obětowati: wěz, že rozličné protiwensstwj, ba i hrozná smrt tobě se připravwj.« Na pohrůžky tyto odpowěděl sw. biskup: »Protiwensstwj, kterými hrozíš, držim já za čest, a příslibená smrt přinese mi, hoden-li budu, život wěčný; a protož snažim se Boha mého a nikoli knížat twých poslussen býti. Nikdá nebudu za bohy držeti, kteréž gimi negsau, a nikdá nebudu na oltáře ďablů kadidlo sypati; neboť znám gediný oltář Boha mého a na tom gsem obětowal oběti wůně mu přigemné.« — »Tato possetilost twá, řekl na to Maximus, usmrtj tě. Obětug bohům!« Ale Quirinus puzen ohněm lásky k Bohu swému, odpowěděl: »Ďablům nebudu obětowati; neboť stogj psáno: Wšickni bohové pohansstj gsau ďabelstwj, a kteréž obětugi bohům, wykořeněni budau.« Po tom powstal mezi pohany weliký třik; načež kázal Maximus rauhače nesmrtelných bohů ukrutně práti. An se to dělo beze wšeho milosrdenstwj, wolal Maximus k

sw. biskupowi: »Poznámey pak medle mocnost nesmrtelných bohů, gimž se klanj řisse Řimanů. Poslechni pak a učinjm tebe knězem welkého Jupitera; pakli nic, postawen budeš na saud Uman: cia mládaře hořegssj Panonie, kterhž tě k zaslauje: né smrti odsaudj. Ustup tedy od possetilosti své a poslechni!« K tomu odpowědel sw. Quirinus: »Práwě teď zastávám auřad kněžský, ano teď stanu se knězem, řdnž sám sebe Bohu prawému w obět přinesu. Z toho, že ubit gsem, radus gi se, žádných necjtě bolestj. A protože k wětššjm mukám se podávám, aby, kterým gsem w tomto žiwotě předstaweným byl, mne následowali do žiwota wěčného, ku kterémuž tauto cestau snadno se přicháziwá.« »Uwřzte ho,« pronešl Maximus, »do žaláře, a řetězy ho swažte, dokawadby si lépe neporadil.« Ale sw. Quirinus odpowědel: »Nehrozjm se žaláře, důwěřuge se, že Bůh můg, genž wždy se služebnjkn swými gest, se mnau také we wězení bude!«

Ubit a zraněn na celém těle, byl teď sw. biskup těžkými řetězy spaután a do žaláře uwřzen, w kterémž se následugjcjm způsobem modlil: »Děfugi Tobě, o Pane! že pro Tebe toto pohanění na mne se uwalilo. Rač prosjm učiniti, aby wššickni w tomto žaláři uwěznění poznali, že ctitelem prawého Boha gsem, a aby uwěřili, že není giného Boha mimo Tebe.« Z wyslyšsel Bůh pokornau a důwěrnau modlitbu geho; neboť o půl noci oswjtil se žalář

žárj welikau, tať že žalárnjť Marcellus to wi-
da, ř nohám sw. Quirina se umrhl a slzawý-
ma očima prawil: »Modli se muži Boží za
mne ř Hospodinu, neboť wěřim, že není ginés
ho Boha krom toho, kterémuž ty slaužjś.«
Sw. biskup wyučowal ho we wjře swaté a
požehnal ho sw. křížem we gměnu Ježíše Kri-
sta, swátostmi křtu a biřmowánj ho poswětil a
do lůna sw. cirkwe přigal. — Po třidennjm
wězenj wedli skutečně sw. Quirina ř Aman-
ciowi, ř wládaři hořegšj Panonie, aby ř smrti
ho odsaudil gakožto člowěka, zákonů cjsařských
neposlušného.

Spaután težkými řetězy musil sw. biskup
řřrže wšsecka města podunağská až do Kara-
bancie, w Uhřjch se ubjrati, řdež tenkráté
Amancius swé řjdo měl. Ten wšřať rozlá-
zal geg do Sabare odwěsti, řamž se sám
odebrati a Quirina sauditi hodlal. W tom
přistaupily ř němu některé křřřřanské ženy
pořřm i nápoř mu dáwagjce. Wida sw. Qui-
rin wjru gegich, požehnal přinešřené dary a w
tom řpadly wšřecky wazby ř rukau i nohau
geho. Řačej pogedl, a řdňž ženy odesřly, ubj-
ral se se řřážňými dále ř Sabari Saud
byl wěřegňý. Amancius se tázal Quirina,
ždali wšře prawda, což w hřdosti swé na saudu
Maximowě byl mluwil? Řačej sw. biskup:
»Gá wyžnal w Siscii prawého Boha, gemu
gřem se wždň řlaněl, geg nořjm w řřřci
řwém a od toho ředineho a prawého Boha

žádný člověk mne neodlaučil.« »Byloby mi ljto,« řekl Amancius, »kdybys tě w tak wysokém věku mučiti musil; a protož chci tě po dobrém a slibn na gíná myšlenj přivésti, aby pať ostastnj dni žiwota, slauže bohům dle zákonů cjsářských, w pokogi stráwiti mohl.«

»Proč gfi tak starostliw o stárj mé, kteréž wjra neporussená nad wšedny muhy silněgšj učiniti může. Wyznánj mé nepřemůže anj muka, ani radost nad nyněgšjim žiwotem ge nezměnj, ani newywrátj strach smrti gakkoli hrozně.« Amancius stál neustupně na swém, wšemmožně se snaže stařečka biskupa k tomu namluwiti, aby štetře šedin a žiwota swého, zákonů cjsářských uposlechl a modlám obětowal. Wšak také Quirinus pewně stál w aumyslu swém, a protož řekl: »Slowa twá mohau snad myslj dětinskau hnauti, kteráž dalššjho žiwota žádostiwa gest: gá wšak naučil se od Boha swého, že k tomu žiwotu přigjti mám, kterýž, až umřeme, nowé smrti podroben nebude, proto důwěrně ku konci žiwota pozemského půgdu. Gá negsem gafo zločinci, kterjž žádagjce déle žiwi býti, an Boha zapjragj w skutku také umjragj. Gá wšak statným wyznánjm přigdu do žiwota wěčného; zákonům tedy wassim nepodrobjm se, neboť zachowám ty zákony Krista Boha mého, gež gsem wěřjcjm neunaweně hlásáwal.« Na to na wše odpowěděl Amancius řka: »Dlauho snažil gsem se ku poslušnosti k zákonům cjsářským tě přivésti, an wšak twá swéhla-

most zlomiti se nedá, budiž všem křesťanům za příklad, aby smrti tvau se ustrašili, kteříž dálšího žiwobytí si přegj.« To domluwiv, rozkládal statného stařečka rozličným způsobem mučiti, na hrdlo mu pať žernow přiwázati a do řeky Sibaris umrci.

Dlouho držel se na wzdor těžkého kamene sw. biskup nad wodau a an mnoho křesťanů na mostě i na břehu stálo, napomínal je srdečně, aby pevně ve wjře stáli a nedali se mukami zastrašiti. Wida pať, že uto nauti nemůže a tjm snad o korunu mučednickau přigde, wolal bolestně: »Všemohaucí Ježíši! není to nowá aneb wzácná sláwa řeky zadržowati. a wodu krácejícím w pevnau stezku utworditi, gaťo již na řece Jordaně a na Petrowi si byl dokládal. Teď na mne také oslawilo se gméno Twé, lid widj moc a sílu Twau; propůgč mně také prosím to, což mi gest neymilegšího, tu milost, abych pro Tebe umříti mohl!« Když se pomodlil, stáhla ho tjiže žernowa do wod, w kterýchž dne 4. Čerwna roku 304 žiwot swůg dořonal.

Swaté geho tělo nalezlo se nedaleko od tud, kdež utonul, a pochowalo se pať w kostele u brány města Skarabancie. Odsud přišlo napotom do Říma, a teď odpočívá w kostele sw. Vincencia w Medioláně.

R o z g j m á n j.

Sw. Quirin stoge na saudu pohanském, hágil se i srdnatostj si dodával slovy: »Bůh wssady se mnau gest! Wjš křestanská dusse! wjš co slova ta: »Bůh wssady se mnau gest« znamenagj? — A proč bys to newěděla, gsau wjře katolické wyučená? Kéžbys ale také slova ta hluboko w mysl a w srdce si wstjčila, ó gať dokonála mohla bys pať býti! Slova ta: »Bůh se mnau gest« slova ta prawjm naučily by tě cnostnému obcowánj, bylaby ti sřjtem w pokussenj a ohradau i utěchau w protiwenstwj a w nauzi. Modljš-li se, wzpomeň si, že Bůh s tebau gest, ať rozpálj se w srdci twém oheň wraucnosti a náboženstwj. Kdyby tě tělo neb swět aneb ďábel pokuassel, pomni že Bůh s tebau gest; kdyby walily se na tebe strasti, kdyby stjhaly tě nehody, kdyby nepřátelé na tebe se hrnuli, rci: Bůh můg se mnau gest, což stane se mi zlého? Ano dusse křestanská Bůh s tebau gest; gať medle můžeš swoliti, když k hřjchu tě bezbožnjci swáděgj; gať můžeš tať malomyslná býti, když bolesti a bída tě sřličugj; gať můžeš býti tať newrlá a mrzutá, když nedařj se wsse dle wůle twé; gať můžeš konečně ustáwati a umdléwati na cestě k spasenj, wěda, že Bůh s tebau gest, že widj skutky twé, slyšj řeči twé, i myšlenj twá že mu powědoma gsau? Ach ty dusse ubohá, ty ne-

wssťjčila gšĩ do srdce tu spasitelnau mysslénku, že Bůh s tebau gest; a že lidé na nepamatugj, z toho powstává, že wessťkeren swět přeplněn gest zločinstwjm a hřichy, že wssude malomysslnost panuge a smutnost ba i zaufalstwj.— U přítomnosti wzácného člowěka držíwáš se na uzdě, a každé slowo, než ge proneseš, a každý skutek, než ho učiníš, bedlivě na myslĩ přemítáš: proč negšĩ tak opatrná před twářĩ Boží, proč nemáš té uctiwosti k Bohu, kterau k bjdnému stwořenj w srdci chowáš? Kde gest wjra twá?

Nebož se, nebo gsem gá s tebau; neuchylug se: nebo gá gsem Bůh twůg; posílñĩ gsem tě a pomohl gsem tobě a přigala tě prawice sprawedlnosti mé. (Žs. 41, 10.)

Spatřowal gsem (mám) Hospodina před očima swýma wždydny, neb gest mi po prawici, abych se nepohnul. (Žalm. 15, 8.)

Gá Bůh wssemohaucj, chodiž přede mnau budiž dokonalým. (1. Mogž. 17, 1.)

Bůh není daleko od gednoho každého z nás; nebo w něm žiwĩ gsmě, hýbeme se a trwáme. (Skut. 17, 27. 28.)

Kam půgdu od Ducha twého, a kamž před twářĩ twau uteku? Gestližebnych wstaupil na nebe: tam gšĩ ty; paklibnych wstaupil do hrobu: přítomen gšĩ! Wžallibnych křídla na uswiť tě a bydlilbnych w končinách moře; i tamť ruť twá prawodj mne, a držeti mne bude prawice twá. (Žalm. 138, 7—10.)

Duch Páně naplnuge ořssleť země a ten,

roku 680.^{*)} Na křtu swatém dáno mu gméno Winfried, později pak gest pro své veliké zásluhy od papeže Řehoře II. Bonifacius, to gest Dobroděg nazván, kterýmžto gménem ho také nazývati budeme. Sv. Bonifacius ukazoval již w nenautlegšším věku na sobě galsi tauhu po Bohu a po službě Boží, kteráž neustále rostla a galsi neodolatelnu mocj k životu saukromnému a tichému ho nutila. Někteří mnišchové ho w tom potvřzowali a nabízeli, a aby se s tělem i dušj odemždal. Než otec mage še synem wtipným a od Boha wssemi dobrými vlastnostmi nadaným zcela jiné záměry, odepřal mu wssemožně, a dříve mu také nepowolil, až kdž ho těžkau nemocj Bůh narossjwil. Tu teprwa na smrtelné posteli, před branau wěčnosti stoge, otewřel oči gen w swětě si zařládagjci, a nynj teprwa poznáwal, že na swětě wsse gen marnost gest, mimo slaužiti Bohu; a sebraw sílu, sljbil, že syna službě geho zaswětj, pakli ho Bůh na žiwu zachowá. S pozdrawil se otec, a Bonifacius mládeneček, pln dobré naděge, putowal do kláštera zákona Benediktinského w Exetru, kdež pod zprawau opata, sw. Wolfarda 13 let stráwil, uče se ne toliko rozličným na budauci staw potřebným wědomostem: ale i swatému a bohumilému obcowánj. Staří a mladj duchownj diwili se

*) Chot krále Richarda Bonna, byla geho sestraw, a následowně gegi dcera sw. Walburgis, geho nětj.

pilnosti, horlivosti i prospěchu geho w umění tak w bázni Boží. Z Exetra odebral se na-
potom do kláštera Nutcell řečeného, o němž
šla tenkrát daleko široko slavná pověst, že
geho bratři s wybornau učeností spogugi doko-
nalau klášternj kážeň. A tu w tom klášteře
nabyl tak wzácných wědomostí w rozličných
gazyčch, w řečnictwji, w písme swatém, a tak
welice se zdokonalil, že se mu swěřilo wycho-
wání mladších bratrj, a že i také na kněžstwji
byl wyswěcen. Tenkráté byl aš třidcet roků stár.

Obohacen tedy mnohými wědomostmi a
zwláště známosti písma swatého, a wycwičen
w bázni a kážni Boží, wnučowal Bonifaciůs
ustawičně neumělé a hříšsnjky uwáděl na cestu
sprawedlnosti, a to buď z kazatelny buď w
zpowědnici. Aučinkj snahy geho byly hogné a
krásné. Přitom rostla také geho wážnost tak,
žeť biskupové a sněmny cirkewny ho zwali, a
we wěcech nejdůležitějších s nym radu brali.
Dussi tak bohabognau gako byla dusse Boni-
faciowa, bolelo welice, kdž si wzpoměla, w gake
mrákotě celý skoro welikánský národ Němců
gestě wězi, gaf ohavná modloslužebnost u nich
panuge, a gaf zpusťlé gegich mrawy gsau. Z
roztaužilo se srdce geho žádostí, lid ten wytr-
hnauti z moci dábelské a přiwěsti geg ku po-
znání prawého a živého Boha, kterýž stwořil a
wykaupil nás. Z skaumal se, zdaliby na sebe
powinnost wzjiti mohl, za kteraužto přjčinau
po dlouhý čas horliwě k Bohu se modlil, a

tuhým postem se lál. Znamenav na sobě, že by w tom byla wůle Boží, aby wykonáwal powinnost misíionářů, prošl k tomu opata swého o dowolenj. Když dowolenj dostal, odešel z kláštera, na kteréz cestě ho dva towarýšowé doprowázeli. Přewlawiw se z Angličan do Friska, dostal se až do Utrechta (Ultrajektum) do hlawnjho města Friského, a tam u krále Radboda žádal, aby swobodně w zemi geho wjru spasitelnau kázati směl. Ale Radbod, aublawnj nepřítel křesťanů, odepřel mu žádost; načež se Bonifac opět do kláštera nawrátil. Wšak neztratil důwěrnost w Boha, anobrž daufage, že co dnes se nepodařilo, zjitra milost Boží požehná, byl w kláštere wzorem křesťanské dokonalosti tak, že i po smrti opata Winberta na geho místo wmwolen byl; což wšak w počtore swé nepřigal, nobrž do Říma cestu nastaupil (l. 718,) a tam u papeže powolenj wyhledáwal, národům pohanským wjru křesťanskau swobodně hlásati.

Řehoř II., genž tenkrát na papežské stolici seděl, shledaw na Bonifaciowí muže horlivého a dokonalého, byl mu nakloněn a zacházel s ním welmi šetrně a dada mu plnau swobodu ku hlásánj slowa Božjho po celém Němedku, požehnal ho i poručil ho knjžatům wšech zemj, škrze kteréž giti musil a opatřiw mnohými ostatky Swatých a náradjm kostelnjm, laškawě ho propustil.

Sv. Bonifac putowal bez odkladu přes

Lombardsko do Bavor a do krain okolnjch. Zde nalezl ovšem již mnoho křesťanů, ba i kněží: ale tyto byli jednak neučení a beze všelijké bázně a bázně Boží: onino ale spotvořovali vjru svatou pohanstými pověrami a mrzkými mravny. Bonifac neustal dříve slovo Boží hlásati, až když duchovenstvo mravny své napravilo, až vjra svatá se opět očistila od přilepků pověr pohanstých, a až velké množství lidu ku Kristu Pánu se obrátilo. Tak blaženě působil také v Thuringách; zrakny své však ustavičně na Frisko upíral, věda, že tam žeň hogná, dělníků však jen málo. Krásně skvítila již svatá církev bedlivým přičiněním sv. Blahověsta v Bavorsku, v Thuringách, v Hessích a v jiných krainách Německých, an se pověst pronesla, že Radbod, král Friský, umřel, a země jeho pod moc a vládu Karla Martella, Francého krále, se dostala. Té šťastné události chtěge Bonifac k učeli svému použiti, opatřil všedny osady statným duchovenstwem a bez průtahy ke Friskum se vydal. Podporován od biskupa sv. Willibroda, hlásal po tři léta surovému tomu národu sv. Evangelium s největší horlivosťi, a velké množství dalo se z nich křtiti. S velkým zálibením pozoroval sv. Willibrod, jak se stádečko sv. církve množí, pověry pohansté se vymítají, surovost mravů se zmírňuje, a bázeň Boží se rozmáhá, a protož gsa stareček již křehký, zamenšlel Bonifacia za nástupce míti; než ten, doměřeno se o au-

myslu sw. biskupa, opustil pole, kteréz až posawad s tak welikým požehnáním rozdělával, a wzaw několiť spoludělníků, ku Hesům se odebral. Z zde zehnal Hospodin snahu geho, anť mnozi swatý křest přigali, mnozi powěr pohanských se odříkali, mnozi život swůg naprawowali. W Amanaburchu (ted Amöneburg) darowali mu dwa bratři Dedio a Dierolf, wděčnosti a láskau puzeni, welké zbožj, což on na založení kláštera obrátil.

W tom čase, roku totiž 722. oznámil Bonifac papeži pjsemně, gať milostiwě Bůh práci geho požehnati ráčil, prose přitom o ponaučení a o radu w některých záležitostech wjry a auřadowání geho se týkajících. Papež slyše tyto věci, zapléšal radostí a vlastnoručně sw. muži psal, we gměnu sw. cirkwe díky mu vzdávage za příčinliwau geho horliwost, věci o kteréz žádal, wyswětluge a konečně láskawě ho zowe, aby gať možno mu bude, do Říma přissel. Služebnjš Božj drže pozvání widitelné hlasy sw. cirkwe za rozkaz, wydal se roku 723 bez prodlení do Říma. Papež Řehoř uwjtal geg slawně a srdečně, a přesvědčiw se o geho schopnostech dusse a srdce i o geho prawoswěrnosti, wyswětil ho dne 30. Listopadu na biskupstwj, dada mu tu moc, aby u wssch národů, kteréz buď již na wjru obrátil aneb pomocj Božj gestě obrátj, auřad biskupský wykonáwati mohl. Při té příležitosti nazwal ho také papež Bonifaciem, to gest Dobroděgem.

Bonifaciůs zapřisáhl se teď swatému Dci: že wjru swatau katolickáu bude hlásati wěrně a čistě, že zachowáwati bude gednotu we wjře a poslušnost k stolici Římské aposstolské, že s duchownjmi, kterjž starým zákonům cirkwe sw. se zprotiwugj, společenstwj mjtí nebude, ano že w Římě udá, kterjby napomenuti bywšse, ne-
 napravili se. Potom obdržel sebrané zákony cirkewnj, aby se gjmi řídil a spravowal, a mimo to také listy poručené na knjžata roz-
 ličných wlastj, na biskupy a giné pány, a zvlášt na Karla Martella, krále Francého. Rozžehnaw se, wydal se na cestu neyprw k nadzmjněnému králi Karlowi, a na to opět k
 Jesům se nawrátiti s obnowenau wraucností auřad swůg započal. Medaleko Geismaru strměl poswátný dub, u modlářů we welké uctiwosti gsaucj, neboť se domyslěli, že Bůh Dthiu na něm swé sjdlo má. Ten porazil Bonifaciůs, gakkoli pohané mu w to branili a wystawěl z něho kapličků ku cti sw. Petra aposstola. Potom i ostatnj modly a poswátné háge ruffiti se gal.
 Pod geho bedliwau rukau powstáwaly nynj na rozličných mjstech nové kláštery a kostely, mezi kterýmiž neyslawněgšj byl Ohradruf (Ordorf) w Thuringach, ku cti sw. archangela Michaela, a drahné množstwj se do lůna sw. cirkwe utjkalo. To wida Bonifaciůs, a wěda, že gim wšsem zadosť učiniti nemůže psal do Angličan, a žádal opata kláštera swého o některé kněze, kterjby mu při spasitelné práci

z lásky k Bohu a z lásky k bližnímu pomáhali; a muži Boží Burlard, Willibald a Bunibald, Lullus a Gregor přišli mu ku pomoci; ba i nábožné panny opustily na jeho slovo vlast, a do Německa pospíchaly, aby u Thuringu a u Hesů kláštern zprawovali, a slowem i skutky lid bážni a lážni Boží vyučovaly. Renznamenitější mezi nimi byla sw. Walburga, sestra sw. Willibalda a Bunibalda, gať bohabogností tak ostatními ctnostmi proslulá.*)

Roku 732. dosedl na stolicí Římskou papež Řehoř III. Bonifac uznáwage toho potřebu, wyprawil do Říma posly, kteříby ho i ostatnj spoludělnjky na winici Páně do ochrany papeže poraučeli, o výsledku pracj jeho mu zpráwu dáli a poradili se o některé potřebné věci. Sw. otec uwjtal posly negenom s nelženau radostí, o synowské lásce a poslušnosti swého biskupa zpráwu nesauci, anobrž i biskupa za arcibiskupa a primasa w celém Německu prohlásil, k tomu konci i pallium mu poslal, a zplnomocnil geg, aby nové biskupské stolice zřídil, kdež to za dobré uzná. Mimo to odpowěděl mu na otázky jeho, a aby w započaté práci neustáwal napomenul. On plana horliwosti o čest gména Božího a o spasenj dušj swých bližnjch, byl w službě Krista Ježíše neunawený. Z uspořádaw wšednj záležitosti, putowal r. 738. po třetj do Říma, chtě na hrobě sw. apóstolů swau pobožnost wykonati a Otcí swatému aučet

*) O nj se čte 25. Unora.

z svého biskupování vydati. Mnozí nábožní křesťané šli s ním. Svatý otec uvítal geg velmi láskavě a obdarováno mnohými věcmi a důstojností Legata apoštolského posvátnými celým Německu ho povýšim, s ním se rozžehal. Bonifac wracel se opět přes Lombardsko. V Pavii podržel se po nějaký čas u přítele Luitpranda krále, a odsud pak přes Alpy dále do Bavor se ubíral. Wogwoda Bavorský Odilo, uvítal ho w Řezně s velikau uctivostí, a sliboval, že ho wšši mocí swau podporowati bude w swatém geho auřadowánj. Měli pak toho velmi potřebj, zvláště proto, an někteří prostopášnj knězi, mezi nimi gakýsi Udalbert a Klemenš, cirkewnj kázeň podkopávali, a bludné a zcestné učenj rozšiwali. Toho nesměl biskup swatý snáseti, nechtě-li dusse we wjře neutworzené zahubiti: a protož swolaw sněm, tak daleko to přiwedl, že bludné učenj se zatratilo, půwodcowé pak geho se uwěznili.

Abj tak nemilé věci budaucně předessel, wjru pak čistau a mrawy neposkwrněné u duchowenstwa i u lidu wěrného w Němcjch zachowával: založil pomocj knížat a dobromyslných pánů rozličná biskupstwj w Řezně a we Freisingu, w Eichstادتě, w Erfurtě, w Bamberce a we Würzburgu; dosadil na ně muže zkussené uměnjm a blahobogností slowůtné; přikázal jim, aby každým druhým rokem s duchowenstwem na sněm se scházeli, služby Boží dle obřadu Řjmského wykonávali, neřádny

z církve vymítali, bludn a newěru potjrali; slowem, aby wšši pilnosti a horlivosti stádečka swěčená pásli. Gsauce tito biskupowé ustanowowáni od legáta Římského a od papeže ztworowáni, wessli i s duchowenstwem podržjeným a lidem wěřejm w gednotu s widitelnau hlasowau církwe swaté; tudn wšsať také nabyli gístoty, že prawá to cesta k nebesům, kterauž lidu ořazowali; nebo řdož se nechytj skály, na njž wzdělána gest církew, ten utone we wlnách bludu; a který řazatel wyslán není buď prostředně buď bezprostředně od hlawn církwe: ten stawj na pjšku a s dobrým osudem se nepotká. Zderwšsem platj slowo Krista Běně řkaucjho: Řdožť není se mnau, proti mne gest; a řdož neshromážduje se mnau, rozptylugť.« (Luk. 11, 23.)

Toto blahotinné působenj Bonifaciowa ztwrdil a řchwálil netoliko papež Zachariáš, nástupce Řehoře III., ale také, gačo wššicni předchůdcowé we welké wážnosti a uctivosti ho měli, a důwěru wšsedu w něho řkládal; ba na důkaz swé náklonnosti a wděčnosti powýšsil řjdo biskupské w Mohuči, kterýž řrál Pipin swatému muži byl wyřázal, na arcibiskupstwj, a třinácte biskupů mu podrždil, a řice: Strašburgského, Spirského, Würzburgského, Kolnského, Lututského, Utrechtského, Augšburgského, Wormského, Buraburského*), Erfurtského, Eichstadského, Řostnického a Řurského.

Pečlivá láska sw. Bonifacia nezawjrala

*) Bamberg.

se toliko w meze zemj Němedčých, nobrž wzta-
howala se také na frage sausednj, a sahala až
do daleké wlasti Angličké. Patrným důkazem
toho gest list na prostopášíného a wilného krále
Ethelbalda w Angličku, kterýžto list i za wěku,
kdež hrubá tělesnost wšelika uždů roztrhne a
přeráží, čisti se může. Pisse tedy: »Wzpomeň
pak si, gať to hanba, upěti pod břemenem
howadské náruživosti, a takowými ohavnostmi
Boha urážeti, kterýž ti vládu nad tak mocným
národem dal. Smilug se nad dussj swau a
nad dussimi poddaných swých, z nichž časem
swým aučty klásti budeš. Čistota býwalá u
pohanských Sasjků w takowé wážnosti, že panna,
kteráž w smilstwu, aneb žena, kteráž w cizo-
ložstvu přewedena byla, zardausiti se měla,
tělo pak spáliti. Swūdce gegich oběsil se na
mjstě, kdež popel gegich byl. Někdj také bý-
waly takowé ženské od giných ženských metlami
bity a ostrými bodáky pjchány, a ode wsi ke
wsi honěny, až těm mukám podléhly. Když
tedy pohané, prawého Boha neznajíce, takowau
lásku ku čistotě měli, gať ty o nj smeyssleti
máš, gsa křesťanem a králem. Pomni pak na
bjdný konec Ceolreda předka twého, a na konec
Osreda krále Northumberského; pomni gať na
lnjžata a tito, genž nečistý život wedli, náhlau
smrtj w středu neřádů swých zachwáceni byli!«
D zwláštnej horlivosti u konánj powinnosti
auřadu geho, swědčj následugjcj mjsto z listu
na sw. Ruthberta, arcibiskupa Kantuarienského

vyňato: »Bogugme pro gméno Boží w těchto dnech aužkosti a strasti. Geli w tom wůle Boží, umjrenme za swatý zákon otců nassich, abychom také s nimi přišli k dědictwí wěčnému. Nebudeme němými psy, spěgicjmi strážnými a nágemními, kteříž užewosse wolka w autě se dáwagj, ale bděme a budmē pastýři na stráži. Kažme welkým a malým, bohatým a chudým osobám wssého stáří a stawu w čas přjhodný a nepřjhodný!«— Od něho máme wjce gessťe listů, w nichž we wssedch wraucná lásska k Bohu a k bližnjmu, ochotná poslussnost k stolici Řjmské a zmužilá statnost i důwěra w protiwenslawjch w neykrásněgssjím swětle se obráží. Paměti hodná gest geho odpowěd na otázku, zdali slussj w dřewěném kalichu obět Misse swaté přinášeti? »Druhdy mjwala cirkew zlaté kněze, kteříž w dřewěných kalissjch obětowávali: teď ale má dřewěné kněze, obětugjicj w kalissjch zlatých.«

Sw. Bonifac dasáhl giž 74. rok stáří, an opět duch ho pudil newěřicjm národům swětlo wjry katolické rozswěcowati, a zwláště lákali ho Frisowé, u nichž wjra po smrti sw. Willibrorda, zakládatele cirkwe Utrechtské, poněkud klesala, a následowně podpory nové potřebovala. Předgwydal, že to bude poslednj pauč, a protož usmyslil si dřjwe, než odgede, na arcibiskupstwí Mohučské swého neywěrněgssjho a neyhorlivočgssjho přjtele, sw. Lulla za náměstka dosaditi. Papež Zachariáš dal mu k tomu

plnau moc; a an také král w tom swolil a ostatnj biskupowě, opatowě a wesskeré duchowenstwo to schwálili, byl také Lullus bez welkého odkladu wyswěcen. Nowý papež Štěpán potwrdil wsseho, což se stalo. Když se 's Lullem žehnal, řekl: »Čas mého aumrtj blížj se; dokoney ode mne započaté stawenj cirkwe w Thuringách, ozbrog se silau k obrácenj národů a dostaw kostel we Fuldě, a w něj mne pochowen.« Lullus plakal.

Bonifac sedl na loď, a přistaw we Frisku, i hned swůg kazatelskŷ auřad započal. Willibrordůw náměstek sw. Goban podporowal ho statečně; k nim připogilo se gesťe deset giných osob; tři kněžj, tři gáhnové a čtyři mnissi. Mnoho tisic pohanů pokřtilo se w swátcjch welkonočných; o swatém Duchu měli birmowáni býti. Mjsto, kdež se poswátný obřad diti měl, byl břeh potůčka Burda, wýchodnj Friskŷ od západnjch dělicj. Rozbil se stan pro Bonifacia a pro towarýsse geho. An tu na lid k birmowánj čekajj: enhle ukázala se mjsto křestanů rota pohanů, ozbrogená štjtn a oštěpy, ona diwoce na stánnj biskupowŷ dorážj. Kteřjž byli s njm, chtěli owšem opřjti se diwokým modlářům, wssak Bonifac swolaw kněžstwo wykročli ze stánku a zakázaw brániti se, prawil: »Nechte synáčkowé boge, neboť z pjsma swatého se učjme: že nemáme glé dáwati za glé. Den dáwno giž žádaný přissel konečně a čas žádaný smrti mé nastal. Posilňte se w

Pánu Bohu, a daufente w milost wám zaslý-
benau a on wyswobodj dusse nasse.« Na to obrá-
tíw se k duchowenstwu prawil: »Muži, bratři,
buďte silnj w duchu a nebogte se těch, kteří
tělo zabjgegj, ale dusse, kteráž nesmrtelná gest,
zabjti nemohau. Radugte se w Pánu a koteru
naděge swé w něm upevněte, genž wám brzce
udělj wěčné odměny, a sjdlo wám wykáže, w
nebesjch mezi trůny angelstými. Snásegte muhy
trpělivě, abyšte s Kristem panowali na věky.«
Sotwa toto sw. muž domluwil, udeřila na
něho rota pohanská a usmrtila ho i s 52 to-
warýssí dne páteho čerwna r. 775. Po za-
wražděnj toliko swatých osob dali se vražednjci
do laupenj stánů; n:nalezšse wšak w něm
nic giněho než pozůstatky swatých a knihy,
rozwlékli a rozmetali wšse. Mnohé věci byly
napotom od wěrných křesťanů opět sebrány a
do kláštera Fuldenského odewzdány. Tělo pak
sw. mučednjka bylo nenprw do Utrechtu pak
do Mohuče, a konečně dle vlastnj žádosti swas-
těho mučednjka, do Fuldny donešseno a tam po-
chowáno. Na hrobě geho stalo se mnoho zá-
zraků, a až posawad chodj k němu nábožnj
pautnjci, gednak děfugjce za obdržené milosti,
gednak o nowé w hluboké pokoře žádagjce.

R o z g j m á n j.

Sv. Bonifác plana čístau lástau k Bohu
a k bližnjmu wynasnažowal se wšsemožně u
Němců powěry pohanské a bludny kačjřské wy-

šoteniti a prawau wjru gim wljiti, wěda, že
 bez wjry nemožně gest ljbiti se Bohu, a že
 přistupugij k Bohu wěřiti musj, že gest Bůh
 a že těm, kterjž ho hlédagj odpłatitelem gest.
 (Žid. 11, 6.) a láska ta byla tať welká, že
 i wlastnj žiwot nasadil. An ale tomu tať, co
 máme saudití o lásce těch lidj, kterjž wšselikau
 wjru tupj a wyzurošse se že wšseho nábožen-
 stwj, twrdj, že nenj Boha, ani nebe, ani pekla,
 že dusse lidšká po smrti gačo howado pomine
 a že to gen paubé bachory gsau, co se o budau-
 cjm saudu a o wěčnosti wyprawuge. — Ale
 co si počneš bezbožný člowěče, co si počneš,
 geli přece Boha, geli dusse twá nesmrtelná,
 budauli sauzeni skutkowé twogj, geli nebe i
 peklo, co si počneš? prawjm. Či mysljš, že
 řdnž we possetilosti swé hřjssné řekneš: že nenj
 Boha ani nebes ani pekla, že dusse lidšká
 pogde gačo dusse howadšká; mysljš, že wšse
 tať gať si toho žádáš, se stane? To wjm, že
 by ti to milé bylo, aby nebylo Boha wšsewě-
 daucjho a sprawedliwého, aby dusse twá neby-
 la nesmrtelná, a aby na budaucjm saudu my-
 šlenj a řeči a skutkowé twogi neztratila se:
 tuť byš mohl owšsem beze strachu hřjch za
 hřjchem páchatí, tuť nebyloby nač byš ohled
 bráti potřebowal, tuť byš mohl wšselikau chtjč
 a žádost swau nasytiti, a nikdo by ti brániti ne-
 směl. Tuby ale tať před twau chtjčj nic gisto ne-
 bylo, ani cizj gměnj, ani cizj čest, ani cizj ne-
 winnost. Twé žádosti, uzgdy žádné nemagjcy,

musilby každý tvor slaužití, a kdo by nechtěl po dobrém, musilby po zlém. Násilj a lest, aulifnost a auplatef, lež a křivá přjsaha i wsseliký zločin bylby ti cestau k cili, to gest k nashcenj twé nezřizené žádosti a bezbožné chtjče. Wid, tobyš ty owsssem si přál, aby hanebnosti a ohawnosti twé po smrti trestány nebyly, gakoby za živa nikdo ge netrestal; aby Bůh o tobě newěděl, gakoby ty o něm wěděti gsi nechtěl; a aby Dusse twá possla gakoby howado, protože gsi po howadsku žiw byl. Ale w tom se welice meyljš, neboť gen

Blážen prawil w srdci swém: Není Boha. (Žalm 13, 1.) a

Marnj zagistě gsau wssicni, w nichžto není známosti Boha: a kterjž z těch wěcj dobrých, kterěj se widj, nemohli poznati toho, genž gest, aniž w skutku geho pozorugice poznali, kdoby byl řemeslnjř gegich. (Maudr. 13, 1.)

Poznal wůl wládaře swého a osel gesle pána swého: Izrael pak mne Boha nepoznal a lid můg neporozuměl. (Žs. 1, 3.)

Znáti tebe (Boha) gest dokonalá spravedlnost, a znáti spravedlnost a moc twau gest kořen nesmrtnosti. (Maudr. 15, 3.)

Totož gest žiwot wěčný, aby poznali tebe samého Boha prawého a kteréhož si poslal Ježíše Krista. (Jan 17, 3.)

Řekjken: Strygi se před Bohem, a z wysosti kdo na mne wzpomene? (Sirach. 16, 16.)

W smyslu twém budiž přemyslowání o Pánu Bohu a wsseliké wyprawování twé ať

gest o přikázanjch Nenywěššjho. (Sirach 9, 23.)

We wšech skutcch swých pamětliv buď na poslední věci své a na věky nehřeššjš. (Sir. 7, 40.)

M o d l i t b a.

Ó wšsemohaucj věčný Bože, stvořiteli nebe i země! pohledni, prosíme, s wysošti své na nás na bjdná stvoření, gegichž oči zaslepily se náruživostmi, že Tebe newidj, gegichž srdce zatwardila se zločinstwjm, že Tebe necjtj: a na přjmluwu služebnjka swého sw. Bonifacia oswěť zatemnělé zrakj a srdce zatwřelé obměkči, tať aby: chom aspoň od nynjčka Tebe, Boha prawého poznáwali a kterého si seslal, Jezisse Krista; aby: chom se radowali stále z přjtomnosti Twé a mluwenj Twému srdce nezamykali, alebrž w Tobě se hýbali a zůstáwali skrze Něho, genž s Tebau žiw gest a kraluge po wšechjch věky věkůw. Amen.

Dnešnjho dne se tať swěti swátet: W Egyptě sw. mučednjků Marima, Rifanora a Apollonia; w Peruski sw. mučednjků Florencia, Juliana, Marcellina a Faustina; w Cesarei Palestinenšké sw. mučednic Zenabj, Cyrie, Valerie a Marcie; w Tyru sw. Dorothea, mučednjka; w Kardubě sw. mlátence a mučednjka Sancia; w Resanatě blahosl. Placida; we Jeru w Africe, sw. Ferdinanda, syna krále Portugalského Jana a m. g. sw.

6.

**Život sv. Norberta, arcibiskupa
Děvinského (Magdeburgského.)**

R. 1134.

Sv. Norbert se narodil okolo roku 1080 v Xantu v městečku Rijnenském. Rodičové jeho spříznění s rodinou císařskou, patřili k nendůstognějším rodinám v zemi. S obraceli vše na to, aby syn veselikým vědám se naučil, kterýž v ýbornými dary duse i těla nadán, nad vše pomýšlenj ve všem vynikal, a že byl postavyn vysoké, twáři sličné, mrawů lahodných, srdce dobrého, gazyka wýmluwného, myslí wždy weselé a gasné, a že s každým wldně a lastawě, opatrně i sšetrně zacházeti uměl, a že sštědrý byl k těm, kterjž pomoci potřebovali: získal si brzo náklonnost a lásku gať lidu zprostého, tať též i welikých pánů. Gsa mlad a wesel až k lehkomyslnosti, a zbožjm pozemským oplýwage, začal Norbert welmi záhy po rozkossjch swěta oči a umysl obracet, a než se nadál, byl lapen w tenata jeho. Rodičové jeho chtěli, aby do stamu duchownjho wstaupil, a Norbert w lehkomyslnosti své nestaumal náklonnost swau, než w naděgi, že se mu gaťožto císařskému přibuznému brzo něgaká bohatá praeenda dostane a že pať u dwora císařského všem žádstem uzdu pustj, a w žřidlo rozkossj se ponořj, přigal nižší poswěcenj, o powinnosti nic nedbage, w které se tjm uwážal. U

Dwora cjsařského byl veselý, wtipný a umělý mladý owšem wjtán: ale za to plakala ctnost a plakala cirkew, i kostel, w kterémž služby Boží zastáwati měl. Biskup ho owšem welmi často napomínal, aby také wyššj poswěcenj přigal, a gať na staw duchownj slusj, žiw byl: ale toho on pro žiwý swět učiniti nechťel, neboť uchwácen od wjru tělesných rozkossj zacpáwal ussi, aby neslyšel hlasu napomínánj a zamýřal oči, aby newiděl propast záhuby wěčné, ku kteréž spěchal. Owšem že časem gaťasi auzkost srdce mu sřličowala, a gaťasi nechůť k swětu w dusi geho powstáwala, ale on nedal tomu žádného wzniřu, než ozýwagij se hlas swědomj uduřil opět w praudu rozmařilých rozkossj.

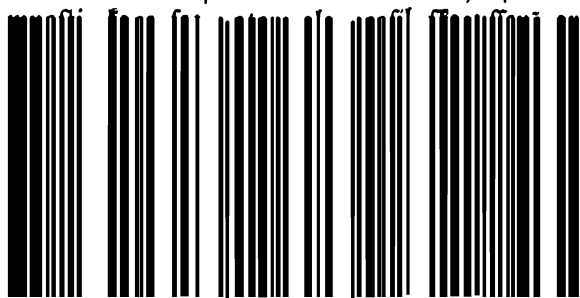
Brodě se w marnostech swěťských a w rozkossedch smyslných, dosáhl Norbert roku třidcátého, an gjm Hospodin mocně zatřásl a ze sna hřjchů ho wyděřil.

W gedné wesnici Westfalské, gmenem Fretten, seřšla se weselá společnost, a Norbert, přjtel wřsedch weselých towarňěřew, nechťel, ba nesměl chyběti. S gel tedy w bohaté hedbawné rauchu odjn do gmenowané wři, prowázen toliko gediným sluhau, bez pochyby přemenřřlege, gaťby co neřradostněgi řtráwil den ten. Wřřak an práwě mezi lukami řwěťnatými cwálá: an řtáhly se náhle černé mrařy na obloze, náramná bauře se řtrhla, a hrom děsně rachotil. Wyděřen řtrachy zachwěl se Norbert a auzkostiwě po přjřřěřřj pátral; an ale ničehož se nedopátral, bodě

Rezkussený gsa gessťe na cestách Božjho zákona wymolil si Norbert za wůdce ku křesťanské dokonalosti Kanona, opata kláštera sw. Siegberta, blíž Koljna nad Rýnem. Pod geho pečlīwau zpráwau učil se zapjratī sebe a wssedň žádosti mrtwiti; i nosil pod oděwem hedbáwným rauchō kagjcy, a modlīwal se často a dluho; slzy mu zarosily oči, když si na minulý žiwot a na swé hanebné obcowání wzpoměl, a protož také nemyraucněgssj díky Pánu Bohu wzdáwal, že se nad njm smilowaw, z propasti widitelné geg wytrhl, a odřjke se swěta, dané pohorssenj opravdowau kagicnosti zahladiti a neprawiti se snažil. Na něm se tedy naplnila slowa žalmisty Páně: »Milosrdný gest Hospodin a sprawedliwý a Bůh náš slitowává se. Snjžem gsem byl, a wyswobodil mne, wytrhl dussi mau od smrti.« (Žalm 114, 5, 6—8.)

Kdosi koli následowal Norberta blaudjcjho a rozmarilého, následug také nawracugjcjho se a kagicjho. »Gdi i učin též.« (Luk. 10, 37.)

Dwě léta stráwil Norbert w tiché saukro-

welmi litował. W rauchu tak chudebné odět odebral se nyní kněz Norbert do kláštera sw. Siegberta a připravował se po čtyřicet dní modlitbami a swatým rozgymáním na první obět mšse swaté.

První mši swatau obětował w kostele Kantenském, a zřegmě ukázal, že se swětem žádneho přátelstwj nemá; nebo když bylo po Ewangelium obrátim se k lidu a w různé řeči tak gať mu to srdce na gazně kladlo, kázal o marnosti swěta, o krátkosti žiwota lidského, o budaucím trestu, že se mnozí z přítomných dělili a tráslí. Druhého dne mluwil k audům kapitoly Kantenské, a napomínal ge různými slovy, aby napravowali nepořádný žiwot a dle powolání swého živi byli. Mnozí udeřili se sice w prsa: ale druzí ho tupili, a welkau nenáwistí zanewřeli na něho, ba geden mezi nimi nad jiné držegšj a nestydatěgšj naplil mu w twář. Než Norbert snesl pohanění toto trpělivě, a utřew si twář, pomyslll sobě, že to zasluhuje za své býwalé obcowání. Rozhořčenj duchownjci nemagjce wšak na tom dosti, obžalowali muže Božího na církewním sněmu we Fridařich; že prý gest člowěk pokrytec, že bez powolení káže a že různice a nepokoř swým přepiatým obcowáním rozsívá. Z toto utrhaní byl by rád Norbert bez odmluw snesl: než uvažuje, že by nemohl ničehož ku cti gména Božího a ku spasení lidu provésti, řdyby o dobré své gméno přissel, hágil se tak různě, že

rovníci odpůrcové umřeli. Spravedlně a očištěn ode všeho nářku navrátil se Norbert opět do Kantu, a přesvědčen gsa, že rozhořčené myslí tamněgšjho duchovenstwa nenaprawj, zbarvil se všech církevnjch důhodů, prodal své po rodičjch zděděné zboží, rozdal ztržené peníze chudým, podržew si toliko deset hřiven a mezka, a oděn gsa w raucha sprosté z hrubé wlny, opustil wlast, a putowal boš do městečka Sw. Gilgj w Languedkou, kdež se právě papež Gelasius II. zdržowal.

Wšim právem diviti se musjme Norbertowi, že na cestě ku dokonalosti tak horlivě krácel; než k čemu prospěge podivenj, pakli sami o své obrácenj nepečujeme, a milosti k tomu cili nám dané neužíváme. Nuže obraťme se a poslauchenme Boha, náš k sobě zwaučjho. Prwnj krok na cestě spravedlnosti bude všem těžkň, ale důwěra w pomoc Božj usnadnj nám kroky následugjcj, a osladj všelikau trplost, tak že napotom ani tak skoro nepůgdeme, ale wjc gafo poletjme k Pánu, kdžž náš potáhne magnetem své lásky. »Žádný, kdož wztáhna ruku swau k pluhu, ohljdá se nazpět, není způsobný ke králowstwj Božjmu.« (Luk. 9, 62.) »Wezměte gho mé na se a učte se ode mne; neboť gsem gá tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutj dusem swým. Gho mé zagisté gest sladké a břjmě lehké.« (Mtš. 11, 29. 30.)

Přissed Norbert k swatému Dci, wrhl se k nohaum, žádage kagjcně, aby ho rozhřessil

že wšedňi proviněnjch, gichž se po wšedňi dny žiwota dopustil, a gmenowitě aby mu promi-
nul, že proti zákonům cirkewnjm gednjm
dnem dwoge wyššji poswěcenj přigal. Mimo
to prosil, aby se mu dowolilo, ano i za po-
kání uložilo, wšude kázati swaté Ewangelium,
kamžkoli přigde. Když se mu dowolilo i na-
řídilo, začej prosil: neprodlewal naplniti ulože-
nau powinnost. An takowau horliwost gewj
právě kagjej člowěk, tak se snažj, aby napra-
wil dané pohoršsenj, tak usiluge, aby slowem
i příkladem také jiné k spasenj přiwáděl. —
»Kdož ostřihá spravedlnost, obdržj smysl gegj.«
(Sirach 21, 12.)

Obdržew toto plnomocenstwj nezdržel se
Norbert dále w městěčku, ačkoli papež tomu wše-
možně chtěl, než putowal po zemi Francauské,
a různými slowy wzbužowal wšude lid ku po-
kání. Wjce než řeči působil geho příklad. Chodit
w nejwětšji zimě, byt sněhu i sebe wjce bylo,
ustawičně bos; oděw geho byl hrubý, z bjlé
wolny utkaný, kabát a plášť; posty geho býwa-
ly dluhé, mimo neděle negjdal nikdá, než tepr-
wa k wečerům a wšedňi nepřjgemnosti auřadu
swého milerád snášel. Aučině swaté geho
snahy bylo wýborné; neboť kdej se žiwot káza-
tele šhoduge še slowy geho, tam swatá wjra-
tjm mohutněgi sjlou swau blahoděgnau obgewuge.

Když se w městě Valencianě zdržowal,
káže a chorým lásku křesťanskau prokazuje, sessel
se náhodau s biskupem Tameracenským, Burk-

chardem, s kterýmž druhdy na dvoře císařském w blížším přátelstwjm žiw byl. Užřew biskup Norberta, druhdy tak weselého a prostopáského w tuhém kagjcjm oděwu, wzezřenj přisného, obgal geg welmi srdečně a slzawýma očima prawił: »O Norberte! kdož by se byl do tebe toho nadál?« Hužo, biskupůw kaplan, wiđa, slysse wssedny tyto wěci, tak hluboce se u wnitř pohnul, že shrdnum wssjm, což swět pěkného slibuge, Norberta se chytil a wěrným towarýšem a konečně i zprawcem nowě založeného zákona se stal. Prowázen od tohoto towarýše, procházel Norbert nynj rozličné kraginy, a wssude s takowým prospěchem kázali slowo Boží, že zdaleka lid gim w austrety wycházel, a s neywětšj sláwau ge wjtal. Skutečně pať i zastaralj hřjssnjci dávali se na pokánj, neprawé zboží se nawrácelo, a nepřátelstwj se mjřila. Blažená zagistě tam země, kteráž swatého od Boha kázatele má.

Těhož času roku totiž 1119 položil papež Kalixtus II. sněm do Rhemže, kdez se o důležitých wěcech církewnjch gednati mělo. Norbert chtěge miji stworzené swé plnomocenstwj, aby wssude kázati mohl, odebral se tam, a bez odporu obdržel, oť žádal. Geho neljčená pokora a tuhá kagicnost wzbudily u wssedch otců weliké podiwenj, tak že biskup Laonský Bartholoměg wssemožně hleděl swatého tohoto muže namluwiti, aby k němu se odebral a zákonnjky w klášteře sw. Martina napravil. Nerád a teprw na poručenj papeže podrobil se Norbert bezdečné této

práci, a vsať an zákonníci zboží zemského, na-
čej zvláště naléhal, odřici se nechtěli, přestalo
samo sebau aučinkování jeho. Nic méně zdr-
žoval se Norbert ještě po některý čas v bi-
šupstwj Laonském a ziskal si přiznen biskupovu
v takové míře, že se mu obětowala rozličná
místa, na nichž by sobě wystawěl nějaký klášter,
gen aby v biskupstwj zůstal. Norbert si wy-
wolil fraginu velmi diwokau a pustau, nazwa-
nau Premontné, kdež kostelýček ku cti sw. Jana
křtitele stál. Zočiw gi zwolal: »Toto gest místo,
které si Hospodin wywolil.«

Netrwalo to dlouhu a již přicházeli k Nor-
bertowi muži, chtějce pod jeho zpráwau k doko-
nalosti křesťanské kráčet. Roku 1121 o wáno-
cjdj poručil jim Norbert, aby slawnými sliby
k tomu konci se zawázali. Bylo gich wšech
čtyřidceti. Zákon, který držeti slíbili, byl zákon
sw. Augustina. Odtud slugj zákonníci sw. Au-
gustina čili Premonstrati. Robert přikazowal
gen, aby pilni byli čistoty srdce, služby Boží
aby slusně a počestně wykonávali, a aby byli
hostinnj a o chudé péči měli.

Ž rýkával jim proto: »Ani tisíc swětů
nedá se porownati s mirem a pokojem swědo-
mj dobrého;« aneb: »U oltáře musíme ukazo-
wati wjru a lásku k Bohu, w očisťowánj swě-
domj lásku k sobě, w zaopatřowánj cizinců a
chudých lásku k bližnjmu.« Mimo to chtěl také
Norbert, aby wšickni muži, kteříby w zákon od
něho založený řdy wstaupili, aby wyučiwše se

modlitbami, rozgymánjm tuhau kážnj a sstus-
dowánjm, aby i také giny lid zákonom Bo-
žim wyučowali a ku dokonalosti ge wedli.

W tom owšsem dobře saudit: nebo kdož
sám umrtwen nenj: nemůže giného napomjnati
aby se mrtwil; a kdo sám slepým: gať může
blížnjho woditi? Máť se co báti, že se mu
řekne: »Lélaři uzdraw se sám!« (Luk. 4, 23.)
aneb »Swazugeš« břemena těžká a nesnesitelná
a wzkládáš na ramena lidská: ale prstem swým
nedheš gimi ani pohnauti.« (Mt. 23, 4.). A
nenaplň se co Kristus Pán dj, řka: »Wowede-
li slepý slepého oba do gámy upadnau.«
(Mth. 15, 14.)

Tento zákon, k dokonalosti weda i řeholnjky
i působenjm gegich ostatnj lid, došel brzo takowé
přízně, že se rychle po celé Ewropě rozmnožil.
Učkolí zákon tento nowý od papeže Calixta II.
potvrzen a schwálen byl, uznal Norbert za
dobré do Řjma putowati, opětne ztvozenj zá-
kona Prémonštratského prositi. Což řdnž obdržel,
nawrátil se opět do Německa, wšsude slowo
Boží hlásage, řacjřstwj a bludnj potjrage, hřjssnjky
na cestu pokánj uwáděge, nowé kláštery a školy
zakládage, slowem králowstwj Boží dle aučelu
a powolánj swého rozmnožuge. — Mimo giná
místa přišel také do Spiru, kdež se právě císar
Lothar II. zdržowal. W tom právě času přišli
také wyslancowé Děwjnsstj (Magdeburgstj) žá-
dagjce o nowého arcibiskupa na místo zemřelého

Rožera. Lothar ustanovil k té důstojnosti sv. Norberta, kterýž však v pokorě své všemožně tomu odpíral, a dříve se nepodrobil, až když papežský vyslanec a napotomný papež Lucius II., kardinál Gerhard, mu přikázal, děle nemoždowati. Ples vyslanců Dětjinských byl nelichvinný a veliký. Norbert se ubíral bez odkladu do Děwjna, kdež ho s velikau slávau vítali, ačkoli gen v oděvu přicházel chudobném a boš. Brátný arcibiskupského paláce v domněnj, že to gen nějaký žebrák gest, který v slavný průvod se vmíjil, nechtěl ho pustiti. Poznam omil svěg, chtěl zarděný sluha odejti; Norbert ale wolal za ním velmi lastawě, řka: »Zůstaň, bratře, a neutíkej; neboť lépe mne znáš, než tito, genž mne na tuto důstojnost powznesli a v palác tento wjiti mne nutj.«

Důstojnost arcibiskupská nezměnila tuhé žiwobntj swatého Norberta, ba učinila ho tjm horlivějšjho a i pokornějšjho. Wynasnažowal se všemožně, duchowenstwo z části velmi zpuskile naprawiti, neřádn z cirkwe wnmítiti, a rozermané zbožj cirkewnj opět wydobýti. Dobrota a přisnost, powolnost i neustupnost byly mu prostředky, kterýmiž cile swého dosjci hodlal, a dosáhl. Geho neustupné horlenj o kázeň cirkwe wzбудilo mu mnoho nepřátel gak mezi duchowenstwem tak i u lidu swětského, tak že se i aukladn žiwotu gehu činily. Ale Norbert mage zrať toliko na Boha a na swau powinnost upřený, nedbal na tyto věci, hotow gsa

z lásky k Pánu Bohu a k církvi i život svůj nasaditi. Po třiletém horlení a namáhání podařilo se mu konečně mnoho nepořádků vyhliditi a bážni a kážni Boží vztěžit vymoiti.

Stav se arcibiskupem odemžal sice Norbert věrnému učenjku Hugovi zprávu mladistvého zákona: ale nic méně bedlivě na vše dohlížel a na jeho rozmnožení a světu velmi pilně pracoval; a pakli který národ, magj zvláště Slované na půlnočnjm Německu sjdíjící, zákonu tomuto co děkovaťi, že konečně vjra křesťanská u nich se zakotvila. Císař Lothar II. ustanovil Norberta také za kancljře svého. Však tento, genž na sobě omrzeloť všeho života u dvora císařského byl zakusil, nedal se wjce marností světskou zaslepiti, ale trwage w pokoře a w sprostotě své, užjwal císařowj přjzně toliko ku prospěchu církwe. Tenkrát se postavil proti papeži Innocenciowi II. wzdoropápež gménem Anaklet II. Tjm byl mjr a gednota církwe roztržena, an gedni Innocencia, druzj Anakleta poslauchali. Swatý Norbert a sw. Bernard wynasnažowali se wšem možně roztrženau gednotu církwe opět šceliti a Anakleta šwrhnauti. Za tau přjčinau byl r. 1131 sněm položen, na kterémž také Norbert seděl. Innocenc uznán, Anaklet ale padl do klatby. Na to táhl císař brannau mocj do Řjma, aby Innocencia na stolici swatého Petra zas dosadil. Norbert ho prowázel a svým domlau:

wánjm mnoho k tomu přispěl, že odtrženci opět w gednotu cirkwe se nawrátili. Papež učinil ho ted Primasem celého Německa.

Této hodnosti nepožjwal wšak dlouho; anť sotwa že z Italie se do Děwjna nawrátíl, roz- nemohl se nebezpečně, a po čtyrech měsícih dusi Bohu nawrátíl dne 6. čerwna roku 1134, po- čítage roků tři a padesáte, z nichž dwadcet upřímně Pánu Bohu slaužil. Biskupem byl osm let. Záznaky stawssj se na hrobě geho do- nutily roku 1582 papeže Řehoře XIII., že ho za swatého prohlásil. Cisar Ferdinand II. wy- mohl to, že Děwjnsstj, konečně 1627 sw. geho tělo wyzdwihnauti a do Prahy přenéstí nechali, kdež až podnes w kostele Strahowském odpočjwá.

R o z g j m á n j.

»Pane, kam gdete, co děláte?« tak wolal sluha za Norbertem, an po weselých a po mar- ných rozkossjch tohoto swěta pádil. Tak gá také za tebau wolám dusse lidská, kteráž sebe a hříssné náruživosti swé za Boha máš, a howěti gim a uzdu wšseligakau paussťeti za službu Boží držjš. Gá řku, kam gdeš dusse pyssná a lafo- má a smutná a žáwistiwá a obežraná a hně- wiwá, kam gdeš? Newjšli to, gá ti to powjm: Ty gdeš do wěčného zatracenj, gdeš do pekla? Peklo gest mjesto, kdež budau zatracenci wěčně trápeni. A gako ani oko newidělo, ani ucho neslysselo, ani na srdce lidské newstaupilo, co za

radost Bůh miláčkům swým pripravil: tak nepochopjme také hrůzu a trápenj pekla. Tam ničehož nebudau mjeti, coby jim radost působil, wšak přeplywati bude místo wšim, co bolest působj nesmjrnu a žalost newýmlownau. Wyrženi ze společnosti Boží a přátel geho, budau toliko obcowati s ďáblm a se zatracenci, a pokoge na wěky požíwati nebudau. Swědomj ge bude ustawičně trápiri swým náhnětkem a předstirati wšedko zlé, kterěz spáchali; záwisť mořiti ge bude, řdnž pomyslji na blaženost wywolenných; gméno Boží bude jim hrůzné a strassné a myšlénka nesnesitelná, že ničdá, ničdá wjce twáři Boží nezhlednau, ničdá Boha, to newyššji dobro, požíwati nebudau. Gegich podjsem bude gezer, kterěz hořj ohněm a sírau; (Zgew. 21, 8.) tam bude pláč a škřipenj zubů; (Math. 8, 12.) tam budau pjeti wojno hněwu Božího a trápeni budau ohněm a sírau; (Zgew. 11, 9.) budau hledati smrti, ale nenaleznau; a žádati budau zemřiti, ale smrt uteče od nich. (Zgew. 9, 6.) Tam dusse lidská, neuchýlš-li se jako Norbert od zlého, nebudeš-li činiti dobré, tam tedn gdeš, tam se dostaneš. Řdnyš wěděla, že za spáchaný hřich do peci rozpálené uwržena budeš, oč žebš hřichů nechala; nuže pamiatug na peklo a na wěčný oheň a nehřeš: ale čin dobré, a na wěky se nezapomjney na rozkaz Boží a ruka geho wytrhne tě, abyš neuzřela smrti druhé wěčného zahynutj.

Bezbožnj, kterjž neznagi Boha a neposlau:

chagi ewangelium Pána nasseho Jezisse Krista, pokuty wěčné trpěti budau w zahynutj od twáři Páně a od sláwy moci geho. — (I. Thes. 1, 9.)

Kteřž přestaupili proti mne, čerw gegich neumře a oheň gegich neuhasne. (Žb. 66, 24.)

Synowé králowstwj wywrženi budau do temnostj zewnitřnjch; tamě bude pláč a sřkřipeň zubů. (Mth. 8, 12.)

M o d l i t b a.

O Bože a Pane můg! račiž nám, prosjme, bjdným hřisnjkům na přjmluwu swatého Roberta tu milost propůgčiti, abychom se wssého hřjchu, pokud žiwí budeme, pilně warowali, pakli ne z lásky k Tobě aspoň z bázně pokuty wěčné, wědauce, že bážeň Boží gest počátek milowánj geho. (Sirach 26, 16.) O to prosjme sřrže Krista Jezisse, wykupitele a spasitele nasseho. Amen.

Dnes se gessťe swěťj swátek: W Čáfarei Palástinenšťe sw. Filipa, jáhna. W Rjmě sw. Artemia, a manjšky geho Randibj a dcery Pauliny, mučebnjků. W Nowlobuně w Gallii sw. mučebnjků Amancia a Alexandra. W Tesuli w Tuscii sw. Alexandra, biskupa, mučebnjka. We Veroně sw. Jana, biskupa. We Besontioně w Gallii sw. Klaudia, biskupa a m. g. sw.

7.

Život sv. Roberta,

opata.

R. 1159.

Sw. Robert se narodil w druhé polowici gedenáctého věku w hrahstwj Eboracenském čili Yorském w Angličanech. Již od pacholetstwj byl nepřítel všech dětinských her, a mýval toliko w modlitbách, w čtení nábožných knih a w jiných vážných věcech swau radost a vyražení. Dokonal swá studia, dal se na kněžstwj posvětit a konečně se uvažal i w zprávu auřadu duchowního; neboť myslil, že tento stav nepřospěšněgšj bude, w kterémž by netoliko na swém zdokonalení, noprž také na spasení bližního swého pracovati mohl. Zmohl o sobě všim právem říci, co druhdy sw. Pawel apóstol o sobě pravil, řka: »Z já we všem libiti se usiluji všechněm, nehledage toho, což mně jest užitečného, ale co mnohým, aby spasení byli.« (I. Kor. 10, 33.)

Po některém čase znedchutil se mu svět i veškerá sláva geho w tak veliké míře, že složil ze sebe auřad pastýřský, do kláštera zákona Benediktinského w Eborace wstoupil. Toho času byl w tom klášteře žiw přewor Richard, a ten nahlédage, že celý škoro klášter daleko se uchýlil od prwotního ustanowení, pogaw dwanáctero bratrj podobně smyššlegijch, ustanowil se na

tom, že s nimi tak žít bude, gať to zakládátel zákona sv. Benedikt byl uložil. Nejprw musili proto mnohé protiwensťwj snášeti, konečně ale opustiwsse klášter Eboracensťhý roku 1123 w audolj Scheldalsťém klášter, u Pramenů nazwaný, založili, a žiwot swůg auplně tak uspořádali, gať to sv. Bernard, obnowowatel zákona Benediktinského předepsal. Zde nikdo nesměl zahálet, nikdo na odpočinutj giti, leč zcela umdlený. Zde také nikdo nesměl se gjdlem přesyťiti aneb žádostem swým howěti, ale každý musil Bohu flaužitj horliwě, bez reptánj, twářj gasnau, myslj ochotnau a srdcem čilým. Powolenjm opata wstaupil také sv. Robert do towarňšťwa těchto mužů welebných, a pilen gsa čtenj, w rozgjmánj ustawičňhý, w pracech neunawený, w modlitbě horliwý, w radě maudrý, w řeči wýmluwňhý, obrátil w krátkém čase zraký wssedch bratrů na sebe, kterjž co otce geg ctili a milowali.

Roku 1137 přissel do kláštera u Pramenů Ranulf Merley z Morpethu, a wida bohabogné a nábožné obcowánj těchto mužů, tak welice se w dussi pohnul, že u Morpethu w hrabstwj Northumberlandstým klášter založiw, nazwaný nowý klášter, Roberta za opata do něho powolal Robert postawen gsa na wysoký swjcen, uzaáwal, že bratřjm swým swjtiti musj dobrým příkřladem a mnohými ctnostmi. Gať dořonale tuto powinnost plnil, těžřlo se dá wypsati. Modlil se téměř dnem a nocj a za dusse zpráwě geho swěřeně, neustále Boha prosil; nejřdal

níkdá do syta, a w čas postnj byl toliko o chlebě a o wodě; chudým byl nad mjru štědrý a což ústům swým utrhl, stalo se pokrmem nuzných. Swé smysly tať měl na uzdě, že ho žádná věc roztržitým učiniti nemohla. Že powěst sw. Roberta byla weliká a podstatná, widěti zvláště z autlého přátelstwí, kteréž měl se sw. Bernardem, opatem Klarovallenským, a w kterémž setrwal až do smrti. Umřel wssak dne 7. Čerwna roku 1159. Smrt a hrob geho oslawili mnozi žázrawé, a tím tať nawždy geho swatost osvědčili.

R o z g j m á n j.

Sw. Robert nastaupil giž w dětinských letech, dráhu ctnosti, a pokuď žiw byl, že nj se neuchýlil, než bedlivě bdě nad smysly swými, podmaňowal ge w službu dusse, a to wssim právem; neboť ljtá zwěř musj tať dlauho na řetěze se držeti, až zkrotne a stane se neskodná. Podobně musj tať člověk, horlivý o spasenj swé, tělesné žádosti swé tať dlauho na uzdě držeti, až se rozumu paddagi, sic natropj welké škodny netoliko gemu samému, anobrž i bližnjmu. Pokuď žiwi gsme, ustawičně chowáme w sobě nepřitele, náruživosti totiž a wássně. Dheň gessťe neuhasl, kterýž w popeli dautná; zapotřebj gen maličko podnětu a wypuťne a žgewj se. Tať tať náruživost lidská, ať udusšená, dautná přec; deň gj toliko něco podnětu, a stráwj tě. Zwěř

okrotlá snadno zaš zdivočj: ale mnohem snáze přirozené náruživosti rozum přemohau, a mnohem hůře nám usškodj, byt by se i zdálo, že dokonale jsme se wynvrátili. Protož kdo nechceš raněn býti, musíš gafo sv. Robert neustále na strážj státi hotow s nepřitelem svým, odkudkoli přicházegjcm, w bog se pustiti. Bogug zmužile, pomoc Božj tě nemine; ale také wěz, že nepřátele twogi, totiž náruživosti twé, že na tě dříwe dorážeti nepřestanau, až řdynž hlavu w hrob položjš. Blaze tobě, paklis se někdá přemoci nedaš.

Nekralugž tedn hřjch w nassem smrtelném těle, tať abyšte posleuchali žádosti geho. (Řjm. 6. 12.)

Ž gistrj gedné rozmáhá se oheň. (Sirach 11, 34.)

Nalézám tedn zákon, řdynž chci učiniti dobré, že se mne přidržj zlé: nebo se řochám w zákoně Božjm podle wnitřnjho člověka. Widjm giný zákon w audech svých, odporugjčj zákonu myslj mé a gjmagjčj mne w zákonu hřjcha, genž gest w audech mých. (Řjm. 7, 21—23.)

Buďtež bedra wasse přepásána a swjce hořjčj w rukau wassich. (Luk. 12, 35.)

Pod tebau bude žádost hřjchu a ty panowati budeš nad njm. (1. Moggž. 4, 7.)

M o d l i t b a.

O Pane! cje nassich žádosti, po kterémž dusse neustále taužj, přigdiž nám ku pomoci!

Wstaň a pogď a wytrhni nás z osidel nepřátel našich, bychom gméno twé wyznávali a w swětle twém se radowali. Slyš na wolánj žalostivé sirotků swých, kteříž ustavičně křičj k Tobě: Ty Otče náš, dáwen nám každodenně swětlo své a život swůg, abychom gimi posilněni, wždy stávali se dokonalějšími, a k užjwánj wěčného blahoslawenstwj přisli! Skrze Krista Pána našeho. Amen.

Tentýž den :

Život sw. Pawla,

biskupa Carhradského.

R. 350.

Podiwu hodná gest zagisté trpělivost i zmužilost, kterauž swatý tento biskup messlerá protivenstwj snássel, gimiž geg Uriané od té doby stjhali, co na stolici biskupskau dosedl, tak že směle řjci můžeme, že celé žiwobytj geho ustatwíčným bylo zápasem pro hágenj božstwj Krista Ježíše.

Sw. Pawel pocházel ze Soluna (Thessaloniky.) Gsa gestě mládencem, připutowal do Carhradu, čili do Konstantinopole, a tam si cnostným obcowánjm a hlubokau učenostj tak dobrau powěst zgednal, že si ho tehdegšj biskup Metrofanés nejprwé za tagemnjka wywolil a na gáhenstwj poswětil. Roku 325. poslal ho s knězem Alexandrem na sněm církewnj do Nicey, w tom perwném domněnj, gaťož se i stalo, že

statně hágiti bude božstwí Kristowo proti lichým a gessitným námístkám bludných Arianů. Když napotom Alexander na místo Metrofanowo se dostal, byl také Pawel na kněžstwí posvěcen. Od té doby, co se knězem stal, neznal jiné snahy, než té gediné, by kacířům pleněgicjm a hubicjm cirkew swatau přitrž učinil. Za tau přičinau byl již roku 336. do vyhnanstwí do Pontu wypovězen. Dwa roky na to ale powolilo se mu, nawrátiti se zas do vlasti. Roku 340. umřel biskup Alexander. Před smrtí radil osadám, aby si Pawla za nástupce wywolili, což se tím ochotněgi stalo, gelikož Pawel byl w slowě mocný, pro wjru horlivý, bludařů pak Arianských bičem a ostrau metlau. To wssak neljbiło se kacířům, kterjž gakéhosi Macedonia biskupem mjeti chtěli, muže auskočného, w cestném učenj blaudjeho. Macedonius wzpoléhage se na přjzeň kacířů, chtěl Pawla, w kterémž nič jiného newiděl, než protivného sofa, stůg co stůg odstraniti, a na wždy zničiti. K tomu mělo přede wssjm utrhanj co prostředek slaužiti. An ale žaloby na něho nepodobné byly, a ani gediná se dokázati nedala, musil Macedonius od aumyslu ustaupiti. Nynj powstal proti sw. muži Eusebius, hlawa Arianů, muž nad mjru auskočný, podnikawý a obratný, kterýž skoro ani Božských ani cirkewních zákonů si newssjmal, aby ctižádosti své zadosť učinil. Ten pak muž byl nepřw biskupem w Berntě, potom dosedl proti wssemu cirkewnjmu pořádku na biskupstwí w

Nikomédii, a nyní také po biskupství Carhradském, povstal proti Pawlowi, žaluge na něho: že přede prvé než vysvěcen byl, měl již tot velmi nepořádný, že přede byl, zvolen mimo vědomí biskupů Heraklenského a Nikomédského, kteříž právo k tomu míti dokazovali, a konečně že wolba stala se v nepřítomnosti císaře. Toto poslední líčilo se co možná černými barvami, a říkalo se, že to uražení velebnosti císařské to nejménší kteréž trpěti nemá. Císař Konstancius, sám bludem Arianským nakřáven, a Eusebiowi se v těch věcech důvěruje, rozkázal i hned biskupyn Arianské svolati a Pawla s důstojenstvím svrhnutí. Za odměnu svých auslofů dostal Eusebius nyní biskupství Carhradské r. 340.

Wida sw. Pawel, že osadě své vojce neprospěje, opustil město a odebral se na západ do Treviru k císaři Konstanciovi, bratru Konstanciovu. Konstans ho srdečně ujal a zvláště se k němu sw. Maximin, biskup Trevirský, láskavě a uctivě měl. Pozdržev se zde po nějaký čas, putoval napotom do Říma, kdež se s sw. Athanasíem sešel, kterýž nápodobně od Arianů z biskupství vyhánán byl, a kterýž také seděl na sněmu, gegž papež Julius roku 341. svolal. Na sněmu tom se ustanowilo, aby sw. Athanasius, sw. Pawel a Marcellus Ancyranský na své biskupské stolice opět se nawrátili. Papež co hlava církve dal jim listy na biskupyn zemj východních, v kterýchž přikazuje, aby

gmenowanj biskupowé na stolice, z nichž neprávě zapuzeni byli, opět se dosadili.

Sv. Pawel nawrátil se tedy, gať mu bylo řečeno, zaš do Carhradu, a řdňž Eusebius roku 342. umřel, byl skutečně od prawowěrných křesťanů na stolici biskupskou dosazen. To se wšak neljbiło Urianům, kteříž od Theognisa Nicenského a od Theodora Haraklenského sstráni, zlopověstného Macedonia opět za biskupa mji žádali. Z toho powstaly welké různice a zpaurn celé město chopilo se zbranj, mnozi zaplatili to smrtj. Usslyšaw o tom Konstancius, kterýž právě w Antiochii meškal, rozljtil se tať, že i hned wůdce Hermogena s brannau mocj do zbaureného města wyslal, s tjm doloženým, aby biskupa Pawla wyhnal a zgednal pokog. Hermogeneš nalezl město w nesmjrném zbauřenj, a na zmar bylo wšse co wynakládal k upokogenj rozčjlené mysli. Dobrau wůli musil i smrtj zaplatiti. Takowau potupu nechtěl cjsař bez pomsty nésti, a protož ať čas zimnj byl, sám do Carhradu se odebral. Na snažné prosby auřadů městských skrotil siće hněw swůg, a obci milostiwě promi-
nul i pobauřenj i zavražděnj Hermogena: za to ale wšseden wztek na sw. Pawlowi wylil, gegž opět ze země wypowěděl. Wšak Macedonius nestal se tať tentokráte biskupem: neboť nechtěl ho cjsař uznati a potwrditi, že spoluminnjem byl w pobauřenj města. Z zůstalo tedy biskupstwj bez pastýře až do roku 344, kdež cjsař Konstancius Pawlowi, od Konstance cjsaře zá-

padnjch fragin Římských statně a nuzně háget němu, opět do Carhradu nawrátiti se, a w důstognošt biskupskau uwázati se powolil. Tjm wšak nenabyl muž Boží žádaného pokoge, neboť auskočnj a zlomyšlnj Uriané cisařem takměř dle ljbošti zahráwagje, osmělili se protivného gim biskupa, kde a gať mohli, týrati a urážeti, ba konečně opět na sněmě Filippopolském ho sesadili a klatbu cirkewnj na něho wznesli, i na Athanasia a na papeže Julia, nenyewněgšj to slaupj cirkwe katolické. Roku 350. umřel cisař Konstanš, mužnj obháge a zastáwatel katoljků u bratra cisaře Konstancia; kterýž nemage se teď ničehož co báti, zgerwně Urianům nadržowal, katoljký pať wšseligať rmautil a sužowal. Teď musil sw. Pawel opět Carhrad a swau osadu opuštiti; wládař města Filip měl ho wyhnati a bjdného Macedonia na geho mjesto dosaditi.

Filip znage důwěrnost i lásku katoljků k biskupowi swému, sw. Pawlowi, a násiljm rozkaz cisaře wywěsti se oštyhage, powolal nenyprw Pawla k sobě a ukazowal mu cisařský rozkaz. Pawel podrobil se mlče nesprawedliwému rozkazu, a do Soluna (Thešsaloniku), kam poukážán byl, se odebral. Někerý čas požíwal zde poněkud swé swobody, než záwistiwj Uriané brzo i toho na cisaři přiwrženci swém wymohli, že gaťoby newjm gaťým zločincem byl, w okowy dán do nenyodlehlegšjch fragin w celé zemi wláčen a konečně w Rufufum na horách Tauriských do hnusného žaláře uwržen a rozličnými strastmi

mořen byl. Nalezšše ho strážnj po 6. dnech gešše na žiwu, ačkoli ani nápitka wodny nedostal, usšrtili ho, do hrdla lhauce, že prý se rozne-
mohl a umřel. Umučenj geho připadá na rok 351. Třidcet let pozděgi kázal cjsař Theodosius pozůstatky geho do Carbradu přenést, a do kostela, genž po něm kostel sw. Pawla slaul, pochowati. Roku 1126. dostaly se některé pozů-
statky tohoto sw. mučednjka do Wlaššských Bená-
tek, kdež až podnes w kostele sw. Wawřince se nábožně uctiwagj.

Rozgjmánj.

Protiwenštwj a pronásledowánj, kteráž sw. Pawel od Urfanů snáššeti musil, přestala, kdž Bůh ho k sobě powolal. Podobně děge se až podnes; wšsecko złé pomine, což lidé zde na zemi za žiwa trpěli anebo trpj, wšsecko pomine, gať mile dusse tělo opustj. Gať se ale stane š mu-
kami zatracenců? Pominau ty také po roce aneb po stů aneb po milionů letech? Ach, ty muřy nebudau mjtí niřdā, niřdā konce. Geli blaženost w nebesjch wěčná, geš také třeš w pekle wěčný. To zgewil nám sám Bůh, řdož to běře w po-
chybnost, žkusj toho ku swé šřkodě. Zatracenec geš wyržen z nebeš na wžďny, na wěky; geš uwržen w peklo a šice na wěky. Tam musj snáššeti pekelné tmy, ukrutný hlad, nesnesitelnau žjžeň a to šice na wěky; tam bude mučen pe-
kelným ohněm, a opět na wěky. Tak dlaubo

budau trivati muſy gegich, co geſt liſtů na ſtromě a trávy na lauce a pjſku na zemi, a ldyž toliſ let giž ſe byli mučili, nemagi geſtě žádné naděge, že muſy gegich přeſtanau, že ldy od nich wyſwobožení budau. Čaſným muſám a protiwenſtrojm dělá konec ſmrt; ž wěčných muſ ale žádná ſmrt newyſwobozuge; neboť »hledati budau ſmrti ale nenaleznau gi: a žádati budau zemřiti, ale ſmrt uteče od nich.« (Žgew. 9, 6.) Muſegj tedy zatracenci wěčně wěkůw ſe mučiti. Nehrozjš ſe hříſnjče té myſlénky, nechwěge ſe ti duſſe w těle hrůzau, ldyž pomnjš, že wěčný — wěčný treſt na tebe čeká. Boleſti zubů aneb hlavy aneb kteréhokoli giného audu, gať býwagj ti neſneſitelné: nuže gať ſneſeš ty boleſti, ldyž wěčně a bez přeſtánj trpěti budeš? Máš geſtě chuť za rozkoš pomjgitelnau, za radost čaſnau, za naſycenj nepořádné žádosti wyměnití ſi muſy wěčné? »D byſte mauděj byli, a rozuměli, a k poſlednjm wěcem prohlédali!« (5. Mogg. 32, 28.)

Kdo ž wáš chce oſtati při ohni žjragjcjm, kdo ž wáš chce oſtati při pálenj wěčném? (Žf. 33, 14.)

Čerw gegich neumře, a oheň gegich nezhaſne. (Mr. 9, 45.)

Plěwy paliti bude ohněm neuhaſitelnym. (Mth. 3, 12.)

Půgdau — neſprawedliwj do trápenj wěčného. (Mth. 25, 46.)

Dým muſ gegich wſtupowati bude na wěſy wěkůw. (Žgew. 14, 11.)

Mučeni budau we dne i w noci, na wěky wěků. (Zgem. 20, 10.)

Odegdēte ode mne zlořečenj do ohně wěčného. (Mth. 25, 41.)

M o d l i t b a.

Sworchowanj wěčnǎj Bože, kterǎž si posilnil swatého Pawla, biskupa a mučednjka swého, aby wšedka protiwenswj pro swatau wjru trpělivě snášel: posilniž i náš milostj swau, abychom se ničim k hřichu swěsti nedali; a gelikož se lekáme trápenj časného, naplň mnohem wjc srdce nasse báznj muč pekelnǎch, abychom bdjce sami nad sebau, nišká se nedopustili takowého skutku, gimž bychom od tebe na wěky zawrženi byli. O Jezjssi! nedopaušstěg, aby twá nesywětěgšj krew zmařena byla na náš, a učiň, abychom prostředkem dokonalého poňanj twǎch neskončenǎch zásluh aučastni byli. Genž žigeš a kralugeš s Otcem a Duchem swatým Bůh na wěky wěkůw. Amen.

Dnes swěťj cirkew také swátek: W Egyptě sw. Eufari-
ona, mučednjka. W Kordani sw. mučednjků: Petra kněze,
Balabonsa, gahna, Wistremunda, Gabencia a Jeremiaffe, mnichů.
W Jerusalemě sw. Jana, biskupa. W Galii sw. Marcellina,
biskupa Belaunenskeho. W Trajektě sw. Kandida, biskupa a m.
g. sw.

Život sw. Medarda

biskupa.

R. 545.

A neyznamenitěgšim biskupům, kterýmž země Francouzská se honosí, dlužno také připočísti sw. Medarda.

Ono matka Protagia pocházela ze šlechtěného, starořímského rodu. A ta prodala se za gednoho šlechtěného pohana, Nektarda, z rodu Franků, a přinesla mu za měno veliké statky. Šauc pravověrná křesťanka, plná zbožnosti a bázně Boží, pomocj Páně také muže Nektarda na wjru katolickau obrátila. Medardus narodil se na hradě Salenciafum (Salency) w Pikardii, nedaleko od města Noviomagum (Nogon) roku 457.

Velmi pečlivě vychováván, ukazowal Medardus již w autlém pacholetstwj dobrého ducha a dobré srdce, a zvláště k bližnjmu měl milosrdnau a aučinliwau lásku. Musel-li kdy koně octowny pásti, což tenkrátě wěc nebyla neobvyčegná, a potkal-li kde gakeho nuzáka, dal mu s neywětšj ochotau swé krmy, sám celý dex se postě; ba gedenkrátě slepému, bjdně přioděnému a zimau zřehlému žebráku dal swůg nowý a krásný oděw swrchnj, a omlauwal swůg dobročinný skutek tjm: že nemohl nahému audu Aristowu část oděwu swého odepřiti. S při giných

příležitostech prokazoval se sv. pacholík velmi dobrotivým a milosrdným, a Hospodin sám ukazoval na rozličný způsob své zalíbení na milosrdným pacholíku; neboť mu nezřídka divotvorně ku pomoci přicházel. To vidá otec, povolil mu, dle vlastnj vůle chudé a nuzné podporovati, té gsa naděje, že takovými almužnamí zbožj na žádný způsob se neztencj, ale že pože-
hnáno bude. »Blahoslawený, který pamatuge na nuzné a chudé, w den zlj wyswobodj geg Hospodin.« (Žalm 40, 2.) »Sprawedlnost geho zůstává na věky věků, rod geho wynýssen bude w sláwě.« (Žalm 111, 9.)

Gať štědrý a milosrdný byl Medardus k chudým a nuzným, tať podobně byl zdrženlivý, a rozkošsno bylo djwati se, gať gessťe gsa w tom věku, w kterém ani newjme, co to znamená, náruživosti své dusiti, — gať giž tuhý púst zachováwal, na modlitbách byl ustavičný a pilný, a na každé hnutí srdce svého pozorlivý, tať že se wzhledem na čistotu wtěleným anjelem býti zdál.

Dosáhuuw let dospělegšjch, poslán byl od rodičů na študia nejprw do Veromandu pať do Tornaku (Tournai). Tam neposštěwnil Medardus čistých mravů swých ani w tom nejmenšjím, a gaťo prwé byl i nynj pln bázně Božj, tichý a skromný, ke všem ochotný a přjwětivý, w powinnostech swých pilný a pořádný, a proto taťe se žádným neobcowal, leč s mla-
djkem zcela neauhonným a dokonalým. Nad

giné milowal gednoho spolužáka gménem Eleuteria, kterémuž předpowjdal, že nejprwé powýssen bude k wznesšené důstognosti swětské, pak ale že bude dosazen na stolici biskupskou. To wisse se naplnilo, anť se Eleutherius skutečně stal biskupem Tornacenským. (Z téhož Eleuteria uznává katolická církev za swatého.)

Neposstwrnil mladý Medard dusse své mar: nostmi a žádostmi tohoto swěta, mage radost gediné w tom, co by se Bohu líbilo; a když w této duchownj zpanilosti své přeměnslel, k čemu by od Boha powolánj měl, znamenal, že powolán gest k stawu duchownjmu. Z počal se k němu připravowati. Swatému písnu a cír: kewnj kázni se učil od biskupa Veromandského, a prospjwal až ku podiwu gať w rozličných wě: domostech, tak w bázni Boží. Zwlasti stkwěla se neljčená geho pokora. Z těch přjčin saudě biskup, že na něm statného dělňjka na winici Páně dostane, wyswětil ho na kněžstwj. Medard byl tenkrátě stár tři a třidceti roků. W krátce stal se okrasau duchowenstwa stkwělau. Rozdělil čas swůg na dvě; gednu část obětowal modlit: bām a swatému rozgjmánj, druhau wssak prá: cem auřednjm, a zwlasti hlásánj slowa Božího. Také se skoro neustále postil, a tjm a giným umrtwowánjm swjtěžil snadně nad swéwolj a tělesnostj, tak že duch geho lehce k Bohu wsses: homjra se powznesl a milostmi Božskými pře: hogně nadán, opět se zas nawracel k těm, gimž slowo spasenj přednášseti měl. A slowa geho

škropena milostí Boží, wníkala hluboko do prsů posluchačů, a přinášela překrásné ovoce, kteréž zahříváno ohněm jeho zbožnosti, plné zřetelosti nabývalo. V skutku byl osadě, čímž každý kněz gi býti má: příkladem v učení a v obcování, »wůdcem slepých, světlelem těch, kteříž gsau v temnostech, učitelem nemaudrých, mistrem nemluvnat, magjím pravidlo umění a pravdy v zákoně« (Řim. 2, 19. 20.): Mimo to nebyla ani nemjrná radost ani přjlišný zármutek š to, pokog a mjr dusse jeho zrušiti, neboť wzpoléhage na Boha v dny radosti a v dny zármutku, byl wždy tichý a ku každému wliďný, k chudým pak láskawý a ustupný a tudy wzdobyl si welikau wážnost i lásku u wšeho lidu.

Tak slauže Bohu v sprostnosti a v horlivosti slowem i skutkem, dosáhl Medard wšakého stáří, an roku 530 Alomer, biskup Veromandmošťj umřel. Rdyž se gednalo o nástupce zemřelého, padly hlasj wšech wolenců na welmi zaslauižileho kněze Medarda, kterýž wšak wšezmožně wzdorowal, dobře wěda, že přetěžké z toho auřadu odpowjdání mji bude, a že mnohem gistěgi a klidněgi ten žiw gest, kterýž pod poslusšenstwji stogj, než kdož wládu v ruce má. An wšak duchowenstwo a lid neustáwali prositi ho, a konečně i biskup Rhemezšťj, sw. Remigius, a sám král na něho doléhali: odemzdam se do wůle Boží, dal se od sw. Remigia na biskupstwji poswětiti.

Nowá důstognost nezměnila ani při neny:

menšším návyklé tuhé obcování jeho; ba rozmnožila jeho bedlivost a přičinlivost, jeho laskavost k chudým, jeho sautrypnost k utiskávaným, jeho horlivost pro obrácení hříšníků, jeho důvěru a lásku k Bohu. Byl tedy v plném smyslu pravým pastýřem stáda sobě svěřeného a tedy i v pravdě mohl o sobě říkati: »Všechněm všecko jsem učiněn, abych všecky k spasení přivedl.« (I. Kor. 9, 22.) Kdo umdlévá, a já neumdlévám? kdo se horší, a já se nepálím? (II. Kor. 11, 29.); »Horlivost domu tvého strávila mne!« (Žalm 68, 10.) Toho času činili divoci Hunnové a Bandalové ustavičné autoky do zemí Francůch. Zvláště utrpěla velké zhauby osada Vermondurská. Pěkné a čisté mravy hynuly; zločinstva se množila, a kdež prvě ctnost sídlo měla, tam se rozhostil hřích. Veromandua město vyvrátilo se. To vše působilo sv. Medardovi nesmírné bolesti. Vynasnažoval se vše, kde a jak mohl bídícím uleviti, slzy utiskávaných setřiti a hříchům brániti: dokavád ale divoci nepřátelé v zemi se rozteklí, nebylo mu možno, všude všem potřebám pomáhati, ani všecky rány zaceliti, a konečně nikde již nejsa, musel i sídlo své, anť Veromandua město vyvráceno bylo, do Noviomagus přenést, kdež větší jistoty požímati mohl.

Medardus byl sotva až rok biskupem, an přítel jeho od padoleství, Eleutherius, biskup Cornacenský, umřel. Duchovenstvo i všecek lid přáli si opět některého svatého muže za bi-

skupa. Vše lé modlitby vznášely se proto k nebesům. Tu náhle usnesli se všichni, aby sv. Medard biskup Veromanduský také biskupem byl Tornacenským. Medardus uslyšav, oť se gedná, zhrozil se; neboť bylo zákony církevními zakázáno, aby někdo nagednau dwoge biskupstw nezprawoval. An ale král Klotar, pak sv. Remigius i ostatní biskupové slaučenj oběho biskupstw schwalowali, a sám papež toho potwrdil w ohledu, že by z toho weliký zisk pro lid Tornacenského biskupstw z části gessťe w mrákotě pohanstwa wězjcj vzniknauti musil: podobil se konečně pospolným prosbám tolika bohabogných mužů a w přetěžké břemeno se uwázał. Od té doby zůstala obě biskupstw pod gednjm biskupem po 500 let.

Nejprvé nechťelo se mu s rozmnoženými pracemi šťastně dařiti; neboť mu pohané wsseligaké překážky stawěli, a takměř wsse mu na příkoř dělali, ba i o bezžiwotj geho stáli. Z mohl tedy jako prorok Isaiáš (9, 3), wzdyhati: »Rozmnožil si Pane národ a nezwelebil si radosti.«— Než geho horlivosť nic nebylo s to udušiti a nic ho zadržeti, aby nehlásal wssude slovo o křži, bludu a powěry aby nepotjral. Gsa milostj Boží podporován a rozličné diwky konati moc mage, dočkal se konečně, že modly se kácely a surowá srdce swatému Ewangelium se otwjrala. Zvláště staly se welké změny u Flandrů, kteříž bywše prvé lid diwoký, hrdý, surowý a bogowný, stali se tichými, pokornými,

trpělivými a milosrdnými a jiné gestě důkazy přetvořující moci křesťanského učení na sobě dávali.

Obrátiv Medardus Flandry na křesťanskou wjru, nawrátil se do Nowiomağum, kamž sjídl své biskupské přenesl, gať praweno. Zde čekala na něho s nedočkavostí welká králowna Radeğundiš.

Radeğundiš byla dcera krále Thuringského. Klotar, král Francý wybogowaw Thuringy, zagal gi a dal gi sw. Medardowi wychowati. Napotom ale obljbil si gi, i za manželku pogal, pozděgi wšak propustiw gi, do kláštera giti pomolil. Radeğundiš gsauc panj nábožná, a sw. Medarda co otce svého ctje, žádala si, také aby gi do kláštera uwedl a w rauchu řeholnj oblékl. Medard wyplnil žádost duchownj dcery své a obléknurw gi w řizu klášternj i na gáhenstwj poswětil, což za oněch časů wěc nebyla neobvyčegná. Radeğundiš byla w kláštere žiwa we welké tichosti, mořila tělo, dusila své nárůživosti a w tak welké bohabognosti život swůg trawila, že i za swatau se ctj. *)

Ne dlaugo na to upadl staříčký biskup do nemoci, z kteréž brzkau smrt předzwjdal. Ušlyšaw král Klotar, že biskup Nowiomağumský nebezpečně nemocen gest, odebral se rychle k němu, aby od něho gedenkrátě gestě požehnán byl. Medard žádal w biskupském swém kostele pochován býti; ale král tak dlaugo prosil, aby

*) Segl swátek padá na den 13. Srpna.

vo sřidelnjm swém městě vo Gueffionu pochovati ho směl, až konečně prosby aučasten se stal. Pořud nemoc trwala, neztratil welebný stateček ani na okamženi přítomnost ducha, nobrž gsa pla důwěrn očeřawal myslj gasnau hodinku swau, řteráž konečně roku 545 přišřla.

Geho swaté tělo bylo slawně do Gueffionu přenesřeno, řám řrál i celý dwār prowázeli geg, při řterěž příležitosti mnozi gázrafowé swatost geho ořwěďřili.

Poznamenánj. Sv. Medardowi připisuge se řawedenj řař nazwané slawností řůžowé, řteráž vo Salenciařum (Salency) až po francouzřřau revoluci vo minulém stoletj se udržřla. Sv. Medard uřinil totiž fundaci, aby neřcťnostněřřj panna vo Salenciařu řařdoročně dwanácte tolarů a wěnc z řůžj darem dostala. Odtud řlowe řa slawnost řůžowá. Ole řářladnj listiny mřla ale netoliřo řa panna býti beze řřřj auhony: nřbrž i řřřřřni přřbuznj gegj, i otec i matřa i bratřj i řestřj, i ořřatnj řřewnj přřátele. Podeřřenj řebe menřřj a auhona řebe nepatřněřřj gednoho neb druhého auda vo rodině postařowaly, řařřdau pannu o odměnu tuto přřprawiti. — Slawnost. řřla se řař následuge. Měřřj totiž přřd slawností pořgmenowali se řři we řřř Salenciařum roženě panny wláďaři řřatřu, z řterýchž on wolil, řterá owěncřena býti mřla. Gměno gegj ohlášřlo se na řazatelnici, aby ořřatnj panny a djwořř řamř řaudily, řřdali řař slawné odměny řodna řestř

čili nic. Tím způsobem vyloučila se všední strannost i nespravedlivost. Na den sv. Medarda přistrogila se v rauch bjlé, rozpustila vlasů na šíji a provázena od rodičů a příbuzenstva a dvanáctero dívek, podobně bjle ustrogených, ubírala se okolo druhé opolední s hlučnou hudbou na zámek Salenciaumský. Odsud vedl ji buď vladař sám aneb auředník jeho v slavném průvodu do kostela na odpolední služby Boží, kdež pro ni čestné místo se připravilo. Po skončených službách Božích ubíralo se duchovenstvo v slavném průvodu do kaple sv. Medarda, a tam se wěmec z růží na oltáři swětil. Wěmec byl modrou pentlí owinutý, s předu s stříbrným krajkem spiatý. Na to držel kněz přiměřenau řeč, a pak owěncil hlavu panny před ním klečej, i doručil ji dvanácte tolarů. Teď se wrátil průvod do farního kostela a zpěw sv. Ambrože »Že Boha chwálíme!« ukončil slavnost. Na nádvoří zámeckém připravily se sprostické hody a newinné wyražení, a hry se pro owěncenau pannu i družky její připravily. — Medá se wypsati gať weliký wliv krásná tato slavnost na marnost wesničanů Salenciaumských mělo, a nikdy neshledalo se, žeby někdo w osadě byl proti čistotě se provinil, plnjce slova apóstola řkaucjho: »Buďte bez auhony a upřímné dítky Boží bez provinění u prostřed národu zlého a přewráceného.« (Filipp. 2, 15.)

R o z g j m á n j.

Sv. Medard dělil čas swůg na dvě; gednu část wěnowal pracem swým pastýřským a gednu modlitbám a swatému čtenj a rozgjmánj; wěděti zagisté, že gsa pánem času swého, aučty za každého okamženi bude musit dáwati. Gemu owšem nebylo to těžko, gelikož času swého wýborně použíwal, ale gať así oni obstogi, kteříž wsecky dny života swého buď tráwěgi w zahálce, buď gen takowými wěcemi se objragj, z nichž ani sami ani bližni žádného užitku nemá? Gať obstogi ti, kteříž buď do wěci se mýchagj, do kterýchž gim ničehož neni, buď swé powinnosti gen dle neywětšji pohodlnosti a níkdá w prawý čas nekonagj? Gať konečně oni obstogi, kteří wseckery dny swé tráwěgi w samých rozkossich, kteříž čas swůg mořj zbytečnými náwstěwami a mrzkými kľepy, kteříž po wsecky dny života na nic giného nemysljwagj, než gať by se neywkušněgi wyssňořili, gať by se neylépe wyráželi a gať by život swůg neylépe osladili? Tak mořjce čas, nepamatugj, že magj také powinnosti k Bohu a k sobě i k bližnjmu swému, a že wseckery čas života našeho proto nám dán, abyhom ho užjwali k poswěcenj swému. Ach, člowěče, gať budeš směti oči swých k Bohu pomzněsti, až státi budeš na saudu geho, že si dny spasenj prospal? Mnozi swatj trnuli strachem, když pomislili, že z každého okamženi budau se musiti zapowjdati, proč

ty člověče, proč ty se netřeseš, ačkoli čas svůg bjdně a mizerně mořjš? Mysljš, že dny hrau a karbanem, zahálkau a fletetami, kwasem a pitjm stráweny budau ti k zásluze? Mysljš, že tanec tolik co služba Boží, smjch tolik co modlitba, zahálka tolik co plnění povinnosti u Boha platj? Mysljš, že Bůh raděgi tě widj w hospodě než w kostele, raděgi při kwasu než při stole Páně, raděgi při korbeli než při oběti mše swaté? Mysljš-li to, ach gať gš na omylu! Wěz, že promrhaný čas ničdá wjce se ti nena-
wrátj; wěz, že ztracený čas ani zlatem neskupjš;
wěz, že gať čas swůg za žiwa gš wynakládá,
že dle toho sauzen budeš; a že kdo skaupě roz-
sijwá i skaupě žiti bude, a že kdo rozsijwá w po-
žehnánjch, z požehnánj i žiti bude. Protož pomni
o člověče že:

Nynj gest čas přjgemný, že nynj gsau dno-
wé spasenj. (II. Kor. 6, 2.)

Wiztež bratři, kterať byste opatrně chodili:
ne gaťo nemaudři ale gaťo maudři wnfupugjce
čas, nebo dnowé zlj gsau. (Efeš. 5, 15. 16.)

Synu zachowen čas a wnftrjhen se zlého.
(Sirach 4, 23.)

Držj buben a harfu a weselj se k zwuku
warhanů wedau w dobrých věcech dny swé: a
w okamženj do hrobu šstupugj, gestto řjkali
Bohu: Kdo gest wšsemohaucj abychom slaužili
gemu? a co nám prospěge, budemeli se modlit
gemu? (Job 21, 13. 15.)

M o d l i b a.

Ó Bože! vyklám a želim toho z hlubokosti srdce svého, že jsem dny, kteréž ty ó Pane k spasení mému propůgčil, že jsem je promrhal v marnosti a v hříchu. Bože! teď obracím se k Tobě celým srdcem, přigmi aspoň zbytek dnů mých a na přimluvu sv. Medarda mi propůgč, abych je obracel ku většší slávě jména Tvého a ku spasení svému a té milosti mi uděl, abych před soudem Tvým spravedlivým obstál až dny života mého se skončejí, a ty mne povoláš, abych aučty vydal z vládařství svého. Amen.

Na dnešní den připadá také svátek: V Aquis (Aix) sv. Marimna, biskupa. V Režu sv. Galliopy, mučednice. V Rotemagu sv. Hilbarba, biskupa. U Senonů sv. Heraklia, biskupa. V Mezu sv. Alodulfa, biskupa. V Plcenu sv. Severina, biskupa. V Kamerinu sv. Viktorina, vyhánáče. V Pismontu sv. Genesie, panny, mučednice a m. g. sv.

9.

Život sv. Prima a Feliciana,

mučedníků.

M. 286.

Za časů císařů Diokleciana a Maximiana bylo křesťané pronásledováni křesťanů, a kdo nechtěl modlám se klaněti, musil hrozné mučny a bolestnau smrt snášeti. Mezi křesťany v krutých těch dobách umučeny, vynikají dva bratři Primus a Felicianus, kteříž sice v oddělených

modlářských vychování byli, w letech wšak mužných na wjru katolickeu se obrátiwše, pro Krista i krew swau wycedili.

Wjra Kristowa usslechtila mrawy obau bratřj welice. Z wedli život welmi bohabogný a dokonalý: k chudým a nuzným byli laskawj a štědrj, ugjmali se zwlášt uwežněných spolubratřj, podporowali ge wšj silau, a zbuzowali ge, aby od wjry neodpadli. Horliwost gegich swatá wrodila ge i na weřegná mjsta, kdez křestané mučení býwali, kterěz horliwým domlawánjm w ukrutných mukách posilňowali, odpadljký ale opět do cirkwe uwáděli, tak že pať nenkrutěgšj bolesti myslj odhodlanau snášeli. Učinil tedy Hospodin skrze ně mnoho dobrého. Duffi milugjcj každá wěc zdá se snadná býti a »kdož přigjmá dusse, maudrý gest.« (Přjstl. 11, 20.)

Prosti wšeho přjkořj dosáhli swatj bratřj giž wysokého wěku, ani také proti nim nepřjtel prawdy wztekati a žřiti začal. Modloslužebnj kněžj widauce, že wjra Kristowa den ke dni se rozšširuge, rozhněwali se welmi a r. 286 cjsarům Dioklecianowi a Maximianowi si stěžowali, že přj boží rozhněwanj nechtěg wjce na otázky odpowjdati, aniž přj jim milostiwí budau, ledaby se bratřj Primus a Felicianus přinutili, jim obětowati. Z byln tedy gati a swázáni a do wězenj uwrženi. Druhého dne na to zgewil se jim ale angel, a rozwázal wazby gegich. Plným srdcem prozpěwowali nynj sláwu gměna Božjho a k nastáwagjcimu bogi o statečnost a

sjlu prosili. — »Gesližebn náš srdce nasse nestalo, máme daufánj k Bohu, a začoli prositi budeme, wezmeme od něho: nebo přikázanj geho ostrjháme, a to což gest libého před njm, činjme. A totož gest w přikázanj geho: Abychom wěřili w gménu syna geho Ježíše Krista, a milowali gedni druhé, gačož nám dal přikázanj.« (I. Jan 3. 21—23.)

Několik dnj na to byli bratřj Primus a Felicianus postaweni na saud cjsařůw, w němž nuceni byli, aby Krista zapřeli a modlám obětowali, sice že těžkými tresty stjháni budau. Na to odpowěděli swatj bratřj: »Že přinášegi Bohu obět smjřenj a chwálj, a wůni rozkošnau, a že w skutky temnosti neswolj, kterýchž pohané aučastni gsau. Pro Krista pak muky snášseti, nehrozjme se, abychom ku koruně mučednictwj přigjiti mohli, ale rádi ge ponešeme, abychom se aučastni stali zasljbenjch Kristowých.« Těmi řečmi rozhněwali se cjsaře a proto i přikázali wogácům, aby oba bratry do modlárnj Herkulesowj odwedli, a kdyby obětowati nechtěli, násiljm ge k tomu nutili.

Darmo namáhali se litj wogáci statnost swatých mučedlnjků přemoci, kterjž wolili raděgi umřjti, než Boha zapřjti, »Boha nebeského,« řjkali k mučitelům swým, »musjme poslauchati, kterjž i tělo i duši do pekla uwrhnauti může. Cjsařowé wassj, kterjž marným a mrtwým modlám se klaněgi, upadnau w oheň neuhasitelný. Znamenagjce cjsařowé, že zmužilost swatých

bratři nepřemohau, přikázali ge do Memento odvésti, do města několiť mil od Říma vzdáleného, aby ge tamněgšj vládař Promotus buď přinutil modlám obětowati, aneb pakliby se to učiniti zpěčowali, aby ge usmrtiti rozkázal.

Promotus domenyšsege se, že snáze lahodnými řeči a pochlebenstwjm ge přemůže, lícil gim sladkými slowy moc cjsařů, welikost odměn i přjgennost modloslužebnosti; wšse toto swezlo se na statečnosti zbožných bratři, gegich dussi tanula neustále na myšli slowa apóstolowa: »Nemilugte swěta, ani těch wěcj, které na swětě gsau! Milugeliť kdo swět, neni lásky Stcorw w něm, nebo wšsecko, což gest na swětě, gest žádost těla, a žádost očí a pýcha žiwota, kteráž neni z Stce, ale gest z swěta. A swět pomine i žádost geho, ale kdož činj wůli Boží, ten žůstáwá na wěky.« (I. Jan 2, 15 — 17.) Na wšse což vládaři odpowj dali, bylo zgerným důkazem, že perwě wěři w prawého a žiwého Boha i gednorozeného Syna geho Jezu Krista, modloslužebnost ale že w nenywěššj nenáwisti magj.

Promotus myslil potom, že snáze k cíli dogde, kdyby bratry oddělil, a každého zwlášť wyslýchal. Z rozkázaw Prima do wězenj uwrci, wšsemožně na Feliciana naléhal, aby šetře swého wysokého wěku, na sebe neuwalowal swéwolně nenybrozněgšj a nenykrutněgšj muky. Na to odpowěděl Felician: »Pán Bůh můg, kterýž mne od mladosti mé we wjře gména swého zachowal i zachowá budaucně, postará se o stáři

mé. Gsem giž osmdesátnjř a třidceti roků gest co gsem prawdu poznal, a si uzavřel, dobrý žiwot tráwiti w Kristu, který mne z ukrutných rukau twých wyswobodj.« To řdyž domluwil služebnjř Božj, rozkázal ho wládař nemilosrdně holmi, olowem naplněnými tlauci a pař na slaup přibiti. Wřřak ani tyto hrozné muky nepřemohly sw. Felicianu, neboť weselau twářj a radořtnau myřlj wřřecky bolesti nesl: »W Bohu gsem daufal, wolage, nebudu se báti, coby mi učinil člowěk. Djký Tobě wzďawám, Pane Jezu Kriste, gednorozený Synu Bohu žiwého, že hoden učiněn gsem k těm připočten býti, kterýž pro gměno twé foruny mučedlnické dořáhli.« Tau řečj tař welice se rozhněwal wládař, že odsaudil Felicianu, aby po tři dny a po tři noci na slaupu wisel, a niřdo aby se neopowážowal mu w něčem ulewiti aneb pořrmem aneb nápořem ho občerřtwiti; a wiřda, že po třech dnech gestě na žiwu gest, a čwálu Bohu swého prozpěwuge: opět nemilosrdně ho biti, s trámu segmanti a pař do zwlářřtnjho wěženj uwrci rozkázal. Mučedlnjř Božj ale modlil se řřka: »Budiž spomocnjřem mým, a neopauřřtěg mne aniž mnau pohrřden, Bože spasenj mé!«

Teď byl Primus postawen. Promotus wyprawowal mu teď aulřně, že bratr geho rozkazu cjsařowa se podrobil, a modlám obětowal; i ponauřal ho, aby přjřklad geho následowal a aučastnjřm se řtal powolnořtj swau weliké odměny, řteráž bratrowi se připrawuge. Ale Primus

š hůry paučen gsa o statečnosti bratrowě, odpowědel usmjwage se bjdnému wládaři: »Dwsssem podrotil se bratr můg rozkazu cjsaře, cjsaře ale nebeského, a nikoli člowěku marnému, kterýž naděgi swau w Boha sfládati neumj, a proto dussí swau w záhubu a w zahynutj uwádj. Wjmi gá, neboť nic tēm tagno nenj, kteříž Duchu swatého dostali, wjmi gá, že bratr Felicianus, řdyž mukami přemoci se nedal, we wězenj gest a z toho se raduge, gaťoby w rági byl.« Rozhněwán takowými řečmi Promotus, kázal muže Božího těžkými sochorj tak dlouho bji, dokudby modlám neobětowal. Ale sw. Primus snássel wssse š trpěliwostj nepřemoženau, i wece: »Učkoli nad tělem mým moc náš, nad dussj krom Boha nído žádné moci nemá. Dbětug sám i wssični přiwrženci twogi modlám swým, gá wssak budu obětowati Bohu swému obět smjru!« Wida wládař, že ani těmito mukami perwau wjru sw. mučedlnjka nepřemůže, kázal rány geho ohněm připalowati. An se toto dělo, prozpěwował Primus chwálu gména Božího, řka: »Zkusil gší nás o Bože, gaťo ohněm zprubował gší náš, tať gaťo se přepaluge střjbro. Š neumru, ale žiw budu, a wyprawowati budu skutky Páně.« Tu rozhněwal se Promotus hněwem neylitěgšjim, kázal rozpustténé olowo do ust Primowých liti a powolaw Felicianu učinil ho swědkem přehrozných muk bratrowých. A wssak Primus newzal z toho žádné ho porussenj, než užřew bratra milého zwolal

radostně k vládaři: »Widjś, že bratr můg modlám neobětował, gať gśi mi byl wyprawował, nobrž že pewně we wyznáwánj wjry swé wytrwal? Kristus, pro gehož gméno trpjme, zbawj nás muť těchto: Wsse, což widjme, trwá gen kratinký čas, což ale Bůh připravil těm, kteří ho miluj, twá na wěky. Wiz vládaři! gá a bratr můg, Felician, spogili gsme se ku cti spasitele nasseho; a žádný nepřítel nepodwe-
de nás ausťoky swými a žádná moc temnotj nám Krista neodegme. Bolesti s radostj pone-
seme, abychom hodni se stali zasľbenj Kristo-
wých.« — Kďy ať, kďy se powzneť duše nasse k podobné ochotnosti a weselosti ducha? kďy započneme se modliti, aby vyplnilo se na nás slowo apostola swěta řkaucih: »Bůh naděge naplniž wás wśelika radostj a pokojem u wjře, abyste se rozhognili w naděgi a to sřze moc Ducha swatěho.« (Řim. 15, 13.)

Bo wśem tom rozkázal vládař, oba bratry dwěma náramným lwům předhoditi, gegichž řwánj wěřkeré diwáky hrůzau naplňowalo; než tito ulehli gať tışj beránci k nohám swatých mučedlnjků. Podobně učinili dwa medwědi po-
stwanj na ně. Tu wolali swatj bratřj hlasem welikým na rozwtěkleněho vládaře, řkauce: »Čelmy lité poznáwagj stwořitele swěho: wy ale trwáte w zasľpnosti srdce a nepoznáwáte Boha, kterýž wás k obrazu swému stwořiti rá-
čil!« — Tato podivná událost proniřla diwáky

tať hluboce, že z nich welké množstw, (přišse se patnácte set) w Krista Pána uwěřilo.

Bládař trwal w zarputilosti swé, zaufage pať, že ty bratry k modloslužebnosti přinutj, a dálššim mučenjm wjru křesťanstwau množiti nechtě, přiřázal ge dne 9. měsice Čerwna štjti, ale těla pohřbiti zakazowal. Z žůstaln mrtwoly po delššj čas bez porušenj nepohřbené ležeti, až se konečně někteřj křesťané na to odwážili, a blíž města Nowentum w pjšku ge pochowali. W pozděgššich dobách byla tato swatá těla do Řima přenesena a pochowala se w kostele sw. Ełé-pána na hoře Célius.

R o z g j m á n j.

»Ejté šselmny poznáwagj stwořitele swého, wy ale trwáte w zaslepenosti swé a nepoznáwáte Boha, kterýž wás k obrazu swému stwořil!« Těmi slowy kárali swatj bratřj Primuš a Felicianuš zatwřzelé modláře, a těmi slowy zasluhugé bohužel mnohý z wás laškawj bratřj a sestry w Kristu, káran býti, protože také Boha swého nepoznáwá a geho neposlauchá. Dhledněte se gen wůkol sebe a s podíwenjm užjíte, že weškerý twor s nenwětššj ochotností stwořitele swého poslauchá, zagisté gen proto, aby člowěk od něho se ochotné a dokonalé posluffnosti k Bohu swému učil. »Kterýž wysílá swětlo, a ono gde, a zawolá na ně, a ono poslauchá ho s třesenjm. Šwězdny dáwagj swětlo w strážjich

swých a weseli se, a zawolali gich, řeknu: Teď
 gíme! a swjtj gemu s weselostí, tomu, kterýž
 ge učinil. Tenť gest Bůh náš a nebude wážen
 žádný proti němu.« (Baruch 3, 33 — 36.)
 Tak poslauchaji nerozumná stwoření, člověka
 mnohem nižší bez reptání a bez odkladu, ale
 člověk, stvořený k obrazu Božjmu, nadaný roz-
 umem a swobodnou vůlí, a powolaný k swa-
 tosti a k blaženosti, kteráž sám Bůh požiwá,
 člověk prawj, ten nechce Boha swého poslau-
 chati, nechce zákonem geho se zprawowati, člo-
 věk se zpauzi a zpjrá proti Stwořiteli a Pánu
 swému. »Kožhněwali gste zagisté toho, kterýž
 wás učinil, prawj o wás Baruch prorok, Boha
 wěčného obětugjce ďáblům a ne Bohu; zapo-
 menuli gste na Boha wěčného, kterýž wás krmil,
 a zarmautili gste Jerusalem (cirkew) chowačku
 wassj.« (Baruch 4, 7.) Zarděte se lidé: »Wě-
 trové a moře poslauchaji geho« (Mth. 8, 27.)
 »ale člověk gemu nenpodobněgšj a nejbližšj
 twor, ten se mu protiwj! Wa ani na tom nemá
 dosti hřjšnjš, že proti Bohu swému reptá a se
 zpauzi, ale w zatwřelosti a w zaslepenosti swé
 tak dalece se zpauzi, že také i bližnjho swádj,
 aby Boha neposlauchal.

»Běda tomu, kterýž odporuge tworci swé-
 mu!« (Is. 45, 9.)

Poznal vůl wladaře swého a osel gesle
 Pána swého: Israel pak mne Boha nepoznal
 a lid můg neporozuměl. (Is. 1, 3.)

Gestližeť gsem gá otec wáš, kdez gest čest

má? a gestližeť gsem gá Pán, kde gest bázeň
má? prawj Hospodin zástupů, (Malach. 1, 6.)

Nebuďte leniwj, ale následownjci těch, kteříž
sfrze wjru a trpěliwost dědičně obdrží zaslíbenj.
(Žid. 6, 12.)

M o d l i t b a.

Uch! nymilegššj a nendobrotiwěgššj Otče
sworchowaný, gať leniwý byl gsem až posawád,
že newzdáwal gsem ti djky za dobrodinj, kteráž
gšj mi prokázal, že Tebe, Stwořitele swého, gsem
nepoznáwal a zákonů Twých neposlauchal. O
prošjm, račiž mi to nesmjrné prowiněnj mило-
stiwě prominauti, oterwi oči mé, ať widjm do-
brotu Twau w tworech Twých a od nich,
propůgč, ať učjm se plniti wůli Twau. Nechci
býti od dnešška horššj než němá twář, kteráž
ustawičně mne napomjnati se zdá, řkau: Wezmi
dobrodinj, wzdeň za ně djky, střež se trestu.
O Pane! to abych učiniti mohl na přjmluwu
Twých swatých, podporug a sil nedostatečnosť
mau. Amen.

Dneš se mimo to také swětj swátek: W Agennu utr-
penj sw. Vincencia, lewity; w Antiochii sw. Pelagie, panny a
mučed., w Sirakuse sw. Maximina, biskupa, w Andrii Apu-
tejšťe sw. M.čarda, biskupa, we Skotšku sw. Kolumba, kněze;
w Ukešse w Syrii sw. Juliana, mnicha a m. g. sw.

10.

Život sv. Oliwy, panny, mučednice.

Sv. Oliwa se narodila w Sicilii z rodičů welmi wznessených. Wychowána gsauc od dětinstwj w katoličké wjře, zamilowala sobě Krista Pána tak horliwě, že žádnými strastmi, ba ani smrti od něho odlaučiti se nedala; i mohlo se o ni říci, že ani wodny nemohly uhasiti lásky, aniž řeky zatopiti ji. (Píseň Gal. 8, 6.) Když se o ni proneslo, že pewně we wjře katoličké stojí, wyhnali gi nepřátelé gména Kristowa ze Sicilie do Tunetu (Tuniš) w Africe; neboť se obáwali gi usmrtiti pro wznessený rod gegi a pro lásku a wážnost, kterauž u wšeho lidu měla.

Zapomenuwši Oliwa we wyhnanstwj na urozenost a na staw swůg, nehraděgi s lidem sprostým a chudým obcowala, gináč byla nápomocná we wšech potřebách, buď skutkem, buď radau, buď modlitbau; byla mu také příkladem w slowu, w obcowánj, w lásce, u wjře, w čistotě (I. Tim. 4, 12,) a wše činila bez reptánj a bez auhony, a swjčila národu zlému a přemrácenému gafo směla nebeské. (Filip. 2, 14. 15.) Glednaho času užtela swatá tato panna

člověka chromého we welké bídě postaveného, i slitowawšši se nad njm, přistaupila k němu a wece: »Kdybys uwěřil w Krista a w učenj geho, nabylbys zdrawj i dusse i těla.« »Kád uwěřjm w něho,« odpowěděl tento, »uzdrawjm-li se.« Tu položila mu Oliwa ruku swau na hlavu a pomodliwšši se nad njm, uzdrawila ho. »Synu, w swé nemoci nepohrden sám sebau, ale modli se Pánu, a onť uzdrawj tě.« (Sirach 38, 9.)

Člověk tak diwotworným způsobem plného zdrawj nabylwšši, nemohl radost a wděk swůg w dusši swé udusiti, ale welkým hlasem, kudy chodil, hlásal, že nenj giného Boha, mimo Boha, kterémuž se Oliwa klanj. To čině potkal gednoho ze známých, kteréhož i hned nabjzel, aby uwěřil w Krista, chceli spasen býti. Ale ten se rauhál Kristu, řka, že pochopiti nemůže, aby ten Kristus, kteréhož Židé pro geho zločinstwj ukrížowali, měl uzdrawowati choré a nemocné. Gotwa ale tato rauhawá slowa wyřknul, oslnulj oči geho, že newiděl. Ale tělesná slepota otewřela oči dusse geho, a uwěřiw w Krista Ježísse, žádal k Olivě weden býti, aby wložila mu ruku na hlavu a uzdrawila ho také od tělesné slepoty. Z uzdrawila sw. panna chorobu geho, a oba muži dobrořečili Bohu a služebnici geho a Olivu wychwalowali. Následek toho byl, že oba byli gati, mnohými způsobj mučení a konečně na smrt odsauzeni. Poněwadž ale sw. Oliwa byla djwka urozená a wěku welmi mladého, (počítajc tenkrátě gen aš třinácte let),

wyhnána gest s welkau potupau z měšťa, načež w lese mezi drawau zwěřj bydleti musela. »Ale kdož obhŕwá w skřenyssji Nenywěššjho a w ochraně Boha nebesťěho, nebude se báti ani přjstrachu nočnjho, ani autoŕu a ďábelstwj polednjho; po hadu a bazilissku choditi bude, a posslape lwa i draŕa.« (Žalm 90.) Tak i stalo se. Neboť Bůh wyswobodil Oltwu a ochránil gi, protože daufala w něho, a poznala gměno gěho, a drawá zwěř žkrotla a lehala u nohau gegich, a gaŕo welitelŕy swě gi poslauchala; neboť po-
minul w nj hřjch a wsselicj následkowě hřjchu.

Po ně kterém čase stalo se, že ně kterj mužj Tunetssj na low drawě zwěře se wydali a práwě w onu fraginu, w kterěž Oltwa bydlela, přjssli. Zočiwssse djwŕu sličnau a mladau, chtěli se gi w chlipné surowosti swě zmocniti; ale ona poznamenawssji se sw. křjžem, promluwila k nim řkauc: »W moci spasitele mého Zejssse Krjsta napomj nám wás, aby se žádnj z wás mne nedotýkal, žádnj mi násilj neučinil. Nebudeteli na to dbáti, enhle angel Páně stogj mi po boŕu, kterjž mne po sedm let w této paussji před litau zwěřj chránil, ten wás z rozŕazu Božjho zahubj a zahladj.« Slysŕice mužowě z úst autlé djwŕy tak zmužilau řeč, upadli na kolena, a cobj činiti měli, pro-
sili, že ře wssemu hotowj gsau, doŕládagjce; neboť »wěřjme, že nemůže giněho Boha býti mimo toho, kterjž tě po tak dráhnj čas w di-
woŕě této paussji mezi litau zwěřj zachránil a

zachoval, a zbaŕenau wššj strawy lidšké žiwil, a takowau sličnosti nadal.« Oliwa znamenajíc z těchto řečí, že mužové otevřeli oči milosti Boží, wykládala jim moc a sílu Boží a wyučiŕwššj ge wjře katolické, pokřtila ge, a aby kamkoli přigdau slovo o Kristu Pánu hlásali, přikázowala, sľibujíc při tom, že tak koruna mučednická ge nemine, gaťož i stalo se.

Wěc tato způsobiła po celém městě i wůkolj weliký hluf a podiwenj tať, že wládař Tuniský lid wysľati za dobré uznal, kterýžby djiwku wyhledal a swázanau na saud postawil. Z ššli tedy muži wysľanj djiwku hledati, a naležšse gi, tať podiwně řečmi gegjmi dogmuti byli, že taťé wjru křestanskau přigali a křtiti se dali. Oliwa ššla s nimi dobrowolně. Přisľedššj před wládaře, tázala se, coby od nj žádal? Wládař wyrozuměw, že wysľanj mužové w Boha žiwého uwěřili, a že Oliwa toho gešť přjčinau, osupil se na ni, řka: Že nemůžge pochopiti, kterať mohla tyto muže tať přewrátiti a podwěsti? Ale ona odpowěděła: »Z nepřewrátila gsem ge, ale přiwedla gsem ge k spasenj.« Ntaťež wladař: »Přeswěďjimľi se, že ty wššeho toho gšš přjčinau, zabigi tebe i učednjš twé smrti bolestnau.« »Wššak ani oni, ani gá,« odpowěděła zaš Oliwa, »nebogjme se muť a pohrůžek twých; neboť Pán náš prawj w Ewangelium: Nebogte se těch, kterjž zabigegj tělo, ale dusse zabiti nemohau, ale raděgi bogte se toho, kterýž i tělo i dussj může zatratiti do pekelného ohně.«

Divě se vládař tať weliké zmužilosti a prostosrdečnosti té dymoň, rozkázal gi do hlubokého a tmavého žaláře umrci a hladem a žizní mřiti, a učednjky gegi wšsedky dal utratiti. Bo několika dnech musila dymoň opět na saudegeho státi a welkého pohaněnj a rozličné muky snášeti. Wida vládař, že slabau dymoň ani po dobrém ani po zlém nepřemůže, ano, že čím wjce gi ssetřj, tjm wjce lidu k gegjmu učenj se přiznáwati bude, rozkázal w zúčrivosti své nejprw až do živého gi biti, potom ostrými hřebeny dřjti, pať rány rozšřwařeným olegem poljwati, a konečně připalowati. An wšak ani tjm způsobem nad nj neswjtežil, ba i sami kastané na wjru katolicau se obrátili: dal gi, giné rady si newěda, na místě hlavu sekerau sraziti. Swaté gegi tělo wzali nábožnj křesťané potagi, a do Palerma w Sicilii ge přewežše, počestně pochowali.

R o z g j m á n j.

Wmoci mého spasitele, mého Jezu Krista, napomjnam wás, aby se žádný z wás mne nedotýkal, žádný mi násilj nečinil. Těmi ráznými slovy hágila se sw. Oliva před muži drzými a dotěrawými. Ach, proč panny a panice wé za nyněššjch časů těmi a podobnými řečmi se nehágjte, kdýkoli aulysná ústa wás ljebati chtěgj, kdýkoli bugná ruka se wás dotýkati zamejššj. Ach, nasse lehkomyslná mládež se

Domenšlj, že tyto věci nic zlého negsau, a že přátelským poljbením čistota nehynie. Možno, že se gednau aneb po druhé celowáním žádná wášeň newzbudj; ale kdo stoji za to, že i po třetí a po čtvrté se to nestane? Ljbání gest ged, kterýž w tom okamženi, co gfi se ho dotell, celé tělo rozklwassuge a dussi posskwrňuje. »Před poljbením, prawj sw. Basilius, mæg se na pozoru gako před usstknutím hada; neboť geho ged rozljwá se po celém těle. O, kdyby wesskeré panny a panicowé wěděli, že přemnozi gediným poljbením o neydražšij posklad se připrawili, o kdyby wěděli, že přemnozi tjm gediné šsirokau cestu k zatraceni si wydláždili, oč, žeby nebyli ani časné ani wěčné zahynuli, kdyby gako sw. Oliwa byli statně wolali řkaue: »Šsemi w moci Spasitele mého Jezu Krista: nedotýken se mne!« A co o těch mělo by se řjci, kterjž konečně nestydatými řečmi aneb oděwem a t. d. giným pohorssenj dáwagj, a k hřjchu láfagj? Bohužel, že ani newinnosti mládeže w tom připadu se nessesřj, ačkoli Kristus dj: Že, kdokoli pohoršj gednoho z maličkých, kterjž wěrj w něho, žeby mu lépe bylo, aby se mu žernow zawěsil na hrdlo a pohřjžil se do moře. To když si předložete, sudte, zdaliby maudré bylo, kdyžbyste obgjmání a ljbání drželi gen za pauhý žert a za pauhau kratochwjli? Gest snad peklo žert? Wsssem bude kněz, takowé věci kážjci, za zpozdilce držán, ale počkejme, až smrt se ti na oči postavj, zdali gessťe na swém státi budeš.

Dobré gest člověku, ženy se nedotýkati.
(I. Kor. 7, 1.)

Lépe mi gest bez skutku upadnauti w ruce wasse, nežli hřešiti před obličejem Páně. (Dan. 13, 23.)

Tať gest zagisté vůle Boží, posvěcenj wasse, aby uměl gedenkáždý z nás nádobau swau vládnauti w posvěcenj a cti. (I. Thešsal. 4, 3. 4.)

Blahoslaveni čistého srdce neboť oni Boha widěti budau. (Mth. 5, 8.)

Kdož se dotýka smoly, zmaže se od nj.
(Sirach 13, 1.)

Modlitba.

O Pane Ježíši Kriste! pro nejsvětější gméno své račiž, prosím, stvořiti w nás srdce čisté, a ducha přímého obnov w střevách našich, abychom tať čistotu milowali, bychom pro milost rtů našich, tebe krále nebeského, za přítele mjtí zaslaužili. To nám na přjmluvu služebnice tvé sw. Olivy propůgčiti račiž, genž gsí žiw a kralugeš s Bohem Otcem i Duchem sw. Bůh na věky. Amen.

Desátý den :

Život sv. Margarity,

královny Škotské.

R. 1093.

Po smrti Anglického krále Edmunda, jenž pro svou udatnost přigmněni měl »Železný bok« zmocnil se Kunt král Dánský zemí jeho, příbuzné pak a přátely jeho buď zabil, nebo vyhnal. Mezi vyhnanými byly také synáčkové nebožtíka krále, Edmund a Eduard, kteříž nejprve ve Švédsku, pak ale v Uhřích u sv. Štěpána krále autočistě a pohostinství hledali. Král Štěpán ugal se královiců ochotně a jako otec upřímně o ně pečoval. Když přišel Eduard do věku dospělého, pogal za manželku Agathu, gať se podobá, neť královny Uherské Gisely a sv. Vindřicha císaře Německého ; a ta mu porodila r. 1046 sv. Margaritu. Osauce Eduard a Gisela lidé nábožní, dali také dcerušce výborné a pravé křesťanské vychování, kteráž magje bystrý vtip, rozum výborný, paměť dobruu, srdce saucjné a pro vše, což swatého gest otevřené, giť tenkráte působila rodičům a příbuzným neobyčejnou radost, ostatnjm ale gaťo divem Božjm býti se zdála.

Roku 1054. navrátil se Eduard s dětmi svými do Anglicka s gístau naději, že po smrti nynějšjho krále Anglického a strýce jeho, fortuna

synowi geho, Edgarrowi připadne. An ale Edgar po smrti otce a po smrti Eduarda krále gessťe gen pacholjřem byl, a práwa swěho hágiti nemohl, zmocnil se r. 1066 Wilém, přjgmjm podmanitel, wládnj Angličké, na práwo Edgarowa žádněho ohledu nebera. Widauc Agatha, že złé w Angličku se děge, a že djetj žiwotem gistj negsau, chtěla se s nimi do Uher obrátiti, an wšřař loď, kteráž na pewnau zem přewěztj ge měla, zmjtána bauřj konečně na břehu Škotském přistála, a král Malkolm ubohých se welmi wljdně a lařkawě ugal, žůstali wšřicni we Škotsku.

Zárodky zbožnosti, kteréž se w duři Marřarity zařořenily, řdyž gessťe u dwora sw. Štěpána žiwa byla, počaly se od toho oka-mženj w bugný strom rozwjgeti, co nehodj a tjsně na nj se walily a marnost a wrřkawost wšřj pozemřské blaženosti gj na oči postavily. Nen-řrásněgi se ale wywinula na sličné panně horauc-ná láska ř Bohu, potom hluboká pokora, a neumřlená mraucnost w modlitbě a w swatém rozgjmánj, a mimo to se řřkwěla dobročinností ř chubým nenřřřědregřřj, řistotau nepořřřwřněnau, tichostí a trpěliwostí neoblomnau, a přjwětíwostí nenřwřjdněgřřj.

Tyto ušřlechlé mrawy a wlařtnosti pře-řrásné gsaue řlaučeny ře sličnau twářj a po-řřawau ušřlechlau, zaugalj krále Malkolma tař hluboce, že Marřaritu o ruřu požádal. Marřarita ale magjc we žwřřku ničěhož bez wůle

Boží nečiníti poradila se prvé we wraucné modlitbě s Bohem, a seznamšši wůli Páně teprw s Malkolmem se zasnaubila, magjc roků aš 24. To se stalo roků 1070.

Od toho okamženi, co se králowna stala, neměla giného cíle, než aby u dwora i u lidu rostla bohabognoš, láska k modlitbě i weššerá došonalosť. Z těch přičin hleděla neyprvé, aby lid došonale we wjře se wyučil a k zbožnému žiwotu se wedl, pať naléhala na to, aby bu-
daucně dny nedělnj a swátečnj wjce se nezne-
uctjwalj, postj pať swaté zachowáwalj; potom ušilowala, aby se wšeliké powěry wykořenily, manželsťwa křweprzníwá aby se zamežila a lichwa a prodawánj auřadů duchownjch přestalo. A tomu konci nutila Malkolma, aby cirkewnj sněmj založil, na nichž se o těchto wěcech mělo gednati, ba i osobně na nich sedala a swau maudrosť a zbožnosť přjtomným biskupům práci welice usnadila.

Malkolm, manžel gegj, byl sice srdce dobrého a k mnohým ctnosťem nakloněného, ale přitom byl tať poněkud surowý a prchliwý. Wšak králowna bohabogná zmocnila se powolnosťj, tichosťj, hlubokau pokorau, uctiwosťj a laskawosťj tať dalece srdce manžela swého, že wjru křesťanskau upřjmně si zamilowaw, weššeré swé smenyššlenj a gednánj dle zákonů gegich zprawo-
wal a králem se stal w Skotsku neyššlechetněg-
šjim, gemuž neyšwětěgšj powinnosťj bylo, w zemi swé náboženstwj a sprawedlnosť rozmno-

žowoti a poddané své šťastné učiniti. Na maudrost a zbožnost manželky své tolik se zpoléhal, že jí netoliko wesslerau starost o dwůr královský odewzdal, anobrž i w nejdůležitějších záležitostech zemských radu s ní bráwal. Kada gegi býwala vždy dobrá a maudrá, neboť měla w Bohu pramen swůg a na Boha opět se wztahowala. »Sprawedlnost zwýssuge národ: ale hřích bjdné činj národy. (Přisl. 14, 34.)

Sw. Margarita držela za prawdu, že toliko náboženstwj poddané činj dobrými, wěrnými a poctiwými, a že lid rád, welmi rád dle příkladů osob wznesenějších se dwořiwá a twořiwá: protož hleděla na to welmi přisně, aby newětšji mravnostj a počestnostj se stkwěl, kdož ke dworu přigiti žádal. U dwořanek netrpěla žádné lehkomyslnosti a žádného nebezpečného towaryšstwa, wsecky se musely panensktau čistotau stkwjti. Sna byla gim w tom příkladem newdofonalejšjim, a kdož pohlédl na twář gegj, na niž se welebná důstognost a přiwětiwá lastawost obrážely, musil bezděky i nenepatrnějšji nesluffné mysslence wýhost dáti. S dwořankami swými pracowáwala welmi pilně, buď rozličná raucha cjrkewnj aneb oděw pro chudé, a bedliwě bděla, aby příkázanj cjrkewnj wssični dwořané zachowáwali, což také wssjim právem žádati mohla; neboť čeho u giných wyhledáwala, sama newprwe co newswědomitěgi plnila. S w řeči byla opatrná; mluwila-li ale, plynula maudrost ze rtů gegj; mlčela-li, odpočiwala

mysl gegi w Bohu; w radosti niŝdo gi nepiděl rozpustilau, w žalosti niŝdo malomyslŝnau, w hñěwu niŝdá urputnau. Dna spáwala gen welmi málo, a že hodiny za dne na modlenj určené gi nepostačowaly, modliwala se i času nočnjho, a to s takowau wraucnostj a skrausŝenostj, že často slzy po twáři se gi ronily. Ačkoli po celý žiwot swúg skoro neustále se postjwala a niŝdá do syta se nenagedla, zachowáwala nic méně před Wánocj a před Welŝonocj po 40 dnj půst welmi tuhý, mimo chléb a wodu ničehož téměř nepožjwagjc. Chodila welmi často ku stolu Páně, a ljkŝnawě wŝŝemožně napomjŝnala a wzbužowala, aby podobně činili. Modlitba a rozgjmánj bylo gi prostředkem, že žúŝtala chudá w duchu, ačkoli bohatŝtwjŝm oplýwala; že zachowala pořoru ŝrdce, ačkoli králowŝŝkau důŝtognostj byla odjna; a že w ŝředu ŝtarostj nenrozmanitěgŝŝjch w myŝlŝi niŝdy roztržitá nebyla. Glužby Božj budily w ŝrdci gegi láŝku k Bohu, a řdož pozorowal, gať nábožně mŝŝi ŝwatau ŝlyŝŝela, a gať bedliwě pozor dáwala na ŝlowo Božj: muŝil chťěg nechťěg wyžnati, že ŝwatá králowna giž auplně ŝwětu umřela, a žeť pať giž ona nebyla žiwa, ale že žiw byl w ni Kristuŝ. (Gallat. 2, 20.)

Bohabogná králowna byla matkau ŝŝesti ŝynů a dwau dcer, a wŝŝiřni gŝauce tať nábožných rodičů důŝtogni, ŝwým obcowánjŝm žgemný důřkaz dali, že žwláŝŝtě bohabogná matka pramenem geŝt, z řterěhož miloŝt Božj nenhog-

něgi na dítky se wyléwala. Gedna z dcer, Mathildis, nápotomnj králowna Anglická, a geden z synů, Dawid, nenkrásněgšj ozdoba trůnu Skotského, ctěgi se za swaté. Margarita neměla na tom dosti, že dítkám swým započtíla za učitele muže učené a zachowalé beze wššj auhonny, nobrž hleděla mimo to od synů swých wšse u dwora odstraniti, coby gegich zbožnosti mohlo auhonau býti, zwláště nedala k nim přístupu osobám podezřelým; často wolala dítky swé k sobě, wyptávala se gich na to, čemu se naučili, wyučowala ge sama zwláště powinnostem křesťanským, a přede wššim hleděla gim, pokud srdce gegich autlá byla, wšstipiti radost ku ctnostem, lástku k Bohu, bázeň před saudem geho, nenáwist k hřichu, uctiwost a wážnost ku kostelu, lhostegnost ke wšsem wěcem zemským. Často říkávala k nim: »Dítky moge! bogte se Pána Boha: neboť, kterjž se ho bogj, nebudau žádného nedostatku mji, a budeteli ho milowati, udělj wám, miláčkowé dusse mé, zde w tomto životě štěstj a blaženosti, pať ale se wšsemi swatými wěčného blahoslawenstwj.« Mimo to neopominula wraucnými modlitbami prositi, aby Bůh milostiwě slowa gegj požehnati a děti gegj we swé swaté milosti zachowati ráčil. D welké starostliwosti gegj o dítky ta zwláště žádost swědčj, kterauž na smrtelné posteli k zpowědnjku swému učinila. »Dwě věci gsau, prawila, kteréž od nás, ctihodný otče, žádám: předně abyste pokud žiw budete, na

mne při mši swaté a w modlitbách swých pamatowal: pať ale abyste syny a dcery mé na starost si wzał. Ugměte se gich lašťawě, učte ge báti se Boha, a milowati geg, a w tom wyučowánj nepřestáwente. Užijte, že některé z djetí mých powýšseno bude na stupeň zemské důstognosti, buďte mu zvlášť učitelem a otcem; napomínejte ge, a třebali i lárenty, aby se pro okamžitau důstognost hrdostj nenadýmalo, Boha laťomštwym neuráželo a pro štěstj swětšlé blahoslawenstwj wěčné nezanebábawalo! Prosim wás, sľibte mi, že to učinjete pro Boha, genž sám třetj tu mezi námi gest. — Můželi která matka ľ djetkam swým autlegšj lášťu mji? Za to ale wšsedy se wydařili, a dwě z nich, gať giž podotknuto, Mathildis a Dawid co swatj se ctěj.

Neobmezená byla taťe lášťa sw. králowny ľ chudým a téměř až ľ wjře nepodobno, co wšse pro lid chudý a nuzný učinila. Zemi Skotskau držela za gednu rodinu, sebe pať za gegi matku; a za swau neyswětěšj powinnost měla, o časnu i wěchnau blaženost swěťených sobě dussj wšse-možně pečowati. Nessetřila ani klénotů, ba ani oděwu swěho, ľdyž se gednalo o pomoc chudým. Mezřjďka se wydala ze wšsedy peněz tať, že manžela o podporu prositi musila. Řdykoli na weřegnost wysšla, obklopily gi ze wšsedy stran, gať ľ matce hrnauć se, wdowj a sirotci a ginj lidé ubojj. Od nj neodessel niťdā žádný člowěk bez pomoci a bez potěšsenj a ona se raděgi odřjřala

rošeho pohodlj, gen řdyž mohla slzy s twáři ubožátek šetrjti. Řdyž z kostela domů se wracela, nalezla obhčegně palác chudými plný, gimž pař peníze, oděw, peřiny a gině věci potřebné rozdávala. Denně strawowala osmdesáte chudých, někdy i tři sta w komnatách swých, a nezřjďka obsluhowala tyto hosty, a w nehlubšj pokoře nohy gim mýwala. Často bral také král podjil w spasitelné práci této, a musilo býti zagisté rozkossné podjwánj, gať králowna z gedné a král z druhé strany chudý lid obsluhuj a pořmny swýma rukama gim předkládaj. Z wjme také, že králowna někdy dřjwe ke stolu nesedla, než až se dewět sirotků, kteréz wychowávala, nasýtilo. Nejmenšjim podávala vlastnoručně gjdla a i ostatnjm prořazowala službu gaťo neylassawěgšj matka. Mimo to nawššěwowala také pilně choré we špitálech, wyptávala se starošlině na gegich zdrawj, těšila ge a wššelkau pomoc gim poskytowala. Wykupowala zagatě, a newině uwězněné, a zwláště ty, s kterými se nemilosrdně nařládalo; a nescjslné množstwj lidu schudlého přišlo škrze nj opět do dobrého stawu; slowem, málo bylo w hlawnjm městě domů, kterězby nebyly od nj něgaké dobrodinj obdržely. Z může se o nj směle řci, co žalmista o muži sprawedliwém dj: »Rozptýřil (ššědře udělil) a dal chudým: sprawedlnost geho zůššawá na wěky wěků.« (Žalm 111, 6.)

Tať byla sw. Margarity až do 46. roku wěku swého, w kterémž gi Bůh přetěžkau ne-

mocj nawšstjwil, kteráž po šest měsíců trwala. Margarita nesla bolesti š trpěliwosti newýmlywnau: »Pane Ježíssi, kterýž gšl škrze smrt swau swětu žiwot nawrátil, wyswobod mne ode wšseho zlého!« býwala gegi ustawičná modlitba. Znamenagje z milosti Boží, že gi hodina smrti nastává, wykonala obecnau zpowěd, přigala ostatnj swátosti š neywětšj štraussenosti a wraucnosti, a přednesla ony dvě prosby zpowědnjku swému: aby totiž na ni we mšsi swaté, pokud žiw bude, pamatowal, a synů dcer gegich se ugal. Giž ležela štoro w poslednjm taženj, an se gi to smutné nawěštj donešlo, že manžel gegi Malcolm a syn neyštaršj w bitwě padli. Tu sebrala zbýteč sly swé, a modlila se hlasitě: »Tebe chwáljm, tobě djkly wzdáwám, wšemohaucj Bože! že gšl mne w hodinku smrti tauto štrastj gessťe nawšstjwil, abych trpěliwě gi nesauc ode wššj posskwrny hřichu se očistila.« Šte dlawho na to prawila š welikau wraucnosti: »Pane Jezu Kriste, Synu Boha žiwého, kterýž gšl z wůle Štce spolupůsobenjm Duchu swatého škrze smrt swau swět ožiwil, wyswobod mne!« Šdnž wyřkla: »wyswobod mne,« zbamila se dusse těla a odebrala se tam, kdež gest pramen prawé swobody, kterýž po wšsečy dny žiwota milowala, Ježíš Kristus, dne 16. Listopadu roku 1093. Štará byla 47 roků. Twář gegi mrtwenjm a nemocmi wybledlá a spadlá, omladla a žčerwenala po smrti a ginj diwowé na gegi přjmluwu se stali. Papež Šnnocens IV. wyhlásil gi roku 1251 za swatau

a Innocens XII. rozkázal, aby swátek gegi dne 10. Června se swétíl.

R o z g j m á n j.

Sv. králowna Margarita gest nám nepřátnějším wzorem dokonalé matky, a příkladem, kterýžby rossičtí rodičové následowati měli, pakli dítky své časně i věčně blažené míti chtějí. Wyučowala ge sama zákonům Božím a swaté wjře; bděla ostrážitě nad nimi, aby w zlé towarňšstwo nepřišly, zkaussela ge, aby wěděla, čemu dobrému se naučily, kárala i trestala ge, když se w něčem provinily; slowem dokazowala řečmi a skutky, že gj na srdci leží spasenij dítěk gegich. Co ale souditi máme o rodičích, kteříž o dítky své a o dokonalost gegich pranic nedbají? kteříž dítky své ani sami w náboženstwj nemynučují, ani giným ge wyučowati nedávají; kteříž genom k tomu hledí, aby synové a dcery gegich časně naučili se tančiti, hráti a se fintěti a mezi wzácným lidem slusně se pohybowati: ale na náboženstwj, na katechysmus, na zákony Boží zapomínají; kteříž ge sice do divadla a do bálů a do rozličných společností wodíwají: ale do kostela na kázánj, na mši swatau a na křesťanské cwičenij choditi jim zbraňugi; kteříž w ruce gegich raděgi oplzlé romány a giné báchorj widíwají, nežli modlitby aneb ginau duchownj knihu; kteříž jim každý wýstupek prohlížejí, nemrawnosti gegich nekárají, aniž

dopauštěgi gegich nezbednost trestati? Gá řku, co máme o těch a takových rodičích souditi? Gá myslím: že gsau ditek swých newětšši nepřátelé, že gsau příčina gegich časné i věčné záhuby. Nechtěgi tomu sice věriti, řkagice, že syny a dcery své příliš milugi, a proto gich ani sami netrestagi, aniž od giných trestati dopauštěgi. To gsau ale possetili slepci. Co pak záleži láska w tom, aby se děti nezbedné a neposlušné netrestaly? aneb aby se jim každá nemravnost powolowala, každá rozpustilost prohlížela? Ginať o tom prawj písma swaté, řkaut: »Kdo šetřj metly, nenáwidj syna swého: ale kdož ho miluge, za času ho trefce.« (Přisl. 13, 24.) Nuže, kdo má prawdu, písma swaté čili opičj láska zaslepených rodičů? Nemluwte, že děti newědj, co zlého páchagi, a že tomu nerozuměgi lépe. Za to wy máte býti rozzumněgšši a dítě chybugjci trestati, gednať aby zlé poznalo, a gednať aby zlému nenawyklo. Z té příčiny čteme w knize Přislowj: »Neodgimem od dítěte swého kázně: nebo budeš-li ge mrškat metlau, neumřef. En tedy metlau mrškat budeš ge: a tať dussi geho z pekla wyswodjš.« (Přisl. 23, 13. 14.) Wjm, že wáš bolj, když dítě wasse pro rozpustilost aneb neposlušnost kárati se musí; bude wáš to méně boleti, když za žiwa bude nekáráno, ale po smrti věčně zawrženo? Protož měgte wždy na myslí slowa maudrého Siracha a pilně se gimi když toho třeba, řiďte, genž dj: »Kdož miluge syna swého, často geg mršlá,

aby se radoval w poslednjm času swém a ne-
maľal dweři bližnjch žebře. Kdo cwičj syna swého,
bude chwálen z něho... Kůň nekrocený stáwá
se twrdoustý, a syn rozpustilý drzý. Pochlebug
synowi, a nažene ti strachu; pohráwen s njm
a zarmautj tebe. Neusmjwen se na něg, abyš
neboleštnil a naposledy zubami nestřipěl. Nedá-
wen mu wůle za mladu a nepřehliden obmýšlenj
geho. Shýben sji gi geho z mládi a bj bofy
geho, dokud gest nemluwně, aby se snad neza-
twrdil a neposlauchal tebe. Uč syna swého a
pracug s njm, aby mržkostj geho uražen nebyl.
(Sirach 30, 1. 2. 8—13.)

M o d l i t b a.

O Otče náš swrchowaný! genž gfi Syna
swého poslal, aby nás wykaupil a spasil, ehle,
prosjme tě w pokoře a štraussnosti: nauč wesskeré
rodice powinnostem gegich; a nedopaušstěg, aby
djtky gim swěřené gegich winau na wěky za-
hubeny byly: nobrž na přjmluwu sw. králowny
Margarity učiň, aby ge taľ dokonale wychowá-
wali, byš z gich radost mji, a po smrti ge k
sobě powolati mohl, kdezby se shledali s newin-
nými djetkami, o kterýchž Spasitel náš prawil:
že gegich gest králowstwj nebestě. Amen.

Dnes swěťj se gešťe swátek: W Rjme sw. Getulia.
mučedlnjka: sw. Basiliida, Tripoda, Mandala, mučedlnjka. W
Mikomedii sw. Zacharia, mučedlnjka. W Prusládi w Wythini

sw. Timothea, biskupa a mučedníka, We Španělsku sw. Kristofula a Nestituta, mučedníků. W Africe, sw. Aretha, Mogata' mučedníků. W Rhéně-Roljně sw. Maurina, opata. W Arabi sw. Asteria, biskupa. W Trevise blahosl. Gindrich, nábožníka a m. g. sw

11.

Život sw. Barnabáše.

Sw. Barnabáš pocházel z pokolení Levi. Narodil se na ostrově Cypru, a slaul nepřmo Joseš aneb Josef. Dle ugíšťtowaní řeckých spisowatelů byl wychowán od slawného Gamaliela w zákoně Mojžíšowě, a následowně spolužák sw. Pawla a sw. Štěpána. Když Kristus Pán veřejně učiti začal, stal se také Joseš jeho věrným posluchačem a napotom i w řadu dwa a sedmdesáti učedníků připočten byl. Mezi prvními křesťany panowala ta neměšší gednomyslnost a ta nepřijmněšší láska, tak že všecky věci měli obecné a že statky prodávali a dělili je mezi všecky, gaž komu bylo třeba. Také sw. Joseš prodal pole své a přinesl peníze a položil k nohám Apóstolů, kterjž ho Barnabášem nazwali, což tolik znamená gafo »Syn utěšenj.« Je sw. Barnabáš tak slawného gměna hodný se učinil, o tom svědčí, gednať písma swatá, kteráž o něm dj: »Je byl muž dobrý a plný Ducha swatého a wjry« a gednať weškerý život, gehož gedíným aukolem bylo: lidu zvěsto-

wati Pána Ježíše a napomínati všech aby w aumyslu srdce swého trwali.

Když sw. Pawel tři léta po swém na wjru obrácení do Jerusaléma přišel, a k ostatním křesťanům připogiti se chtěl, báli se ho všickni; neboť nechtěli tomu wěřiti, že by učedníkem Páně byl. Tu se ho ugal z mladošti geho přítel, sw. Barnabáš, a wedl ho swatému Petrowi a Jakubowi, a wyprawowal jim o něm, kterak na cestě do Damassku widěl Pána a že mluvil s ním, a kterak w Damassku důvěrně činil we gménu Ježíše. Na to se aukostliwí bratři utišili a častowali Pawla w Jerusalémě s tau neyšetrnějšj láskou.

W době prwnjho pronásledowání křesťanů, w kterémž sw. Štěpán ukamenován byl, opuštili mnozí wěřící město i zemi a kam koli přišli, slowo spasení hlásali. Tím způsobem obrátili se mnozí také w Antiochii, městě Syriském, na wjru. S tom když zpráva k usším sw. apostolů se donesla, byl sw. Barnabáš tam poslán, aby tamnějšj nowau církev řídil a zprawowal. Pod geho zpráwau rozmnožowala se wjra křesťanstvá w takowé mře, že nemohla potřebnostem wěrných křesťanů sám gediný odolati, do Tarsu pro sw. Pawla odesl; neboť wěděl, že wywolenau nádobau gest, aby nosil gméno Krista Ježíše před pohany i králi i syny Izraelskými. Nad tak šťastnau zpráwau zaradowaw se Pawel, šel s ním do Antiochie, a plný roč mu na winnici Páně pracowati pomahal. Gak dráhne

množstwí na wjru Kristowu swatí ti mužowé obrátili, a gať welice u potomků cirkew Anti-
ochenská ctěná a wážená býti měla, z toho wy-
plýwá, že tamněgšij učednjci nepřwé »křesťané«
slauli.—Také my toto ctné gměno máme, ale
otázka gest: »ždali také křesťanský žiwot wede-
me?« Ne každý, kdož mi řká: »Pane, Pane,
wegde do králowstwí nebeského, ale ten, kdož
činí wůli otce mého, kterýž w nebesích gest, ten
wegde do králowstwí nebeského,« prawí Kristus
Pán. (Mtš. 7, 21.)

Tohot času — byloť to za panowánj cjsaře
Klaudia, roku 44 — panowal na wýchodě a
zwláště w Palestině náramný hlad, a we wšedh
osadách křesťanských dělali se sbírky k podpore
nuzných bratřj w Judstwu. Také zámožněgšij
křesťané Antiochensstj sebrali mezi sebau welkau
sumu, a odeslali jí po Pawlowi a po Barna-
bášowí do Jerusaléma, kteřížžzprostiwsse se po-
selstwí swého, po krátkém čase opět do Antiochie
se nawrátili. Jan, přjgmjm Mareš, z Barna-
bášowh sestry syn, doprowodil ge. Osadnjci
Antiochensstj scházeli se každodenně k službám
Božjm, žiwot wedauce welmi nábožný a doko-
nalý. Sauce gednoho času opět wšickni wospolu
na službách Božjch s učiteli swými, an řekl jim
Duch swatý: »Oddělte mi Pawla a Barnabáše
k djlu, k kterému gsem ge pogal!« Tedy po-
stje se a modljce se, wzkládli na ně ruce, a
poswětíwsse ge takto za blahowěstý pohanů, proz-
pustili ge.

Z wydali se, Duchem swatým puženj, bez
 odkladu na cestu. Jan Marek prowázal ge. Z
 šli nejprw do Seleucie, odsud pať do Salas-
 miny a do Pafos a pať do Pergen w Pam-
 filii, kdez ge Marek opustil, nemoha déle snášeti
 strasti, kteráž s auřadem aposstolským spogena
 byla: Barnabáš ale a Pawel nedadauce se od-
 strassiti, hlásali na to sw. Ewangelium w An-
 tiochii Pisidičké, w Zkaonii Lykaonské a w Ly-
 stre, kdez, poněwadž Pawel chromého od naro-
 zenj uzdrawil, od pohanů za bohů držáni byli;
 měli co dělati s lidem, aby ho přesvědčili, že
 také lidé gsau, a aby ho zdrželi, by jim co
 bohům neobětowal. Odsud putowali na giná
 gessťe mjsta a do giných zemj, Ewangelium ká-
 žjce, a lid u wjře utwruzugjce. Wšude museli
 ale mnoho strastj a swjzlů snášeti, až se konečně
 opět do Antiochie dostali. Tak se naplnilo
 slowo Páně, kteréž mluweno bylo skrze proroka
 Isaiáše (66, 18—21.). »Přicházjm abych šbro-
 máždil wšechň národů a gazynł: i přigdau a
 užřj sláwu mau. A položjm na nich znamenj
 a posslu z nich, kterjž spaseni budau ł národům
 na moře do Afriky a Zndie, ł těm genž na-
 tahugj lučissťe, do Blach a do Řeků, ł ostro-
 wům daleko ł těm, kterjž neslyšeli o mne a ne-
 widěli sláwy mé. A ti zwěstowati budau sláwu
 mau národům, a přiwedau wšechň bratřj wasse-
 ze wšech národů za dar Hospodinu — a we-
 zmau z nich některé za kněžj a za Lewity, prawj
 Hospodin.« — D, padněmež na kolena, djły Bohu

neywětššj činjce, že náš také z národů, totiž z pohanstwa do lůna cirkwe powolal!

Co se Barnabáš a Pawel w Antiochii zdržowali, powstaly zpory o tom (asi roku 51 neb 52.) mezi křesťany, zdali pohané wjru Kristowu přigawššj, nemusějí se také k zachowáwání zákona Moggjssowa, a gmenowitě obřizky přidržowati, čili nic. Pro upokojený dalššjch newolj wyslali Antiochensšj Pawla a Barnabáše do Zerusalema, aby se tážali apostolů, co w té záležitosti činiti gest. Z byl tedy sněm škrze to w Zerusalemě položen, na kterémž, (šdňž Barnabáš a Pawel wyprawowali, kteraké diwy a zážraky činil Bůh škrze ně mezi pohany), se rozhodlo, že křesťané wšickni zbaweni býti magj wšech ustanowený zákona Moggjssowa. Což šdňž wyslaný apostolé Antiochensšým zvěštowali, způsobile gim to welikau radost. — Asi rok neb dwa zůstali gestě swatj tito muži u Antiochensšých: potom ale ponawřhl sw. Pawel swatému Barnabáššj, aby nawšštjwili osady přiwé w rozličných městech a zemjch zaražené. Barnabáš byl šice hotow š Pawlem na obtjžnau tu cestu se wydati, gen že také přjbužného Zana Marka š sebau wjzti chtěl. An tomu ale Pawel odpjral, nemage gistého přeswědčenj, žeby Zan Marek nynj stáleššj a trpěliwěššj byl, než na prwnj pauti, rozěššli se; Pawel wydal se še sw. Silau do Syrie, sw. Barnabáš ale še sw. Janem Markem, kterňž zmužilosti swau prwněššj wztawost napravil, do Cypru.

Od té doby, co se swatj tito mužowé od sebe gen tělem, nikoli ale duchem a láskou oddělili, nedávajj písma swatá o sw. Barnabášš žádně wjce zpráwy. Dle ugissťowánj něktěrch děgeprawců přissel prý takě zas do Řecka a do Blach, a založil prý cirkew Milánskau. Když ale potom opěť do Cypru se nawrátil, a s horlivosťj neyhraucněgššj a s neywěťššim užitekem sw. Ewangeliem zvěšťowal, popudil židů tak proti sobě, že ho mezi rokem 63. a 70. ukamenowali.

Lěta 485. za panowánj cjsaře Zběnka, nalezlo se geho sw. tělo blíž Salaminny. Na geho prsěch ležel opíš wlastnoručnj Ewangeliem sw. Matausse, kterěz se cjsaři doručilo. Cjsař dal na to w Salamině krásnj kostel wystawěti, a pochowal do něho zůstatky sw. Barnabáše, kterýž se takě apóstolem gmenuge, ne sice proto, žeby z řady dwanaćti apóstolů byl, nobrž proto wlastně, že mnoho pracj apóstolských wykonal.

R o z g j m á n j.

Sv. Barnabáš a po něm takě mnozj ginj křesťané rozprodali statky a pole swé a položili stržené penjze k nohám apóstolů, kteřjž dělili ge, gaž komu potřebj bylo. Od tebe člowěče, který statky a bohatstwjm oplýwáš, nežádá se, abyš doslowně w tom sw. Barnabáše a prwnj křesťany následowal, a statky swé rozdělit a rozdal: ale žádá se, abyš gich takě užjwal, aby duše twá nezahynula. Prawda gest sice, že bohatý

těžko wegde do králowstwj nebeského, a že snáže welblaud sŕze gehelnj ucho progde, nežli bohatý do králowstwj Božjho wegde; ale ač těžko bohatému nebeské králowstwj naleznauti gest, nezmožno přece to neni; neboť bohatstwj neni samo w sobě glé a hřjssné, zlym ale stane se tomu, kdož ho glé užjwá aneb přjlsně ge mizuge. Kdož ale k bohatstwj, gať pjsmo sw. přikazuje, srdce nepřikládá, kdož pro bohatstwj neni wysofomyšlný, ani nedaufá w negistém zbožj (1. Tim. 6, 17.), kdož ctj Boha z statku swého a z prwotinyssch aurod swých dáwágemu (Přjss. 3.9.), kdož dáwá z statku swého almužnu a neodwrať twáři swé od žádneho chudeho (Job. 4, 7.), kdož, když bohatstwj se mu tenčj aneb docela mizj, plným srdcem řjčáwá: Pán Bůh bal, Pán Bůh wzal: buď gméno Páně pochwáleno! — kdož činj si z bohatstwj přátely w nebesjch: tomuž zagisté bohatstwj neni pastj a osídlem dussi geho; tenť gest, gehož gest, gať pjsmo swaté slibuge, králowstwj nebeské. Kdož ale gen pokladj si skládá, dům za domem kupuge, čeled rozmnožuge, stkwostně hoduge, hrdě si chodi, welkého gména wyhledáwá, k bližnjm twrdě se má a ge utisťuge, k chudým gest bez milosrdenstwj a urputný: ach těm a takowým hoháčům, dj pjsmo, bude běda, protože magj giž zde potěssenj swé. (Luk. 6, 24.) Dstatně máť zagisté bohatstwj, když ho, gať řečeno, užjwáme, také mnoho dobrého do sebe. Neboť kdybychom wssickni chudj byli, kdoby stawěl kostely a oltáře, kdo by podporo-

mal chudé, wědy a umělosti? Kdyby nebylo bohatých: nemohli by chudí živi býti; neboť nebylo by žádného, kterým by potřebným ku pomoci přispěl. A konečně nesmíme tolik hleděti na mohoovitost, jako na smyšlenj. Nebo zřusšenost náš učj, že bohatj často méně pokladj swé milujj, nežli chudý swůg nůž. Tjm ohavnějšj gest lakomstwj, čjm nepatrnějšj wěc, ku které se dusse přilnula. Protož prawj také písmo swaté:

Dobrý gest statek, při kterémž není hřichu w svědomj; a přezlá gest chudoba w ústech bezbožného. (Sirach 13, 30.)

Blahoslawený, kterýž nalezen gest bez posstwrny a kterýž po zlatu nepostaupil, aniž dával w peněžjch a w pokladech. (Sirach 31, 8.)

Kořen wšseho zlého gest žádost (peněz), giž někteřj puzeni gsauce poblaudili od wjry a uwedli se w bolesti mnohé. (I. Tim. 6, 10.)

Když činjš hodny: powolen chudých, mdlých, kulhawých a slepých, a blahoslawený budeš. (Luk. 14, 13.)

Zbožj a bohatstwj powýssugj srdce, ale nad to obé gest bážen Božj. (Sirach 40, 26.)

M o d l i t b a.

Ó Pane Bože! ehle gá obětugj sebe samého i se wšjim, což mám. Giž gsem dle wůle twé chud a nuzný. Ehle wšse w duchu opaussjim a Tebe následugi. Ty gfi Bůh můg a dobro mé, Tyš odplata má, Tyš podjl a dědictwj mé. A to neměloby mi postačiti? Zdaž nedá-

wáš se mi samého, to gest tělo své a krew swau, zdaž neslibil si mi wesse stokráte nahraditi, čehož pro Tebe se odříkám, a k tomu i život věčný dáti? Z věřim Ti, ó Bože, nebo prawda gŕi a dobrota swrchowaná. Nuže přigmi, ó Pane, což Tvého gest, a budeli se ti ljebiti, učin mne chudého na zboží pozemské, aby bohatělo na zboží nebeské, a uwěď mě do stánků swých věčných. Amen.

Děntýž den :

Život sw. Felixe a Fortunata.

R. 296.

W dwanáctém roce swého panowánj l. P. 296 wydal cjsar Dioklecian zákon, aby křesťané po wssedch městech a krajích se stihali a wsselikerými tresty a mukami k zapřenj Krista aby se nutili. Měl i býti také každý trestán, kdož křesťana tagně přechowával a ukrýwal. Toho času ustanowen byl w městě Aquilegi gakiš Gufemius za předstaweného, muž nad mjru bezbožný a ukrutný. Kterýž kdýž do Aquilege wstaupil, obětowal i hned pohanské oběti Jupiterowi w chrámě, a biřič musel po wssedch ulicjch promoláwati, aby každý člowěk bez odkladu bohům obětowat šel. Mnozi strachugjce se welkých trestů, wnzrazowali ukruté křesťany, ani na přjbužnost ani na přátelstwj nedbagjce. Z stalo se, což Kristus prawil, řka: »Wydáť pať bratr bratra na smrt a otec syna, a powstanau synové proti rodičům

a zmordugi ge.« (Mth. 10, 21.) An se toto dalo, přistaupil gahýš Amapius k Eufemiowi a wyprawował mu, že do města dwa vlastnj bratřj přišli, kterjž se za křestany wydávajj. To uslyššew Eufemius, přikázal drabantům swým, aby gdauce oba bratry wyhledali a swázané řetězj na saud postavili. Z nalezli ge w hospodě, an se modlj, řkauce: »Pane, autočistě učiněn gš nám od národu do národu. Prwé než učiněny byly horn a než gest způsobena země od wěků na wěky, ty gš ó Hospodine,« a swázawšse ge, gať bylo natrženo, na saud vládaře města postavili.

Felix a bratr geho Fortunatus wstúpugjce do saudnice, znamenali se sw. křížem, bili se w prsa, a po tichu se modlili. Tážal se gich Eufemius, gaťby se gmenowali, zdali bydlegj w městě, čili gsau toliko přchozj. Felix odpowěděl: »Gá se gmenugj Felix a bratr můg Fortunatus. Pocházjme z Vincencie, nedaleko odsud.« Widauce, že marným a nečistým modlám se flanjte, opustili gsme domow a raděgi s ljtou zwěřj w lesjch přebýwati chceme, než s wámi, kterjž modlám obětugete.« »Což neslyššeli gste, tážal se wládař, že nenydobrotiwěššj cjsařowé přikázali, aby rozljčným způsobem trestán byl, kdož by nalezen byl, že Kristu se flanj?« Na to řdnž swatj bratřj přiswědčili, a wěregně wyznali, že se nesprawedliwým a bezbožným cjsařským zákonům nepodrobj, rozkázal ge Eufemius natáhnauti na škripec a holmi bji. An se to dalo, modlili se ubozj bratřj gaťo z

aby bohům obětowali a tať se spasili. Ale bratři naděgi w Bohu magjce utwrzenau, přemáhali wšsedň bolesti a autoť nepřátelský nad mjru srdnatě odráželi. »Nechať tebe spasi modla twá, řkauce: spasenj nasse gest Kristus. Boži wassj nemohau sami sebe spasiti, řdňž ge rozdrucgeme, gakby mohli medle giným spasenj dáti? — Wymysli sobě sebe wětšj muky, my s pomocj Boži nedáme se gimi zastrassiti: nebo nám pomáhá angel Páně, řterňž wšsedň audň nasse posilňuge.«

An tať mluvili Felix a Fortunatus, řekl geden z přítomných Eufemiowi, aby gim hlawnj fražiti dal, protože si wšse, cokoli ge až posud zlého potkalo, ř sláwě počitagj. Řé radň uposledhl wládař, načež oba bratři i hned za město se wedli, aby se na nich wyřkonal wýroť smrti. Přissedšse na mjsto poprawnj, pokleřli a modlili se řkauce: »Djky Tobě wzďáwáme Pane Jezu Kriste, že gři nepohrdl námi, ani bogem nassim: alebrž dopřál gři nám, abychom oba w bogi mučedlničém zápasili, gaťo gsme oba z gednoho žiwota possli. Z prosjme, propůgč, abychom mohli wegiti w brány nebesřé, řdež wšřični gsau, řterjž z tohoto řwěta pro gměno Twé s mučedlničau palmau odesřli.« Řdňž se pomodlili, poljbili se wespoleť, a na hlas modlitbu Páně řřkali. Řu wšřať přistaupil řat, a fražil oběma hlawnu. Řěla gegich žůstala na mjstě ležiti. W noci wšřať přissli řřestané s wonnýmj mastmi a drahýmj plátny a pochowali ge tagně. Vincensřti řřestané uslyřřawšse o umučenj řwých ro-

dávků žádali od Aquilegských těla gegich, ale tito nechťeli ge wydati po dlahý čas, konečně ale se usnesli, aby gedno tělo w Aquilegi zůstalo, druhé ale do Vincencie se poslalo, což se i stalo.

R o z g j m á n j.

»Spasenj nasse gest Kristus,« pravili swatj bratři. Zdaž ale bratře také ty o tom wiš, že Kristus spasenj nasse gest; a wyšli o tom, zdaž také chápeš smysl těch slow? Kdo na sebe a na swého bližnjho pozor dáwa, kdo to wi, gať weliký rozbrog člověkem zmjta, gať tělo proti duchu se zpauzi a gať člověk od mládj k zlému se naklonuge, a zlé také pásse: teni wyzná: »že člověk takto z ruky Páně nemohl wygiti. A také z nj takto newyssel. Swatj a spravedlivi byl člověk, kdež ho Bůh stwořil: neboť »Bůh widěl wšse, což byl učinil, a bylo welmi dobré,« (I. Mogg. 1, 31.) Ale prwotnjm hřichem usškodilo se člověku nesmjrně; on byw prwé synem Božjm, stal se ted i se wšsemi potomky synem hněwu a smrti, a milosti Božji nebylo w něm. A loho měl člověk w bjdě swé pomoci hledati? kdo mohl nesmjrnu spravedlnost Božji smjřiti, kdo byl s to, uraženému Bohu zadošt učiniti? To nemohl ani hřjssný člověk ani angelé, gsauce tworowé obmezenj, učiniti. Tu smilowal se Bůh nad kleslým pokolenjm lidským a swého gedno-rozeného Syna poslal na swět, kterjž smrt nassi smrti swau zlažil, aby odkud possla smrt, odtud

aby život powstal, a kterýž na dřevě přemohl, na dřevě aby byl přemožen. Smjřil náš s Stcem svým nebeským, wzal winu nassi na sebe, a smazal gi krwj swau na kříži. On gest ten beránek Boží, kterýž snjímá hříchů swěta, on se dal sebe samého za náš, aby náš wykoupil od wsseliké nepravosti; geho krew očistuge náš od wsselikého hřichu. On wykoupil náš, ne poruší telnými věcmi, ne zlatem ne stříbrem, ale drahou krwj swau. O nuže člověče! wšě giž kdo za tebe umřel, a proč za tebe umřel? O slyš to swěte, slyšte to lidé wssični: Pán sám za tebe umjrá, gemuž se angelé klaněgi; umjrá, aby winy twé shladil a smazal. W něm, we Wykupiteli a Spasiteli swém nagdeš wše, čeho si žádáš. Co hledáš, čehož by gfi i w Ježíši nenalezl? prawj sw. Bernard. Gfili nemocen, on gest lékař; blaudjš-li w bídě a w strasti, on gest wůdcem; zápasjš-li s nepřátely, on boguge pro tebe; trpjš-li žizeň, onť twoge napogenj; uchwacugeli tě zármutek, on gest radost; geli mysl twá temnostj zahalená, on gest swětlo; gfili chudý sirotek, on gest otec. Ale to wše an Kristus tobě ó člověče gest, co gfi ty gemu? Kde wděť twoug? Kde láska twá? — Gdi a plač petoľny slz nad hřichy a nad newděčností swau.

3 ruky smrti wyswobodjm ge, ze smrti wykupjm ge; budu smrt twá ó smrti. (Dž. 13, 14.)

On pať raněn gest pro nepravosti nasse, potřjn gest pro hřichy nasse: lážen pologe nas

šeho na něm a synalostí jeho uzdraweni gsme. (Jf. 53, 5.)

Tak Bůh milował swět, že Syna swého gednorozeného dal. (Jan 3, 16.)

Zagisté Bůh w Kristu smjřil swět s sebau. (II. Kor. 5, 19.)

Kristus za hřichy nasse umřel, sprawedliwý za nesprawedliwé, aby nás přivedl k Bohu. (I. Pet. 3, 18.)

Kristus Ježíš gest obět slitowánj za hřichy nasse; a netoliko za nasse ale hřichy wšeho swěta. (I. Jan 2, 2.)

Modlitba.

O Bože! kterýž gš gednorozeného Syna swého na swět poslal, aby swět sřz něho byl wykaupen; propůgč, prosíme, nám bjdným hřj:šnjkům tu milost, abychom aučinky wykaupenj nasseho také aučastni se stali, a někdy tam se dostali, kdež On s Zebau a s Duchem swatým swým wywoleným se zgeruge a požjwati dáwa na wěky wěkůw. Amen.

Dnešního dne swětj se také swátek: W Banonii sw. Pariska, mnicha. W Remži sw. Matry, panny. W Badeborně sw. Meinwerka, biskupa. W Hjmě sw. Wasilly, mučebnice. We Francouzsku sw. Flory, panny z zákona Johanitů, sw. Rose:iny, panny ze zákona Karthufianek a m. g. sw.

12.

Život sv. Basílida, mučedníka.

O sv. Basílidovi nemáme úplně gístých zpráv, protože několik swatých mučedníků téhož gména gest, a o každém téměř tytéž věci se wypravugj. Což se ale o něm poněkud s gístotau řjci může, gest, gať následuge.

Sv. Basílides stál we wogstě na wýchodu w službě pod Platonem, wůdcem čili přáfektem, mužem, gať se podobá, sľechetným, kterýž aspoň s Basílidem dobře a upřjmně smysľel. Gednoho času se zdálo Basílidowi, že sľyssi Krista Pána, řkaucjho, aby nesľaužil déle we wogstě swětském, že giž čas, aby pro geho gméno tuhý bog započal; protože blahosľawení gsau, kteříž protiwenstwj trpj pro sprawedlnost, gegichž gest kráľowstwj nebeské. Tu se odebral Basílides k Platonowi wůdci, a prawil, že pět a dwadcet let w službě geho stogj, a že giž swrchowaný čas, aby své rodiče nawstjwil, a přeswědčil se, zdali gestě na žiwu gsau. Dobromysľný Plato tážal se, kde rodičové geho bydlegj, a dozwědew se, že w Italském městě Aurelia, řekl: »Giž od mnohých sľyssel gsem, že Aurelianus, té fraginy wľadař, uřednjky Kristowy těžkými tresty stjhá: a protož máš se co

báti, že, dowj-li se, že doma služebnjkem Krista gŕi, že težkými mukami tě mořiti rozkáže.« Na laŕkawé toto připomenutj odpowěděl Basílides: »Budu-li uznán za hodného zásluh mučedlnjků, dci ty nentěžšj tresty pro čest místra swého Ježíſſe Krista snášseti: neboť cokoliwěť na tomto swětě trpjme, gest ničemnė u porownánj s odměnou nebeskau, kterauž Bůh přisljbil milugjcjm geg.« Po těch slowech wzal od wůdce propuſtěnj, a wesele se na cestu wydal. Geho duſſe plná gſauc myſſléneť o dobrotě a wſſemohaucnoſti Boží, objrala se celau cestau gediné s Pánem Bohem, kterýž hledi na cesty člowěka a wſſeky kroky gehu znamená (Přjſl. 6, 21.) i modlil se řka: »Wſſemohaucj wěčný Bože, kterýž gŕi wſſkeré wěci ſtworil, kterýž bjdné občerstwugeš a proſjcjm tě darů swých udělugeš, kterýž přigjmáš kſlelé služebnjky w hodinku ſmrti a wſſem miloſtiwě králowſtwj nebeſké oterwj ráš: ukaž mi proſjim dráhu do města Aurelie wedaucj, a deň, ať užjím milé rodiče swé.«

Tať ſe modle, ſſtaſtně se domů doſtal. Gotwa se Aurelian dowěděl, že Basílides do města přjſſel, kázal geg hned hledati, a bez odkladu na ſaud pohnati. Sw. Basílides ſtoge před ukrotným ſaudcem prawil: »Aň gá ſluženjſt Krista Ježíſſe, kterémuž gediné ſlaužjím!« Na to tážal se Aurelian, zdali neſlyſſel, že ſlužebnjkům Kriſtowým mnohé a těžké muky přjprawil? »J ſlyſſel gſem, odpowěděl ſwatý, o ukrotnoſti twé, ale nezbrožil gſem se; ano proto

gsém přissel, abych si zaslaužil od Pána Boha forunu mučedlničkau. Tebe a mučidel twých si newssjmám, wěda, že až umřeš, mnohem těžšj muky poneseš, kteréz ani konce mji ani umensseny nebudau.« Tu ho uutil Aurelian, aby bohům obětował, pohroziv mu, sic že ho až do smrti mučiti dá; ale sw. Basilides odpowěděl: »Nac mi hrozíš tresty, gessito konec wezmau a dlaho netrwaſj? A čemu gsau zločinnj lidé, kteréz ty bohny nazýváš, a abych jim obětował mne nutíš? Wjmí gá, že Jupiter sestru swau za manželku měl, že Junonu, dceru Saturnowu, zpržnil a proto za Boha powyšsen byl. Wjm, že Herkules lástau k Proserpině gat, pro nj do pekel wstaupil, a opět na swět gi wywedl.*) Wjm, že Apollo bravy Admeta krále pásal, a w Rumanské gessyni Sibyllu šabelským wztekem mučil. Wjm, že Melicerta a Larwothea do moře wmetany, a pať bohyněmi mořským nazvány byly? Wssični tito byli lidé bezbožnj, kteréz po smrti od lidu bjdného božstau čest brali. Gim stawil lid modlárny, gegich obrazům přinášj oběti, dny slawné ku cti gegich se ustanowugj; Boha pať, stwořitele wssěhomjra, kteréhož by wssični tworowé chwáliti a welebiti měli, opaušstj; což sám učinil, tomu se flanj, toho se bogj, to ctj.«

Glysse Aurelian tyto řeči, kázal sw. mučedlnjka w lice bjti, a do těžkého wězenj uwrahnauti. Basilides mage radost, že mu pro Krista

*) Tak pohané bágili.

trpěti popřáno: modlil se k Bohu řka: »Páne Jezu Kriste, genžto služebnjš swé w mukách gegich neopaušstjš, alebrž těššjš: den, abych gá nepatrná owčička twá, k Tobě se dostal, kterýžto pro gméno Twé trpěti nepřestávám. Tyť sám řekl gš: Nebogte se těch, kterjž tělo zabigegj, dusse ale zabjti nemohau. Na to ugıştění se wzpoléhage, wydal gsem tělo swé w moc mučitelů, abys dussi mau zbarwil wšech hřichů a dopřál mi s Zebau na wěky žiwu býti, genž gš požehnání na wěky wěků.« Tau modliltbau šesjlen, čekal trpěliwě na budaucj muky. Z powolal ho po třech dnech ukrutný Aurelian opět na saud, a tázal se urputně, zdali se již odřekl bludu swého, kterýž toto zlé na něho uwalil, čili nic. Načež bogownjš Páně odpowěděl: »Nešstastnjče, kdybys sám sebe znal, neřekl bys, že blaudjm: ale widěl bys, že sám bludem gš oslepen, an se neklanjš Bohu, genž wěškeré věci a také i tebe stwořil, abys gemu se klaněl, niťoli pať tesanému kámenu.« A tu gal se ráznými slowy pohanů gessitnost (marnost) a powěry kárat, protože se neklaněgj živému Bohu, ale buď rozličným i wymyšleným zwjřatům, aneboslunci, měsici a hwězdám, aneb stromům, křowjm, bylinám, ba i potokům a řekám. Takowau řeč nemoha Aurelian sněsti, kázal ho tať dlawho olowem nalhými holemi bji, ažby bohům rauhati se přestal. Tjm wšak neumlkla ústa služebnjka Božjho; neboť přemáhage bolesti kruté, prawil, že rád pro sláwu wěčnau ty

neytěžší muky poneše, gsa gíst, že čím wětší budau bolesti, tím wětší také bude odměna věčná a pak doložil, řka: »Nepřestanu zwěstowati prawdu: neboť gsem swědek prawdy. Ty gšl služebník dábů a protivník bezbožný křesťanů; gá ale gsem bogownjkem Kristowým, a wjry swaté plnitelem.« Po těch řečech rozhněwal se saudce hněwem neylitěgším, a rádbn byl na sw. mučedlnjka wšsedu žluč wylil; než obáwage se hanby, a že statnost geho nepřemůže wěda, odsaudil ho l meči. Byl tedy i hned od katů weden za město. Přissed na poprawiště mučedlnj Páně, poklekl a modlil se řka: »Práwice Twá, o Pane, oslawila se w moci swé; prawice Twá přemohla nepřátely, prawice Twá mocná powýssila mne: i přigmi, prosím, milostiwě dussi služebnjka swého, a uweď gi do kůrů angelských!« Domluwio sklonil ssjgi pod meč, a kat hlavu geho stal dne 12. Čerwna. Nábožnj křesťané wydáwali Bohu nwywraucněgší djky, že služebnjka swého siliti ráčil, a wzawssse mrtwol pochowali geg na slusné místo.

N o z g j m á n j.

Gako Kristus sw. Basílida napomjnal, aby opustil službu swěta, a pro gméno Geho swaté, aby bogowati počal: tak také tebe napomjná, křesťanská dusse, abyš se odřekla swěta a wšši sláwy geho, sice že věčné koruny nedosáhneš. Muže, swrz še sebe, ó člowěče, swrz še sebe gho

swěta a wystaupni ze služby geho, pokud tě Kristus k sobě wolá; opušt dráhu hříchů a přegdi na stezku ctnosti, pokud gessť k tomu čas; neboť přigdau doby, kdez ničehož dobrého wjce nebudeš moci působiti. Přicházi ti to za těžko, dcero Boží, přicházi ti to za těžko, hřích opustiti a ctnosti se držeti? Nuže, taž se wšech dussj, kterěz w pekle gsau, taž se gich, co prospjwá gim, že bljžnjho utiškowaly a pronásledowaly, že ho podwáděly, křiwdu mu činily, že slaužily ďáblu, swětu a tělu? Ach nic nám to neprospjwá, wolati budau, a řeknau: proklatý den, co gsme Boha neposlechly, proklatá hodina, w kteréž gsme propášly čas milosti, a zanedbaly obrátiti se k Bohu a spasiti se. Pten se také těch, kterjž gako sw. Basilides swět opustili a pro Boha bogowali, pten se těch, kterjž nebeské sláwy požjwagj: co gim škodj teb, že na swětě byli pokornj, ponjženi, nemocnj, opowrženi, čistj, tišj a strjdmj: že dobrým za złé se odměňowali, že ku křiwdě a k ausměškům trpěliwě mlčeli, že žimu, hlad a chudobu snášeli? Ha! gať blaženj, gať šťastnj gsau na wěky wěkůw! Po krátké práci odpočjwagj, po malém potupenj dostali sláwu wěchnau, za chudobu a štědrotu pokladj k nepřebřánj. Nuže, dcero, sebeř smysly swé a wzbuď w sobě důwěru; opušt, což škodného gest, což hřjšného, pomjgegicjho a bjdného, a drž se toho, což swatého, čistého, trwagjicjho na wěky a oblažugjicjho gest. Wol si Krista za chotě, kterjž tě učinil, wystaupil a od kte-

réhož wšse pacházi, což máš; opust nepřitele svého a wstup do služby Boží; Bůh ti dá za mzdu sebe samého; od nepřitele svého ale obdržíš věčnou strast. Řekly: »Nemohu se obrátiti!« Gen to žluš, a vůli swau utwrd; což sama od sebe nemůžeš, Bůh ti pomůže. A gať byš ty nemohla, což mohla nemluwnata a dítš? gaťbyš ty nemohla, což mohli tisíce tisíců lidí? Gať Bůh těm ku pomoci přispěl milostí swau, tať také tobě pomůže; gen posledni, čas giž, abyš opustila službu swěta, a započala tuhý bog pro gméno Boží.

Což nám prospěla pýcha aneb bohatstwj s chlaubau, co nám spomohla; tať mluwili w pelle ti, kteříž hřessili. (Maudr. 5, 8. 14.)

Hledente Hospodina, pokudž může nalezen býti, wzýwente ho, pokudž s swau pomocí blizko gest. (Žb. 55, 6.)

Wstaň a pokřti se a obmen hřichy své wzýwage gméno Páně. (Skutk. 22, 16.)

Nepródléweny obrátiti se ku Pánu, aniž odkláden den ode dne, nebo náhle přigde hněw geho a w čas pomsty rozptýlí tě. (Sirach 5, 8. 9.)

Tělesný člověk nechápá těch věcj, kteréž gsau Duchu Božího: nebo bláznowstwj gest gemu a nemůže gím rozuměti, proto že se to duchowně rozsuzuge. Ale duchowní člověk rozsuzuge wšsedo, sám pať od žádného nebýwá sauzen. (I. Kor. 2, 14. 15.)

M o d l i t b a.

Tyš osvojtil mne, ó Bože! že widjm, že Ty gediny dussi mau od záhuby gš wyswobodil, a k životu věčnému mne si přivedl. Nebo celého zachwátla mne smrt a Ty celého gš vytáhl. Tobě tedy wšse přinášjm, což na mne žige, a wesskerń život swůg Ti obětugj. Duch můg a srdce i tělo mé Tobě nechť žiwi gsau, nesykladšj žiwote můg! nebo Ty wyswobodil gš mne, abych celý Twůg byl; Ty gš mne uzdrawil, abyš mne celého měl! Amen.

Tentýž den:

Život sw. Jana z Facundo.

R. 1460.

Na začátku 15. stoletj byli w Španělském královstwj, Leon řečeném, w městě San: Facundo dwa urozenj a welmi nábožnj manželé žiwi, Jan Konsalvi z Kastrello a Sancia Martinez; a ti rmautjce se, že po dlouhá léta žádných djetek nemagj, neustáwali modlitbami, almužnau a posty a ginými dobrými skutky tak dlouho Boha a Rodičku geho prositi, až modlitby gegich se wyslyšely, a synáček se gim asi roku 1419 narodil, kterémuž se po otci dalo gméno Jan. — Naplnilo se dogista, což Kristus Pán důvěrně se modljcjm slibuge, řka:

»Prawjm wám wssedny wěci, za kterěžkoli modljce se prosjte, wěřte, že wezmete, a stanaut se wám.« (Mr. 14, 24.) »Dobrá wěc gest modlitba s postem a s almužnau, lepšši nežli pokladny zlata schowáwati.« (Zob. 12, 8.)

Jan byl pacholjč čiperný, přitom i nábožný, w postech a w modlitbě si libugicj, mravný welmi a nad wěf swůg usedlý. Z toho že wsseho saudil otec, že budau-li se tyto dobré wlastnosti dále prozřetelně pěstiti, že stane se z něho kněz dokonalý. Z těch přjčin pečowal o to, aby mu giž nynj důchodny některé fary wynmohl, gižby prozatjm za plat některý kněz zprawowati mohl, což se mu také šťastně podařilo. Kdnyž ale Jan do let wstaupil, že té wěci nesusluffnost, ba i hrjssnost nahlédal, nechťel žiwau wěcj důchodů těch užjwati; a kdnyž přj-
buznj storo wssični proto mu domlawali, aby toho nečinil, odpowědel: »Prosjm wás, neobtěžugte mne; gá wjm, co dělám a nechci ničehož se dopustiti, čim bych swědomj swé obtjžil.«—
Kěžbychom my také tať ochotni byli, řdykoli swědomj k nám wolá: To ti nenj dowoleno!
»Při každém skutku swém dowěř se z wjry dusse swé (t. g. následug wěrně swědomj swé) nebo to gest, zachowáwati přikázanj.« (Sirach. 32, 27.) Wida tedy otec, že darmo mládence, citeu sprawedlnosti planaucjho, přemlawati budau, odewzdal ho na starost bohabognému biskupowi Burgenstému Alfonsowi, kterýž si mládence mravného, nábožného a dobře zmedeného

vo krátkém čase tak welice obljbil, že do domu swého geg přigaw, denně hodinky s nym se modljal, (Jan byl tenkrát aš dwadcetiletý) a po sšesti letech i na kněžstwí geg wyswětil, s tjm zasljbenjm, že ho swým časem na kanownictwí powýššj.

Jan wykonáwal wšsedňj powinnosti powolánj swého co neyswědomitěgi, a nábožná cwičenj swá nišdá neopomjnal. Zwólášš chodjwal rád k Augustinianům do kostela, kdež se nalézal křjž, gež wšsedhen lid u weliké wážnosti měl. An se tak w bohabognosti zdokonalowal, při padlo mu gedenkrátě na mysl, že u dwora biskupského žiw a mnohými pracemi a starostmi zanesšen ysa, nemůžě tak, gakby si přál, na modlitbách trwati, a w pokogi dusse Bohu slaužiti. Š wida nahotu a chudobu dusse swé, mnohých ctnosti zbawené, zachwěl se bolestj srdce a neodkládage k Pánu Bohu plným srdcem se obrátiti, wessel k biskupowi, a pokorně i rázně ho prosil, aby mu powolil, wšsedch důchodů cirkewnjch se zbawiti. Biskup namáhal se sice wšsemožně, aby ho na ginau myšlěnkú obrátil, a opět slibowal, že mu kanownictwí neyprw uprázdneného udělj, gen aby ho neopausštel; ale an Jan twrdil, že nepřissel w nowá břemena se uwážati, nobrž starých a těžkých se zbawiti, musil konečně po wůli mu býti. Jan se odřekl nynj wšsedch prébend a důchodů od biskupa obdržěných, chudě tolíko kaplanstwí při kostele sw. Agathy podržew, kteréz ho zawazo-

walo, každodenně w řečeném kostele mši swatau slaužiti. Na tuto neyswětějši obět připrawo-
wával se wždy s neywětšij wraucností, a že welikau
měl wýmluwnost, započal také slowo Boží s
nemalým užítkem nábožných posluchačů hlásati.
Nahljžege, že má-li dokonalým kazatelem býti,
gestě hlubššij wědomostj w zákoně Páně po-
třebuge, odebral se r. 1450 do Salamanky,
aby na tamněššijch slawných wysokých školách
w bohoslowj a w pšjmě swatém se zdokonalil,
w běhu čtyř let nabyl skutečně tak welikých
wědomostj, že daleko nad spolužáky wynikl a
mrawy swé tak krásně usslechlil, že o něm ři-
kali, že prawým gest Izraelitau, w kterémžto
lsti není, a pro neauhonnost žiwota a hlubo-
kau učenost w neywětšij uctiwosti a wážnosti
ho měli.

Dokonaw swá študia ubytowal se u ged-
noho nábožného kanowníka, gménem Petra
Sanchez, a po deset let w rozličných kostelích,
zwlášt ale w kostele sw. Sebastiana slowy a
skutky lid na dráhu ctnosti a bázně Boží uwá-
děl. Lidé ho měli welice rádi a widauce geg,
an se welmi kage a tělesnost swau umrtwuge,
bráwali k němu welmi často swé autočistě w
záležitostech swých, a obžlášť w potřebách swých
o radu a přjmlowu u Pána Boha prosjwali.—
Jan pracowal ustawičně, škoro ani oddechu si
nepřege; celý den byl rozměřen, a buď modlit-
bám, buď študijm, buď powinnostem auřadnjm,
buď sluzbě bližnjho wěnowán. Na modlenj a

na swatá rozgjmánj, kazatelům tať welice potřebná obracel i znamenitau část noci; spáwal gen tratauný čas, lůžko býwalo welmi twrdé, trochu suchého réwowj a pod hlavau lāmen, což wsse bedliwě před každým ukrýwal. — Nenywěťssj starosti působily mu různice a swáry tenfráte w Salamance panugjci, tať že nezdřďka hrozně wražďy a kroweprolitj se dělo. Wraucný kazatel tlačil we wssedj kázanjch na pokog a mjr; ukazowal, že nepřátelské a mstiwé smen=ssenj křesťana welice hanobj a brány nebeské mu zawjrá; že modlitba mstiwého gest gen pauhá lež a rauhánj, a že nenalezne odpusttění, kdož sám od srdce neodpustj; stawil se na weřegných mjstech mezi obě bogugjci strany a smjřiti ge usilowal, a konečně mnoho modliteb a giných skutků kagjci Bohu obětowal, by geho milostj plný mjr w rozhořčená srdce se nawrátíl a swornost a gednomyslnošt opět w městě stan si rozbila. Dč prosil, dosáhl; pokog a mjr nawrátily se do Salamanky, a celé město nabylo nové twárnosti. »Uy gať krásné nohy zwěstugjci pokog, zwěstugjci dobré věci.« (Řjm. 10, 15.)

Žuhým mrtwenjm a ustawičným namáhánjm pro spasenj bližnjho ochurawěl sw. Jan, tento apóstol pokoge a zwlášťe na lāmen welké bolesti snássel, tať že se konečně přebolestné a nebezpečné operacj podrobiti musil. Při té příležitosti zasljbil se: že, pakliby plného zdrawj nabył, že do některého zákona wstaupj;

a an způsobem skoro zážračným wyhogen nez odkládal k slibu swému dostáti, pamětliv zagisté napomenutj: »Když slib učiníš Hospodinu Bohu swému, nebudeš prodléwati splniti ho: nebo wyhledáwati bude toho Hospodin Bůh twůg: a budešli mēššati, bude tobě počteno za hřích.« (5. Mogg. 23, 21.) Přemēššlege a Boha o ošwjcenj žádage, do kterého zákona by wstaupiti měl, uzřel žebráka polonahého. Milosrdenstwjm hnūt, darowal mu nēypěkněššj oděw swůg; a i hned w duchu puzen se ctil, wstaupiti do kláštera zákona Auğustinského w Salamence, w kterémž tenkrátě kážeň a bážeň Božj milostně zwojcati počala. Roku 1463. dne 18. Čerwna wzał na se oděw řeholnj a dne 28. Črpnā budaucjho roku složil slawné sliby práwě na sw. Auğustina. W nowiciatě chowal se tak pokorně a posluffně, že ho wššicni spjše za mīštra než za učednjka w dokonalostj křesťanské drželi, a proto také brzo na to za přewora ustanowili. Tu newyučowal poddané swé slowy, nobrž žiwými skutky, a čeho od giných žádal, to nēypřwé wykonáwal sám; ba w pokoře, w posluffnosti a w lásce k bližnjmu níkdo ho nedostjhl. Mohlť owššem tjm rázněgi na lid působiti, an také tu milost měl, že i myšlenj i srdce geho pronikál, a proto nemiznula se řeč geho skoro níkdá še žádaucjm aučinkem, buď že na kazatelnici, buď že we zpo= wědnici lidem do dusse mluwil.

Zwlasti we zpowědnici byl neunawený.

Gednal s každým hříšným s neměnnou láskou, ale také přísně naléhal na něho, aby se celým srdcem obrátil. Kdož cizí zboží nenamrátil, hříšných a pohoršlivých spolků se neodřekl, život a mravy své nenapravil, ten nebyl od něho rozhřessen. A co prospěje rozhřessení, kteréž v nebesích se nepotvrdí? Jenž vina jeho tím větší, že svátost pokání zneuctívá? »Kdyby se rozhřessení tak lehce neudělovalo, pravý kardinál Bellarmin, také by se tak lehce nehřešilo.« »Čiňte ovoce hodné pokání.« (Euf. 3, 8.) »Udi a již více nehřeš.« (Jan 8, 1.) volá Kristus Pán ku každému. Také na kazatelnici byl neohrožený, a různě a vážně káral každé zločinství, každý nepořádek; horlil na nestydatý a neslušný oděv, na nedbalost vrchností a hospodářů u plnění povinností v povolání jejich, na utiskování a potlačování poddaných a chudých, na nespravedlnost ve všem obcování, na ruzení obecného pokoe a t. d. Žádné výhrůžky, žádné pronásledování nezastrašily ho. Gedenkrátě káral také v Albě. Přemoda Don Garcia Albanský, kterýž ho poslauchal, rozhněval se nad jeho prostou srdečnou a neohroženou řečí tak, že ho z toho trpce káral i pomstau hrozil. Jan odpověděl: »Nač Pane můj, nač chodím na kazatelnu? Buď abych pravdu poslauchačům zvěstoval: aneb abych jim lahodil a pochlebníkem byl? Kazatel musí v srdci tak uspořádán býti, aby pro pravdu, ať si pak hříšnější kárá, aneb ctnost chválí, i

smrt postaupiti hotow byl.« — »W Boha gsem
daufal, nebudu se báti, coby mi učinil člowěk.«
(Žalm 55, 11.) budiž heslem nassjim w plněnj
powinnosti nassjch. Jan wydal se teď nazpátek
na cestu do Salamanŕy, od gediného průwodce
prowázen. Rozhorčený wévoda kázal dvěma
gjazdným, aby ho stihali a zbili. Asi w polowci
cestě dohonili ho. Wida ge průvodčej blížiti se, a
ničehož dobrého nečekage, shýbal se po kamenj.
Sw. Jan prawil: Gessťe negsi, otče, dofonalý,
gestto za zlé zlym splácti chceš. Což newjš,
že Pán Bůh náš napomjná, abychom protis
wenstwj a zlaussŕy tohoto žiwota trpělimě nesli?—
Nebog se, za náš bude bogowati Bůh.« A
sotwa to wyřkl, zůstali konež gezdčů gafo nepo-
hnutj a žádným bodánjm nechtěli giti dále.
Zastyděwssse se gezdčowé, prosili těchto služebnjků
Božjch za odpussťenj, a rychle domů se wrá-
tiwssse, wyprawowali, co ge potkalc. Wévoda
upadl mezi tjm do těžké nemoci a uslyssaw,
co se přihodilo gezdčům, měl za to, že nemoc
geho gest zgewným trestem Božjm, a poslaw
do Salamanŕy, dal kněze Jana snažně prositi,
aby přissel a uzdrawil geg. Newzpomjnage na
utrpenan křiwdu, pospyssil swatý Jan k nemoc-
nému, kterýž ho upřjmně a pokorně za odpu-
ssťenj žádal; na to se pomodlil sw. Jan za něho,
a wyprosil mu zas plného zdrawj. Na takowý
způsob mstjwagi se swatj. Modlj se za ty,
kterjž gich nenáwidj, urážegj aneb pronásledugj
a žehnagi těm, kterjž ge prokljnagi. Shodugj

se u nich slova še skutky.—»Budtež dokonalj, gako i Otec wáš nebeský dokonalý gest.« (Mth. 5, 48.) Mimo wévodu Albanského pripravili mu také ginj bezbožnj a přewrácenj lidé rozličná nebezpečnstwj, gichž ale swatý Jan s pomocj Božj až do 58. roku žiwota swého šťastně ušel. Lázcěli se, odkud to pocházelo, že ho Bůh tak podiwně opatrowal, že geho duchownj práci tak hogně žehnal, a že ho nadál nadobytčegnau snahau, aby horlil o pokog, mjr a swornost? — Odkud ginud než od wraucj geho modlitby a od spasitelného rozgimánj. Neboť řdnž po kratinkém odpočinku s duchowenstwem o půlnoci swau gitěnj modlitbu odbyl, neléhal wjce, než až do rána sám o sobě na modlitbách trwage, na mssi swatau se pripravowal, kterauž wždň časně ráno čítawal, a sice tak skrausseně a wraucně, že nezřjďka oči se mu slzami zarosily a dusse geho u wytrženj s Spasitelem swým se objrala. By swědomj swé zachowal čisté i od neymenšj poskwrny a k oltári Páně tjm hodněgi přistupowati mohl, zpowjďawal se skoro každodenně. To časté zpowjďánj neljbiło se wšak někteřym z bratij, a proto také wěregně ho z toho kárali. Ale swatý muž odpowěděl pokorně: »Wyznáwám, bratři, winu swau a za odpusttěnj prosjm, ne sice, že se tak často zpowjďáwám, nobrž že pro hřichy swé tak často se zpowjdati musjm. Neboť gsa hřjssnjkem, newjm, zdali nenáwisti čili lásky hoden gsem. Lásku abych si zaslaužil, snažjm

se všemožně a často se zpovídám, abych spasení došel. Nejím, v který den a v kterau hodinu přijde Pán můj, aby činil počet se mnau. Vidímť zagisté některé, jenž náhle umírají, některé ať v nemoci o smysly přicházejí, a protož snažím se, abych v onu dobu připraven šhledán byl, činiti počet. Často se tedy zpovídávám, že každé hodiny hřešívám.« Zřdaž se nerdíme studem, my bídni hříšníci, widauce, gať swatý tento kněz o čistotu svědomí svého horlivě pečoval? Muže činme, gaťož on činil. Klesli-li jsme, neodkládeyme dlaugo wyznati se z hříchu, od toho závisí šťastná aneb nešťastná budaucnost. Neříkej: »Smilování Páně weliké gest, smiluge se nad množstwím hříchů mých. Milosrdenstwí zagisté i hněw rychle přicházejí od něho, a na hříšníky hleď hněw geho. Ne=prodléwey obrátiti se ku Pánu, aniž odkláden den ode dne; nebo náhle přijde hněw geho a v čas pomsty rozptýlí tě.« (Sirach 5, 6—9.)

Co do osoby byl sw. Jan wysoký a pln welebnosti, twář geho byla sličná, mjr a wážnost obrázel se na nj. Pohled geho wzbužował dobré k ctnosti, hříšníkům pak působil zarděnj. Ať byl wždy gasné mysli, ničdá se přec nesmál. W rozprávkách býwal prostosrdečný, a rád rozprávěl s muži učenými a maudrými. Dbogetnosti ale a přetvařování nenáwiděl celau duffj, a proto i říkával, že podwodnjci aučel dobrý nemývají. Na geho řeči mohl se každý wzdělati, v geho přítomnosti neopovážil se

nikdo něco nesluffného mluwiti. Nad to pať nebyl swatý Jan přebce žádným omrzelým zwlášťnjkem, nébrž štetřil toliko potřebné bedliwosti; nebo newěděl: »kdy Pán domů přigde, u wečerli, čili o půl noci, čili kdýž kohaui zpjwagi, aby snad přigda w nenadále, nenalezl geg specjho.« (Mr. 13, 35. 36.)

Horliwě a neumdleně pracowal sw. Jan w powolánj swém až na konec života swého a podobá se, že horliwost i životem zaplatiti musil. Bylať totiž w Salamance tenkrátě gedna welmi prostopášná a chlipná ženská, o kteréž wůbec známo bylo, že mnohého mládence w tenata swé nečistoty zamotala a swedla. Tu se podařilo sw. Janowi gednoho urozeného mládence z tenat gegich wyswoboditi a na poňanj obrátiti tak, že netoliko spolky wšseliké s nj přetrhal, ba i do kláštera zákona sw. Augustina wstaupil. Nad tjm se ta chlipnice tak welice rozprchlila, že we wzteku swém k gednomu z důwěrnjků prawila; že než roč uplyne, Jan smělost swau draze zaplatj. A skutečně počal po několika měsjećch postonáwati a šchnauti; lékařowé twrdili, že gest otráwen. Jan nesl bolesti wšsečy s trpěliwostí práwě podiwu hodnau, a neustále za nepřátely swé se modlil. Předpowěděl hodinku, w kterauž umře, přigal welebnau swátost s neywěťšj skraussenostj, odprosil wšsečy bratry, a umřel w Pánu dne 11. Čerwna roku 1479. Po smrti zastřwěla se geho twáf podiwonau krásau, a an i napotom na geho

orodovánj mnozi zážraťowé se stali, prohlásil ho Alexander VIII. za swatého a Benedikt XIII. nařídil, aby se geho swátek dne 12. Čerwna swětil.

R o z g j m á n j.

Gako sw. Jan newěděl, w který den a w kterau hodinu přigde Bůh, aby činil počet s ním: tak také my newjme, kdy na saud Boží powolání budeme, neboť wšse wolá k nám, že smrt gístá, hodina ale negístá gest. Kdož pozorně nůkol sebe hledj, snadno sezná, že málo kdo z lidj smrti swé se naděje, ano že z wětšj částky každému, ba i starcům a churawcům smrt neočekáwaná býwá, ať nic nedjm o náhlé a nenadálé smrti. — Kdy? kde? a gak asi ty umřeš? Na tu otázku neni žádný s to dostatečnou odpověď dáti, žádný nemůže ani na okamžení času žiwota bezpečně pogistiti. An ale newjš, kdy? kde? a gak se swěta segdeš: proč odkládáš k Bohu se obrátiti, proč svoluješ w hřích? U deyme tomu, že déle budeš gestě žiw, máš toho gístoty: že budeš moci na smrt se připrawiti, že náhlá a nenadálá smrt tě nezachwátj? O, newěť ďáblu, sľibujícimu dlawhý žiwot, tjm chce tě gen podwěsti a přinutiti, abyš bezpečně w zřjdo hřichu se uwrhl; bog se raděgi smrti a blizkost a náhlý přichod gegi si představug: a tak snadno pokuseni k hřichu oddoláš. — Muže, bratře můj, kdyby

dneš Bůh dussi twau pomolal, nagde-li paš swědomj twé w pořádku? či budeš se teprwa připrawowati, an byš připrawen býti měl? Polož ruku na srdce a upřímně na tu otázku si odpowěz! — Den paš si raditi; toto rozgymánj gest snad poslednj napomenutj, w kterémž tě Bůh, až posud tak showiwagij wolá, abyš opustil službu swěta, službu ďábla, a wstaupil do služby geho. S tom pilně přemysšleg a wěz, že smrt hříšnička welmi často býwá smrt náhlá, gelikož na ni buď nemysli, buď že se domníwá, že do nj gestě dlauho; a následowně s polánjm odkládá a tudy hyne. Chcessli dobře umřiti, prawj swatý Bernard, očekáwen wždy smrt, gačož i smrt na tebe wssude čeká.

Budte hotowi: nebo w kterau hodinu nenaděgte se, Syn člowěka přigde. (Luk. 12, 40.)

Sami wýborně wjte, že den Páně gačo zloděg w noci přigde: nebo řdnž děgj: Pokog gest a bezpečnost, tedy rychle přigde na ně zahynutj, gačo bolešt ženě těhotné, a neutekau. (I. Thess. 5, 2. 3.)

Nemj člowěk konce swěho, ale udicj lapánnj býwagi a gačo práci polapeni býwagi osjdem, takť zlapáni býwagi lidé w čas zlý, řdnž na ně w náhle připadne. (Kazatel. 9, 12.)

Wedau w dobrých wěcech dny swé a w ošamženj stupugi do hrubu. (Job 21, 13.)

S báznj a s třesnjm spasenj swé konente. (Filipp. 2, 12.)

We wšech skutcích swých pamětliw buď

na poslední věci své a na věky nezhřešiš.
(Sirach 7, 40.)

M o d l i t b a.

Milosrdný Bože, lásko nekonalá! nauč mne znáti krátkost dnů mých a posilň mne, abych tak žil byl, gakoby každinký den posledním života mého byl; den, ať žiji v lásce tvé, a v ní ať umru, a tak spasený věčného dosáhnu kříže Krista Ježíše Pána našeho. Amen.

Dnes připadá gestě sváték: M Jmé sv. Basiliba, Cyrina, Nabora a Mazaria, vogáků mučeb. M Ricci w Bláthynii sv. Antonína, mučedlnice. M Thracii sv. Olympia, bítstupa. M Cilicii sv. Amfiona, bítstupa. M Aegyptě sv. Onufia, poustevníka. M Konstantinopoli čili Carhradě sv. Juliana, opata. M Řeku sv. Genona a m. g. jw.

13.

Život sv. Antonína Paduánského.

R. 1231.

Sv. Antonín, narozen w Lisaboně, w hlawním městě Portugalském, roku 1195, dostal příjmení od Blašského města Padua, kdež umřel i pochován gest. Rodičové geho, Martin Bulloneš a Maria Trevera, gsauce lidé slowůtní urozeností a bohabogností, wedli synáčka, genuž na křtu swaté gméno dali

Ferdinand, od neyautlegššjho dětinstwj k bázni Boží wstěpowali geho slowy i skutky nenáwist hřjchu a lásku k ctnosti. A synáček příklad rodičů stále na očích mace, stěwěl se již w padoletstwj gakousi statnosti a usedlosti myšli. Chodil pilně do kostela, byl na každé hnutí duše své pozoren a k chudým, gimž plným rukama almužny udělowal, welmi laškawý. Z mohl o sobě říci gako Job: »Od dětinstwj mého rostlo se mnau slítowánj, a z života matky mé wysšlo se mnau.« (Job 31, 18.)

Když se Ferdinand k učenj stal schopným, dali ho rodičové do škol ku kanowníkům u hlawnjho chrámu Páně. Celau dušji oddal se tu swatý mládeneček na učenj, a že byl wtipný a učenlivý, a gediné proto pracowal, aby Boha lépe poznati a tím dokonalegi žiw býti mohl, wynikl nade wšecky spolužáky a gelikož spolu ze staru urozeného pocházel, byl by zagisté došel we swětě wýnosných auřadů a slawných hodností. Ale očjm geho ořázel se welmi časně swět we wšj marnosti své, duše geho se zhrozila každého hřjchu, a srdce roztaužilo se po Bohu, chtěj gemu toliko se líbiti, gemu toliko slaužiti. Aby wšak tím bezpečněgi se udržel w aumyslu swém, a o newinnost duše a o pokog srdce se nepřiprawil: Dal se w patnáctém roce do kláštera Augustianského sw. Vincencia u Lisabonu. Klášter tento byl nedaleko města, tudjž také docházjwali k němu welmi zhusta wšelici známj a přjbužnj, náwššewami a řečmi swými

odvracugjce mysl geho od věcí božských a nebeských. Než, chceš-li ostatek v dobrém, utíkej lidí lehkých, myslil sobě mladý sluha Boží; neboť písmo svaté praví: »Kdo se dotýká smoly, zmaže se od ní; a kdo tovaryšší s pyšným, bude podobný gemu.« (Sirach 13, 1.) Zprosil představených, aby ho do giného kláštera přesadili; kteříž shledavše prosbu slusnou, po dvou letech skutečně ho poslali do kláštera sv. Říše v Koimbře. Což hledal na ten čas, nalezl, — nassel tu pokoj a výbornou duchovní školu. Modlitba, pilné čtení a rozjímání všem svatých a giných kněží nábožných a slovo Boží, bývaly tu rozkoší duše geho; a tak proslavoval, čím dál, tím více v dokonalé známosti vjry a vůle Boží. Pán Bůh ale nechce míti pauhé toliko poslauchače, nýbrž plnitele slova svého: protož také usiloval Ferdinand celou duší, aby všedny povinnosti své náležitě a svědomitě vykonával, a tak se stal vzorem poslušnosti, pobožnosti, pokory, tichosti, čistoty a veselí giné cnosti. A však Pán Bůh nechtěl, aby pravá tato perla ukrutá zůstala v tichém klášteře. Staloť se zagisté, že tauž dobrou sestřičku ze zákona sv. Františka smrti mučednické zahynulo v zemi Marokánské. Královic Portugalský dal s velikou poctivostí tělo gegich přivésti do vlasti, a lidem nábožným ge ukládati. Gotwa že bohabogný mládenec svaté tyto pozůstatky zočil, roztaužila se duše geho po koruně mučednické. »O lěžby Bůh koruny muče-

Iničé aučastná mne učiniti ráčil,« pravil sám k sobě, »kěz se mi dopřege, abych pro Krista Ježíše usmrčen byl!«

W důmněnj, že by se mu toho štěstj nenaspisse w zákoně Frantisskánském dostati mohlo, protože Frantisskáni tehdaž blahověsty k neznabožúm wysílali: zamenšlel do této řehole wstoupiti. Co se mezi tjm Bohu poraučel, a w horlivé modlitbě o radu prosil: rychle přišli do Koimbrn někteří Frantisskáni almužnu sbírajíce. Ferdinand s nimi promluvil o aumyslu swém, a když ho oni utvůřowali a wzbuzowali, aby mluwenj milosti Boží w duši nespřeslýchchal, požádal i hned představených o propuštění do zákona Frantisskánského. Staří bratři wynasňžowali se wssemožně od aumyslu ho odvésti; neboť ho neradi propauštěli; on se ale nedal ani prosbami ani slzami upřimných bratří, ani austěpkami swévolnjků držeti; neboť tanula mu na mysli slova Páně, řkaucej; »Žádný, kdož wztáhne ruku swau k pluhu, a ohljdna se nazpět, není způsobený k králowstwj Božjmu.« (Luk. 9, 62.) Z wstaupiw tedy ze zákona sw. Augustina a wstaupil do zákona sw. Frantisska, a gméno swé Ferdinand změnil za gméno Antonjn. To se stalo roku 1221.

Sw. Antonjn (tať ho budaucně budeme gmenowati) změnil sice řád a gméno, ale předešlého žiwota i aumyslu swého nezměnil, nýbrž modlitbau a postem připravowal se tisse na mučedlnictwj. Posléze upewním se docela w před-

ferozetj tomto, zgednal si u představených dovolenj, odebrati se do Afriky, aby hlásal sv. Evangelium. Přissel skutečně do Afriky — cíle svého však nedosel; saudomé Boží zagisté nebhýwagi saudomé nassi; Pán Bůh bera u něho wůli za skutek, těžkau nemocj ho nawšstjwil, a tudy, přinutil ho wrátiti se do vlasti. Než, za to mu Pán Bůh ginde uchýstal spasitedlné djlo. — Na moři, kudy se sv. Antonjn domů plawil, ztrhla se weliká bouře, i zahнала lodi až na ostrow Sicilii. Tu se dowěděl sluha Boží, že sv. Frantisek swolal bratry do Ušsisi k obecnému sněmu. Z neměškal tedy wydati se tam, žádage sobě widěti blahoslaweného otce a zakladatele řádu svého, aby swatostj geho roznjcen byl k wětšj dokonalosti křestanské. Radosti té se mu také dostalo a tak upewnila se w něm taužebnost, žůstati we Wlassjch nedaleko sw. Otce svého. Za tauž příčinau doprossowal se wšselis kých guardianů Frantisskanských, aby geg k sobě přigali: než nadarmo. Že po těžké nemoci bjdně wyhljžel, a pro pokoru, což by uměl na sobě znáti nedage, k těžkým prácjm se nabjžel, obáwal se každý, že by powinnostj klášterných náležitě zastáwati nemohl. Tjm ho ale na nowo zklaušel Pán; zatjm však nepřestal Antonjn prositi, až se ho posléze Guardian z okrštku Římského, gménem Gracianus z útrpnosti ugal a paustewnu na Pawlowské hoře blíž Bononie mu za byt wykázal. Zde byl Antonjn žiw w nenružšj lázni, neboť se uštawičně modlil, prawdy

a lásky Boží si rozgímal, náruživostí své pří-
krým postem mrtvil a v nehlubší pokoře bra-
třím sloužil. Zde ale cítil se úplně blaženým,
neboť milost Boží byla s ním, a bez přeláčky
mohl se obrátit k Pánem, Gehož milovala dusse
geho. — Ach, kdy, kdy asi roztauží se podobně
dusse nasse po Bohu, kdy asi okusíme, že sladko
gest v modlitbě a v rozgímání s Bohem roz-
mlauvati; kdy asi začneme pozor dávatí na to,
co mluví k nám Hospodin! »Gisté, žeť mluví
pokog k lidu svému a nad svatými svými a
k těm, kteříž se obracejí k srdci; gisté, žeť gest
blízké těm, kteříž se ho bojí, spasení geho.«
(Žalm 84, 9. 10.)

Až posud ukrýval sv. Antonín bedlivě
znamenité umění a ctnosti své, — neboť: po-
kora gest matkau ctnosti. Když ale dospěl u
všeliké dokonalosti, naplnil Pán při něm, což
pověděl, řka: »kdož se poníže, bude pový-
šen.« Powýšil pak ho Pán skutečně, chtěge,
aby lidé widauce skutky geho dobré, welebili
Otce, kterýž gest v nebesích. Staloť se totiž
jednoho času, že v klášteře Friaulském (Forli
aneb Forum Julii) Dominikáni a Frantiskáni
se sešli. Byl tam také k rozkazu představených
sv. Antonín. K večeru žádal přednostu kláštera
Dominikány, aby některý z nich spasitelné slovo
bratřím shromážděným na srdce wložil, že však
každý, wšelicos předstíraje se wmlauwal, při-
kládal přednostu Antonínowi, aby k bratřím
mluvil, co Duch svatý mu dá. Předstíral sice

pořorný sluha Boží neumělost svou, an ale přednostu nutiti ho nepřestával, a konečně také ostatní bratři snažně o to prosili: podrobil se Antonijn, věda, že poslušnost lepší jest než oběti. Nejprve mluvil jen jako nesměle a sprostě; pak ale, milostí Boží rozjícen, prováděl řeč s takovou silou a gádrností, a s takovou vznětlivostí a učeností, že přítomní posluchači jako u vygymenji geden na druhého hleděl, newěda čemu se více diviti, zdali hluboké učenosti, čili hluboké počte řečníka, o němž až posud ginal nesauidil níhdo, než že toliko k hrubé práci se hodí. Antonijn byl tenkrát 26 let stár. V krátce na to byl Antonijn i s mnohými jinými na kněžství posvěcen.

Dověděw se sw. Frantisek o pořorném tomto, Duchem Božím nadaném bratru, zawázal ho, aby opustil dosawadní pausterwu, zcela se oddal na učenj, a tím lépe se připravil k úřadu kazatelskému. Antonijn prospěl w rozličných wědomostech, zwlášt w písmě swatém tak dalece, že sám k rozkazu sw. Frantiska po rozličných městech a školách veřejně učiti počal. Klada na něho tento auřad sw. Frantisek, psal mu následowně: »Milému bratru swému Antonjnowi bratr Frantisek wzklazuje spásu w Kristu Jezissi! Uznáwám za dobré, abyš bratry w bohoslowj wučowal, tak ale, aby horliwost w študowánj neuhasila horliwost k modlitbě ani w Tobě ani w bratřích, gaž se nám to i zákonem, ku kterémuž se přiznáwáme, přikazuje. Pán Bůh s te-

bau!« — Odkud pak asi pochází vše to zlé na našich školách? — Odkud zagalé, že mnozí učitelové a mnozí žáci v sobě horlivost k modlitbě udusili! »Dauřagi w niwec,« dj pismo swaté, a mluj marnosti; »myslenj gegich gsau myslenj neužitečná, i učiněná gest prawda w zapomenutj.« (3s. 59, 4. 7. 15.) Dni domnj-wagi se, že něco umějí, ale proto již neznají nic, gať by měli uměti. Neboť, gestliže kdo miluje Boha, ten gest poznán od něho. (Kor. I. 8, 2. 3.)

Antonjn ugal se nového auřadu všij silau a gať prvé býwal tichý a pořorný, tať horlivý byl nyní we vyučování a pěstování swých žáků, gimž netoliko bystrým slowem oterýral swatyni rozličných wědomostj, ale i žiwau řečj srdce gegich rozněcował k pravé bohabognosti žiwota. W tom chował se tedj auplně dle slow pisma swatého, kterěž dj: Že »bážen Hospodina gest počátek maudrosti,« (Přisl. 1, 7.) a že Hospodin dáwa maudrost: a z úst geho že pochází opatrnost a uměnj.« (Přisl. 2, 6.)

Gať horlivým byl sw. Antonjn učitelem w kážni a w bážni Božj, a žáky swé netoliko rozmanitému uměnj, nobrž i lásce vyučiti se snažil: tať podobně byl neunaweným řazatelem slowa Božjho, a lidí weškeré Kristu Ježíšsi zjstati, a radost wěcnau gim připrawiti hleděl. Kamkoli přišel, všude mlujwal tauž horlivostj a láskau ku sbjhgajcimu se lidu. Nic nadbal na osobu lidškau, nýbrž wěda: že kdož

se bogi člověka, rychle padne, kdož ale daufá w Hospodina, že pozdvižen bude,« (Přisl. 29, 25.) každému, buď si Pánu nebo žebráku, důtklivě a zřetelně ohlašoval povinnosti jeho, připomídal odplatu, hrozil gístau pořutau Boha spravedlivého i ukazoval cestu k Bohu. Geho wymlownost podobala se rozvodněné řece, kteráž wisse mentem uchvacuge; podobala se blesku, kterýž srdce posluchačů rozráží a láskou k do-
brému rozpaluge; podobala se hromu, kterýž hřissnjša ze sna smrti burcuge; podobala se ale také hlasu materskému, kterýž hřissnjša strašse-
ného potěšuge, ukazujc na nesmírné smilování Boží. Mimo to uměl sw. Antonín celé písmo swaté nazpamět; hlas geho byl silný, zvučný a zvonový, geho pohybowání bylo volné a přigemné; twářnost pať i celá osobnost plná dů-
stognosti a welebnosti, a poněwadž »Ewangelium geho k lidu nebylo toliko w řeči, ale i w moci i w Duchu swatém a w plnosti mnohé« (I Thesš. 1, 5.), není se co diviti, že měl při práci požehnání, a že se mnozí stali učedníky geho i Páně, přigawše slovo w mnohém sau-
žení s radostí Ducha swatého. (I Thesš. 1, 6.) Nesčislní wyučili se prawdám spasitelným; nesčislní wyděsili se ze lhostegnosti a netečnosti své; nesčislní poznali své hřichy a činili poká-
ní, a přemnozí se nawrátili do lůna cirkwe swaté, opustiwše své bludy. Kdykoli někde kázati měl, hrnuli se za ním nesčislní zástupové lidu, tať že gich časem do 30.000 býwalo.

Abn blíž swatého kněze státi a každé slovo dobře pochopiti mohli, wstávali w noci scházegje se na místě, kdež byla kazatelna. Gotwa že sessel s kazatelnou, tu již padali mu opět zástupové kagjcch k nohám, prosjce, aby swátostj sw. pokánj s Bohem ge smjřil; ginj opět přicházeli zanjm, aby z úst geho saukromj nabyli rad spasitelných, a tak se horlivoštj geho na tisíce lidj obrátilo od hřichu k Pánu Bohu, od hříšných rozkossj ku kagicnošti, od cesty zkázy na cestu spasenj. Říkáwal sw. Antonjn: »Kázati gest rozšjwati: zpowjdati ale owoce kliditi. Kdo toliko rozšjwá, owoce ale zkljzeti nechce, ten gest possetilcem.«

Než negen weřegným kázanjm hleděl sw. Antonjn hříšné obrátiti k Pánu Bohu, nýbrž wěda, že wedlé slovo sw. Jakuba: »Kdožby odwrátil hříšnjka od bludné cesty geho, wyswobodj dussi ze smrti, a přikryge množstwj hříchů: nelitowal žádné práce, nigaké nesnáze, gednalo-li se mu o to, poblaudilau owci zjškati Kristu, a od wěčného zahynutj ochrániti dussi něktoreho bratra swého. Tak se stalo u. p. we Florenci, že tamněgšj knjže Gzelino, čili Hesselin, welice zanewřel a rozwozteklil se na Paduanu, že se spřjčili rozkazům geho. Giž mnoho gich kázal ukrutně zbji a mnohem wětšjím gestě hrozil trestem. Nikdo si netraufal napomenauti zuřiwého knjžete, aby přestal broditi se w krwi lidské, gen sw. Antonjn se ho nic neostýchal, — neb »kdož se bogj člowěka, rychle

padne; kdož ale daufá w Hospodina, pozdwižen bude.« Z šel tedy přjmo k ukrutnému pánu, a tak mocně slowem Božjm naň dorážel, budaucj saud tak živě mu připomjnal, že knjže swatému k nohám se wrhl, do sebe šel, hřjchu swého se zhrošil a opravdowě káti se slibowal; wšak nedostál k slowu swému; patřil zagisté k těm lidem, o nichž prorok prawj: »Můžesi změniti Mauřenjn kůžj swau, aneb ryš peřeštnost swau: i wy budete moci dobře činiti naučiwšse se zlému!« (Jerem. 13, 23.)

Co činil wůbec, neopomjgel toho w domácnosti mezi bratry. Na krátce po smrti sw. Frantisska stal se bratr Eliáš nástupcem w aukadě, ne wšak následownjkem geho w počte, w lásce k chudobě a k giným ctnostem. Z gal se stawěti nádherný klášter, část sebranych peněz obracel na zlé, i pohoršswým přjkladem swým porušowal mravů a tiché kážně mezi bratry. Dobřj wšickni těžce to nesli, wzdychali, mluwiti wšak nesměli. Poněwadž ale pjsmo swaté nás napomjná: »abychom bratra, zhřešil=liby, zgewně potrestali, abychom neměli nad njm hřjchu« (3. Mogg. 19, 17.): odwážil se i tu sw. Antonjn s bohabogným bratrem řešolnjm Adamem, i došsedšse k Eliášowj, upřjmně a wraucně prosili ho, aby drže se sw. slibu a následuge sw. Otce Frantisska naprawil, což zahynulo. Ale zaslepený Eliáš neslyšsel maudré rady, než potupiw swědomitých bratrů, a nadaw gim rotiwých buřičů, hrozil gim že

lářem. »Na člověka, kterýž tvrdau sji po-
hrdá tjm, genž ho tresce, náhle přigde zahy-
nutj.« (Přisl. 29, 1.) Tak stalo se i tuto.
Antonjn wida zpauru Eliášowu, a což zlého
se gemu pripravuge, obrátil se s bratrem
Adamem rychle do Řjma k papeži Řehořowi
IX. Přigal ge swatý otec lastawě a powolaw
Eliáše do Řjma, i přeswědčiw se o zlém počj-
nánj geho, zbowil ho wšech důstognoštj, sw.
Antonjna ale chtěl u sebe podržeti w radě swé.
Gláwn wšak nehledal sw. služebnjš Báně a
proto uprosil papeže, aby nekladl na něho sla-
bého takowé břjmě, ale aby geg i důstogných
auradů, kteréž mu poručeny byly w řádě, docela
oswobodil. Dosáhnuw, oč prosil, odebral se na
to na samotu a pripravowal se na poswátň
čas postnj, o kterémž kázati w Padue sobě
umjnil. Z kázal tam také skutečně a to na-
posled, s takým wšak prospěchem; že se město
cele zginačilo: auhlawnj nepřátele se smjřili,
nesprawedliwj a lichwáři nawraceli cizj zbožj,
utrhači a zloagci činili uraženým zadosť, ne-
střjdmj a chlipnjci oddali se střjdmosti a
zdrženliwosti, a nedbalcowé wšeho stawu a
wěku počali swědomitě powinnosti swého po-
wolánj zachowáwati. Bylať pať to geho poslednj
weliká práce na swětě: dusse geho dozrála pro
radosť nebeské. Po weliké noci odesel z města
na samotu, u swatého Petra řečenau, a zde
předzwyjdage brzka smrt swau, chystal se celau
dusj k poslednj hodině této, nemoha se gj

dočkati. Znamenage pak, že mu již poslední syla uchází, giti nemoha, dal se donésti do kláštera Paduánského. Lid se dowědew o tom wyhrnul se na cestu, že sw. Antonína nebylo lze donésti do města. Museliť tedy zůstati s ním w kláštere na předměstí. Tu přigaw na posled nejsvětější swátost, i poslední pomazání, wymodlil se 7 kagjich žalmů i piseň k Rodičce Boží, opřel oči radostně k nebi. Na otázku přítomných, coby widěl, dal za odpověď: *Giž widjm Pána swého a zamknuw oči, wypustil dussi swau, dne. 13. Čerwna, stár gsa teprwa 36 roků l. P. 1231. Sotwa že dusse geho s tělem se rozžehnala, bylo slyseti malé dítě, ann chodjce po městě wolaly: »Swatý umřel!« a zástupem walil se lid k klášteru, zesnulého Swatého gessťe gedenkráte spatřit, kterýž spjše libě spěcjm, než mrtvému se podobal. Záraky na hrobě geho byly tať časté a tať patrné, že papež Řehoř IX. již následugjicjho roku Antonína do řady swatých a wywolených Božich připočtl. — Sw. Antonín maluge se obyčegně w oděwu Frantisskánstém s lilium, s knihau a Jezulátkem. Lilium má w ruce, na znamení neporuffené a neposskwrněné čistoty, kniha znamená pjsmo swaté, w kterémž neyraděgi čítawal, a Jezulátko gest důkazem welikého taužení po Spasiteli a Wykupiteli, a důwěrného obcowání s ním, genž w podobě sličného pacholjčka se mu zgewiti ráčil.*

R o z g i m á n í.

Rdy aš Nymilegssí, řdy se roztaužj také
 Dusse nasse po Kristu Jezissí, gafo Dusse sw.
 Antonjna; řdy aš, řdy opustjme my také swět
 še wssj sláwau geho, aneb což mnohem wjce
 gest, řdy aš opustjme sami sebe a wydáme se
 na cestu ku Spasiteli swému, an wolá, aby-
 chom, kteříž pracugeme a obtjženi gsme, k němu
 ssi, že občerstwj náš. Ach, křesťanská dusse!
 proč, proč negdeš k Spasiteli swému? proč se
 newrhuješ w náručj geho? Cyhle, on na tebe
 čeká! Proč se ždraháš, obegmauti kolena geho,
 by se snad nad tebau smilowal. Mluno, ó člowěče!
 zdali wětšj lásky může býti nad lásku, kterauž
 on tebe milowal, a až podneš miluge? Widjš,
 Syn Boha živého, Slowo od wěčnosti, wtělil
 se, wzaw na se člowěčenstwí, a to pro náš,
 pro lid hřjssný. Rozwaž ty bjdy a strasti,
 kteréž pro tebe nesl, rozwaž ty rány, kteréž pro
 tebe utrpěl, rozwaž bolestnau smrt na kříži.
 Kristus trpěl za náš; hřichy nasse na swém
 těle sám wznese na dřevo; a šsnalostí geho
 uzdraweni gsme. (I. Pet. 2, 21.) Proč ho tedn
 nemilugeš? proč netaužjš po Něm? — Budešli
 geg milowati a řeč geho zachowáwati; bude té
 také Dtec geho milowati a přigdau k tobě a
 přjbytel u tebe si učinj. A hle! giž přebýwá
 mezi námi nehodnými; s tělem i s dusšj, s
 božstwím i s člowěčenstwím swým přebýwá w
 nesywětěgssj swátosti oltárnj a žwe náš k sobě.

Ano i tělo své dává nám za pořm a frew swau za nápoğ, a gsmeli nemocni, sám přichází k nám, aby náš potěšil w našsem zármutku, aby náš posilnil w našsj mdlobě, ano i aby uzdrawil náš, slaužili to k našsemu spasenji. Může-li tedy kde býti wětšji lásky nad lásku Krista Ježíše k nám bjdným lidem? — Muže člowěte, zmuž se a milug Spasitele a Wykupitele svého gafo sw. Antonjn geg milowal, k němu se obrať w potřebách swých, s njm důwěrně gedney a mluw, proš a žáden ho o požehnánj a ždar; od něho žáden milosrdenstwj a milost, a do geho ochrany poraučeg tělo i dušsi swau, a on učinj tobě, začkoli ho we gměnu Geho prošiti budeš. »Rozkosse mé býti s syny lidskými.« (Přjisl. 8, 31.) prawj maudrost wěčná. Tak Bůh milowal swět, že Syna svého gednorozeného dal: aby kažďh, kdož wětj w něho nezahynul, ale měl žiwot wěčňh. (Jan 3, 16.)

Gá s wámi gsem po wšsecky dny, až do skonánj swěta. (Mth. 28, 20.)

Gedenť gest Bůh, geden také prostřednjš mezi Bohem a lidmi, člowěk Kristus Ježíš, kterýž dal sebe samého za mzdu za wšsecky na wykaupenj gich. (Tim. 2, 5. 6.)

Kdož má přikázanj má, a zachowáwa ge, tenť gest, kterýž miluge mne. A kdož miluge mne, milowan bude od Otce mého: i gát geg budu milowati, a zgewjm gemu samého sebe. (Jan 14, 21.)

M o d l i t b a.

Ó milosrdný Otče, sessli nám, prosíme siju
 Ducha swatého, aby nás očistila od wšeliké
 posskwrny na těle i na duši, a my se tak stali
 hodnými nawšstjwenjgednorozeného Syna Twého,
 Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista. Amen.

Dnes swěťj se gesťe swátek: W Rjmě sw. Felikuly
 panny, a mučednice. W Africe sw. Fortuata a Luciana,
 mučednjků, W Bibliō sw. Aquiliny, pauny a mučednice. W
 Pelignis sw. Peregrina, biskupa. W Rordubě sw. Gandily,
 kněze. W Cypru sw. Trifilla, biskupa. W Klarmontě sw.
 Gerharba, uniča a m. g. sw.

14.

Žiwot sw. Basília.

R. 379.

Sw. Basilius se narodil okolo roku 329,
 někteřj udáwagj, a ne bez důvodu, že léta P.
 317 swětlo swěta spatřil w Caesarei Kapvadocké
 z rodičů bohatých a wzácných. Geho rodičowé
 byli sw. Basilius, přigmjm staršj a sw. Emmelia,
 a ti wychowáwali syny a dcery swé tak doko-
 nale: že Basilius, Řehoř, biskup Nyšsenský a
 Petr, biskup Sebastenský, a pak dcera Makrina,
 přigmjm mladšj, za swaté w cirkwi se ctěgj;
 Gij s mlékem mateřským šsaly do sebe krásné

city nábožnosti, pokory a čistoty, a strom dobrý, gať pravý písmo, nese ovoce dobré. Sw. Basilius, ze synů nenstarší, byl w pacholectwí swém poslán do Nowé Caesarei w Pontu k bábě sw. Makrině, kteráž ho základům a počátkům křesťanské dokonalosti učila. »Nikdá nezapomenu, (dosvědčuje pozděgi sám) gať působily na duši mau řeči a příklady swaté této ženy.« Když poněkud pomýřostl, vyučował ho otec počátkům literním, a Basilius byl tak bystřeho rozumu a tak zdravý měl usudek a k nábožnosti tak welikau náklonnost, až se tomu wssicni welice divili.

Do smrti otcově študował naděge plný mládenec nejprwé w Caesarei Palestinské, pak ale w Konstantinopli čili w Carhradě, kdež tenkráte mnoho učených mužů se zdržowalo, mezi nimiž se zvláště powěstný Libanius stwěl, a konečně od r. 352 w Athénách w nehlawněgšim sídle starořecké učenosti. W Athénách sešel se se sw. Řehořem Nazianským, gehož giž z Caesaree znal a spogil se s ním wazbau wěčného přátelstwí. Zde se naučil také znáti Juliana, nápotomního cjsaře a protowníka cirkwe, o němž skutečně předpowěděl, že bude welkým odpůrcem křesťanů. Basilius a Řehoř ale se milowali z celého srdce; neboť wážili a ctíli se wespolek. Glaužili Pánu Bohu, a k geho službě wespolek se rozněcowati, bylo jim nejswětěgšim cilem. Modlili se skoro ustawičně a bedlivě měli smysly swé na uzdě. Spolu bydleli

spolu se ztrawowali. Při práci své hleděli gediné na čest Boží, a aby wšeho porussenj tjm snáze ušli, wyhýbali se bedlivě zlému towarýšstwu. »My neměli žádného společenstwj s nestydatými a rozpustilými mladjky, ani gsme neobcowali s držými, nébrž toliko s ctnostnými a s tichými mládenci, a s těmi, s kterýmiž rozmlawati nám užitečné bylo. Přesvědčili gsme se, že snáze gest hřichy se posskorniti, než ctnosti nabyti: gačo že snáze gest nemocj se nakaziti, než uzdrawiti. Neznali gsme w městě než dvě cesty, gednu do kostela a k služebnjům oltáře, Božská tagemstwj rozdawajícím a spoluaudy Krista Ježíše chlebem žiwota frmjícím, a gednu do weřegných škol a k učitelům wědomostj. Ostatnj cesty wedaucj do diwadel, do slawných sborů, ku kwasům a hodům zanechali gsme giným. Poswěcenj nasse bylo nám neyprwněgšjim aukolem, a celá snaha nasse směřowala k tomu, abydom slauli a byli skutečně křesťany. Na tom gsme zakládali celau sláwu swau.«

Dokonaw Basilius w Athénách swá študia, nawrátil se okolo roku 355 do své otčiny. Powěst o geho učenosti a dokonalošti předešla ho tam. Z donutili ho kragané, že we školách řečnictwj wyučowati se gal, a pře gegich weřegně zastáwal. Z toho měl welkau čest a chwálu, tať že giž i hrdost, marnost a ctižádost o geho srdce se pokuassely. Ku mu ale otewřela sestra, sw. Makrina, oči, okázala mu nebezpečenstwj,

w kteréž dusse geho ubjhá a tať ho zadržela,
 že neklesl. Blasilius zbawio se auřadu śwět-
 ských, odemzdal se wššj silau na bohoslowj. W
 krátce zastřwěla se mu prawda sw. Ewangelium
 w tať podiwném swětle, že rozdaw chudým zbožj
 swé, swěta se odrjci a w tiché samotnosti mod-
 litbami, tuhým kánjm a swatým rozgjmánjm
 Bohu slaužiti si umjnil. — Ach, gať šťastný
 ten člowěk, kterýž na maudrá napomjnanj slyšj
 a nadržj genom sebe za maudreho. Často wi-
 djwagj a wědj ginj lépe, co by se činiti mělo, než
 my. »Kdo gest maudrý, slyšj radý.« (Přisl.
 12, 15.) Blažený tať ten, který bratra klesa-
 gjcjho mjrnostj kárati umj. »Potresciž mau-
 drého, a bude tě milowati. Den přjčinu mau-
 drému, a bude prospjwati maudrostj; pouč spra-
 wedliwého, a přigmeš s chtiwostj.« (Přisl. 9, 8. 9.)

Ubý dokonale seznal powinnosti pauste-
 wnjků a na swé wlastnj oči widěl, kterať ge za-
 chowáwagj, prossel Basilius Syrii, Mesopotanii
 a Egypt; putowal na rozličná swatá mjsta w
 Palestině, a poradio se s mnohými paustewnjky,
 co by činiti měl, nawrátil se konečně roku 358
 do wlasti s tjm pewným předsewzetjm, že z
 auplna žiwobytj paustewnickému se oddá. Cěsa-
 renský biskup Dianius ustanowil ho teď za čj-
 tatele pjsm swatých w kostele biskupském, než
 Basilius znamenage, že biskup poněkud kludu
 Arianskému howj, opustil bez průtahy auřad,
 odesšel do Pontu, a po nělterý čas u bábý
 swé, sw. Makriny, pobýw, konečně na bljzku

kláštera se usadil, w kterémž geho matka sw. Emnelia a sestra sw. Makrina živy byly, a tam w tiché kagjcnosti život swůg trávil. *) Regjdal než chléb se solj a bilinky; nápojem byla mu čistá voda, za lože holá země a gediný kabát a gediný plášť oděwem; často přebděl w modlitbě celé noci, za dne ale wykonával ty nentěžšj práce. Tak tuhým mrtwenjm wychudlo, bez toho autlé tělo geho tak welice, že dle swědectwj přjtele geho sw. Řehoře Nazianského sotwa se pozorowalo, že dýšse, a kdž mu neylépe bylo, byl slabšj než ginj nemocnj. W té samotnosti dostalo se mu r. 358 aneb 359 toho štěstj a té radosti, že neywěrněgšj přjtel sw. Řehoř Nazianský k němu se připogil. A teď byli oba tito přátelé gediné Pánu Bohu živi. Gegich neyhlawněgšjm zaměstknánjm byla pospolitá modlitba a zpěw, a zwlášť študowánj píssem swatých. Podobně také spolu pracowali; buď řezali dřjwj aneb tesali kámen, sázeli a zaléwali stromy, mrwili zahradu aneb ginaw těžkau ručnj prácj se zabýwali. Bnt gegich neměl ani střechy ani dwěrj, a niďdā w něm oheň nehořel. — Poznenáhla přitowaryšsilo se k nim wjce mužů, žádagjcjch s nimi podobný život tráwiti a w dokonalosti křestanské se cwiziti. Stetrowalo dlawho a pustá fragina zalidnila se. Aby se ale pořádek mezi wšsemi zachowal, sepsal pro ně Basilius některá prawidla života, kterěž se až podnes zachowali pod názwem:

*) Sde wjz život sw. Řehoře Nazianského dne 9. Řwtna.

měšši a menšši pravidla sv. Basilia, a kteraž rossični mnissi na východě zachovávali.

Než božská prozřetelnost chtěla, aby Basilius nebyl toliko živ pro sebe a pro bratry stejného smýšlení, nabrž aby také církvi, náboženství a více lidu prospěšným se stal. Roku totiž 362 rozemohl se Dianius biskup Césarenský v Cappadočiu velmi nebezpečně. Biskup tento wyznával sice wjru katolickau, ale ossemetnosti Arianskau sweden, podepsal bludné sněšení wjru a k bludařům se naklonil. Z těch příčin odlaučil se, gať řečeno, od něho sw. Basilius. Teď ale poznal a pykal chorý biskup pkenáhlení svého, a powolaw Basila odwolal u geho přítomnosti blud a umyl swůg, dohlásdage: že wyznává wjru katolickau tak, gať na sněmu Nicenském otcové gi byli wyložili; že, když ono sněšení podepisowal, ukrutný blud nepozorowal, a že mu nikdy na mysl nepřišlo, Bohu se rauhati a wjru przniti. Wyznáním tímto spokojiv se sw. Basilius neprodléwal s biskupem se smjřiti, a w gednotu a splečnost církewnj s ním wegiti.

Na místo Diania byl za biskupa wywolen Eusebius, kterýž Basilia, wšsemožně se zpauze-gjeho, na kněžství poswětil. Basilius drže se kněžské důstognosti za nehodného, zarmautil se welice, a teprwa když přítel sw. Řehoř ho porěšil, gal se powinnosti kněžské wykonáwati. Z činil to s ohnivau horlivosťj, ale netrvalo dlouho, powstal, newj se odtud a proč,

nemole mezi ním a biskupem. Osadníci, kteříž Basíliu upřímně milovali, měli s ním srdečnou autrpnost, a málo chybělo, že by se byli mnozí z nich od biskupa Eusebia odtrhli. Basílius nemohá ani bugné horlivosti osadníků dokonale odolati, ani biskupa rozhorčeného o bezpráví přesvědčiti, obával se, že zůstane-li déle v Cézárei, že velké rúznice powstanou; protož opustiv město, odebral se opět do zamilované paustewny, kamž ho wěrný přítel sw. Řehoř následowal; a tu slaužili zaš Bohu modlitbami, zpěwem, posty, rozgýmáním a tělesnou prací gako před léty. Mezi tím, co sw. Basílius na paustii w tichosti Pánu Bohu slaužil, walily se na cirkew velké strasti a tjsně. Cjsař Valens, byl totiž bludu Arianskému oddán, a protož usílowal, aby do wšech kragin byl uведен, a katoljci aby byli ze swých kostelů wytisštěni. W tom aumyslu přitáhl také do Cézárei. Wida biskup Eusebius, ano se velké nebezpečenstwí na cirkew walj, a znamenage, že mu neodolá: smjřil se na slowo sw. Řehoře Nazianského že swatým Basíliem, a powolal ho roku 365. zpět do Cézáree. Basíliowo nawrácení bylo kacířům nad mjru odporné; i wynasnažowali se wšsemožně k bludu swému ho náfloniti, slibugjce mu velké odměny, i velkými tresty mu vyhrožugjce. Ale Basílius stál we wjře pevně co škála a hlásal netoliko lidu prawé učení, před bludem ho wstřihage, ale domlawal také cjsaři a biskupům, kteříž s ním

Byli, tať vážně a různě, že se s hanbau a s nepořizenau z Césaree odebrati museli. Od té doby upewnily se vážby pravého přátelstwj mezi biskupem a knězem sw. Basiliem, a napotom nic nebylo s to ge roztrhnauti, aneb aspoň dosti málo oslabiti. Biskup, prawj sw. Řehoř, zprawowal lid, biskupa pať kněz Basilius, bez gehož rady ani toho nejmenššjho učiniti si netraufal.

Basilius dořádal skutky swými, že knězem gest, kterémuž blaho cirkwe a blaho netoliko geho fraganů, nobřž blaho lidj wšseho druhu na srdci ležj. Napomjnal wrchnosti a pány zmužilau prostosrdečností, umjřil zastaralá nepřátelstwa, podporowal chudé duchownj a tělesnau almužnau, nasycowal lačné, přigjmal cizince, staral se o pannj a mnichj, gež pjsenně i austně wnučowal, a konečně i služby Božj lépe spořádal a swaté obřady sestawil. Nad wšsednj geho dobré skutky stkwj se geho milosrdná láska, kteráž se zwláště r. 370 w nenstwelegššjm swětle olázala. Tohož času panowala we Frngii a w Kappadacii a giných gestě fraginách tať welká drahotu, že nenstarššj lidé podobné nepamatowali. Dbzwláště trpěla Césarea, protože od moře přjliš wzdálana gsauc, těžce potravu dostáwala, a mnozj lichwáři zawjrali swé obiljm naplněné senpky, a tjm způsobili gestě wětššj drahotu. Proti těm powznesl sw. Basilius hlasu a různau řečj toho dowedl, že senpky swé otewřeli. Nato šwolal wůkol sebe

lid chudý a hladem umořený, dal kotle přinést, pokrmů navařiti, a sám jim při jídle posluhoval. Tak pravým byl otcem a opatrným dobrodincem všech trpících na těle i na duši, a tak divno není, že po smrti biskupa Eusebia roku 370 na jeho místo dosazen byl. »Dobrých prací užitek jest slavný.« (Maudr. 3, 15.)

Spravedlivému očekávání lidu učinil svatý Basilius dokonale za dost, tak že i ti, jenž se jeho wolení z počátku protivili, přinuceni byli, Bohu za to díky wdávati, že jim tohoto muže za pastýře dal. Byl nad mjru pokorný a tichý a těmi ctnostmi přemohl zášť a nenávisť všech protivníků svých; bořel křesťanskou láskou ku stádečku svému, a proto dnem a nocí o to pečoval, kterakby genu prospěšným býti mohl; wynasnažoval se bludaře od zcestného učení odvrátiti, a prawověrný lid ke swaté wjře utvrditi; rovnal rozmyšlky, kteréž zvlášť cirkew na východu hubily; procházel biskupstwí na všech stranách, uwáděl rozma- nité pobožnosti a owečky stáda svého všemožně na cestu swatosti uwáděl. Z bohatých důchodů biskupstwí nepotřeboval pro swau osobu skoro ničehož, neboť byl živo toliko málem chleba a zelin, všech ostatních důchodů obracel ku prospěchu chudých, chorých, wdow a sirotků; zakládal pro ně rozmanité ústavy a zvlášť w Cé- sarei založil slavný špitál, kterýmž pro swau welikost, a pro pořádek w něm panující divem swěta slauti mohl. Vděl také nad poddaným

Duchowenstwem s welkau bedlivosťj, aby lidu wzorem a příkladem bylo w řeči a w skutcích, neustále ge k tomu přidržowal a neunawenau bedlivosťj skutečně tak daleko ge přivedl, že w nelepšíj powěsti stálo, a mnozi z něho na biskupské stolice se pomaznesli; byl také nad míru nakloněn duchowenstwu zákonnjmu, a aby samotn swé tolić nepohřessowal, wždy mjwal některé mnichy u sebe. We swém aučinkowánj byl Basíliuš neohrožený, a když se jednalo o sláwu gména Božjho, aneb o hágenj cirkwe, byl nestupný; báli se ho Uriané a wssični nepřátelé prawého učenj welice, a proto také hleděli buď lsti buď násiljm zhawiti se ho. Než gaťákoli byla protiwenstwj na něho uwalena, že wssedch wssel sw. Basíliuš s pomocj Božj bez aubony ano u wětšj sláwě: to se zwlášť ukázalo roku 371, když cjsař Walens wssel na to nasadil, aby tohoto muže k bludu swému přivedl.

Roku tohoto progjžděl cjsař Walens země swé, a wssude, kamž přišel, činil prawowěrným biskupům rozličné nátisky, ba i mnohé přinutil, že s biskupy Urianskými w společnost wessli. Tu si usmyslil, že se i o slauw prawé wjry na wýchodě pokusj, o sw. Basíliá, aby ho buď k swé wůli naklonil, aneb z biskupstwj zahnal, wěda, že klesne-li Basíliuš, že s ním i mnozi ginj w blud upadnau. Z předeslal Modesta, náčelnjka swé tělesnj strážje (Praefectus praetorio) do Césaree, člowěka sobě we wssedch wěcedch wolného, aby biskupa buď k Urianům nakloniti,

buď z Césaree zapudití hleděl. Modestus povolav Basíliu na saud, posadil se na stolicí ve rŕssj sláwě a nádhernosti. Basílius stál před njm s twářj gasnau a poľognau. Tu promluwil k němu Modestus hněwivě: »Co ti to napadá, že sám gediný takowému cjsaři wzdorowati se opowazuješ, a sám gediný gemu se protiwjš?« Sw. biskup žádal, aby se mu přjčina tak trpě domluwy wyswětila, a řdnž se mu řeklo: že on sám gediný gest, kterýž wjru cjsařowu nezachowává, omlauwal se tjm, že mu nelze dle rozkazu cjsařského tworiti se klaněti, (neboť Uriané drželi Syna Božího za paubý tvor) a že toliko to wěří, což Bůh sám wěřiti nám přikazuje. Tau řetj pohnul se Modestus welice, a wstana ze stolice, hrozil Basíliowi, že mu statky poběře, že země ho wňžene, mučiti i usmrtiti ho dá. Na to odpowěděl Basílius: »Člowěku, kterýž ničehož nemá, nemohau statky se pobrati, ledabyš žádal tento chatrný a roztrhaný oděw, aneb těch několik kňeh w nichž wšse mé bohatstwj záleží. Wyhnánj také se mne nedotkne, neboť na žádné místo negsem upaután, ba ani tato země, na kteréž bydljm, není mau: ano každá země, do kteréž wyhnán budu, gest zemj mau, aneb raděgi zemj Boha, gehož gá hostem a přjchozjm gsem. A mučenjm co wňžýskáš? leda že gedinau ránu mi zasadjš, anť tělo wjce nesnese. Smrt bude mi prawým dobrodinjm, neboť přiwede mne dřjwe k Bohu mému, gemuž gsem žiw.« Gako u wygeronj prawil

Modestus biskupowi: »Co gsem žiw, gessťe se nišdo neopowázil, že mnau tať swobodnau smělostj mluwiti gako ty!« »Snad gš gessťe, odpowěděl Blasius, »že žádným biskupem ničehož negednal; neboť by kažďý takto s tebau byl mluwil, řdnby podobné věci byl musil hágiti. Gedná-li se o věci obyčegné, býwáme tissy, mjrny, pokornj a poslussnj; gedná-li se ale o wjru a o náboženstwj, nenj nišdo nad nás stálegssj a odhodlaněgssj; oheň ale a meč a šselmny a drápy tělo rozdjragicj gsau nám spjš rozkossj, než mukau. Učin tedny s námi gať se ti ljbj; řekni to třeba i cjsarowi; nás nepřemůžeš, ani nedowedeš, bychom rauhawému učenj twému se podrobili.

Rázná a mužná tato řeč biskupowa hlus boce dogala Modesta a uctiwostj ho naplnila: i propustiw tedny Basília, odesel k cjsari a wprawowal mu, že ničehož neporjdił, řka: »Přemoženi gsme! Biskupem tjm nehne žádná wýhrůžka, žádná řeč a žádná aulíšnost; buď musíme ho násilnjm zkusiti aneb wyznati, že ho nepřemůžeme.« Ale cjsar Welenš uctiwostj k sw. Biskupowi hnut, zakázal budaucně ho znepokogowati, obdarowal ho pro chudé mnohými dary; ano i na swátku wánočnj do kostela na služby Božj šsel. Wznesené pění žalmů, wřelá nábožnost nestjšlného množstwj lidj, patrny we wšech věcech pořádek a štkwostnost, žtraussenost duchowenstwa a žwělášť hlubokau nábožnost, kte-
rauž sw. biskup služby Božj konal, působily

na něho tak welice, že se mu zrak zatemnil a welká bázeň ho obkličila. Z počátku pozorował to gen málo který, když ale cjsař s dary swými k oltáři se přiblížil, aby ge obětował a žádný z duchowenstwa z ruky mu ge nebral, newěda owšem, zdali Basilius dary kacířského cjsaře na oltář Páně klásti nechá: tu mohl každý rozpačitost geho znamenati; i začal se potáceti a byl by málem na zemi slesl, kdyby kněz gedem nebyl ho zachytil. Teď musil cjsař wyznati: »W prawdě Hospodin gest na místě tomto, a gá gsem newěděl. Gaf hrozné gest místo toto! Menj tu giného gediné dům Boží a brána nebeská.« (1. Mogž. 28, 16. 17.)

Wšak dobrá vůle cjsařowa ku sw. biskupowi netrwała dlouho. Záwistiwj a austočnj Ariané neustáwali na něho sočiti, až i cjsaře opět proti němu popudili. W prudkosti své přikázował mu přísně, aby bez odkladu w gednotu s Ariany wessel; an ale sw. Basilius po vůli mu w tom býti nechťel, kázal geg wyhnati ze země. Nad takowau nesprawedlností gásali sice kacíři, ale katoljci nařjkali. Basilius byl okamžitě k odchodu připrawen. Wůž byl nagatý, časné ráno chťel město opustiti. Ale w noci před odchodem roznemohl se těžce sšestiletý synáček cjsaře; i cjsařowna trpěla welké bolesti a těžkými sny se mučila. Nikdo nepochybował, že to sprawedliwý trest Boží za křivdy na biskupowi zpáchané. Tomu hlasu nesměl cjsař odpjрати; i poslal slusné posly k sw. biskupowi, prose, aby ke dworu přigjti, a na smrt nemocné dítě nawšstj;

witi ráčil. Gotwa že Basíliuš do pokoge wtro-
čil, počal se pacholjš lépe mjtí. Cjsař nabyl no-
wé naděge; a sw. Basíliuš z wnuknutí Božího
slibowal, že synáček na živě zůstane, dá-li ho
od katolického kněze křtiti; opustjli blud Arian-
ský, a dáli cirkwi pokog. K tomu wšak ne-
chtěl cjsař powoliti; i řekl mu sw. Basíliuš:
»Zedn stane se wůle Božj!« Dítě upadlo
w předesslau chorobu a — umřelo. Než ani
smrt dítěte nenaprawila zatvrzelého cjsaře. Po-
znowu wynesl saud, že biskup ze země wyponěs-
zen gest. Když ale wýrok swůg podepsati chtěl,
a péro po třikráte se mu zlomilo, a ruka báznj
se mu trásti počala, tu teprw roztrhal usudek
swůg, a neznepokogowal wjce služebnjka Božího.
»Umrz na Hospodina péči swau, a on tě opa-
trowati bude, a nedopustj na wěky wišlání na
sprawedlivého.« (Žalm. 54, 23.)

Nedlauho po smrti cjsařewiče upadl také
Modestuš do nebezpečné nemoci. A tu připadly
mu na mysl wšedny křiwdy a bezprávj, kteráž
biskupům katolickým a Basíliowi zvlášť učinil.
J powolaw ho prosil w zkraussenosti, aby mu
wsse to odpustil a za něho se u Pána Boha
přimluwil. Sw. Basíliuš wyplnil rád žádost
kagjeho hříšnjka; nálež Modestuš opět plného
zdrawj nabyl, a wděčen gsa obdržené milosti,
stal se geho wěrným přítelem a we wšem ho
swědomitě podporowal, což pro blaho cirkwe
podnikal.

Co wsse swatý tento biskup pro cirkew a

pro pravau wjru wytrpěl, co wšse učinil, nebdá se tať snadno w krátce powědjti; ba ani pocho-
piti nelže, gať člowěk téměř neustále chorý, tať
welké věci mohl podniknauti a wykonati, a to-
lik přjkorj a tjsně sněsti. Wšak roku 378 slábla
tělesná sjsla geho wždy wjc a wjc, tať že zna-
menal, že dárno žádaná hodinka se bljžj. Bljže
k smrti wyswětil gessťe některé kněžj za biskupy,
skoro celé město obklopilo dům geho. Kdo mohl,
tlačil se k němu, aby ho gessťe gedenkrátě uzřel.
On napomjnal každého, kdož ho nawštjwil, a
řka konečně: »Bože, w ruce twé poraučjm dussi
swau. Dne prwnjho Ledna roku 379. dořonal
swůg pracemi a strastmi přeplněný žiwot. Ztrátu
geho oplakávali katoljci, ba i židé a pohané,
tať že při pohřebu geho wšsedá weřegná mjsťa
a wšsedá okna domů lidem přeplněna byla,
okolo nichž se průwod wedl. Tlačenice byla tať
weliká, že některj se umačkali. »Celý okřes
zemřtý, pišse sw. Řehoř Naziansřtý, »oplakával
ztrátu učitele prawdy a přstitele pokoge cirkwe.«
Skoro každý obywatel dral se k rakwi geho,
aby buď gj aneb okrage oděwu geho se dotkl
aneb kus z raucha utrhl aneb tělem geho zastj-
nil se. Ba účta k němu byla tať weliká, že
málem tělo geho na kusy by se bylo roztrhalo,
a že mnozj po něm se dwořili a twořili. Ne-
smjrné zásluhy, kterěž o pravau wjru a o spa-
senj swěřeného lidu si wydobil, odměnila wděčná
cirkwe, že ho mezi swaté postawila a přjgmjm
Basilius Weliký ho přizwala.

Rozgymánj.

Každý člověk, kterýž život sv. Basílie žte a uvažuje, řekne sám u sebe: »W skutku byl to dokonalý a veliký muž!« a každý, kdož neudusil poslednj gístru wjry w dussi své, bude si přát: Řězbych gemu také se podobal, a k té dokonalosti přišel, kterauž swatý tento za živa giž se stkwěl! Křesťanská dusse, to-li si přegeš a žádáš, w tom činješ gen wůli Boží, kteráž nám přikazuje, abychom swatj a dokonalj byli, gačo Otec náš nebeský; chceš-li ale wěděti, po které cestě k dokonalosti byš přišel, žti w spisech sw. Basílie a tam se dočteš: že, kdo k dokonalosti přigiti chce, přede wšim k tomu hleděti má, aby dussi swau w swatém pokoji a w tichém klidu držel. Nebo dusse mnohými starostmi swětstými zabawena, nenj s to, prawdu gasně a plně widěti. Pakli se ale dusse nasse w swět a pozemskost neponoří a pakli gi smyslowé roztržitau nečinj: ráda sama k sobě přicházej, a gsauc gedenkrátě sama u sebe: tuť se snadno k myšlenj na Boha powznášj. Přitel Boží wcházej nehraděgi do sebe k Bohu swému, pohrdá wšim popuzowánjm k tělesnosti a toliko toho se přidržuje, což geg dokonalejšim učiniti s to gest.—Tak učil sw. Basílius; tak ale také sám gednal, onť swět i wšj sláwu geho opustiw a na pausst se odebral, aby beze wšj roztržitosti na dokonalosti své pracowati mohl.

Na tobě milý křesťaně nežádá se, abyš opustil domow a na paussť někam zassel: ale to se požaduje wšim právem, abyš aspoň ráno a na večer wšedň starosti zemské z myslí wyrazil a oťo dusse své do srdce obrátil. Tam nagdeš wšse napsáno, kdo gfi a kým býti máš; tam se ti okáže celá přirozenost twá že wšim, což dobrého aneb zlého do sebe máš, w nejgasněgšim swětle, tam užtjš zaznamenanau wůli Boží, a naklonjš-li ucho dusse své, uslyšjš zgewně hlas Páně k tobě mluwiti. Zdali gfi ale až posud hleděl dussi swau w pokogi a mjr udržeti, zdali gfi do srdce swého nahlédal a zdali gfi z něho wnpuzowal náruživosti a hřichy wymazowal, aby Hospodin rád w ně wessel: to samo srdce twé ti powj.

Powol Bohu a měj pokog a strze to budeš mjtí užitky wýberné. (Job 22, 21.) Dznámjm tobě, o člowiče, co gest dobrého i čeho Hospodin wyhledává od tebe. Zagistě aby činil saud a milowal milosrdenstwj a pečliwě chodil s Bohem swým. (Michaáš 6, 8.)

Steřjž se bogj Pána, připrawj srdce své, a před obličegem geho poswětj dussi swých. (Sirach 2, 20.)

Wát Bůh wšsemohaucj: chodiž přede mnau, a budiž dofonaljm. (1. Mogg. 17, 1.)

M o d l i t b a.

Ó Bože dobrotiwý! dárče mjr a pokoge, utiš dussi mau a nedopaussťeg, aby náruživostmi se zmj-

tala: ale propůgč, abych stále na Tebe Pána Boha myslil, Tebe ustawičně miloval, Tobě neustále slaužil. Dšiwěi, prosim, také mysl mau a ořaž mi, co chceš, abych činil; a co činiti mám, den, ať swatě plním a zachowávám, genž gš žiw š Kristem Jezissem a Duchem swatým na wěky wěkům. Amen.

Ma dnešnji den připadá také swátek: W Samarji sw. Glizea, proroka. W Sirakuse sw. Marfianá, biskupa, mučedlnjka. U Sueſtonů sw. mučedlnjků Valerie a Rufina. W Rordubě sw. mučedlnjků Anastasia, Felixe a Digny, panny, W Konstantiopolu sw. Methodia, biskupa. U Rutheuů sw. Quinciana, biskupa. W Řeđu sw. Julitty, panny a mučednice a m. g. sw.

15.

Žiwot sw. Wjta, Modesta a Krescencie, mučedlnjků.

R. 303.

Památka třj těchto swatých gest w cirkwi welmi stará a slawná; ale zpráwy o žiwotu a o smrti gegich gsau welmi negisté a poněkud i podezřelé. Gať se podobá, bylo několiř mučedlnjků gménem Wjt, načež řdyž nejstaršji spisowatel žiwota sw. Wjta slusného ohledu newzal: stalo se, že což o wšech sw. Wjtech se wyprawuge, koněčně o našsem sw. Wjtu gediné wyprawowati se počalo. U to wše pokud možno, tuto krátce wyložjme.

Sw. Wjt pocházel z rodu wznesseného na ostrowě Sicilském w Mazaře. Geho otec Hylas byl sice litým pohanem: ale Wjt řízením Božím w autlém gestě pacholestwj spasitelné swětlo prawé wjry poznal a přigal. Mělt totiž za kognau a chůwu Krescencii, o nž Hylas nevěděl, žeby křesťankau byla; a ta i manžel gegi Modestus snažili se wssemožně w autlé srděčko swěčeného gim pacholátka sjmē wjry křesťanské zasjti, a bedlivě pěstowati. A Bůh požehnal swatau práci gegich; neboť pacholček stal se wzorem mravnosti a milost Boží byla s ním, a řdyž dwanactého roku dosáhl, widělo se na něm, že má maudrost wěku dospělého, a že obcowánj gehu swaté gest, gafo dokonaleho křesťana. Z nemohla otce tagno žůstati, že syn se přiznáwá k wjře gemu tať protivné a opowržené, a powolaw ho, domlauwal mu wssemožně, aby se wjry křesťanské odřekl, a gafo otcowé modlám se klaněl. Ale mládenček mage mysl w Bohu utworzenau, odpowěděl řka: S mŭg otče! téžbys tať znal Ježísse Krista, Boha prawého, syna Boha živého a gafo gá gemu se klaněl. On gest ten beránek Boží, kterýž snjmá hřichy swěta. Za nasse wylauptenj a za nasse spasenj byl wydán na smrt a ukřižowán gest. Žádné protivenstwj, ať si gest sebe těžšj, newyrwe lásku k němu z srdce mého. Tau řečj rozhněwal se otec welice, trýžnil pacholjka a konečně u wládaře Valeriana ho obžalowal, že se bohům wlastenstým raubá.

Valerian domnjwage se, že mládence nės-
kolika slowy k poslussnosti přinutj, hrozil mu
tresty, gahými se dětem hrozjwá: gať se ale
podivil, kdž Wjt odpowěděl, že raděgi w šse-
liké muky ba i bolestnau smrt poneše, než by
zapřel prawého Boha. Na ta slowa dal ho
Valerian ukrutně bičowati, an ale Wjt na ce-
lém těle zedrán a zkrwácen Jezu Krista o po-
moc a o posilu prosil: zastyděl se wládať, že
od pacholjka přemožen gest, a poslal ho opět
k otcí nazpět. Teď ho poslaussel otec, ukrutný
Synlaš, nowým a prawě šabelským způsobem.
Připrawil mu totiž rozličné rozkosse a weselj a
žřjdl, aby bugné dēmky při weselé hudbě před
očima geho rozličné tance promáděly a tělesnost
geho dráždily; ale swatý mučedlnjř zawřew oči,
modlil se w důwěrné pokoře: »Šrdcem štrau-
sseným a ponjženým nepohrden š Pane!« A
Bůh neprodléwal posussenému mládenci w ney-
wětšj potřebě ku pomoci přjspěti a posilniti ho
že neklesl, tať že nestydatá ženská, šteráz ho
měla šwěsti, šonečně wyznala: Je mládenec š
tento hřjchu gest nepřistupný! — »Modlitba,«
dj pjsmo swaté, »šošjčjho se (pokorného) oblať
proniká a dokudž se nepřibljžj, neutjssj se, anjž
odštaupj dokudž neopatřj Neywššj.« (Širach
35, 31.) Šdž se ššeredný tento obmyšl nepo-
dařil, rozšápal se nelidšj otec na newinného
mládence w mjře neywětšj, a tržnil ho tať
welice, že Modestus a Šrescencia ž wnušnutj
Božjho uzavřeli a tagně ho ž domu otcowšlého

odvésti a dalšího mučení, pokudby v tom byla vůle Boží, zbavití.

Wjt vstoupil s vychovateli svými na loď, a plavil se bez odporu do Blach. Lásko ku Kristu Ježíši usnadnila mu rozlacení s rodiči a s vlastí, a tak přistáli šťastně všickni tři v nynějším Neapolském království na předhoří, kteréž až podnes sluge předhoří sv. Wjta. Žádného pokope však nenalezli. Neboť gsauce plni Ducha svatého zvěstovali také obyvateľům v těch fraginách vojru spasitelnau, a že obcování gegich bylo neuhonné a svaté, a že zvláště na modlitbu sv. Wjta mnoho zážraků na nemocných a chorých se stalo: povstali proti nim i hned nepřátelé jména Božího, a netrvalo dluho, a již rozkázal císař Dioklecian, právě v těch fraginách mészagije, je svázati a na saud pohnati.

Dioklecian myslil nejprvé, že mládenečka slibů a lahodnými řeči přemluví, aby se vojru Kristovy odřekl, šhledav ale, že slova podlehbná v srdce jeho láskou Boží planaucej vstoupiti nemohau, kázal, by i s pěstouny Modestem a Krescencii těžkými řetězy se spautali a do tutekého vězení se uvrhli, daufage, že snad tak aspoň statnost gegich přemůže. Však tyto nádobu Ducha svatého stály pevně u vojře nevlággice se, a žalář obyčejně kvojením a nářkem se ozývaggije, zamžněl tentokráte chvalozpěvy Božími; ovšem že připomínali si slova Apoštola řkauceho: »Gakž slusí na Ewangelium

Kristowo, obcugte; nebo wám gest dáno pro Krista, abyšte netoliko w něho wěřili, ale také pro něj i trpěli.« (Filip 1, 27, 39.) a opět: »Wěrná řeč: gestližeť gsme spolu s Kristem zemřeli, spolu s nim i žiwi budeme; budemeli s njm trpěti, budeme také spolu s njm kralowati; pakli ho zapřjme, i oni nás zapře.« (II. Tim. 2, 11. 12.)

Wida cjsař, že ani tjmto způsobem k žánému cíli nepřigde, odsaudil wšsedn tři k žápasu s litau zwěrj, a aby na smrti gegich pásti se mohl, sám osobně na bogisstě se wydal. Nesčjslné množstwj diwálů se sesslo. S prawil cjsař: »Uwidjm, zdali Bůh wáš moci bude wás z ruky mé wytrhnauti!« Načež sw. Wjt odpowědel: »Pokogně chceme na zuřiwost twau se djwati. S milosti Boží dostali gsme ducha sprostnosti a gsme tissj gafo holaubci; nebo i mistr náš, kterýž nás wyučil, gest od přirozenj dobrý, a kterjž učednjky geho býti chtěgi, musęgi podobně býti tissj a z celého srdce pokornj. Uděluget těm, kterjž geho gsau, tichost a trpěliwost swau; činj ge tiché co beránky w středu wlků, proti njm žůrjeych. On gest dobrotiwý a spolu i wšsemohaucj pastýř, genuž owce geho nřdo newytrhne. Gá nežadám si děle žiwu býti, ale přece se důwěřugi, že šwrchowanný onen pastýř můg přede lwn twými mne ostrjhá!« — W Poha daufám, a protož nebudu se báti, coby mi učinilo tělo, (t. g. lidé smrtelnj.) (Žalm. 55, 5.)

Tak statnau odpověďj na nenmenš roz-
 drážďen, přikázal we vzteku svém cjsař, aby litý
 lew na swaté tyto mučedlnjky se pustili; ale
 lew, gehož trvánj lid se děsil, lehl si jako tichý
 beránek k nohám gegich. Tjm zázrakem se za-
 twrdilo srdce cjsařowo mnohem wjce, tak že kázal
 ohněm ge mučiti. Tu naplnili katané kotle
 ołowem a smolau, rozdělali pod nimi oheň, a
 řdný wссе křokotem se šřkwařilo, smolešše Wjta
 a pěstauuny geho še šřatů, whodili ge do něg.
 Wšak jako někdy tři mládenci w ohniwé peci
 chwálu Boží prozpěwowali, tak podobně swatj
 Wjt, Modestus a Křešcencia welebili Boha
 chwalozpěwy a neporussení z kotle wysšli. Tjmt
 zázrakem pohnul se lid k autrpnosti a mnozj
 wolali: »Wšemohaucj a welký gest Bůh kře-
 šťanský!« Tu se ulekl nespravedlivý cjsař, a
 boge se pobauřenj lidu, kázal tyto tři mučedlnjky
 opět do žaláře uwrci, a aby tjm dřjwe umřeli,
 ukrutně bičowati a dřiti, že až holé kosti wi-
 dětí bylo. A w těch mukách wypustili wšřicni
 tři dussi swau, roku 303. Gedna nábožná žena,
 gménem Florencia, wykaučila od žalářnjho mrtwá
 těla gegich a pochowala ge poctiwě.

Swatý Wáclaw dostal rameno swatého
 Wjta od cjsaře Gindřicha I. w Erfurtě, a
 wystawěl pod tjmto gménem chrám Páně na
 nyněššjm hradě Pražském; cjsař Karel IV.
 ale dostal r. 1355. w Pavii ostatnj swaté
 tělo téhož mučedlnjka Božjho, a wystawěl na
 tomtěž mjestě slawný chrám Páně, w kterémž

se za welkým oltářem w zvláštnjm oltáři po dneš tyto drahé ostatky uctiwě chowagi.

R o z g j m á n j .

Glysseli gste křesťané, co sw. Wjt prawj-řka: že kterj uřednjky Kristowými býti chťj, z celého srdce tissj a pokornj býti musěj? Kdyby se wás někdo tágal, zdali také uřednjky Krista Jezisse býti chcete: nepochybugi, že každý z wás řekne: že uřednjky Kristowými netoliko býti chcete, ale i gimi gste. Nuže, gsteli prawými uředlnjky Krista Jezisse: proč mnozi gednáte s blížnjm tak twrdě a urputně? proč ho tolik proklínáte, řdyž wám ublížil? proč mu tolik nadáwáte a spjláte, řdyž wám po chuti se nezachowal? proč tolik zuřjte a se wztekáte, řdyž se wšse tak nedářj, gať si toho žádáte? To gest tedy ta tichost, kterauž Kristus od uředlnjků swých žádá, an dj: »Učte se ode mne, nebo gsem gá tichý a pokorný srdcem,« že negfne s to, nic protiwného sněsti, že neustále bauřjme a twář hněwem přifrýwáme? to gest tedy ta tichost, že z očj šjpy zůřivosti střljme, gazykem ustrasseného blížjcjho že porážjme, a rukama a nohama swé wzteklosti pomaháme? S bratřj, w tom gste welmi na omylu. Ten gediné gest tichým, řdož nezná ani hněwu ani mrzutosti, ale wšse tissse snášj, nikomu se newysmjwá, nikoho l hněwu nepopozuge, nikomu neshodj, aniž škoditi mu zamenšlj; »ti gsau tissj,« prawj sw. Augustin,

ķterijž žlomyšlnostnem ustupugi, newždorugi žlěmu, ale žlé dobrým přemáhagi.« A protož chcete-li bratři, prawými uředlníky Krista Ježíše býti, gakhým sw. Wjt byl, chodte často k němu do školn, a on wás příkladem i slown tichosti a pokoře naučí. Wesskeren žiwot geho gest obrazem nejkrásnějším tichosti, a protož wás také pobízi, abyšte od něho se učili, že tichým a pokorným srdcem gest; nebýwente žuřimj gazykem swým, ani gako lew w domě swém wžtekgjce se a podwracugjce domácj swé, a utišlugjce poddané sobě; (Sirach 4, 34. 35.) ale žádná řeč zlá newycházeg ž úst wassich... a wšeligaká hořkost a hněw i rozlobenj se i křik i rauhánj bud odgato od wás še wšij ginau žlostj; a budte k sobě wespolek dobrotimj, milosrdnj, odpauštegjce sobě wespolek, gakož i Bůh škrze Krista odpustil wám.« (Efeš. 4, 29—31.)

Tišij děditi budau žemi a kochati se budau w množštwj pokoge. (Žalm 36, 11.)

Odpowěd měkká šrocuge hněw, ale řeč twrdá žbuzuge prchliwost. (Přísl. 15, 1.)

Šynu w tichosti šlutky swé konen a nad sláwu lidškau milowán budeš. (Sirach 3, 19.)

Oblečte se gako wywolenj Boží, swatj, w škrema milosrdenštwj w dobrotiwost, pokoru, mjrnost, trpěliwost. (Kolofš. 3, 12.)

Waudrost, ķteráž gest š hůry nejprwé žagisté gest štydliwá, potom pokogná, mjrná, wšwolná, plná milosrdenštwj a owoce dobrého, nesaudicj a bez pokrytštwj. (Žal. 3, 17.)

M o d l i t b a.

Pane Bože, Otče nebeský! propůgč nám na přjmluvu swatých mučedníků Wjta, Modesta a Krescencie ducha tichosti a pokorn, bychom následugjce Krista Ježíše, Syna Twého, negenom wsselikau křtíwdu trpělwě snášseli, ale i blížnjmu wždy dobré přáli, wljdně s njm gednali a w ničem mu neubližowali. Nauč nás také, prosjme, pravé pokoře, bychom o sobě wysoce nřdá nesmeryšleli, wssak zlého wssého nenáwiděli a pro lásku k Tobě rádi a ochotně wsse to konali, což Tobě milého gest a přjge: mného; křtze Krista Pána nasšeho. Amen.

Téhož dne :

Žiwot sw. Faciana Dula, mučednjka.

Ř. 236.

Kdy vlastně sw. Tacianus, wůbec gen Dulas zwany, pro Krista Ježíše křew swau wycedil a umřel, s gřstotau je nedá určiti; že se to ale stalo okolo roku 236., welmi se prawdě podobá. Tého času wládl nad Cilicii Maximus, křtý protivnjš křesťanů. Na geho rozkaz museli wssični auřednjci po křesťanech slyžiti, a řdnž něgakého našli, na saud geho stawěti. Takto byl také sw. Tacianus Dulas w městě Zefirum w Cilicii wypátrán, a řdnž Maximus do toho města přřšel na saud,

geho postawen. Byl ale Dulaš muž bohabogný a spravedlivý, o gehož rozšafnosti a spravedlnosti i nezarytěgšj pohané chwalné svědectwj dávali; kterýž na saud weden gsa, se modlil: »Krisťe, Synu Boží, Pane milosrdný, ty gš prawil skrze ústa Dawidowa: Rozššir ústa swá a naplnjmť ge. Ty také prawjš w Ewangelijch: Nemyslete, kterať aneb cobysťe mluwili. Gessli tedy, ó Pane, nynj angela swého, a deň mi ústa otewragjcimu wýmluwnost, abych wegda k bezbožnému Maximinowi, geho bezbožnost zahanbil. Co se týče muf, těch se nebogjm, mage tebe před očima, a rád tělo swé wládaři wydám. Řehoř newydám-li tělo swé k mučenj, zač budu moci býti korunován, gať rány oláži Pánu mému Jezjssi Kristu, na kteréz by on hledě milosrden mi byl a hřichy moze mně odpustil.«

Po těch řečech stáhli mu wogjnowé plášť, a šwjzjce ho postavili před wládaře. Wládař se ho tázal: gaťby se gmenowal, co ge za fragana, z gaťého rodu pochájj, a co wjc. Na ty otázky odpowjdal swatý: »Služebnjš gsem Kristům; prawé gméno mé gest Tacianuš, lid mne ale nazýwá Dulaš. Pochájjm z Cilicie, ze měšćeķa Praetori, gsem rodu šlechtického a giž od dětinstwj křesťanem.« Řdnyž z rodu šlechtického gš, prawil Maximuš, podrob se tedy zákonům cjsařským, gdi k bohům a obětug gim, bychom my také tebe ctjti mohli, ty pať abys u cjsaře sláwu a důstogenstwj nalezl. Ale sw.

Dulaš odpowěděl: »Poctiwosti a důstogenstwoj zanechte sobě a těm, kterjž Boha neznaj. Mne wšak chraň Bůh, abych prospjwal w některé věci mimo we wjře Pána našeho Ježíše Krista.«

Wida Maximuš stálost geho, káža ho na střípec natáhnutí a ostrými metlami mršlati, dokud by se od své posetilsti (gať wjru křesťanstwu nazýwal), neodvrátil. A wšak Dulaš mage Krista na mysl, nezdál se bolesti trpěti, než modlil se a díky Bohu wzdáwal, že uznán byl za hodného, by pro gméno Boží trpěl. Wládař se mu posmjwal, aussklebně se tážage: Co mu asi Kristus prospjwá, ani na celém těle zedrán gest? »Co mi prospjwa? prawil Dulaš! Zdaž nedj swatý apóstol Pavel: že nebýwá korunován, lečby řádně bogowal?« Zedn zmrštan gsa dosáhneš koruny? tážal se opět Maximuš, a pať doložil: »Ach gať gš ty posetilý, že w člověka na křjž přibitého wěřš.« »Ano, odpowěděl sw. Dulaš: Přemohu-li dnes bábla a tebe bratra geho, dobudu koruny wěčné. Řekni pať, co gest maudřegšjho, wěřiti w člověka ukřižowaného, to gest w Boha žiwého a prawého: čili w kamenný a w dřewo, w djla ruč lidských?«

Zato řeč rozhněwala Maxima welice, i tupil zato a haněl Dula, že se opowazuje Bohům wlastenským se raubati, a ldyž tento wýmlowným gazykem ohavnosti a mrzkosti některých pohanských bohů ljčil, kážal ho w hněwu

svém nepřvé na znak položiti a w život bíti; pať ale na zžhawém rossti páli. An ale tyto muky w Bohu utwrzenau mysl swatého muže nemohly oblomiti aniť zapřenj wjry geho přinutiti, kázal ho vládať do nentěžšjho wězenj uwrći, a přjsně zakázowal wšsem oblewý dosti malé mu poskntati. Z byl tedý do hlubokého wězenj uwržen, a wazbau tři sta liber těžkau sewřen; wšak duch geho nedal se špautati, ale Bohu se pomznesw welebil geg, a prošil aby běh muž čedlnictwj dofonati mohl. Po pěti dnech kázal ho Maximuš opět postawiti na saud, ale wida že auplně zdráw gest, a žádné rány na těle gehoť zalezenj nenj, počal žalárnjmu broziti, že tať špatněť rozkazu geho se měl. Tu pozdwiħnum Dulaš hlasu řekl: »Possetilň wládaři, wěziž, že Kristuš můg mne uzdrawil, ať nowým mukám schopného učinil, abyš poznal, že Bůh náš lélařem gest, kterňž lidi naděgi swau w něho kladaucj žážračným způsobem uzdrawuge, gá pať abych dwognásobného muž čedlnictwj doffel, ty ale dwognásobných trestů na wěčnosti. Kdybyš. ty byl podobné rány pro Apollina swého nesl, wiď, že by tě tať byl nezhogil, gakož mně Kristuš zdrawj nawrátíl le. Těch trpkých řečj nemoha Maximuš sněsti, welel pochopům, aby ostrými hřebý tělo swatého muže bráždili, rány nepostřegšjím octem zaléwali a konečně střepinami dělil, a to an se ufrutně dělo, sám mluwilť němu, aby aspoň nynj bohy vlastenské a moc gegich poznal; ale Dulaš

modlil se řka: »Jezu Kriste, budiž služebník
svému přítomen: ehle na hřbetě mém kowali
hřijšnji, prodlaužili nepravost swau,« a obrá-
tíw slowa k mládaři prawil, že chceli, také osta-
tnjch bohů ohawnosti a mrzkosti mu popjše,
začež mu Maximus čelist rozbiti a hnáty polá-
mati dal. Nic méně mluwil Dulaš řka: »Proč
se horljš, řdňž o mrzkostech bohů swých slyšjš?
Můg Bůh gest prawý Bůh, kterňž pro náš
člowěkem se stal, pro náš uktřizowán i pohřben
gest; třetjho dne ale wstal z mrtwých a sedj
na prawici Otce, a přigde w ohni, aby zahubil
bohny twé.« To slyšše Maximus: Widjš bezbož-
njce, řekl: že také ty dwa bohny máš? »Ne-
hřeš, odpowěděl Dulaš, a nebluď mluwě o dwau
bozich: neboť Trogice gest, kterěz my se klanj-
me.« Tedy máš i tři Bohny, prawil zas mlá-
dař. »Ano, Trogici se klanjm, wece Dulaš, Tro-
gici wzznáwám. Wěřjm w Boha Otce, wzzná-
wám Boha syna, a klanjm se Bohu Duchu
swatému. Nebo gako ty člowěk gsa řeč máš,
tak i Bůh Otec wšsemohaucj má Slowo sau-
statné a Ducha swatého. A ten Bůh náš, swo-
řim prwnjho člowěka dle obrazu swého, wdechł
mu ducha žiwota a postavil ho w rági. Potom
snažil se satanáš člowěka k přestaupenj zákona
Božjho přeměti a šwedł ho. A poněwadž Bůh
djlo, kterěz byl učinil, kterěz ale kleslo, opět zdwi-
hnauti, a co zablaudilo, na cestu prawau
uwěsti chtěl, seslal Syna swého, to gest Slowo:
A to Slowo Božj přebýwalo w žiwotě swaté

panny a z nj se narodilo, srce kterěž sám Otec světu spasený dal.« Tedy plodj gakeši Glowo muže? tážal se Maximus. »Ty necháveš, odpowěděl zas Dulaš, tagemstwj Božj; řdybys ale poznal moc Boha wšemohaucjho, wědělbyš, že kterýž člowěka z prachu učinil, kterýž utwrdil zemi nad wodami a kterýž nebesa uperonil, kterýž wesskerý swět stwořil, že ten sám Kristus gest. Neboť, an přirozenost lidská Boha widěti nemůže, wzal na se onen milowný člowěčenstwa z lásky k nám člowěčenstwj: aby gakožto srce prwnjho člowěka smrt na swět přišla, tak také srce gednoho člowěka, Pána nasheho Jezu Krista, nám dostalo se wzkrjssenj z mrtwých.« Co to mluwjs, tážal se ted wládař, bude také wzkrjssenj z mrtwých? »Wsssem odpowěděl Dulaš, neboť gakby mohl Bůh sauditi swět, řdyby se mrtwj newzkrjsili?« Toto učenj o saudu budaucjm a o wstánj z mrtwých znechutilo se wládaři zastaralému w hřjssjch, i prawil: Nechci, abyš mi wjce o těchto wěcech déle mluwil: ale nech nás, ať mrtwj zůstaneme, až umřeme. »Prawdu máš, prawil na to Dulaš, že mrtwj gste, nebo kterjž w mrtwé modly wěrjte, nepřigdete niřdá k wzkrjssenj žiwota, ale k wěčnému zatracenj. Wssak wesskeřj lidé muselj státi na saudu Kristowu a z toho, co učinili, aučet dáwati.« Po těch řečjch musil sw. Dulaš opět do wězenj. Druhého dne kážal ho Maximus opět powolati a nemoha domlauwánjm nikterak ho přemoci, welel, aby se mu w ústa krmý a wjno

modlám obětované dávaly, mysle že aspoň tím způsobem statnost jeho přemůže. An ale sv. Dulaš dohládal, že toto násilí nikterak mu neustojí a dusse jeho se neposstveraj, byťby i celý zlořečený oltář obmysl a pomege v ústa mu wlil: tu ho dal na sloup powěsiti, a až do živého dřiti a čelisti utrhnauti, a konečně tak hrůzně zedraného opět do žaláře uwruci, a řdyž na to do Tarsu se nawracowal, musili wšickni zagatj křesťané za ním a následowně i sv. Dulaš. Gotwa ale až několik honů cestu urazili, skonala Dulaš a tělo jeho bylo uwrženo do řeky, do Zaphyrie tefaucj, a tam wywrženo na sucho, kterémž křesťané nalezše, an psi ge opatrugja a střezj, wzali ge a w městě rodinném Prétorias pochowali.

Rozgjmánj.

Tať gačo Maximus o wjře nassj katolické mluwil, že gj neznal, tať podobně zwláště nynj mnozj smenšlegj a mluwj. Tito bezbožnjci nemagjce sami žádné wjry, wšsemožně také giné lidi o wjru, o nendražšj poslad gegich připrawiti usilugj. O bratře milý, newěť gim, ba ani gich neposlauchen, řdyž se twé wjře rauhati budau. Newěť gim, řdyž lichými důwody budau tworditi, že wjra katolická gest wjra nepravá a bludná, že Kristus Pán nenj Synem Božim, že apostolowé byli podwodnjci, že co cirkew swatá učj, že gest wěc gen smyššlená, kteráž před

rozumem neobstojí, že tagemstwí swatě wjry
 nassí od papežů a duchowenstwa gsau wnym-
 sšená z paubě chtiwosti zisku a žádosti vlády,
 a co podobného wíce. Pro Boha, prosím wás,
 newěřte těmto bezbožným rauhačům, newěřte
 těmto nowomodním pohanům! Wjru nassí ka-
 tolickau zapečetili a ztwardili nescíslnj mučedlnjci
 křowí swau, čím pať ale ztwardili tito nowomo-
 dnj pohané swau newěru a rauhawé řeči swé,
 abychom bezpečně gím wěřiti mohli? Přissli o
 swau čest aneb o swé důstogenstwí? Nepřissli,
 ale wyhledáwagi sláwu a poctiwosti zemské.
 Ztratili swé důchody aneb gměnj a zbožj? Ne-
 ztratili, ale chtěgi pomocj swé newěry zbohat-
 nauti a na swětě dobře se mjeti. Položili život
 swůg za newěru swau? Nepoložili, ale chtěgi
 newěřjce w Krista Jezisse wsselikhým nárůžiwos-
 tem, ba i howadské tělesnosti swé beze strachu
 a bez bázně howěti. Kde neni wjry, tam neni
 bázně, kde neni bázně, tam panuge neswědomi-
 tost, tam ukrutenstwí; tam budeš darmo hle-
 datí swobody, neb nenalezneš než otroctwí. O
 kězby gedenkáždý z nás prawdu tuto poznal!
 oť žeby pewně stál we wjře, oť žeby pro swau
 wjru swatau rád nasadil wssě zbožj, ba i život
 swůg; teď ale raděgi otemjráme uffi i srdce
 rauhačům swatě wjry, než hagitelům cirkwe,
 teď nám milegssí, kdož swatau wjru prznj, než
 wěrný sluba, kterýž slowo Boží hlásá; teď spjssě
 wěkjme i ty nenypossetilegssí báhory a lži o du-
 chowenstwu a cirkwi, než prawdu nenypodstat-

něgšji důkazn utwřzenau! Bohužel, že tomu tak! Co gest ale této přewrácenosti přjščinau? Což giného, než hrdost lidská a hřichn zaslepené oči, gafož sw. Jan rjše tka: »Tentož gest saud: že swětlo přjšlo na swět a milowali lidé wjce temnosti nežli swětlo, nebo skutkowé gegich byli žlj.« (Jan 3, 19.) Protož

Vděte, stůgte u wjře, zmužile sobě počj-
neyte a posilňte se. (I. 16, 13.)

Hleďtež, ať wáš žádný neoklamá maudrostj swětskaw a marným podwodem dle ustanowenj lidského, dle žiwlu swěta, a ne dle Krista. (Koloz. 2, 8.)

Gestližet kdo ginať učť a nepowoluge ždra-
wým řečem Pána nasseho Zejšše Krista, kterěz
gest podle pobožnosti, takowň gest pyšný, nic
neuměge. (I. Tim. 6, 3. 4.)

Rechte gich: slepý gsau, wůdcomé slepých:
a powedeli slepý slepého, oba do gámy upad-
nau. (Mth. 15, 14.)

M o d l i t b a.

O Pane Zejšši Kriste! mistrě a učiteli náš
nebesťh, oswět prosjme mysl nassi a wyuť náš
swatě wůlj swé a wjru prawau utwřb w srd-
cích nassich, abychom gž wjce nebyli gafo děti
zmjtagjce se a netožili se každým wětreu učenj,
kterýmž chytrost lidská oklamati náš a w blud
uwrci zameyššji; než propšgč, abychom bděli a
perwň stáli u wjře a nebyli toliko posluhači,

nobř i plnitelé swatého učení Tvého, kterých žijí
gš a králugeš na věky věkůw. Amen.

Dnes se geště swěti swátek: W Dorostoru sw. Gešy-
šla, wogáka a mučedníka. W Rordubě sw. Renilby, mučed-
nice. W Palmře sw. mučednic: Eibie, Leoniby a Gutrople.
W Valenčanů sw. Eandelina, opata. W Arperu sw. Abrahama,
wyznáwače. W Neapoli sw. Fortunata, biskupa. W Padowě
blahosl. Řehoře, Rudwika, Warbadigo, kardinála. W Racer-
burce blahosl. Zsřriea, biskupa je žákona Přemonstratského
a m. g. sw.

16.

Život sw. Wenna, biskupa Wissenšského.

W. 417.

Sw. Wenko, syn hraběte Bedřicha Bul-
lenburga a manželky geho Bezely, narodil se
roku 1008. w Hildesheimě. W patém roce
wzal pacholjka k sobě přibuzný geho biskup
Hildesheimský, swatý Bernard, a dal ho wy-
chowati od opata w klášteře sw. Michala Wi-
ģera, muže wědomostmi a ctnostmi slawného.
Wiģer rozšřwal opatrně a šřtědře šjmě pravé
ctnosti a učenosti w dušši pacholjka bohatě na-
danau, a proto i tu radost měl, že šřastně
se ugalo, šřjčilo a rostlo a naděgi budo, že
swým časem hogné owoce wydá. Z té přřčiny
žamilowal si biskup pacholjka welice, rád ho
mřwal u sebe, a žwlášř w posledních pěti le-
tech žiwota swého, kterěž šřoro wšředň na loži
w nemoci šřáwtil, wyřážel se na newinné we-

selosti mládencowě. A wšak i Benno mnoho dobrého zjšťal w obcowánj s chorým tjmto stařečkem; teď mohl na vlastnj oči widěti, gať krásná to ctnost bohomyslnost a gať weliké sily nám dodává w utrpenj našsem. Maudrá slowa swatého biskupa k bázni Boží napomjnjagjeho zaryla se tjm hlauběgi w dušši nábožného mládenečka, čjm déle pozorowal že slowa se skutky geho w neylepšim gsau sauměru. — »Mezi množstwj starců maudrých postaw se a maudrosti gegich z srdce připog se, aby každé wyprawowánj Božské (t. g. o Bohu) mohl slyšeti a připowjďky starců at neminau tebe. A užjěšli muže rozumného, w gitře k němu wyden se, a stupně dwěrj geho schod noha twá« (často k němu pro naučenj choď.) (Sirach 6, 35. 36.)

Léta 1020. umřel biskup, sw. Bernard. Geho úmrtj dotklo se autlocitě dušse zbožného mládenečka tenkráté práwě 12 let starého, welmi bolestně a wzbudilo w něm předsewzetj, swěta se odřjci a gediné službě Pána Boha se zaswětiti. Umnyšl tento se ode dne k dni w dušši geho upewňowal a utwřowal. Kdž dospěl Benno w mládence garého a na rozcestj přišel, že staw si měl něgaký obrati, to gest, že si měl cestu woliti, na které by ku králowstwj nebeskému frácel, - nabjzel ho otec, aby se s gístau urozenau a bohatau pannau zasnaubil, a nežby auřadu něgakého dosáhl, wyklágal mu zname nité ročnj důchodny. Ale Benno, kteréhož hluboký a zbožný cit maudřegšim učinil nežli geho

opatrný a chytrý otec byl, nechtěl do stavu wstaupiti, nežby se dřjwe s Bohem poradil, a to zwláště, an žádne chuti k stavu manželskému neměl. Z žádal tedy otce aby ho do stavu toho nenutil, že gessťe přjliš mlad gest, a dostatečných let nemá, k čemuž také otec prozajtm přisvědčil.

Mezi tjm časem umřel hrabě Bedřich a Benno, w gehož dussi tauha po klástersnjm žiwotě w živý plamen se žňala, wstaupil s powolenjm bohabogné matky do kláстера sw. Michala, a gsa star 18 lét wzał na se oděw zákona Benediktinského. »Kdoby mne uposlechl,« prawj wěčná maudrost, »bez strachu odpöčjwati bude, a hognosti požjwati bude, glého se neboge.« (Přjfl. 1, 33.)

Mladý Benediktin zachowáwal wěrně slowa písma řtaucj: Přemýšlil o přikázanj Božjch a w rozklázanj geho neynwje ustawičnj bud: a onť dá tobě srdce, a žádost maudrosti dána bude tobě.« (Sirach 6, 37.) Z oddal se horliwosti neynwřelegšj na študowáni písma swatého a spisů swatých otců, k tomu modlil se ustawičně, rozgjmál si welikost Božj, bděl, postil se a ginál gessťe se mrtwil, wěda owšsem, že študowanj snadno a daleko od prawého cje náš zawede a srdce wysussj, prázdnil gme zbožnosti a bohomyšlnosti. Můžeme owšsem mnohými wědomostmi ozdobení býti, proto ale nic méně scházeti nám může wyššj swětlo žiwota.

W pět a dwacátém roce byl Benno na

gáhenstwj a w třidcátém na kněžstwj posvěcen. Ačkoli se od té doby, co do zákona wstaupil, čistotau dusse a newinnostj srdce stkwěl, zdwogil, co milost Boží w swátosti kněžstwj na něho se wylila, horliwost swau, a stal se wzorem a příkladem wesskerému duchowenstwu. Bylo na něm widěti hlubokau pokoru, a ochotnau posluffnost; byl ke každému přiwětivý a wliďný, w prostiwenstwj trpělivý a tichý; milowal chudobu a ponjženost nad wsse pomysllenj, dusil a mořil w sobě wesskerau náružiwost wssj silau, a ačkoli k sobě byl tuhý a přjsný, milowal nic méně bližnjho s celau dusšj, a kde mohl rád mu pomáhal. K oltári Páně krácel gen s čistýma rukama a nepřinášel Bohu obět mssi swaté niďdá, lečby gi prwé byl stropil slzami lásky, wděčnosti a sstrauffenosti.

Benno byl práwě čtyry roky knězem, an opat kláštera sw. Michala Udalbert umřel, a bratři Bennona na geho mjesto dosadili. Že ale hluboká pokora geho s tak wznessenau důstognostj srownati se nedala, neustáwal bratrů profiti, aby ho toho břemena zbawili, až se i žádosti swé aučastným stal. Nad něho nebýlo teď žádného blaženěgšjho člověka na swětě; samotá klášternj zdála se mu nebem býti a modlitby a rozgimánj a sstudowánj byly mu rozkossj nepřesadšj. Ale netrvalo dlouho, musil chtěg nechtěg zamilowanau samotu opustiti, a že byl mužem w bážni Boží utworzeným a k zprawowánj dusšj lidšťjch nad mjrů schopným, také spasenj bližnjho

na starost si wzjti. Téhož času totiž wystawěl nábožný cisař Gindřich III. w Goslaredch welmi krásný a nádherný chrám a založil u něho klášter pro kanownjky, do kteréhož muže uweďl w celém Německu wědomostmi a zwláště neauhonnostj a dořonalostj žiwota nenřlawněgssj. Cisař žádal, by také Benno do úřawu tohoto wstaupil; on wřsať nechtě se niřádným způsobem s zamilowanau samotau klášternj rozlauciti, odpjral žádosti cisařowě tať dľauřo, až mu konečně papeř Leo IX., kterýž přj chrám Goslarřký poswětil, přikázal, aby netoliřo žádosti cisařowě žádost učinil, ale i zprawu řřkol při kláštere založených na se wřal. Sedmácte lét zprawowal Benno řřkoly tyto. W tom čase způsobil učenostj i dobrým přjkladem newýmľuwně mnoho dobrého. Pod geho starostľiwau rukau wřcwili a wřďělali se muži nenřdumřlněgssj a biskupowě nenřhodněgssj.

Probořtem w tomto kanowicřém kláštere byl welebný řněž Hanno, kterýž s Bennonem w těřném přřatelřtwj žiw gřa, řtegněho s njm byl řmenřřlenj, a gařo on zbořnostj a neumľenau horľiwostj bratřj ku ctnosti a ř bářni bořj wedľ. Řěta 1055. řtal se Hanno arcibiskupem Řoljnřřým nad Řřnem; a po řmrti cisaře Gindřicha III. za řasu nedospěľosti řyna geho Gindřicha IV. wľáďařem a zprawcem celého mocnářřtwj. Hanno řnage wřřestřannau wřďěľanost přřjeľe řwěho a řřřřanřřlau dořonalost, wřřwalowal ho u dwora cisařřřěho, a také

toho domedl, že k welkému žiřtu cirkwe swaté na uprázdňenau stolici biskupřkau w Miřřni dosazen byl. Benno ždráhal se sice w pokoře a w štrmnosti swé w tař wznessenau důřtognost se uwázati, a tař welkého žodpowjdanj na se uwaliti, an wřřař mu přjtel domlaumal a dořládal, že Bůh mu nepropůgčil ař weliké dary, aby se w samotu řlášřternj uřawjral, nobřž aby řu blahu řlowěčenřřwa gich užjwal, podrobil se řkonečně a w naděgi, že národům modlořřžebným, žwlařřřě Slowanům, řpasiřelnau wjru bude moci žwěřřřowati, dal se rořu 1066. od Berns hera arcibiskupa Dēmjinřřkého (Magdebursřřkého) poswětiti a bez odkladu do biskupřřwj swé se odebral. Osadnjci řo uwjřřali ř řrdečnau radořřřj. Řdňž do řkostela wessel, umřřhl se u přjřřmnosti neřčjřřlného množřřřwj na řu ař a řa blaumau řhwjřli se modřliř, pař ale řebrau se, žpjwal řlawuau mřřři řw., držel řu řidu a řuchowenřřřwu řážnau a řžbožnostj oplýwagjci řeč. Wessřřen řid byl až do neřhřlubřřřj utrobj pohnut, a řdňž řu řonci řeči řuce a oči k nebesům žđwihna se modřliř, aby řospodin řwau mlořřřj řo posřřnil, řrácem řeho a řrácem řuchowenřřřwa řehnal, a wessřřený řid řřře řwatau wjru poswětřli a řpasiřli, bylo řáždě oko řřžami řalřté.

Sw. Benno dořlázal řlowj ř řřřřřř, že řařřlaužřli wjce než řdň řiný biskupem býři. Přařcowal řnem a řocj na řpasiřenj řwého řřádce, řděl nad řjm ř neřwěřřřj piřnostj, aby wřřečřj řořřebj řeho řežnal, řrořhářel řážřoročně osadu

smou, a kde co bylo, pořádal a řídil. Kázal na každém místě kamž přišel, a mohutnými slovy posluchače na stezku ctnosti vedl a ve více smaté upewňoval. Na jeho kázání přicházelo dráhné množství lidí a gelikož řeč jeho vycházela ze srdce plného víry a lásky, ronkala opět hluboko v srdce posluchačů třeba zatvzelených a plodila hogné aučinky. Geho obcowání shodowalo se auplně se slovy geho, a kdo na něho pohlédl byl i hned citem uctivosti progat. Obzvláště ale stkwěla se dobroděgná mysl swatého biskupa a geho štědrota k chudým. Chudým patřily wesskery důchody z biskupství geho, které také gediné proto rozmnožiti hleděl, aby tím štědregi potřebné djetky své podělowati mohl. Sám pro sebe byl živ v neywětšij chudobě, gať se flusselo na wěrného nástupce apostolů; kterjž byli sice potřebnj, mnohé pak obohacowali! nic neměli, a wšak wšsemi wěcmi wládli.« (II. Kor. 6, 10.)

Sw. Bennowi leželo přede wšim na srdci obrácenj na wjru národu Slowanského, sedjcjho po Labi. Mnozi z nich nazwjce násiljm nuceni přistaupili sice gjž před mnohými léty k cirkwi katolické, ale poznenáhla upadli zaš skoro wssicni, k staré modloslužebnosti nawrátiwše se. Benno mage s národem tím autrpnost, ugal se ho tať, gať tomu sám Kristus P. přikazowal, po dobrém wyučowati a tať lahodnými a důkladnými slovy sw. Ewangelium gim hlásal, že rádi lehké břjmě a sladké geho wjry křestanské

na se teď brali a zástupně od milého biskupa křti se dávali. Bylo to zagisté rozkošné přiblížení na biskupa, an v středu nowowěrců gednal ge křti gednal birmuge aneb dítky gegich žehná. Obrácení národu bylo teď pravé a stálé, protože na přesvědčení záleželo a nikoli na násilí. Mnozí modláři snášeli modly k nohaum biskupovým, a na důkaz obrácení svého, ge pálili.

An si tak biskup sw. Benno počínal, rychle nagednau překazila se bez nenadání swatá geho snaha a práce. Téhož času r. 1075. powstala wálka mezi cjsářem Gindřichem IV. a sslechtu Gaskau. Benno objrage se ustawičně tak, gať na pravého učedníka Kristowa slusselo, toliko pracemi auřadu svého pastýřského, neklonil se ani k gedné ani k druhé straně. Cjsař Gindřich IV. ale měl mu to welmi za zlé, neboť od něho pomoci očekával, a proto w mstivosti své wpadl do biskupstwj Missenšského, poplenil fraginu, biskupa zagal a gakoby zrádcem byl, do tmawého a tuhého wězení ho uwrhl. Sw. biskup nesl toto protiwensstwj rád a trpělivě, to gediné ho bolelo welice, že stádečko své opustiti musí a zwláště znou na wjru obrácené Slowany; ale pomyslenj, že Bůh, swrchowaný pastýř, nalezené owčičky neopustj, dodávalo mu síly a naplňowalo ho sladkau nadějí, a sotwa že po roce na swobodu propustěn, domů se nawrátil, počal poznowu s zdwogenau pilností na blahu osady své pracowati, neřády, kteréž se

w nj w čas geho wězenj wpljžily, wymjati,
 zřícené kostely opravowati, a kdež toho třeba
 bylo, nové stawěti. An tak blaženě své bi-
 skupstwj řjdił a spravowal: rydyle zarmautily
 dussi geho newole, kteréž toho času mezi swa-
 tým otcem papežem Řehořem VII. a cjsařem
 Gindřichem IV. powstaly. Cjsař wzpoléhage se
 na swau moc a na šhowjwawost některých ne-
 předložených biskupůw, položil roku 1076: do
 Wormsu sněm, w žádném giném aumyslu než
 aby papeže Řehoře, od něhož káránj déle trpěti
 nechťel, šhodil, a giného papeže na geho místo
 dosadil. Tomu nechťel niķterak sw. Benno při-
 woliti, alebrž putowal do Řjma, kdež papež
 cjsaře pro rozličná zločinstwj, kteráž proti po-
 řádku a zákonům cjrkwě spáchal, sauditi chťel.
 Papež byl tomu rád, že Benno wěren cjrkwě
 do Řjma se dostawil, a seznam geho dořonalost
 bylby ho rád déle u sebe podržel, kterýž ale gař
 sněm se skončil, pospychal osiřelému stádečku
 opět chléb žiwota lámati a napágeti ho prame-
 nem milostj Božských; činil pak to gessťe po
 dwádcete let s neywětšj wraucnostj, a w tom
 čase té radosti také se dočkal, že netoliko wrt-
 lawj Slowané we wjře se utwordili, ale i ti,
 kteréž až posawád w temnosti pohanské twordo-
 šsigně trwali, lahodným domlawánjm a mno-
 hými zágrahy přemoženi, do lúna swaté cjrkwě
 wstupowali. Z těch přjčin sluge blahozwěstem
 čili apostolem Slowanů.

Sw. Benno uwáděl také do kostela slawný

a srdce gimagjce zpěw, dal si zvlášt na slawných službách Božich záležeti a přičiněním swým celé biskupstwí w Dobrý řád uwedl a pokog mu zgednal. Také se často na místa vzdálená a osamotnělá ukrýwal, kdykoli si odpočínauti a k novým prácem síly nabýti chtěl. Modlitba a swatá rozgjmání býwaly mu w saukromnosti gediným wyražením tak, že se žalmistau Páně w hlubokosti srdce swého lká: »Co mi gest na nebi krom Tebe? a bez Tebe co gsem chtěl na zemi? Byť zahynulo tělo mé i srdce mé: wšsal Bůh srdce mého a djl můg, gest Bůh na wěky.« (Žalm. 72, 25. 26.) We vzdálenosti od lomozu swětšlého zkusil to: »Že nemá hořkosti obcowání s Bohem ani testnosti bydlenj s ním, ale weselost a radost.« (Maudr. 8, 16.) — Náš také gwe Spasitel náš an dj: »Pogďte saukromj na samotné místo a odpočiňte maličko!« (Mr. 6, 31.) Nepůgdeme za ním a nebudeme poslauchati, co tam k nám mluwj? —

Sw. Benno spravowal biskupstwí wesměš po 40 lét a když dosáhl wěku 96. powolal ho Bůh na wěčné odpočinutj. Eště, že hodinka se bljži, dal kanownjky swolati a mimo giné takto k ním mluwil: »Buďte žiwí beze přetwárenj a bez zástj, lásku chowagjce k sobě wespole. Pozdrawugte se upřjmným srdcem a netoliko gen ústj. Nebuďte we službě Boží chladnj, aniž stawte swůg zisť nad obecné dobré.« Tak mluwil k shromážděným kanownjkům twářj lastawau welebný stařeček, a domluwio, dal se

svátostmi zabývatí, a umřel w Pánu roku 1106. dne 16. Června.

Sw. Benno se wypodobňuje obnégne w rauchu biskupském s rybau a kljém, a to proto prý, že odchážege do Říma kljče kostela Missenského dvěma kanovníkům odowzdal s tím doložením, aby ge do Labe hodili, gať mjele zpráwu dostanau, že na císake Gindřicha IV. kletba cirkewnj se wynesla, a kdyby geho přirwženci kostela zmocniti se chtěli. Z stalo se tak. Když ale napotom biskup opět z Říma se domů nawrátil, byla prý náramně weliká ryba chycena na plýtwách kljče kostelnj magje, a proto se wypodobňuje sw. Benno s rybau a s kljém.

R o z g j m á n j.

Učkolí w každém stawu a powolánj do konale a swatě žiwí býti můžeme: nic méně zapřjti se nedá, že není každý staw pro každého, a že následowně spásenj nasse na welké mje záwisi od stawu a powolánj, kterémuž gsme se odowzdali. To uwažuge sw. Benno byl we wolenj stawu welmi opatrný a předložený, za starobáwna se wúbet pokládalo wolenj stawu za wěc swatau, ku kteréž lehkomyslně odhodláti se nikdo neopowážowal. Za to ale také zřjďka kdy se slýchalo, že někdo wstaupil do stawu sobě nepřiměřeného, a že buď sobě buď giným lidem břemennem byl, gaťo se nynj často stává

Kdo tedy šťastně stam některý si obrati chce, nepřve se modlí pilně a vroucně k Pánu Bohu, byš geho swatau vůli poznal a perwě předsawzetj učiti, že stůg co stůg od wůle Páně se neodlaučjš. Pak rozgymen cjl a konec, ku kterémuž stwořen gš, a wiž, zdali cesta, na kterauž wydati se hodláš, tobě přiměřená gest; zkaussjeg sebe samého i wesskeré sily swé, rad se s muži maudrymi a bohabognými, a taž se konečně sebe samého: až přigde hodinka smrti, z kterého stawu nejsnáze před saudnau stolicj aučty wydáš? A toto pomysllenj, že budeš aučty wydáwati z wládařstwj swého, udušj w tobě wssedku marnau mysl, wsselikau předpogatosť a nezřizenau náklonnosť k gednomu neb odruhému stawu. Neboť nehůře ten wolj, kdož nárůžiwosťj se řidj a kdo radj se s láskau k sobě samému, ten gest slepý a weden od slepého wůdce. A protož gať řečeno, chcešli blažený stam si wywoliti, pušť na něgať čas wssedny giné starosti mimo sebe, uzwři se do komůrky srdce swého, modli se, a Ducha swatého čistým srdcem o pomoc a o oswjcenj wzhýweg. Neboť Duch swatý nedá se na gistá prawidla upautati, působjť, kde chce a gať chce. Člowěk, kterýž se gjm zprawuge, nechybj; kterýž ho následuge neblaudj; kterýž se ho držj, neklesne: neboť negsme dostatečni mysliti něco z sebe; a gestiti i cesta, kteráž se zdá člowěku přjma, ale poslednj wěci gegj wedau k smrti. Wywoljš-li si gať stam tjm způsobem: nalezneš w něm také po-

řog a blaženost; sic ale máš se co strachowati, že gaſo blauidcſj pautnjř wždy dál a dále od cſle swého se wzdáljř. — Pakli ale řdo gſř we wolenj poblaudil, wezmi swé autočiřřtě ř Otci swěteli a ſmilowanj, a žáden ho ſnažnými modlitbami, aby tě před dálřřim poblauzenjm chránil, ř bludu tě wymedl, řjly ti udělil a na milořřt tě přigal, a uřnadnil ti aučty, řteréz budeř ř powolanj a wládařenj swého řřládati.

Řrdce řlowěřa přeměňřřj o ceřřtě swé: ale Ĥospodin řprawuge řrořy geho. (Přjřřl. 16, 9.)

Prowoř mne Ĥospodine po swé ceřřtě, a tař řráčeti budu w práwdeř twé. (Řalm. 85, 11.)

Ceřřta blázna přjmá před očiřma geho: ale řdo geřř maudřř řlyřřř řady. (Přjřřl. 12, 15.)

Ř mužem řwatým uřřawičný buřř, řteréz hořřkoli poznářř, že řachowává bážeň Bořřj; Řgedney řř řám řrdce dobre řady; a w těch we wřřech wěcech modli ře Řewyňřřřřimu, aby řřdil w práwdeř ceřřtu twau. (Řirach, 37, 15. 17. 19.)

Řeřřřto newjme, cobychom řřiniti měli, toto toliřo nám pozůřřřává, abychom oči swé obráćřili ř Řobě. (II. Paralip. 20, 12.)

M o d l i t b a.

O Ĥeřřjřřř! Ty prawé řwěřlo, řteréz řažděho ořřwětluře — Ty ceřřto, prawdo i řiwote: wediřř mne, ař ře dořřřanu ř Řobě, ř Pánu mému! Óá řřem gen pařřoljřřem a neřřnám ani

wýchodu ani wchodu swého; protož ukaž mi pravau stezku, a posilni mne, abych po nj usta-
wičně krácel, a až cile dogdu, abych Tebe na
věky mohl chwáliti a milowati; genž s Bo-
hem Otcem i Duchem swatým gediný gfi Bůh,
a králugeš na věky věkůw. Amen.

Na dnešek padá gessité swátek: W Besencionu sw.
Gerreola a Ferruciona mučedlnjšků. W Tarsu sw. Eutrica a
Julitty, matky geho. W Mohuči sw. Aurea a Justiny, sestry
geho, mučedlnjšků. W Amatuntu sw. Tychona, biskupa. W
Lugdunu sw. Aureliana, biskupa. W Brabantu sw. Eutgarby,
W Blasfu sw. Frantiska Regis, ze zákona Ježíšowa a. m. g. sw

17.

**Život sw. Marciana a Nikandra
mučedlnjšků.**

8. 303.

Sw. Marcian a Nikander byli statnj a
zmužilj bogomnjci we wogssité Řimském, kteříž
wjru Kristowu přigawssé wssedch poctiwostj a
důstogenstwj se odřekli, a službu wogenskau
opustili, aby pod práporem uťřžowaného Spa-
sitele dobyli králowstwj nebeského. To wssak
bylo jim za zlé pokládáno, tak že proto na
saud byli pohnáni; zdali se to stalo za cjsaře
Domiciana čili Diokleciana, newj se; ani nelze
s gistotau udati, zdali w Illirii čili w Italii
krew swau pro Krista Ježíše wycedili.

Když stáli na saudu, prawil k nim Ma-
rimuš, wládač těch kragin: »Zákony pánů na-
ssich, cjsařů, přikazugj wám, abyste bohům obě-

tomali, snad ge znáte, protož pogďte a podrobte se gim!« Na to odpowěděl Nifander: »Ten zákon má toliko platnost pro ty, kterjž modlám slaužj, my ale gsme křesťané a proto ten zákon plniti nemůžeme.« »Proč pať nebéřete za swau službu zaslauženau mzdu? tážal se Maximuš. »Proto, odpowěděl Nifander, »že penjze bezbožných záhubau gsau mužům, žádagjcjm pravě: mu Bohu se klaněti.« »Tedy je aspoň tu cti bohů kadidlo pal!« dorážel wládař; ale Nifander prawil: »Gať pať by křesťan kámenu a dřewu mohl se klaněti: Boha ale pravého opustiti, kterjž wesskeré wěci stwořil, kterémuž my se klanjme, a kterjž mne i wšsednj daufagjcj w něho zachowati může.«

Nifandrowa manželka, gménem Daria, kteráž tomuto wšslechu byla přítomná, dodávala muži swému srdce, řkauc: »Pane můg, hleď to nečiniti, což se na tobě wnhledáwá; hleď nídn se Bána Jezu Krista zapřjti! Powzneš zraků wzhůru k nebi a tam užjřš ho, genuž wjru a swědomj zachowati si sljbil. On sám spomocnjkem twým.« Tu se obořil na ni wládař twrdými slowy, řka: »Pessetilá ženo, proč si žádáš, aby manžel twůg umřel?« »Proto, odpowěděla Daria, »aby žiw byl u Boha a nídá neumřel!« — »Tomu nenj tať, osopiť se Maximuš, nobrž ty taužjřš po giném muži, a proto čjm dřjwe tjm lépe chceš se toboto zbawiti?« Na tať trpławu předházkú řekla Daria: »Paťli tať hanebně o mne smejřšljš, den mne

dřiwje pro Krista usmrtiti, pakli také ženy pro následowati přikázano máš.« Maximus odpowěděl, že wzhledem na ženy žádného rozkazu nemá, ale nic méně dal gi také we wězenj wsaditi; brzo wšak na swobodu gi propustil, tak že nawrátiwše se, wšemu dalššimu gednánj přjetomná byla.

Když sw. Daria, gegjž srdce neywětšj lástau ku Kristu Jezjssi pláso, do wězenj odwedená byla, obrátiw se opět k Mikandrowi Maximus řekl: »Medbey na galowé řeči ženy své a neposlauchey marného domlawánj gegjho, abyš nestal se obětj smrti. Chcessli, dám ti tři dny na rozmyšlenau; a rozvaž, co lépe gest, býti na žiwu aneb umřiti.« Mikander odpowěděl: »Pomysli si, že lhůta, kterauž mi dáti chceš, uplynula, a wěz, že gsem si umyslil a uzavřel, po ničem giném netaužiti, než galbnych se zachowal.« Maximus domnjwage se, že Mikander mluwj o zachowánj žiwota časného a že aby žiwot zachránil, modlám obětowati bude, zwolal s plesánj: »Bohům díky!« »Uno Bohu díky!« zwolal Mikander.

Co Maximus s gednjm přjsežným, gménem Leufem, se radostně procházel přemjtagice, coby teď činiti měli, upadl sw. Mikander do wotrženj mysli a díky Bohu wzdáwage, prošl žtegným hlasem, aby ho ráčil zbawiti posskwrně nj a posussenj tohoto swěta. To wšlyšaw wladar, prawil celý zaražený: »Co mám o tom sauditi? právě gš chtěl, na žiwu žůstati a opět

sobě žádáš umřítí.« »Život, po kterémž já taužím, odpověděl Nikander, gest život věčný a nikoli tento časný; a proto gsem wydal tělo své we moc twau. Čiň medle, gať se ti ljbj, já gsem křesťanem.

Po těch slowech obrátiv se Maximus k Marcianowi řekl: »U co tomu Marciane říkáš?« U an Marcian odpověděl, že také tak smyšljí gaťo towarýš Nikander, kázal ge vládat oba do wězenj umrci, w kterémž po dwa-
dcet dnj držáni byli. Po tom čase byl postawen opět před vládaře, kterýž se gich tázal, zdalí nynj rozkazů cisařských poslussni býti chtěgi. Načež sw. Marcian odpověděl, řka: »Mluw si, co chceš, nic nás nepohne, bychom opustili své náboženstwí aneb zapřeli Boha svého. On gest nám wždy přítomen, my widjme Geg a wjme, kam nás wolá. Nemesskej nás medle děle, neboť dnes dokoná se wjra nasse w Kristu. Připil si odsauditi nás, ať užjme Ukřižowaného, kterémuž my se bezbožně rauháte, my ale ho ctjme a gemu se flanjme.« Z učinil vládať wedle žádosti gegich, řka k nim: »Wy negste mogi protivnjci, aniž já gsem, genž wás pronásleduge, nobrž gen zákony cisařů wykonáwám, a protož newinen gsem křwj wassj. Mysljteli, že se wám dobře powede, přegi wám mnoho štěstj, staň se žádost wasse.« U i hned wydal saud, aby Nikander a Marcian stati byli mečem, proto že pohrdli vlastenskými bohy. To uslyšawšse mučedlnjci Páně, zwolali gaťo gedněmi

ústny: »Počog s tebau, saudce milostivý:« a s veseljm ubjrali se na místo popravnj, Boha welebje.

Mikandra promázela geho bohobogná a statečná žena, Daria a Papianus, bratr sw. mučedlnjka Pasifrata, nesa Mikandrowa pachyljčka na ruce, a mnoho štěstj mu přege k nastáwagjcj blaženosti. Ne tak wolně wedlo se sw. Marcianowi na poslednj cestě, neboť musil tichý bog bogowati s vlastnj křwj a přibuzenstwem. Geho žena totiž, kteráž ho s mnohými přibuznými promázela, roztrhla na znamení zármutku a bolesti swůg štat, a w hořký nářek le dala: To tedn gest, co si mi we wězenj řekl, abych se nebála? Wěda mně, gačo beránel pospjdáš k zabitj! Měg pať milosrdenstw se mnau, Pane můg! Wij prostomilého synáčka swého přede mnau. Pohled na nás, neopaušstěg nás a nepohrden námi! Nepřawila gsem ti w žaláři, že to tak daleko s tebau přigde? Wěda mne ubohé! proč pospjdáš? kam hodláš?« Tak lkala ubohá žena usedarým hlasem. Tu se ale obrátil k nj Marcian a pohleděw na ni prawil přisňm hlasem: »Gať dlaugo gestě bude satanáš ducha a mysl twau zaslepowati? Odegdi od nás a nech, ať dokonám pro Boha mučedlnictwj swé!« W tom prawil geden křesťan gménem Zotifus, ruky mu podáwage: »Buď dobré myšli, bratře můg! Tyš dobrý bog bogowal; kde ale my slabj naběreme tak peroné wjry? Upamatug se na sliby, ktréz Ho-

špodin nám učiniti ráčil, a kteréz nyní vyplní vám. Vy jste v skutku dokonalí a blažení křesťané!» a opět prodrala se Marcianova žena a položivše děcko k manželovým nohám takhala ho na zpátek a skagje volala: »Kam to gdeš? proč k smrti tak pospicháš?« Z prosil Marcian Zotika, aby ženu geho zadržel. Z pustil Zotiků rukou sv. mučedlníka a držel ženu geho. —

Přivedše na místo popravni ohlížel se Marcian vůkol a spatřiv Zotika v davu povolal ho žádal, aby mu nyní ženu a dítě geho přivedl. Z stalo se. Marcian poljiv gi řekl: »Odehdi teď v Pánu, neboť srdce tvé od zlého jest zaugato a proto nesneseš, když dokonám mučedlnictví své.« A vzav synáčka v náruč zlíbal ho a pozdvihna oči k nebi modlil se: »Pane, všemohaučí Bože, ty starý se o toto dítě!« a domluviv odvezdal ho matce.

Nyní se obgali svatí mučedlníci, pak ale rozěšli se, mučedlnictví své dokonat. V tom užel Marcian Nikandrou choť Darii, ana pro dav lidu blížegi přistaupiti nemohla. Z pov dav gi ruku, doveď gi k manželu gegjmu, kterýž gi pozdrawil, řka: »Pán s tebou!« Ona ale postavivši se wedlé něho pravila: »Laskavý choti můj, buďž dobrý mysli! Ukáž statečnost svou. Deset let musila jsem od tebe vzdálená živa býti, i modlila jsem se ustavičně k Bohu, abych tě opět užjiti mohla; nyní ale spatřila jsem tě a přegi ti mnoho štěstí, že na cestu k blaženosti věčné nastupu-

geš. Enhle teď budu s plesáním volati: Óá gsem ženau mučedlníka! Buď dobré myšli, a obětug Bohu mučednictwí své, aby také mne od věčné smrti wysvobodil!« Na to zawázal lat gim oběma oči a štal hlavu gegich. — Těla swatých mučedlníků wzali nábožnj křesťané a pohřbili ge nedaleko odsud, kdež usmrceni byli.

R o z g j m á n j.

Žijda kdy nalezáme, žeby se lidé k bližnjmu tak chovali, kterak se sw. Daria k manželu svému sw. Mikandrowi chovala; tím častěji zato následugi příklad ženy Marcianové. Misto, coby mu měli domlauwati, když powinnosti wjry katolické aneb powolání swého za těžko mu přicházegj, zrazugi mu to pod rozličnými galowými wmyšlwami, ba i rozličné překážky mu w cestu stawj, gen aby ho w dobrém zwrtkali a k zlému namluwili. To činjce wstupugi w spo: lek s ďáblem, nebo ďábel netraufage si sám ze sebe člověka bohabogného k pádu přiwésti, ponaučává k tomu giných lidí, aby dobré skutky překazili a zabránili. Běda ale těmto poslancům z pekla, kteříž o to se pokaussegj, oči ani sám ďábel pokusiti se neopowážuge! Zdaž gsau tacj lidé něco giného, než měchy, kterými peklo oheň rozdmýchuge, aby wšsedla swatá předsewzetj se ztráwila a w popel obrátila. Dwssem, kdo sám zlý gest, nechce, aby někdo giný lepšjím byl. Kdo z otce ďábla gest, rád

žádosti otce swého chce činiti, w němž prawdy není. (Jan 8, 44.)

Wy ale dobří lidé, řdňž takto pokusšení býwáte, pohledněte na sw. mučedlníka Marciana, a zmužile k pokusiteli swému rcete: »Odstup ode mne pokusiteli;« rozvažugte si: že čím těžší pokusení jest, že čím vážněgší Bohu gste; neboť ďábel těch nepokaušiwá, od kterých se ničehož obáwati nemá. Z neustáwegte proto w dobrém, že se to peklu protiwy, že swět proto se bauří a zlí lidé wám odmławugaj, alebrž zmužte se a w dobrém nepřestáwente. Bůh sám wás se ugme, co se wám zdá býti nepřemožitelno, to w okamžení před wámi flesne, gen řdňž neustanete pilně pracowati. Milost Boží zagistě mocněgší jest, než wesskerá mocnost pekelná; w milost Boží se důwěřugte a swjtězjte, nebo »gestli Bůh s námi, i kdo proti nám?« (Řim. 8, 31.)

Není bogowánj nasse toliko proti tělu a křwi: ale proti knjžatům a mocnostem, proti zprawcům swěta temnostj. (Efeš. 6, 12.)

Kauhagj se ti, kteříž se prawj býti židé, a negsau, ale gsau sběr satanowa. (Zgew. 2, 9.)

Záwištj ďábelskaw přissla smrt na okřssleť země; následugj pať ho ti, kteříž gsau s strany geho. (Maudr. 2, 24. 25.)

Odpjrente ďáblu a utečeť od wás. (Zař. 4, 7.)

Četř se pilně zlosyna, nebo zlé wěci fuge: aby snad na tebe nepřivedl posměchu wěčného. Posilňte se w Běnu a w noci sily geho,

oblečte se w celé oděnj Boží, abyste mohli státi proti aukladům dábelským. (Efeš. 6, 10. 11.)

M o d l i t b a.

O Pane Bože, otče náš nehmilosrdněgšj! Ty nepřátelé obkličili nás ze všech stran, a ode všad hrozí nám nebezpečnstv. Ugmí se náš ó Pane! a pod štít svůg náš milostivě ukren a dobrotivě propůgč, abychom všem nepřátelům duše své statečně odpjrali, všedča pokusenj k hřichu zmužile přemáhali a všem aukladům dábelským šťastně se vyhýbali. O to prosíme ve gměnu Syna Tvého Krista Ježíše. Amen.

Téhož dne:

Život sv. Adolfa a Botulfa.

R. 655.

O sv. Adolfowi máme jen nepatrné zprávy. Že pocházel z rodu Anglosasů w Angliču a že s bratrem svým Botulfem giž tenkrát wjru křesťanstau přigal, kdž Anglasasové skoro vškerj w temnostech modlářstv wězeli. Rozníceni prawdami wjry katolické, kterauž se znáti naučili a tauhau po dofonalosti puzeni opustili swatj bratři wlast a domow svůg, přeplawili se na pewnau zem, a do zemj Belgických putowali w tom vlastně aumyslu, že se tam někde usa-

dj a dokonalosti křesťanské učiti se budau. Z učinili muži tito tak rychle a veliké pokroky w bázni a kázni Boží, že pověst gegich byla veliká a lid za učitele a wůdce na cestě k spasenj mjeti ge žádal. Zjm způsobem stal se Adolf biskupem, gať se pišse Utrechtským, a auřad swůg tak dokonale a tak horlivě zastával, že po smrti do řady swatých přičtěn býti zaslaužil.

Botulf zdokonaliv se we wjře swaté a w kázni Boží, nawrátil se opět do wlasti, aby se o poklady nashrábané s fragany swými rozdělil. Nejprw obrátil se na krále Ethelmunda, a wyprosiv si na něm pustau fraginu, Zkhanho řečenau, wystawěl si tam klášter, pak ale šebraw wůkol sebe mnoho učednjků, staral se o ně co neylasskawěgi, ničehož neopomjnage, aby cile wěčného dosáhli. Hluboká pokora, tichost newywratná a přjwětivost lásky plná wndobyla mu srdce wssch učednjků w newwětšj mjře a učinila ge poslussné, k rozkazům geho ochotné a we wssch věcech wěrné, a kdož byl mdlý k slowům, toho porozbudili skutky mistra tak, že klášter daleko wýbornau pověst měl. Sw. Botulf dosáhl wsofého wěku a umřel roku 655. dlahau nemocj ztrápen. Wjce newjme ničehož o těchto swatých bratřjch, ba někteřj spisowatelé i o tom pochybugj, že wlastnj bratřj byli. Gegich památka býwala w Angličku, dokawád země tato naštrž wjry katolické se držela, welmi slawná, a mnozi kostelové, ba i města a wsi dostávali gména po sw. Botul-

fowi, teš ale klášterowé a kostelowé gsau žrj-
ceny a památka gegich zanikla.

R o z g j m á n j.

Tať, gaťo tito swatj bratřj, máme my
wššični wššj šilau k tomu hleděti, abyňom do-
sáhli, po čemž taužjme a nastaupiwšše geden-
kráte cestu k dokonalosti, dřjwe neustáwali, leč-
byňom k žádanému cjlj se dostali. W tom ohledu
bohužel přemnozj welice blaudjwagj, anť owšsem
nezřjďka dobré wěci podnikli, ale žle skončili;
buď že neprozřetelně w takowé wěci se umázali,
kterěž byly nad gegich šilu: buď že hanebně od
dobrého předsowzetj opěť ustupowali. Ale gaťož
to nic neprospjwá mohutným weslem wodn roz-
rážeti a uměle ausťaljm se wyhýbati, řdňž k břehu
přistáti nemůžeme: tať podobně nic neprospěge
nám, byťbyňom, newjm gať swatá předsowzetj
měli, pakli to, což dobrého gsme šj předsowžali w šlus-
teť nerowwedeme ano w čas pokusšenj od práce
přestáwáme a kam pokusšitel náš wolá, běžjme.
Co prospěge o člowěče! Křista následowati, řdňž
ho nedostjhněš. Co prospěge mnoho podnikati a
ničehož nedokonati? Gednoho gest potřeby, a
to gedno gest spasenj dusse, to šj, o člowěče uštas-
wičně připomjnen, k tomu k gedinému uštawičně
hled, a toho wššj šilau těla i dusse dosjci se
wynasnažug, a nebuď podoben lidem, kterjž gen
na čas wěři w čas wššak pokusšenj od wjry
odstupugj. Wežmi šj za příklad lid swěťský, hle

gať namáhaj se, aby život pozemský zachovali a něgakého pohodlí si wydobyli. Pracujť zagistě dnem a nocí, a nepodařili se jim to ponejprw aneb podruhé, zkaussěj to po třetj i po čtvrté: proč ty tak brzo a snadno opauštjš cestu k spasenj? proto, že se ti někdy drsná a obtjžná býti zdá. Wěz, že korunován nebudeš, ledabys řádně begomal. Dausen w Boha, a Bůh přigde ti milostj swau ku pomoci, a usnadnj ti bog a práci ulehčj a wjtěžstwj popřege, gaťo swatému Adolfowi a Botulfowi ge dal. Pakli ale cestu k spasenj opustjš a dobré skutky a spravedlnost, kterauž gš započal až do smrti konati nebudeš: přigde i to w zapomenutj, což dobrého řdy gš byl konal, zcela dle slow Ezechiele proroka řkajcjh: »Že pakliby se odmrátil spravedlivý od spravedlnosti swé a činilby nepravost podlé wšsich ohavnosti, kteréž obyčeg má činiti bezbožný: že nebude pamatováno na žádné spravedlnosti geho, kteréž činil, ale že umře pro přestaupenj swé, gehož se dopauštěl a pro hřjch swůg, kterých páchal.« (Ezech. 18, 24.) Protož

Bratřj neoblewugte dobře činjce. (II. Thess. 1, 33.)

Kdož setrwá až do konce, tenť spasen bude. (Mat. 10, 22.)

Budiž wěrným až do smrti a dám tobě korunu života. (Zgew. 2, 19.)

Ždaliž newjte, že ti, kteříž w záwod běžj,

rozsádný zájsté bžji ale gedem bře základ? Tak
bžte, abyšte základu dosáhli. (I. Kor. 9, 24.)

Modlitba.

Twá dobrota ó Pane můg! povolala mne,
abych dokonalý a swatý byl jako Ty sám
Stvořiteli můg, swatý a dokonalý gš. Ach kolikrát
giž wydal gsem se na tu cestu k dokona-
losti, ale opět gsem gi opustil a zassel gsem na
místa neschodná a nebezpečná. Teď ale opět
wracím se k Tobě, k Otci swému; ó nepohrdey
mnau, ale smilug se nade stvořením swým ne-
hodným a přigmi mne zaš na milost a na
přijmluwu swatých služebníků swých; to mi pro-
půgč, abych aspoň od nyněgšska se neuchylowal
wjce od swaté wůle Twé, nobrž bych neoble-
mowal dobře čině, a korunu wěcnau si zaslaužil,
kterauž gš zasljbil těm, kteří setrwaji až do
konce. Skrze Krista Pána nasseho Jezisse xc.
Amen.

Dnes swětj cirkew také swátek: W Larracině sw. Monta-
na, wogáka, mučedlnjka. W Kalcedoně sw. mučedlnjů, Man-
nule, Sabele a Ismaele. W Apollonii Macebenské sw. mu-
čedlnjů Isaura. Innocencia, Felixe, Jeremiáše a Peregrina.
W Amerii sw. Gumerina, biskupa. W Aurelianu sw. Awila,
kněze. W Trigii sw. Hippacia, wyznáwače. W Pise sw. Rai-
nera, wyznáwače. W Bawcřjch blahosl. Gufenie, abbatysse.
W Brabantu sw. Aleny, panny a mučednice a m. g. sw.

Život sw. Leoncia, Hypacia a Thodusa, mučedlujků.

Sw. Leoncius byl muž velmi vzdělaný a osvědčený, twáři usflechtile a postavy veliké a silné; ale nad tyto vlastnosti sfkwěla se geho peroná wjra a ohnivá láska ku Kristu Ježíšfi. Živ byl w Tripoli, w městě Féničkém. Gsa srdce zmužilého, wstaupil do wogfka a udatens fhwjm a chrabrostj swau stal se wůdcem wogfka w fragině Féničké. Staw wogenskfý nebyl na přefážku nábožnosti geho; neboť wsfecfý powinnosti prawého křefstana fwědomitě plnil, s poddanými zacházal lafkwě, k přátelům i nepřátelům byl dobrotiwý, k chudým a opuštěným milosrdný a sfčedrný. S hřiffnjfý gednáwal milosfivě, těm genž po ctnosti taužili, byl pomocnfkem, křefstanské dokonalosti byl žiwým příkladem a wessferych ctnosti zrcadlem velmi dokonalým. Toho času byl w těch fraginách žiw wládač, gakýfi Udrian, muž urozený sfce, ale bludn pohanskými tač zaslepený, že gméno křefstanské ani . sfyfseti nemohl, a protož se ustanowil na tom, do kořene ge wnfhubiti. S purowal k tomu konci do Řfjma, žádal cfsaře Wespasfiana, aby mu powolil křefstany hubiti a sfkutečně tač toho se doprosil, že mohl a směl

každého, kdož by modlám obětovati nechtěl, nepřivruť křivě mučiti pak i odpraviti.

Návrativ se z Říma, gsa tauto pravomocností opatřen, doměděl se, že w městě Tripoli gakhší důstojník wogenský, gménem Leoncius přebývá, kterýž prý bohy národnj zawrhuje, giné k podobnému gednání zawádj; uslyšaw to Adrian o Leonciowi zaradowal se, a i hned wyslal Hypacia důstojníka s dvěma wogáky, z nichž gedn Theodulus slaul, aby Leoncia a wssedky s ním stegně smýšlegjci gali a swázali. Podivné gsau wssak cestu Božj, a Bůh mocen gest i z kamenj syny Abrahamowy utworiti. Hypacius důstojník byl také gako Adrian pohanem, a horlivě modlám slaužil. Rdyž se blížil k městu, sklčila ho nenadále těžká zimnice, z čehož se rmautě prawil k průwodčjm: že bohowé ho trestagj, protože odchážege z domu, žádné oběti jim nepřinesl. Tři dni ležel ubohý nemocj celý sklčen, ničehož negeda ani nepjge, až průwodčjm o něho aužko bylo. Třetjho ale dne upadl u wytržení mysli i zdálo se mu, že widj angela u sebe w rausse bjlem a ostrého wzeření, an dj: »Důstojníku, chcešli zdráv býti, wolen po třikráte: Ty, genž gš Bůh Leoncia, přispěg mi, prosjm, ku pomoci!« Nwěda co to widění znamenati má, powolal průwodčj swé a wyprawowal, co widěl a slýšel. Wssidni se diwili řeči geho, zwlášt wssak Theodulus, kterýž téže noci podobné widění měl. Z gitra druhého dne seděl Theodulus sám gediný cele zampa-

šlen we widěnj swé u lože mileného Hypacia, nemoci až posud mořeného. Tu přemohl Hypacius swau newjru a po třikráte wyznal; že wěřj w Boha, kterémuž se Leoncius klanj, a hle, w tom okamženi pomínula ho zimnice, načež i Theodulus w Krista Ježíše uwěřil. — »Sprawedlnost Boží přichází skrze wjru w Ježíše Krista ke všem a na všedny, kteříž wěřj w něho: neboť není rozdílu.« (Řim. 3, 22.)

Epokogeni, že Boha našli, ubjrali se nynj tito dva mužowé dále k Tripoliš, a kdž do města wšli, potkali Leoncia, aniž ho znali, kterž pozdrawiw gich, tázal se, proč přišli a co žádaj? Načež odpowěděl řkauce: »Bylo cjsaři Vespasianowi oznámeno, že zde přebývá gahýšj učený a rozššafný muž, gménem Leoncius, a s tjm bychom se rádi gať nám poručeno ššli. W ty dny přigde sem sám wládař Udrian, aby toho muže poznal a gaťžto welkého ctitele Bohů odměnil a oslawil.« Z té řeči wyrozumjwal Leoncius, že se přichozj bogownjci oslýchajj upřímně prawdu wyznati, proč ho hledajj, i prawil: »Widjm, že gste tu cizj a neznámj. Bogdte medle a odpočiňte si u mne a gá wám okáži toho Leoncia, o kterémž prawjte, že welkým ctitelem Boha gest. Není wšak přitel těch bohů, kterýmž wy se klanjte; nýbrž gest křesťanem a wyznává wjru Pána Ježíše Krista,« a pogaw ge uwedl do domu swého a štkwostně wyčastowal.

Kdž si poodpočinuli a gjdlem se obcer-

stváli, prosil Hypatius hostitele svého, aby se
tedy k Leonciowi dovedl, aby se poselstvy svého
zprostil. I více mučedlník Páně: Aťh gste u něho:
»Gá gsem onen Leoncius, kteréhož hledáte; gá gsem
onen bogorůnj Kristůw, gá gsem ten, kteréhož
Adrian sřrže wás pronásleduge!« Což oni slyšjce,
padli na twáři a prosili, aby za ně u Boha
orodował, by se očistili od kalu modloslužebno-
sti, a ukrutného Adriana se zbawili. »Neboť
i my gsme, doložili, křesťané!« An to řekli,
uwrhl se sluha Boží plače na zemi, řka:
»Pane Bože, genž chceš, aby wšickni lidé spa-
seni byli a k poznánj prawdy přišli: pohleď
prosjm w tomto okamženj na nás. Ty, genž
gsi učinil, že, kteříž wysli proti mně, nynj se
mnau gsau: oswět ge, prosjm, swětlem milosr-
denstwj svého, wyleg na ně milost Ducha swa-
tého, a srdce čisté gim utvoř; poznameney ge
znamenj swým, a učin z nich nepřemožitelné
bogorůnjy proti ďáblu, dada gim sílu i zbraň
sřrže střewa milosrdenstwj svého. Budiž gim
maudrost twá sřtjem i oštěpem. Přigmi, prosjm,
modlitby hřjssnjka Leoncia, a okaž těmto, že
nenj mimo Tebe žádného giného Boha, a u-
čiň, aby kteříž wěřili w bohy mrtwé a němé,
aby teď widěli, že marným modlám slaužili, a
wnuč ge prawdě své! Tak prosjm, učin Bože
a Spasiteli náš. Amen.« Gotwa že se domo-
dlil enhle sřtaupil oblak s hůry a přikryl oba
tyto muže přichozj a oswjtil ge swětlem nebes-
ským; Leoncius ale welebil Boha, kterýž nepo-

hrda dobrau wúlji hledagjicjch geg, a obleknuto hosti w raucha bjlá, swjce rozžhaté před nimi nésti rokázal. To wssé widauce někteří pohané welmi na Leoncia se rozezli, a město proti němu baurjce, křičeli, ať ohněm zahyne, kdož bohny našimi pohrdá!

Dwa dni na to přissel sám Adrian do města, a wida, že celé město pobauřeno gest, tázal se pro příčině takého zbauřenj. Z žalowáno na Leoncia, že prý lid od národnjho náboženstwji odwádj a gahýmsi čarami nutj k wjře gistého Krista, kterýž pro zločinstwji od židů bičowan a ukřižowan byl. A nynj i bogownjky cjsařské swedl a přioděl ge bjłým rauchem a gíž třetj den ge přechowáwá. Tak žalowali zlomyslnj pohané na Leoncia; což když Adrian uslyssel, rozljitw se hněwem welel, aby i hned ti tři muži se gali a do wězenj se uwrhli, což se také bez odkladu wykonalo. Leoncius wyučowal po celý čas hosti swé we wjře: »Muže bratři, prawil konečně, buďte zmužilj a pomyslete si, že nyněgssj muky gen malé gsau a krátké, blaženost ale nasse budaucj že bude wěčná. A protož musjme-li zde křiwdy snáseti od lidj bezbožných, tam za to nagdeme pokog wěčný!« »W noci ale bdě pěl Žalm 113: »Bůh náš gest na nebi a na zemi, wssedko cožkoli chtěl, učinil; Bůh přepásal mne šilau a učinil neposstwrněnau cestu mau.« (Žalm 113, 3; 17, 33.)

3 gitra, druhého dne, posadim se wládař

Adrian na snadnau stolici, ty tři vězně postas witi kázal, a když před ním tu stáli, tážal se Leoncia, zdali se Leoncius gmenuge; a když Leoncius posvědčil, počal mu wythýkati, že gatkymisi čárami bogomnjky cjsařské swádj, a nutj ge aby věřili w Boha křesťanského. Leoncius odpowěděl: »Gá gsem bogomnjf Kristůw; gá gsem syn onoho prawého swětla, kterěz oswěčuje každého ilowěka přicházegjciho na swět. Kdo f swětlu tomu přichází, neurazj se. Znáť zagisté důstognj i Theodulus půwod a dofonalost toho swětla, genž Kristus gest; a proto opustili bohj twé wytesané z dřjwj a z kamenj a z kostj zwjřecjch, neboť gsau křehcj a snadno zničiti se dagj. »Slysse wládar Leoncia tak prostosrdečně mluwjciho, rozhněwal se welice a holemi ho ukrutně dal bjtj; než wida ho na wzdor wšsem bolestem w křesťanské wjře pewně státi, dal geg opět do wězení odwěsti. Nynj obrátim se f Synpaciowi a f Theodulowi důtkliwě z toho ge káral, že opustili bohj národnj, službu wogenskau zanechali a cjsaře zarmautili. Oni wšak odpowěděli: »Nám dán gest chléb, který s nebes přichází, a kalich obdrželi gsme z boku Boha nehyňššjho; za tělo wšak toto porussitelné dáno bylo nám tělo čistého a neposskwrněného beránka.« Adrian slysse tyto řeči, počal swatým mužům spjlati: pak zas gim slibowal weliké odměny, wyrožowal těžkými tresty; wida ale, že na takowě způsob zmužilosti gegich nepřemůže, dal Synpa

cia ostrými háky držti, Theodula ale nemilosrdně bít; a když ani to neprosnělo, rozkázal konečně hlavu jim stíti. »Ty gi obrance náš, Hospodine, v ruce Tvé poračjme dusse své!« byla poslednj slova, kteráž z úst swatých těchto mučedlníků wysšla, neboť na to hned štati gsau.

Nynj byl opět Leoncius přiveden. Adrian mu domlaoval nepřevé lahodnými slovy, pak sliboval mu veliké odměny a konečně vyhrožoval těžkými tresty. Ale vše nadarmo. Leoncius mace mysl a srdce ve výře swaté utvrzené, stál pevně co škála; na něm naplnila se slova písma swatého: »Spravedlivý jako lew, smělý bez strachu bude!« i řekl: »Co mi to za posetílau a marnau radu dáváš? Zdalíž mohu Boha pravého, milosrdného stvořitele a laskavého spasitele svého opustiti a zlým duchům, nepřátelům člowěčenstwa se kláněti? Ty raděgi opusť blud swůg, a poznej stvořitele tohoto swěta a maudrého řjditelē geho. Hleden twůrce toho a naleznem geg, přístup k němu a obětug mu obět nekrwawau, neboť gest Bůh milosrdenstwj a smilowánj; gest paubý duch a prawda, a ti, kteříž se gemu kláněgj, v duchu a prawdě magj se kláněti.«

Tato řeč nehnula zatvoreným srdcem Adrianovým, ani oči geho bludem modlářským zaslepené neotewřela, než rozlitiw se wztekem kázal katanům, aby swatého muže žilami, co možná nejvíce mrškali; a gelikož se mu zdálo, že se to dosti ukrutně neděje, musili ubohého

mučedlníka za nohy a za ruce ke čtyřem sloupům přivázat, a znovu mrštit. Toto ukrutentství porušilo ovšem tělo svatého muže, ale myšlích ho nemohlo změnit; neboť dausage w pomoc a w posílu s hůry takto w bolestech svých wolal: »Neopauštěg mne Hospodine, a neodcházeš ode mne aniž odvracug twáři své od služebníka svého. Pro Tebe enhle mučen gsem. Tvým příkladem wyučen, dávám hřbet svůj k bičování a twář k políčkování, genž gš pro mne se narodil a pro mne wšse toto prvé byl wytrpěl. Řež mohu wíce pro Tebe trpěti, abych také wětšj odměnu obdržel!« a obrátiv řeč k divákům doložil: »Widjm odměnitele Boha jako piššicjho zápas můg w knihu ohnivými pišmenami a odměnu za práci přehognau mi strogjicjho!«

Wida tedy Adrian, že nad služebníkem Páně nijádným způsobem neswjtězj, dal geg opět do žaláře uwrci. Když se dne druhého rozbřeslo, musil ubohý Leoncius opět na saudu Adrianowu státi, wljdně gsa tážán, zdali se giž s lepšjím poradil. Mučedlník odpowěděl: »Poněwadž od dáwná wjm, co mi prospjwá, odporowal gsem stále marným řečem twým, a protož opět a opět tě ugistugi, že níkdá neopustjm Boha, kterýž stwořil nebe a zemi a moře i wšse, což w nich gest, a Pána mého Jezisse Krista, Syna Božího, kterýž pro nás na dřewě kříže umřjti ráčil; Toho prawjm nijádným způsobem neopustjm, neboť w Něho a

we gméno geho naděgi swau skládage, milosrdstwj dosáhnau.« Tu kázal Adrian opět pocho-
pům swatého mučedlníka se čtyřem kolům při-
vázati a ukrutně mrskati, a mezi tjm mu sli-
bowal weliké poctivosti a wznesené důstogen-
stwj, a mnohé jiné věci, kdyby se Krista od-
řekl, a modlám obětował. Na possetilé ty sliby
odpověděl Leoncius řka: »A kteráká důstogno-
st gest ta weliká, bych pro ni Boha swého za-
přjti a tobě po vůli býti mohl?« Z toho ze-
wsšeho znamenal konečně Adrian, že nedarmo
Leonciowi domlawati, a nadarmo ho mučiti
bude; a protož wydal nález, řka: Že Leoncius,
gelikož bohům obětowati a cjsářského zákona
poslauchati nechce, ano i bohů pohrdá, na čtyry
koly zawěssen, a ta dlawo mrskán býti má,
ažby dussi wypustil. Na ta slowa dali se opět
katané ho swatého muže, mrskajce ho ustawič-
ně, až se dusse geho k Pánu Bohu odebrala.

Rozgjmánj.

»Která důstogno-
st gest ta weliká, bych pro
ni Boha zapřjti mohl.« Těmi slovy odrazil sw.
Leoncius poslednj autoť, gegž nespravedliwý a
ukrutný wládař na něho učinil, a w tom měl
zagisté nenwětšj prawdu. Nebo láska ku Kristu
Pánu gest nenwětšj blaženostj lidstwu. S slepé-
oné wášni owšsem se to řjci nesmj, když na
místo prawého dobra, genž gediné Bůh gest,
neprawého se chápáme, kteréhož swět nám po-

stytuge. Swět gest podwodnjšem nenwětššim; slibuge šice rozłosse, ale kdož gich ukusj, pozná po hřjdu, že trpké gsau a nezáživné. Než o oné rozumné lásce toliko platj, když milugeme prawé, wěčné a nezmněnitelné dobro, genž sám Bůh gest. Léto lástky částka i ta nenmensšj gest sladšj, než wšse, co swět nám k milowanj schwaluge a dáwá; tohoto kdož okusj, brzo si to zosfliwj; kdož Boha miluge, tym wjce milowati žádá, čjm čistěgšj lástku má. Protož wolá k nám maudrost wěčná, an dj: Přistup- též ke mně wšicni, kterž mne žádostiwj gste, a od plodů mých naplňte se. Nebo duch můg nad med sladšj a dēdictwj mé nad med a plást strdj... Kdož mne gedj, gessťe lačněti budau, a kdož mne pigj, gessťe žjžniti budau.« (Sirach 24, 25. 27. 29.)

A co znamená slowo milowati? tážej se: Milowati znamena, radowati se z blaže- nosti milého tak asi, gakoby milugcj sám té blaženosti měl. D, gak nesmjrná tedy musj býti blaženost člowěka milugcjho Boha, dobro nenwětššj! D! kěžbych gá také na nic giného nemyslil, ničehož nečinil, než abych Tebe ó Bože gediné milowal. W Tobě gediné gest odpočinutj dussjm, wšse ostatnj gest gen marnost a trápenj dusse. Ale láska bez skutků podobá se stromu listnatému, wšsak owoce nenesaucjmu. Toliko skutky dáwagj swēdectwj o lásce, nikoli ale plané řeči; skutky mluwj samy sebau, ač gazyka nemagj. Proto také dvě ruce máme

a geden toľiko gazyl, abyhom lásky své wice skutky doľazowali, než o nj mluwili; neboť řeč bez skutku gest mrtwá, a láska má sídlo w srdci a nikoli w ústech. Prawda síce, že často křiwá láska welmi na oko se podobá; neboť gedna i druhá užijwá stegné řeči. Kdo ž lidi rozezná lásku prawau od lásky pokryté? — Člowěk může člowěka oklamati, ale Bůh oklamati se nedá; proniká i wnitrnosti, zná wsecky věci. Protož milugte bratři a sestry Krista Pána gako sw. Leoncius geg milowal, milugte geg srdcem a ne gedině ústy. On hledj do srdce a hořjli w něm oheň milowánj, i on také bude wás milowati, a čj láska wětšj gest, toho obět Bohu gest milegšj.

Nemilegšj Hospodinu bydleti bude w něm bezpečně; gako na loži celý den zůstane a mezi rameny geho odpočine. (5. Mogg. 33, 12.)

Milost Boží budiž se wsemi, kteříž milugj Pána nasseho Ježíše Krista ustawičně. (Efeš. 6, 24.)

Nemilugeli kdo Pána nasseho Ježíše Krista, budiž proklatý. (I. Kor. 16, 22.)

Kdo prawj, že geg (Ježíše Krista) zná a kázánj geho neostřihá, lhář gest a prawdy w něm nenj. Ale kdo zachowává slowo geho, w prawdě láska Boží w tom gest dokonalá. (I. Jan 2, 4. 5.)

Wsecka srdce zpntuge Hospodin a wsem myšlenjm myslj rozumj. (I. Paral. 28, 9.)

M o d l i t b a.

Tebe prosím ó Pane! wleg nejsladšsji můní swau w srdce mé, a nech ať zawjta u mne oblažugicj láška Twá! Popřeg, aby počet pozdivného a newynmlowného pokoge Twého wstau-pil w dušsji mau, a wzbudil we mně tauhu po radostech wěčných. Nesmjrný gsí ó Pane! a protož také nesmjrně máš milowán a weleben býti od těch, kteréz gsí předrahau křwj swau wykaupil. Amen.

Na dnešsni den připadá také swaték: W Římě sw. mučednjskú Marfa a Marcelliana, bratrů, o nich wiž žiwot sw. Sebastiana dne 20. ledna. W Špaňheljsk sw. mučednjskú Gyrlafa a Paulu, panny. W Alexandrii sw. Mariny, panny a mučednice. W Burdegaln sw. Amanda, mučeduska. W Ceznawě sw. Alžběty, panny. W Pawli sw. Speciosy, panny. W Katagironě blahosl. Garlanda, templáře a m. g. sw.

19.

Žiwot sw. Gerwasia a Protasia, mučednjskú.

2. 387.

O žiwotě a o utrpenj sw. Gerwasia a Protasia došli na náš zpráwy staré sice a wssak negisté, gelikož se list sw. Ambrože na biskupy Italské, w kterémž se žiwot a usmrcenj těchto swatých wypisuge, za potworzený má. Nic méně uwe-deme zde wssedny ty zpráwy, kteréz se o

swatém Germasíowi a Protasíowi až na nasse časý zachowaly.

Swatý Germasíus a Protasíus byli blizenci swatého Vitalisse a sw. Valerie, kterjž o několik let dřjwe pro wjru w Krista Jezisse umučeni byli. Po smrti rodičů prodali pozůstalý synowé zděděné zbožj, penjze ztržené rozdali chudým a otrokům, kterýmž swobodu dali; sebe pak do gednoho domu uzavřewsse, plných deset let w čtenj a modlenj stráwili. Záwistiwým okem patrili modloslužebnj na čisté obcowánj křestanů a zničiti ge uzavřeli. Toho času táhl wůdce Řjmský Astasíus brannau rukau proti Markománům. Když w Medioláně se zastawil, myslili modláři, že k wyhubenj křestanů dáwno žádaná příležitost se udála. Z slli mu tedy w austrety a setkawsse se s njm řekli: »Chceš-li wesel a wjtězně zase k cisařům se nawrátiti: přinuť Germasia a Protasia obětowati; nebo nassi bohawé gsau pro utrpená pohaněnj welice rozhněwání, a nechtěgj žádně odpowědi wjce dáwati.« Gakž to Astasíus uslyssel, pohnal oba bratry na saud a řekl jim: aby se warowali bohů národnj tupiti, raděgi aby jim slussné oběti přinášseli a tak wjtěžstwj mu wyprosili. Na to opowědel Germasíus, řka: »Toho wjtěžstwj máš od Boha wssemohaucjho žádati, a ne od model němých a marných, kterěž oči magj a newidj, ussi a neslyssj, chřjpe a newonj, ústa a nemluwj, ruce a nechmatagj, noby a nechodj a bez dechu a žiwota gsau.« Tu roz-

hněwaw se Aſtasiuſ, tať dlaugo geg dal olo-
wěnými palicemi bji, až swau duſſi wypuſtil.

Na to obrátiv ſe k Protasiowi řekl: »Vj-
dnjče, buď pať opatrněgſſj než bratr twůg, a
ſſetř žiwota ſwěho! Protasiuſ odpowědel: »Kdo
geť bjdný, gá li, geſſto ſe tebe nebogjm: čili ty,
geſſto ſe mne bogjě?... Nebo kdybys ty ſe
mne nebál, nenutil bys mne k oběti. Ale gá ſe
tebe nic nebogjm, nýbrž twými pohrůžkami po-
hrdám, twé bohy za bláto pokládám, a ſamé-
mu Bohu, kterýž na nebi kraluge, ſe klanjm.«
To ſlyſſe Aſtasiuſ, dal geg ſukowitými holemi
bji, a když geg pozdwihl, opět k němu prawil:
Vjdný člowěče, proč gſi tať hrdým a twrdo-
ſſjgným? což pať přece chceš zahynauti tať,
gaťož wjě o ſwém bratru, že zahynul? Protasiuſ
odpowědel: »Gá ſe na tebe Aſtaſie nehněwám!
neboť widjm, gať zaſlepené oči ſrdce twěho
gſau; newěra zagisté ſmyſly twé pautá, a ne-
dopaufftj, abyſ patřil na to, což Božího geť.
Nebo i můg Pán Ježíš Kriſtuſ, nezlořečil těm,
genž ho křižowali: nýbrž raděgi modlil ſe za
ně, aby gim odpufftěno bylo, protože newěděli,
cobn činili. Pro tu příčinu i gá mám nad tebau
litoſť, poněwadž newjě, co činjě. Ale teď do-
koney, což gſi počal, abych mohl gaťo bratr
můg miłoſti a dobroty naſſeho Spasitele do-
ſáhnauti!« Recitelný gſa gaťo modly geho, káz-
al Aſtasiuſ geg ſtiti.

Giſtý horlivý křeſtan gménem Filip, zmoc-
niv ſe času nočnjho ſwatých těchto těl, tagně

ge w domě swém pochował. Památka na tyto swaté, kteréž swatý Ambrož prvnjmi mučedlnjky Mediolanskými nazýwá, ztratila se během času a teprw w IV. stoletj za sw. Ambrože biskupa Mediolanského divným řízenjm Božjm opět se obnovila.

Sw. Ambrož chtěl totiž kostel geden posvětit a nemage žádných pozůstatků swatých welmi na rozpacu byl, zvláště an ho osadnjci snažně žádali, aby posvěcenj kostela co možná slawně se stalo. An tak sw. biskup w rozpacich gest, enhle okázáno mu we snách mjesto, na kterémž těla swatých těchto mučedlnjků odpočiwala. Z šel tedh sw. biskup prowázen ginými biskupy a duchownjmi z wůkolj na okázané mjesto, a tam kopajice, skutečně rake se dokopali, w kteréž těla dwau welkých mužů w přirozeném položenj odpočiwala, gen že hlawn od šjige odděleny byly. Z hrobu frwj zalitého wycházela libá vůně.

Shon lidu byl náramný, řdnž swatá ta těla se wyzdwihla. Mnoho zážraků stalo se při té příležitosti, zvláště ty dnj, co byla na podjwanau wystawená. Mnozj chorj uzdrawili se dokonale, gať se gen pláten dotkli, kterými těla přikrytá byla. Nenznamenitěgšj zagisté gest zážrak, kterýž se stal, řdnž swatá těla do kostela se přenášela, na gistém Sewerowi, po celém městě welmi známému měštěnjnu. Tento Seweruš, swého řemesla řeznjš, oslnul před několiřa rokj a teď almužnau se wnjíwował. Ušlyšaw že těla swatých bratřj se přenášegj, dal se na

místo doměsti, kudy slavný průvod jíti musil a pak dotknout se důvěrně raucha, kterýmž svaté pozůstatky přikryty byly*), a oči své mna, náhle prohlédl a plného žraku opět nabyl. Od té doby upewnila se wjra katolická w Mediolaně, a kacíři Urianští zde vládu magjci poznenáhla se trátili.

*) Reaktor byl tak šťasten, r. 1841 w Starém Brěsachu na Rýně, mezi Basilem a Strassburhem, na wpsolém pohorj, welebně skogjci starobylý chrám Paně ponawstřiwiti, kde před welkým oltářem, pod přemístným težběřským baldachnem, swatá gich těla odpočiwagj.

R o z g j m á n j.

Kdo ugířtuge, že po smrti apóstolů w cirkwi moc zážrahy konati, wymřela, a následowně že wšedny dny, kteréž w pozdněššjch dobách se staly a podnes se stáwagj, gen báchorý a smyslnéy gsau, ten děge cirkwe netoliko nezná a Bohu se rauhá, gelikož upjrá, žeby Bůh po době apóstolské cirkew swau zážrahy mohl hágiti, rozšřřowati, utwřřowati; tak gafo by moc geho se dala od lidj, gať se gim zljbj, žtenčowati. A wšak my dobře wjme, proč odpůrcowé wjry našj tak snažně zážrahy na přjmluwu swatých učiněné upjragj? Není to nic giného než nenáwřřt swatoswaté wjry našj; nebo řřdyby uwěřili w zážraf takowý, musiliby i hned wřřznáwati, že učenj katolické gest prawowěrně, wšse ostatnj učenj ale že není nic giného, než gen blud a kacířstwj; museliby pak bludů swých se odřřjci a řř té wjře se přřznati, řřterauž sw. mučedlnjci řřwř swau žpečetili; mu-

šlibn konečně své smyšlenj, své řeči i wesské-
ré skutky své řjdiťi dle příkladu swatých a
swětíc Božjch, a řdyžby život za wjru swau
dáti nemohli, museliby aspoň křjž swůg na se
wzjti a křjowati tělo své i se wssemi žádost-
mi geho. Ale to se gim nikterak neljby, pro-
tože milugj swět, protože gsau synové temno-
sti a negsau synové swětla, protože gim mi-
legšj gest běhati za žádostmi swými, nežli roz-
um swůg podrobowati zákonům wjrn, mileg-
šj gim gest blauditi s maudrými swěta, než
prawdu neomylnau z úst cirkwe bráti. Ach,
gať welice k politowánj gest, řdokoli stegně s
nimi smyšlj! —

Podimný Bůh w swatých swých! (Žalm
67, 36.)

Budeli mi řdo slaužiti, poctjť ho Dtec
můg. (Jan 12, 26.)

Amen, amen prawjm wám, řdož wěřj
we mne: skutky, řterěž gá činjm, i on činiti
bude a wětšj nad ty činiti bude. (Jan 14, 12.)

Znamenj ty, řterjž uwěřj tato následo-
wati budau: We gměnu mém nečisté duchy budau
wymjtati: gazny nownmi budau mluwiti: hady
bráti, a gestližebny co gedowatého pili, neussřodjť
gim: na nemocné ruce wřřládati budau, a ti
dobře mjtí se budau. (Mr. 16, 17. 18.)

Dimy nemalé činil Bůh řřrže ruce Pawlown,
tať že taťe na nemocné nosjwali od geho těla
řřáťky a pářky i odstupowali od nich nemoci a du-
chowé řlj wřcházeli. (Skutk. apostt. 19. 11. 12.)

M o d l i t b a.

Zapud ó Pane temnosti w facjřstwjch spoluzbližnych blaudejcich nassich, a na cestu prawdy ge uwed! Posilň ale také nassj nábožnosti k swatým swým a k požůstatkům gegich, aby: chom ůčastni se stawosse přjmluwj gegich, tebe na wěky milowali, tobě se klaněli a tebe welebili, gačo oni to činj; strže Zejřisse Krista Pána nasseho. Amen.

Zentýž den:

Žiwot sw. Juliany z Falkonerie,

paruh.

R. 1340.

Juliana, dcera Karisřima z Falkonerie a Riğuardaty, manželů urozenostj a bohabognostj proslulých, narodila se rofu 1270. w slawném městě Florentinském. Dba rodičowé byli giž při letech, řdnž Bůh wraucné gegich modlitby wyslyšel a dcerau Julianau neplodného manželstwj gegich požehnal. Po časné smrti otce ugali se o nj máteř a strýc, blahoslawený Alexius, geden ze sedmi zakladatelů zákona Serwitského, a giž w dětinstwj nawykali gi na lásku ku Kristu Pánu a k blahoslawené Panně Marii. Gotwa že mluwiti počjala, naplňowala gi swatá gména Zejřš a Maria neyssladšjim weselj a nadobnyčegnau nábožnost w srděcku gegjm budila. Gména ta přesladká za-

zníwala proto ušlawičně ze rtů gegich. Dbýwla: ště gi učil Alexius záhy Boha, dobrotu ney-
wýššj milowati, w modlitbě s ním ušlawičně
se objrati a dussi slowem Božjm často nasý-
cowati. Na swatém zaměstknánj tomto měla
swatá panenka tak welké zalíbenj, že denně
mnoho hodin mu wěnowáwala. Materi se
zdálo owšsem, že by se slusselo, aby Juliana
také pracem ženským se učila a také trochu
pracj domácjch si wšjmala; ale Kristus Ježíš,
genž si gi za choť byl wýwolil, nadal gi tak
welkýmí milostmi, že každý, kdož gi znal, na
tom trwal, že od Boha k giným wěcem po-
wolána gest, než zabýwati se službau swětškau.
Sám blahoslawený Alexius diwil se nemálo
gegi bohabogné mysli, a negednau prawil k
materi: že Juliana spjše anelem se mu býti
zdá než diwškau. Dbýwlašště ale slynula styd-
liwosti až ku podiwu, tak že žádnému mužské-
mu ani w oči hleděti nechtěla; mimo to neby-
lo na nj widěti ani té neymenšj marnosti, a
hřjchu každinkého tak welice se bála, že se celá
chwěla, kdýkoli o hřjchu někakém rozprávěti
slyšela. — »Gako před twářj hada, utjken
před hřjchem: nebo přistaupjš-li k němu, u-
střkne tě. Zubowé lwowj gsau zubowé geho,
zabjgegice dusse lidské.« — (Sirach 21, 2, 3.)

Kdýž Juliana dosáhla 15. lét, měla se
dle wůle matere prowdati; neboť gi pannu
sličnau, welmí urozenau, zemským zbožjm na-
danau a ctnostmi neykrásněgšjmi ozdobenau,

mnozí urození a dofonalí muži za manželku mti žádali. Máteř navrhovala jí tu toho, tam onoho, tu zaš giného; ale čistotná Juliana na vše domlouvání gegi odpovíjala, že nechce mti za chotě giného, než Krista Ježíše, krále nebes i země, kterémuž věčným panenstvom se zavázala. Máteř se pokusila sice gestě něs kolikráte, dceru na giné myšlénky obrátiti; znamenajíc ale, že westěrá gegi snaha marná gest a galová, dala jí na vůli činiti, což srdce žádalo, načež Juliana na důkaz, že čistotu svou na věky Kristu Ježíši zaslíbila r. 1284 v kostele zvěstování Panny Marie posvátnau rauffku a řizu bratrstva Marianského z ruky sv. Filipa Benicia, nenyněšsijho ředitele zákona Serwitského, přigala. — Pokud matka Riguarda byla na živu, přebývala Juliana u ní v domě, westěny zákonny, kteréž sv. Filip jí předepsal, co nenysvědomitěgi zachovámagjc. Když ale roku 1305 matka umřela, opustivši Juliana domow otcowský a (aš 35 lét stará gsauc) a spogila se s některými pannami v towarňstwo, kteréž dle gegjho příkladu světu wňhost dawše, podobně rauchu bratrstva Marianského na se wzaly. Juliana stala se ač bezděky nenprwněgssí ředitelkau nového towarňstwa, a tak maudře a prozřetelně ku křesťanské dofonalosti ge wodila, že z ohledu toho papež Martin IV. towarňstwo a zákenny geho schwálil a potwrdil. Oděw sester, gimž Mantellatny říkali, podobal se oděwu bratrů Serwitů.

Tyto služebnice Boží živy w neywětšij swornosti, byly gednoho srdce a gedné wůle. Gegich přednjm powolánjm bylo přede wšjm choré a nemocné nawštēmowati a jim slaužiti. Swatá Juliana byla jim we wšem wzorem nenšslechetněgšjm. Neboť ačkoli ředitelkynj towarňštw a proto nade wšsedn sestrj powšsena, pokládala si za neywětšij rozkoš, kdnž jim slaužiti mohla. Pro horliwau a wřelau modlitbu udělowal gj Bůh nadobyčegné milosti, gegjž nenfrásněgšjm owocem byla láska nenwraucněgšj k Pánu Bohu a k bližnjmu. Blaho bližnjho býwalo zwláštjnjm předmětem wraucjch modlitb gegich. Towaryšškám swé mladosti mluwjwala k srdci tak pohnutlivě a tak rázně, že mnohé z nich z celého srdce k Pánu Bohu se obratiwše s neywětšij horliwostj mu pař slaužily. Dozwěděla-li se, že někdo ze známých na cestu hrjšsnau zablaučil, tu pracowala tak měř dnem a nocj, by se na cestu dokonalosti nawrátíl. Nemocné obstaráwala bez ohledu na nemoc gařo nenlasřawěgšj matka a gař gen mohla ge těšila a w důwěře posilňowala. Láska gegj ku Kristu Ježíšji swjtězila nade wšsemi nesnážemi, kteréz se gj nahodily a přemohla w nj wšseliký přirozený odpor k churawostem; a gegj pořora tak byla weliká, že se před Bohem držela netolika za neywětšij hrjšsnici, anobrž i práce nenomrželegšj radostně wyřkonáwala.

W gařé mjeře učednice Kristowa k bližnj-

mu byla lašťawá, uslužná a dobrotiwá: w té mjře byla zaš k sobě twrdá a wssemožně se zapjrala a mrtwila. We středu a w pátek nebrala ku cti utrpenj Krista Pána žádných po-
krmů; w sobotu požíwala ku cti bolestné Ro-
dičky toliko chleba a wodny, w ostatnj ale čtyry
dny byla tak střjdmě žiwa, že se zdálo, že
sotwa život zachowá. Nymilegššim a také nen-
silněgššim pokrmem býwal gj Spasitel náš we
wečeři Páně. Třikráte w týhodnu přistupowa-
la ku stolu Páně, u kteréhož wždy nové sily
dostáwala, by bezpečně po aužké cestě k doko-
nalošti fráčeti mohla. K postům přidáwala
swatá panna gessťe giná mrtwenj; neboť spá-
wala na holé zemi, bedra přepasowala řetězem,
přebdjwala celé noci, a časem až do krwe se mr-
šťáwala.

Tak kagjc se dosáhla Juliana sedmdesátého
roku. Tu gi nawšstjwil gessťe Hospodin těžkau
a bolestnau nemocj, tak že žádného pokrmu ani
nápoje wjce nesnesla. Od dětinstwj nawyšlá
gsauc ruky Páně i w dobrém i we zlém uzná-
wati a milowati, odewzdala se auplně do vůle
Boží; nad tjm toliko se rmautjc, že giž ani
pokrm angelský wjce dán gi býti nemůže, kte-
rýmž se prwé takměř žiwila. Než i tu ná-
božná mysl brzy se upokogila a nemohauc tě-
lesně wečeři Páně přigmauti, aspoň duchowně
činila, až gi konečně Kristuš Pán r. 1340 k sobě
pomolal, kdejž Ho twáří w twář widj a
na wěky požíwá.

R o z g j m á n j.

Svatá Juliana tak welice nenáwiděla hřichu, že celá se zachwěla, kdž o hřichu něgakém mluwiti slyšela, a to zagisté wšim právem: neboť není na swětě mimo hřich wětšjho zlého. Co Bůh zakazuje a na wěky nenáwidj, gest gediné hřich, hřich gest před twářj Páně nepřewětšj ohavnost. Newinné uwězenj, chudoba, nemoci a co lidé w krátkozrakosti swé wůbec zlým nazýwaj, tak zlým nazwáno býti nezasluhuge; ano přati bychom si to měli, gelikož těmi wěcmi Bůh k nám lásku swau okazuge, hřichy nasse hogi, milosti swé nám uděluge, a lásku k němu w srdcjch nassich budj. Ano, Nymilegšj! hřich gest to gediné zlé, kteréž nás od Boha odděluge, o milost geho nás připravuge a časné a wěčné zlé na nás uwrhugé. Kdo má dobré a čisté swědomj, nepotřebuge se ničehož na swětě báti, a níkdo také na swětě neshťastným není, než gediné hřjssnj; hřjssnj gest sám neshťstj swého kuge. Pakli welkým prowiněnjm gest, kdž něgaký welký pán se urazj: gaké ašj prowiněnj býti to musj, kdž Pána wšech Pánů, Boha sprawedliwého a swatého, ustawičně a swéwolně urážjme; pakli se hněwáme, kdžkoli někdo nassimi dary pohrdá, kteréž gsme k geho prospěchu obětowali: gak ašj musj se Bůh hněwati, gestto hřessice níllostmi geho newděčně a bezbožně pohrdáme! On seslal nám Syna

swého, aby hřichy nasse krwí swau šhladil, a my Geg opět sřizugeme; Dn ustanowil nám swátosti, abyhom sřrže ně před hřichem se zahágili a my gimi neswědomitě plýtwáme; Dn nám sljbil korunu wěčnau: a my gi swéwolně odstřugeme; Dn zgednal nám opět práwa inowoská, a my hřichy swými ge mrháme; Dn wnswobodil nás z moci dábla, a my opět a opět w okowny pekelné lezeme! D kězby gedenkaždý z nás tak hřichu se strachowal, gako sw. Juliana gehó se bála, konečně by se w nás uskutečnilo, což gsme tolikráte giž Pánu Bohu sljbili, řikagjce: že raděgi stokráte woljme umříti, než gediným hřichem ho uraziti. D, gať pokogná byla by dusse nasse, gať brzo znechutil by se nám swět, gať welice roznitila by se w nás milostj Božj láska k Pánu Bohu, stwořiteli a wylupiteli i poswětiteli nassemu! Protož připomjnyte si často slowa pjsm swatých ano dj:

W gednostegné nenáwisti gest u Boha i bezbožnjš i gehó bezbožnost. (Maud. 14, 9.)

Kterj činj hřich a nepravost, nepřátele gsau dusse swé. (Job. 12, 10.)

Kdo miluge nepravost, nenáwidj dusse swé. (10, 6.)

Wěz a wiz, že zlá a hořká wěc gest, že gš opustila Hospodina Boha swého. (Jerem. 2, 19.)

M o d l i t b a.

Pane Ježíssi Kriste, Spasiteli a Wskupiteli můg! kterýž gš pro hřichy mé na dřevě kříže umřiti ráčil, wstipiz, prosjm, do srdce mého žiwau offkliwoť k hřichu; a na přjmluwu swaté wanny Juliann propůgč, abych z minulých hřichů se kál, budaucjch se wstřjhal a milostj z Twého umučenj aučasten se stal. Genž gš žiw a kralugeš s Bohem Otcem a Duchem swatým geden Bůh na wěky wěkůw. Amen.

Dnešního dne swětj se gšlě swátek: W Ravanně sw. Ursiciana, mučednjka; wjž žiwot sw. Vitale dne 28. Dubna. W Sofopoli sw. Sozymia, mučednjka. W Arcium swatých mučednjků: Gaudencia a Ruimacia, W Lotringach sw. Deodala čili Bohdala, biskupa. W Eghytě sw. Zena, čili Zdenka paustewnjá. W Pejaře blaho! Micheliny, wbowy a m. g. sw.

20.

Žiwot sw. Silveria, papeže.

R. 538.

Řecko a wůbec wesskerý wňchod stal se počjnage od IV. až do VIII. stoletj rendisstěm, na kterémž se rozmanitj kacíři a bludaři bugně proháněli, zwláště ale ti, co bludně smeyssleli o Kristu Ježíssi a o přirozenosti geho Božské a lidské. K těmto poslednjm patřj také kacíř: swj Eutychiomo, kterýž učil, že w Kristu Je-

žijí před spogením owšem dvě přirozenosti
 byly, božská a lidská: ale po spogení, že lidská
 přirozenost od Božské vhlčená byla, a tedy
 že zůstala jen Božská, která nás vykoupil
 a následovně že tělo Kristovo jen napohled
 tělem lidským gest a nikoli skutečným tělem.
 Toto katjřstwj napotom Monofysitišmem čili
 Sednopřirodnictwjm nazwáno, zawrhl sněm
 cirkwnj wseobecný roku 451, w Chalcedoně
 držení proto, že se strze ně spasitelné učenj
 o vykauwenj člowěčenstwa wýwracuge. Nic
 méně nalezl blud tento mnoho přátel, zwláště
 Theodora, choť prawowěrného cjsaře Justiniana,
 kteráž ho wšemožně podporowala, a giné bisku-
 py pokud mohla netrpěla, než bludem tjm na-
 ktwassené. Gegjm přičiněním dosáhl stolice bi-
 skupské w Konstantinopoli čili w Carhradě pro-
 ti wšem práwům cirkwnjm Anthimus, biskup
 Trapezuntský w bludu Eutychianském welice sobě
 libugij. Z stalo se, že papež Agapetus do
 Konstantinopole k cjsaři Justinianowi se wydal,
 a wýkownawšse swé po nawštiwenj sněm swolal,
 Anthima a giné biskupy bludně učjčj šsadil a
 giné prawowěrné na gegich mjsta ustanowil. Z
 toho měla cjsařowna welký žel, a wšseligať se o
 to zasazowala, aby miláčku swému Anthimowi
 opět k biskupstwji Carhradskému dopomohla.
 Nejprwé se zdálo, že se gj to podařj: neboť
 byl nenáwiděný papež Agapet po krátkém čase
 w Carhradě umřel. Z gednala teď s Wigili-
 em, gáhnem Řjmským, člowěkem to ausřočným

cti, peněz a vlády žádostivým a slibovala, že mu i papežství dopomůže, pakliby miláčka gegiho Anthima opět za biskupa do Carhradu dosadil, a sněm Chalcedonský zawrhl. Wigilius sljbil zachowáwati se tak, gať žádala. A wšak pro tentokráte newedlo se jim oběma dle přání. Neboť kdýž se powěst o aumrti papeže sw. Agapeta w Římě roznesla, domedl toho král Gothský, Theodat, že sw. Silwerus na místo zesnulého r. 506. se wzwolil, muž we wjře utworzený a pewný, kterýž pro swatau cirkew raděgi i to nehorsši trpěti si předsawzal, než by swěčené stádo Kristowo zradil a opustil. Wigilius přissel tedý pozdě a prozatím se musel s nepořizenau do Carhradu nawrátiti; neboť Theodora neodřekla se gestě zámyslů swých, nýbrž co nessler dobrowolně, mělo se budto lsti anebo násiljm w skutek uwěsti.

Ž psala nenprwé Silweriowi, a aby Anthima buď za řádného biskupa w Carhradě uznal, aneb aspoň do Carhradu se wndal, a tam wěc geho wysšetřil. Silwerius dobře wěda gať welmi nebezpečno gest obmyslům wáššniwé a pánowité cjsarowny odmlauwati, prawil žalostně: »Ted wjm, že sporn tyto žiwotem swým zaplatjm!« Nic méně odepsal: že raděgi žiwot swůg nasadj; nežby od ustanowenij řádného sněmu cirkewnjho upustil aneb knězi bludem nakwassenému zpráwu nad cirkwj swěřil. — Tak smenšši, tak mluwj opravdu statný muž! »Byť se postavili proti mne wo-

genštyj stanowé, nebudeť se báti srdce mé. Byť powstala proti mně wálka, w tomť gá daufati budu. Zákon uloží mi Hospodine na cestě mé a uweď mne na stezku přjmau pro nepřátely mé. Očekáwen Hospodina, zmužíle číň: a posilň se srdce twé a očekáwen Hospodina!« (Žalm 26, 3. 11. 14.)

Zmužílá odpověď popudila na nenweně w bludu zarytau cjsařownu, i uzałwřela, stůg co stůg, Wigilia za papeže ustanowiti. Poslala tedy po něm Belisarowi, nenwyněššjmu wůdci wogsta cjsařského w Řjmě, list w ten smysl, aby Silveria wod něgakau fluffnau záminkau hleděl s papežstwj šworhnauti a zahnati, Wigilia pak aby na geho místo dosadil. — »Nenj boršj hlawn nad hlavu haďa, a nenj hněwu nad hněw ženy. Malát gest wšseliká zlořt proti ženské; loš hřjssnjků připadniž na ni.« (Sirach 25, 22. 23. 26.)

Belisar o ššlechtnosti papeže přeswěďčen gsa, dlauho byl na rozpaku, cobn činiti měl, neboť se bál gednať sprawedliwého saudu Božjho, řdybny bezbožně ruky na pomazaného Páně wložil; a gednať se opět strachowal hněwu wáššniwě cjsařowny, řdybny se dle nesprawedliwého rozkazu gegjho nezachowal. Konečně ale přemohly ho ohledy lidské; i šljbil, že cjsařowně po wůli bude, že ale sama hleděti má gať se z této nesprawedlnosti zodpowj. — »Kdo se bogj člowěka, dj pišmo swaté, tudiž padne!« To po hřjchu také Belisar na sobě šhledal,

neboť od té doby vyhledával, na jaký způsob by se Silveria bez velkého hluku zmocnil. Než nechtělo se mu to nikterak dařiti, protože se ošťoval poctivých lidí, až mu konečně manželka jeho Antonina ku pomoci přispěla, důvěrná přítelkyně císařovny. Žena tato aušťočná a lstivá, nagala králové svědky, kteříž na Silveria svědčili, že prý Gothy, nepřátely země, do Říma zval, a město zraditi jim sljbil, ba i králové listy napsati dala, v kterýchž papež s nepřitelem o zradě města gedná. — »Hospodine, vysvoboď duši mau od rtů nepravých a od gaznyk lstivého. Co bude dáno tobě aneb co bude přiloženo tobě na ten tvůg gaznyk lstivý? Střely mocného s uhlím zžhavým.« (Žalm 119, 2—4.)

Několi Belisar tuto tkaninu lži prohlédl, přidal nicméně nářku wjru, boge se císařovninu mstý, a osfemetnost swau omlauwal tjm, že ten se musj z nespravedlnosti na papeži spáchaně u Boha zodpowjdati, kterňž gi přikazuje, a nikoli ten, kdož poslussen rozkazu gi wykonává. Silverius znamenage, oť se gedná, utekl se do kostela sw. Sabiny, ochranu tam hledage. Belisar ho dal sřze syna swého k sobě powolati, ale on nechtěl z kostela wygiti, aukladů se boge; posléz wšak poraučege se do ochrany Božj, ubíral se do palácu Pincianského kdež Belisar přebýwal. Wůdce pogal geg do komnaty swé manželky, ostatnj duchowenstwo, kterěz ho bylo prowázelo zůstalo wně. Antonin-

na, manželka Belisarowa, sedjc na loži, uwj-
tala sw. papeže wýčjtkami bez počtu, že Řjm
zraditi chtěl. Mezi tím zbarwil geg geden gáhen
nenprwé wšsed) ozdob papežských, pať ale w
pokojku wedlegššim w oděw klášsternj ho oblěkl.
Duchowenstwo wně stogjcj neužřelo wjce milo-
waného pastýře swého, neboť byl tagně na loď
doweden a do Pataru w Lyncii zawezzen. Dru-
hého dne promoláwala se, že se Silverius mni-
chem stal, a že se nástupce woliti musj. Přiči-
něnjm Belisarowým byl skutečně ctižádoštimý
Wigilius dne 22. Listopadu l. P. 537 za pa-
peže ustanowen. — Kdo se gedenkrátě dobro-
wolně hřjchu podal, ten klesá wždy hlaub a
hlaub, až buď na dno propasti se dostane,
aneb ruť Páně klesagjcjbo uchyť a pozdwihne;
w tom podoben gest hřjššnjš člowěku š wrchu
běžjcjmu, čjm bljž gest propasti, tjm rydhlegi
do nj pádj. »Bezbožný, řdyž přigde na hlubinu
hřjchů, pohrzj: ale gde za njm hanba a po-
haněnj.« (Přjřl. 18, 3.

Wšřiční dobřj katoljci rmautili se, že se
tať nelidšty še Sw. otcem zacházelo: gediný Sil-
werius radowal se, že pro sprawedlnost trpj;
neboť pamětliw byl slowa předchůdce swého,
swatého apostola Petra, pjššjcjbo: »Trpjiteli
pohaněnj pro gměno Křistowo, blahoslawenj bu-
dete, nebo to, co gest cti, sláwy i moci Božj,
a ten kternýž gest Duch geho, na wáš odpocj-
wá.« (I. Pr. 4, 14.)

Biskup Pataršřj uwjtal wyhnaného pape-

že s povinnau gemu uctivostij a meřegně a mužně se ho ugímal. Ba i do Carhradu putowal a u císaře hosta swěho srdnatě a zmužile zastáwal, an mu na srdce kladi, gať se ne-sluffně se swatým otcem gednalo, a že pakli to pohorssenj w krátce se nenaprawj, těžkého trestu Božího obáwati se má. »Králů, prawil mimo giné, gest wjce na swětě a ne toliko gediný; onen ale gest gediným papežem nad weššerau cirkwj na swětě.« — Tato slowa gsau podstatným důwodem, že i biskupowé na wýchodu wždy přednost Římského papeže uznáwali.

Císař Justinian, od manželky swé podwezen, ničehož o těchto věcech newěděl, kázal, aby Silwerius bez odkladu nazpět do Říma se odwezl a tam aby se poznowa wyššetřowalo, z čeho se winil. Ehledalo-li by se pak, že newinen gest, aby opět na stolici papežskéau byl dosazen, pakli by ale zradau byl winen, aby na giné biskupstwj přeložen byl. Tento rozkaz zarmautil Belisara a Wigilia a welké starosti jim způsobil, anť wěděli, že kdyby se rozkaz císařský naplniti měl, že Wigilius swržen bude, a že Silwerius opět na stolici papežskéau dosedne. I usnesli se; že geho nawrácenj se překazj, a bjdný Wigilius wymohl to auplatkem u Belisara, že wracugicj se Silwerius byl gat a gemu wydán. Dwa slaužicj Wigiliown wzali nynj ubohého papeže a odwedli ho na malý a pustý ostrow Palmaria, ted Parmeruolo nazwaný, kdež gať sám pjše, chléb strasti a moda

auzkosti poſrmem a nápoſgem mu byln. A roſſak ani tenkrát neopominul ſw. papež ſtarati ſe o cirkew, o choť ſwau; neboť pomolaw několik biſkupů, uwrhl na Vigilia a na přjwržence geho cirkewnj kletbu a rozmanité zákony wydal fu proſpěchu ſw. cirkwe čeljcj. Umrtj geho padá na den 20. Čerwna roku 538. Zdali hladem byl umořen aneb zawražďen, o tom ſe ſpiſowatele neshodugj.

R o z g j m á n j.

Belifar ſtal ſe wědomně a dobrowolně náſtrogem cizj oſſemetnoſti a zloſti: a tudy ſe učinil wina hřjchem cizjm, tjm ſe owſſem omlawage, že zodpowjďanj na půwod neſprawedlnoſti padá. Tak bohužel i mnozj mezi námi ſmenſſliwagj a gednawagj, z nichž gedni řjka: gj, že ten nemá hřjchu, kďož ho ſchwaluge aneb k němu rádj, ani ten, kďož hřeſſiti přika: zuge, zaſtawá aneb k němu powzbuzuge a po: nauka, aneb i k hřjchu mlčj: an zať druzy na tom trwagj, že neſtane ſe ten winnjkem hřjchu kďož na poručenj aneb na radu giněho hřjchu ſe dopauſſtj, k hřjchu ſwoluge aneb w něm zaljbenj má. O oſſemetnj pokrntci! Mluwte: geſť Pilát newinen ſmrtj Kriſta Ježíſſe, protože ruce ſwé umýwage k Židům prawil, že newi: nen geſť ſmrtj tohoto ſprawedliwěho? Nebyl Heródeſ wražedlnnjkem ſw. Zana křtitele, protože ho ſtjti rozkázal na žádofť cizoložné ženy? Ne-

byl Heli od Boha proto trestán, že nezvedeným synům zlé skutky prohlížel? Či není také Dawid winen smrti Uriášowau a Zeroboam modlářstwjm, do kteréhož národ Židowstý upadl? A wy myslíte, že winni gsauce hřichem cizjm sprawedliwé pomsty ugdete? že netřeba na to přemyslet, zdali cizjm hřichem winni gste se nestali? Wězte, že každý hřich nám bude přispočten, kteréhož gakkoli aučastni gste; nebo »kterj zlé věci činj, dj písma, hodni gsau smrti: a ne-
toliko kterj ge činj, ale také kterj činjcjm powolugj.« (Řjm. 1, 32.)

Kdož osprawedlnuge bezbožného i kdož odsuzuge sprawedliwého, ohawnj gsau oba před Bohem. (Přisl. 17, 15.)

Wěda, kterjž říkáte zlému dobré a dobrému zlé: kladauce tmy za swětlo a swětlo za tmy. (Is. 5, 20.)

Od tagných hřichů mých očisti mne a cizj odpusti služebnjku swému. (Žalm 18, 13. 14.)

Kterj říkágj bezbožnému: Sprawedliwý gš: flnauti budau ge lidé, a budau w ohawnosti pokolenjm, ale kterjž ge trescj, chwáleni budau. (Přisl. 24, 24. 25.)

Newzgláden ruky rychle na žádného aniž měj spolku s cizjmi hřichy. (I. Tim. 5, 55.)

M o d l i t b a.

Chraň a střej mne, o Pane, abych necho-
dil do rady bezbožnjků, a nestáwal na cestě

hříšníkŭ, ale abych weselj měl na swatém zákoně Twém, a hotow byl pro prawdu a zákon i to, což nentrpčjho gest snášseti; škrze Krista Ježíše. Amen.

Na dnešnji den připadá také swátek: W Řjme sw. Rebata, mučednjka. W Lomis w Pontu swatých mučednjků Pawla a Ciriaka. W Petře sw. Makaria. biskupa. W Špaňheljch sw. Florencie, panny. W Irjsu sw. Gabana, kněze, mučednjka. W Aquitanti sw. Gemmy, panny a mučednice. W Genitu sw. Zby. W Treviru sw. Adalberta, mnicha a m. g. sw.

21.

Život sw. Alonšia.

R. 1591.

Sw. Alonsius narozen na zámku Kastilionském, we Špaňheljch roku 1568. dne 9. března; byl prworozenný syn Ferdinanda Gonzaghy, markhrabjho Kastilinského a knjzete Řjmské říše. Šsa prworozenný, měl otce swého následowati w panowánj. Matka geho Marta Tana, žena nábožná a wsselikhmi ctnostmi křesťanskými ozdobená, wynasnažowala se wssemožně synáčka, kteréhož za dar Boží držela, záhy giž na bázeň Boží nawykati. Gj by bylo býwalo nemilegšj, kdby do služby Páně byl wstaupil. Rozum pacholjka wynowal se dosti časně a geho čisté srdce šfálo dychtiwě pěkná naučenj křesťanská, kteráž mu nábožna matka dávala. Často byl wjdán, an ukrytý w kautku flečj a

wraucně k Pánu Bohu se modlj. Bafá radost musila to pro nj býti, an widěla, že sjmě slo: wa Božjho, kterěz w autlé srděčko geho kladla, tak časně owoce nésti počjná!

Také markhrabj Ferdinand měl nad rychlým wywinowánjm přirozených schopnostj synáčka swého nemalau radost; wšak s njm giný au: mysl než matka geho. Wychowán gsa we welkém swětě, cwičen pak u nenslkwělegssjch w Evropě dworů a od mladosti zbrani nawyklý, mnoho si zakládal na wogenské sláwě. S obmenšlel, že ze syna chrabrého bogownjka udělá. Aby mu tedn chuť k stawu wogenskému způsobil, wy: prawowával mu o rozličných hrdinách, a na: kaupil k hránj malau zbraň a rozmanité wo: genské nástroje, ano kdýž gedenkrátě do Kasal giti musil, králowská wogška ohlédati, wzal také Alonsia s sebau a několika měsíců u sebe w táboru ho přechowával. Nalezl-li kdý pacholjčka mezi starými wogjny s lesklau zbranj si bragjcjho, býwalo mu nemalau rozkossj, neboť se domenšlel, že pacholjk skutečně giž chrabrým wogjnem gest. Ale cestn a myšlenj Božj bý: wagi welmi rozdjlnj od cest a smenšlenj lidského, a ruka Páně může gednjm rázem wšsedn austočně sosnowané plány lidské rozko: tati. Bugarý Alonsius dostal gedenkrátě chuť z děla wystřeliti. S zaopatřiw si prach nabil dělo a wypálil, wšak tak nessikowně k tomu se po: stawil, že by málem byl to zaplatil žiwotem. Nebezpečnstwj toto proniklo ho hluboce, tak že

zachováni své za zvláštní milost Boží považoval. Teď vznikla v něm veliká nenávist k stavu rogenskému, gať mile seznal, že netoliko časný, ale i věčný život jeho ve velkém nebezpečí vězel. Obcege totiž se surovým rogenskem, uslyšel od něho negedno nesluffné slovo a nemravné řeči, kteréž, navrátime se z tábora domů často pronášel, ač, co vlastně znamenala, nemědel. Bolestně padala tato slova na srdce vychovávatelé mládenečka, kterýž mu i hned jeho nezpůsob přisnými slovy předstíral, na welkau změnu v mravích geg pozorná činil a v gaťem nebezpečí duffe jeho vězi, ukazoval. A Alonfius oplakával srdečně wýstupky své, a sljbil učitelowi rukau dáním, že Boha wjce neurazí. Od té doby měl se welmi na pozoru a střežil se co nejbedlivěgi lidj, před Bohem v čistotě neobcugjcích, a pokud žiw byl poklestu svého trpce želel. Aby se před Bohem pokořiti mohl, wzpomjnal si často na něj, v očích jeho zdálo se mu nesmjrným hřichem býti, čeho se prwé neměda dopustil a proto napotom i stjnu hřjchu se waroval. —

Mezi tjm wytáhl hrabě Ferdinand proti nepříteli a tři léta byl od domu vzdálen. W tom čase spogili se matka i vychowatel, by autlé zárodky zbožnosti a bázně Boží v srdci Alonfia se mohly wywinauti; a hle, snaha gegich odměnila se nad wffe pomysllenj. Alonfius pogjmal horliwau dychtiwostj wšeděa dobrá naučenj pěstitelů swých, a co nejswědomitěgi

zachovávatí ge se snažil. Co sw. Ewangelista o Spasiteli našem dj, mohlo se také o sw. Alonsiowi říci: »On prospíwal maudrosti, a wěkem a milostj u Boha i u lidj.« Stálost geho, wytrwalost we wsselikém dobrém předsewzetj, gest nám příkladem, kterak my bychom měli stálj býti w dobrém a přemáhati wsseliké překážky w cestě nám stogjci, neboť účastnjci Krista učinení budeme, gestliže počátek podstaty geho až do konce pevný zachováme.« (Žid. 41, 14.)

Po skončené wálce nawrátim se Ferdinand domů, podiwil se nemálo, wida syna Alonsia tak welice změněného. Geho naděge zmizela po-gednau, že bude z něho chrabrý wogák. Wssak upokogil se zaš tau myslénkau, že tichý a do-brosrdečný Alonsius poddaným swým bude pánem dobrotivým. Ten se ale giž tenkrát zcela gi-nými myslénkami zanással. Pro Pána Boha wssého se odřjci a w službě Páně žádným swětským ohledem nedati si překážeti, bylo teď gedinau geho snahau a péčj. W swatém aumyslu utwrdilo ho zwláštj popsánj žiwota Krista Pána, kteréž od té doby, co se rodičové do Florencie přestěhowali, geho neymilegšjim čtenjm býwalo. Obzwláště ho dogala hluboce neporussená čistota Rodičky Boží. Geho nábožnost k nebes krá-lowně rostla každodenně. Celé hodiny modljal se s horaucnostj před gegjm obrazem. Geden-krátě we wraucj modlitbu pohřžen učinil w synowské důwěrnosti slib ušlawičné čistoty.

Hospodin propůgčil mu také sřlu, že k řlibu řwědomitě dostál, neboť pokud byl řiw, nepohledl řádne osobě řenské w twář. Řířdā také ani nemluwil řířehoř, ani neřinil, coř by při neymensřim proti řákonům řlussnosti a řístoty řelilo. Byltě řístotný řako anděl, a řeho pořora byla tak welikā, že sebe za neymizerněgřřijho řloměka a hřřřnjka neywětřřijho držel. Řdnř řel poneyprw k řprávě Bořj, řitil nad hřřchy řwými tak welikau řtost, že bolestj do mdlohy upadl. Od té doby byl na sebe pořorněgřř, bđel bedliwěgi nade řřřemi řádostmi a řinny řwými, a i ten neynepatrněgřř pořleset odložiti hleděl. Řwlastně bogowal proti prchliwosti a welmi se na pozoru měl, aby blížnjmu ani neymensřim řlowjčkem neublřžil. W tom byl tak auřkostliw, že proto negedenřráte mrzutost měl a w posměch upadl. Řeřřtěge se ředine Bohu a říkoli řidem řjbiti, nedbal na řaud řwětřřý, aniř přestāwal řiwot trāwiti tak, řak před Pānem Bohem byl řlibil.

Aloisius byl ředenāte řet, řdnř se s otcem z Florence opět do Mantuy nawrātil, mage w aumyslu, že řráwo řwě dědičné na Markhrabřřwj Řastilionřké řratru Řudolfowi pořtaupj, a řřřem řodnostem wýhoř dā, řterěř pro řessnaucj se řewněgřřet wnitřnjmu a řuffewnjmu řiwotu na uřmu býti mohly. Řtnosti ředine řhtěl řleděti, ani ředine w nj pořladū se dobřráme, řterěř nám nemohau odřatny býti. Řřmo to bylo řeho neyřřdečněgřř řádostj, řřřeho řwět-

stěho hluku se zbawiti, a život tráwiti tichý a saukromný. K tomu podala mu neny pohodlněgšj příležitosti geho ustawičná durawost, kterau si težkau nemocj způsobil. Od toho času wyházal gen welmi zřjdfa a musel:si kdy přibuzné nawšstjwiti, ubíral se wždy napřed do kaple a modlitbau a rozgjmánj a přemenyšlowánj na rozpráwku se připrawowal. Sesilen tjmto způsobem mluwjwal pať tak wázně a stromně i horliwě, že giž tenkrát mladým Swatým wůbec slaul.

S powolenjím otcowým odesel Alonsius z Mantuy do Kastilionu a tam prwé giž započatý tichý způsob života wedl. Služebnjci geho widjwali geg celé hodiny w modlitbu pohřženého. Často nalezli geg an před obrazem ukřižowaného Spasitele klečj a nenywětšj wraucnosti plane, tať že se w nebeském wytrženj nad zemj wznášseti zdál. Mezřjdfa ztráwil celé noci w tichém rozgjmánj Božských prawd. Popatřenj na welikost a na dobrotu Božj powznášjwalo ho nad sebau samým a častokráte wynutila mu wšelá láska k Pánu Bohu tať hogný pramen slz, že ge ani zastawiti nemohl. Zoho času dostaly se mu do ruky żywoty Swatých od Suria, nábožné spisy od Petra Kanisia a pať některé listy od Jesuitů, kterjž we wýchodnjch krajích sw. Ewangelium hlásali, a ty dogaly ho tať hluboce, že obnowiw wšedka dobrá předsewzetj, netoliko přjkladu swatých wěrně následowati si předsewzal, ale tať si umjnil, swým

časem wšedku sjlu zvěstowánj wjry katolické obětowati, a to šice u národů Boha neznagj-
cjh. By se giž ze wzdálj na to na wšse
dostatečně připravil, gal se djtky, zwlášť
chudé, w katolické wjře wyučowati a wraucně ge
napomjnal k mrawnému a cnostnému obcowánj.

Rodičowé a wychowáwatele sw. Alonсія
gednali w tom welmi prozřetelně, že ho, ačkoli
welmi zbožného a rozumného, k prwnjmu přig-
jmánj přjliš časně nenutili. On byl giž dwa-
nácte let stár, kdž ponejprw ku stolu Páně
přistaupil. Prozřetelnost Boží tak wšse řjždila,
že srdce mládenečka nad mjru se pohnulo a
citem wděčné lásky zauvalo. Roku 1581. to-
tiž připutowal arcibiskup Mediolanský, swatý
Karel Boromejský do Brescie. Alonсіus náklon-
nosti k tak slawnému muži wuzen, wydal se
také do Brescie, gednať aby swatého znáti se
naučil, a gednať, aby od něho požehnati se dal.
Swatý biskup rozmlawal welmi dlouho s
mládenečkem, nemoha se dosti wynadiwiti geho
štomnosti, zbožnosti a ostatnjm cnostem. S
napomjnal ho, aby se na prwnj swaté přig-
mánj důkladně připravil, pak ale aby často ku
stolu Páně chodil, ano předepsal mu, kterať by
se důstogně k tomu připrawiti měl; a Alonсіus
se tak dokonale dle rozkazu zachowal, že sw.
biskup sám osobně swátost mu podal. Od toho času
přigjmal zbožný mládeneček nešwětějšj swátost
každý den nedělnj a swátečnj. Wtom mu nebránila
ani chladnost srdce: protože gediné Krista Pána

milował, ani bážen: proto že se k tomu wždy s ney-wětšj horliwostí připrawował. Geho nábožnost k této swátosti rostla ode dne ke dni. Když byl namssi swaté a bylo pozdwihowánj, mohl se zřjdfa kdy slz zdržeti. —

Alonsius nebyl geště plnýh třinácte let stár, an do okolnostj přissel, kteréz negenom mládencům ba i dospělým mužům často nebezpečny býwagi. Zde ale naplnilo se, což sw. apostol prawj: že totiž milugjcjm Boha, wšsedh wěci napomáhagi k dobrému. Byl totiž mimo nadánj z tichosti domácj wytržen a ke dworu Špaňhelskému, tenkrát w celé Ewropě ney-slawněgšjmu, uведен. Tohož času, roku totiž 1581. ubjrala se cjsačowna Rakauská Marie, choť Maximiliana II. sřz Wlachy do Špaňhel k bratru swému králi Filipowi II. Aby průwod gegi co možno slawným byl, wzala s sebou některá wlastá knížata. Mezi nimi byl také markhrabj Kastilionský s manželkau a dětmi. Sw. Alonsius byl tedh obklopen wšjm, co bylo wzácného a pěkného a slawného. Wšsak wšse toto a na sta giných geště newjdáných wěcj nebylo s to, geho, ačkoli mladé srdce, od Pána Boha odtrhnauti. S njm se zabýwati, bylo mu milegšj, než hlučné rozkosse a radowánky, po kterýchž se člověk často dychtiwě sbánjwá. Nedada se w ničem másti, pokračował bedliwě w učenj swém a swědomitě zachowáwal wšsedh nábožná a kagjcj cwičenj. kteráž j byl prwé obljbil.

Dvě léta strávil Aloisius u dwora Španělského; ale čím více někteří se snažili, v hluk světský geg ponořiti: tím více protivilo se mu žiwobytí u dwora. Duchowníkem a sice řeholním duchowníkem státi se, bylo již od dáwna tagným přáním dusse geho. Umysl tento uzrál teď do konale. Do kterého zákona by wšak wstaupiti měl, newěděl gestě sám. By dostatečného swětla v tom dostal, zdwogil horliwost w nábožnosti a w modlitbách. Tak připraviv se, počal nyní bedliwě o tom přemysšleti, porownáwal geden zákon s druhým, a toliko k tomu hleděl, w kterém zákoně Boha nejlépe a nejwíce by oslawowati mohl. To bylo mu gediným aučelem. Porownaw zákony rozličných řádů, w přísne žkause ustanowil konečně nezměnitelně, že do towarýšstwa Ježíssowa wstaupj. Poněwadž ale poněkud pochybowal, zdali dle wůle Páně wolenj wypadlo, umjnil si také Boží wůle we věci tak důležité štetřiti. S obětowal předsewzeti swé Pánu Bohu, šel opět ku stolu Páně a Rodičku Boží o přjmluwu škrausseně prošil. To čině rychle zdálo se mu, že slyšj hlas gako s nebes přicházegjicj a předsewzeti geho šchwalugjicj. Radostně běžel nyní k matce a žwěstowal jí, že si pewně umjnil do towarýšstwa Ježíssowa wstaupiti. Matka šwolila s radostí, těšjic se, že Pánu Bohu gednoho z synů obětowati bude. Ale giné bylo smysšlenj otcowo, kterýž uslyššew gakh šlaw Aloisius si wymolil, osupil se na něho a twrdě mu přikazowal, aby takowé

virtouch z hlavy si wynrátil. Nad tým zaholelo zbožného mládenečka srdce, ale že gediné vůli Boží we všem plniti si předsewzal, složil i nynj daufánj w něho, času přjhodnějšjho čelage.

Léta Páně 1584. nawrátil se opět markhrabě s celau rodinou do Kastilionu. Gotwa že se tam dostali, obnowil Alonsius u otce žádost; místo odpovědi ale dostal poručenj, aby se na cesty do cizjch krajů wydal; myslitť zagistě otec, že cestowánj horliwost geho poněkud schladj. Alonsius musil tedj na cesty. Ale wsse ty rozmanité a newjdané věci, kteréž w rozličných krajinách užřel, nebyly s to, myslitť geho po Bohu roztauženau utišiti, a on nawrátil se domů newinen a čist, s tým pewným předsewzetjm, že do zákona wywoleného wstoupj. S domyšlel se, že otec žádných překážek wjce dělati mu nebude; w tom wsšak se zmenil; neboť musil gestě mnohý a tuhý bog přestáti, než aumysl swůg w skutek uwedl. Otec totiž ničehož neopominul, by syna na giné myšlénky přimwedl; ten wsšak stoge pewně na swém, wzal autočistě swé k Bohu w Straussené moudlitbě žádage, aby srdce otcowa obměkčiti a powolné učiniti ráčil. Kdy bjda člověka bohabogného nenywěťšj, býwá pomoc Boží nenybližšj. Pomalu ochladila se otcowa hněwíwost i počal pykati, že k synu tať twrdě se měl. Gednoho času poslal dofonce auřednjka, aby se po něm podjwal. Auřednjk wida, že pokogjček geho uzamknut, strže djru w zámku do pokoge

nablédal, a užřew mládence, an před řřžem fleče se bičuge: až ř slžám pohnut, žwěstowal markhrabjmu, co užřel. Nławěšťj toto ranilo řrdce markhrabjho, kterhž nemoha pro churawost choditi, ř pokogjčeku syna swého doněsti se dal, a na wlastnj oči užřel gař wraucně se modlj a tělo swé trhžnj. To gař spatřil, žůstal gařo bez sebe, a wřřař sebraw smynřl, řážal pokogjček otewřiti, a wida podlahu sematam řrwj postřřkanau a slžami řkropenau, žádostem geho řwolil. Na důkaz, že opravdu to minj, psal i hned přřbuznému Scipiowi Gonzagowi do Řjma, aby u Generála towarňřřtwu Klaudia Aquawinw Alonfiowi synu swému nenřřarřřjmu, naděgi swé i pokladu duse swé, přřgmutj do towarňřřtwu wřymohl, a určil řdebř nowiciat držeti měl. Aquawinwa odepřřal w řrátřém řase a ustanowil Řjm ř nowiciatu. Řdo měl řeb wěřřřj radost nad Alonfia. On psal řám Generálowi a celé řrdce žbožnosti plné w listu swém mu odřřalil; načež tento u welikém pohnutj odpowěděł: »že za syna swého geg přřřgjmá, gen aby brzo přřřřřel, řjm řřřřw řřřw lépe.«

Alonfiuř nemohl se toho ořamženi dočkati, řterěž ř žádanému cřli by geg dowědlo; wěc řa se poněřud prodlaužila, protože postaupeni přřřw geho bratrowi od cřřřře potwřditi se musřlo. Řonečně přřřřřlo potwřzení, a Alonfiuř opustřřw w Řednu měřřci r. 1585. Řastilion, řtaupil do towarňřřtwu Řežřřřowa, žanedaw wřře, což měl. Řřřamotněhž pokogjček, kterhž mu byl wřřřřžán,

zdál se mu pozemským rágem býti. Opogen nečistší radostí pravil: »Totot gest odvočj-wánj mé na wěky wěků, tuť přebýwati budu; neboť sem zvolil ge.« (Žalm 131, 14.)

Giž w prwnjch dnech okázalo se, že Alonsius s úvahau a opravdivosti k tomuto tuhému zákonu se odemzdal. Napjnal wesserau sju, aby bratry wraucnosti přewýssil; zákonný i ty. neynepatrněgší zachowáwal s neywětší swědomitostí, a své wůle odřečnuw se auplně, gen co učitelowé mu přikazowali, ochotně plnil. Tato ochotná posluffnost, pať ohniwá wraucnost srdce a nadobyčegná přjsnost k sobě samému byh přjčinau, že gehu nowiciat se strátil, a že dřjwe, než býwalo we zwyku, k starším bratřim se připočtl.

Ze wssch ctností, kterýmiž nábožná dusse sw. Alonsia ozdobena byla, zasluhuje hluboká pokora zwlássnjho zmjnenj. Od narozenj auhlawnjm nepřjtelem wssch a gakhčkoli přednostj, bolestně wždy to snássel, kdchkoli se mu w kterékoli věci něgafá přednost dávala. Sám nemluwil niřdā nic, co by gen z daleka chlaubau aneb chwálawu zapáchalo. Swüg rod snažil se wssemožně w zapomenuť přiwěsti. Twář gehu rděla se wždy, kdchkoli někdo o gehu schopnostech aneb giných dobrých wlastnostech w gehu přjtomnosti mluwil. On dával každému přednost, gať w klássťeře tať i mimo klássťeře. Bratři i neymenší musili mu giti na prawici. U stola sedáwal obyčegně mezi neynižšími. Tato

počora spogená s neljčenau zbožnosti a přisnostj k sobě samému, zjstala mu náklonnost a lásku wšech bratrů. W něm widěli wzor křesťanské dokonalosti, po kteréz sami také taužiti měli.

Sotwa že Alonсіяs dwa měsíce w powołání swém ztrávil, dostal náwěstj, že otec mu zemřel. Bolestnau tuto ránu nesi zmužile a statně. Nejwětšj mu w tom bylo útěchau, že milený otec zbožně, a gať na prawého křesťana se slusj, žiwot swůg dokonal. Tjm těšil bohabogný syn také zarmaucenau matku. — Tjm déle Alonсіяs w towarňštwu byl, tjm wjce se také zdokonalowal. Předsewzetj swé, že totiž co žiw bude, Pána Boha niřdá se nezpustj, zachowáwal tať dokonale, že mu zbožnost přirozená býti se zdála. Ale za to podrylo se zdravj geho ustawičným modlenj, rozgjmánj a postj tať welice, že se mu musilo pať přikazowati, aby napotom giné modlitby a rozgjmánj nekonal, než kteréz se obyčegným zákonem předepisowaly. Zákaz tento nepotkal se se žádaným následkem. Alonсіяs zůstal churavým a slabým, gaťo řdy před tjm. W důměnj, žeby mu změna powětřj k duhu mohla býti, poslali geg představenj do Neapole, řdež we študijch swých pokračowal.

Asi po půl letě powolali ho opět do Řjma, řdež pať študia filosofická dokončim, s horliwostj študijm bohoslownjm se odewzdal.

Tať uplynula sw. Alonсіowi obě léta nowiciatu. Bylať mu to léta radostná, blažená.

Na to složil r. 1587 slavné sliby chudoby, čistoty a poslušnosti. Dva měsíce později dostal tonsuru a čtvero nižších posvěcení. Přičten od té doby k duchovenstvu, snažil se mnohem horlivěji vyselike ti ctnosti vykonávat, kterýmiž duchovenstvo ozdobeno býti má.

Mezi tím vypukly některé rúznice mezi markhrabím Rudolfem, bratrem geho, a wýwodau Mantuanským. Wesskeré snažení, rozgítězné strany narownati, bylo marné; i bylo se co strachowati těch neuhorších wěcj. Konečně obrátili se přibuznj na sw. Alonsia w nádegi, že snad gemu gakožto bratru gedné a příteli druhé strany se podaří rozhněwaná srdce smjřiti. W tom aumyslu wydal se Alonsius do Kastilionu. Geden z bratřj magjci pečowati o zdrawj geho, promázal geg. W Kastilioně uwjtali ho gako angela s nebe poslaného. Wssicni pospjchali užřiti geg, nábožná geho máteř radostj gako bez sebe padla mu uctiwě k nohám. Z rozhněwaná knjžata sotwa že swatého užřeli, odložiwše wssedken hněw a zášť, přjsáhli si wěčné přátelstwj a lásku. Geho lásce a tichosti nikdo nemohl wzdorowati. Od té doby ctili geg Kastiliansstj a Mantuansstj i celé wůkolj co angela pokoge.

Znamenage Alonsius, že zbytečno giž gest, déle u swých se zdržowati, rozlaučiw se s přibuznými, do Mediolanu se odebral a tam také l. P. 1590 u březnu měsíci dorazil. Tuť pokračowal w učenj swém s neywětšj horliwostj

a uſtawičně ſe w rozličných ctnoſtech zwláſſt ale w pokoře cwičil. Z bylo mu wřele ſe mo: dlicjmu zgeweno, že ſe bližj konec geho žiwota. Zgewenjm tjm powzbuzen hleděl ſe mnohem wjce wſſedch pozemſkých wěcj zbawiti. W lednu powolali ho předſtawenj do Říma. Alonſius ſi wňžádal na nich aužň a temný pokogjček, gehož celá ozdoba byla poſtel, žiblička a ſtole: ček ſ knihami. Zde wyrážel ſe uſtawičnými modlitbami a tau přeblahau myſſlénkau: že bržce k Pánu Bohu ſe doſtane. Časem upadl do wytrženj myſli, kdž duſſe geho gaſobn zba: wena wazeb těleſných k Bohu ſe powznesla. On mluwjwal také čaſto, gaſ blaze geſt w mládj umřiti a tjm ſpjiſſe ſ Bohem ſe ſpogiti.

W čas naſažliwé nemoci, kteráž r. 1591 w Římě zuřila, wyſtawěli Jeſuité na ſwůg ná: klad ſpítal, do kteréhož opuſtěné a cizj nemoc: né přijimali a ſami ſe o ně ſtarali a ge oſſe: trowali. Sv. Alonſius předčil wſſedch oſtatnj miſoſrdenſtwjm a aučinlwau láſſkau. Wzbuzo: wal nemocné, aby ſe odewzdali do wůle Božj, a trpěliwi byli, umýwal jim nohy, ſlal gegich lože, a ſtaral ſe o gegich wýžiwu, anť oſobně na ně almužnu proſil, a ſtrawau a nápojem ge opatrowal. Ničehož neopomjnul, by jim wſſem tjm byl, co potrebowali. Poſléz ale i Alonſius i někteřj ginj bratřj naſažili ſe. My: ſlénka, že ho Bůh nynj k ſobě wolá; naplnila duſſi geho newýmľuwau radoſtj. Geho ſila tratila ſe wůčiľledě a geho choroba taľ zdála

se býti nebezpečnou, že ho i hned svátostmi zaopatřili. Dvosssem se opět poněkud pozdravil, ale tagná zimnice w běhu tří měsíců zbarvila geg skoro wssj tělesné síly. Nicméně neosmělil se zbožný mládenec tuhá mrtwenj opomí nauti, ano gafo prvé wstával o půl noci, a kleče modlitby své před křížem Páně wykonáwal. To znamenage posluha geho, a aby mnohem hůře si neucínil se boge, donesl to k představeným kláštera, načež se mu to zakázalo. Alonsius uposlechl wolně rozkazu představených pamětliv, že se jim slibem swatého poslussenstwj byl zawázal. Z rozkazy lékařů zachowáwal swědomitě a i nenodporněgšich léků rád užíwal. W tom čase psal také we dwau listech na matku swau, aby se nermautila nad geho tak brzkau smrtí, ale aby raděgi nad geho blahoslavenstwjem se těšila.

Sw. Alonsius slábl čím dál, tím wíce. Ole usudku lékařů mohl gen as 8 dnj gestě žiw býti. An se wědělo, že by mu to náwěstj radost působilo, nedělali z toho žádné tagemstwj. Z zaradowal se skutečně z toho náwěstj tak welice, že kněze toto zwěstugjcjho prosil, aby s ním Žalm: »Te Bože chwáljme!« zpíwal. Když pozpíwali, wstaupil giný kněz do pokoje. Užřew ho Alonsius prawil k němu: »Můj milý otče, mi rádi odsud půgdeme.« Kam? tázal se duchownj, a Alonsius odpowěděl: »Do nebe, k Pánu Bohu do nebe!« Gdného dne upadl do wytrženj mysli, kteréz po

celau noc trwalo. Když k sobě zas přišel, mň pravowal, že w oktáwě Božího Těla umře. Čim wíce konec geho se blížil, tím wíce hleděl udržeti se w spogenj s Pánem Bohem. Z prosil gednoho z kněží, w kteréhož zwlášt se důwěřowal, aby se s ním každodenně na wečer dokud neumře, kagcť žalmů modlil. Duchownj sljbil mu to s radostj; od té doby nawšštřowal ho každodenně a položiw wždy na postel nemocného obraz ukřižowanego Spasitele, modljal se s ním. Geho oko bylo neodwratně upřeno na kříž, na bledé twáři gewila se zbožnost a láska, oči zakalily se slzami štraussenosti, w dussi ale panowal mjr a ticho.

Čim wíce zewnitřnjho života geho ubýwalo, tím wíce přibýwal život wnitřnj. Poslednj tři dny měl ustawičně malý křížek na prsích ležeti. Dusse geho objrala se neustále w tichém rozzjmánj s Bohem, aneb rozmlauwal nábožně s ginými; někdy bylo widěti, že w tichu se modlj. — Zatjm přišel oktáw Božího Těla, den, w kterýž gať předpowěděl, umřiti měl. W ten den zdálo se wůbec, že se lépe má, a proto nífdo wěřiti nechtěl, žeby to geho poslednj den byl. On ale trwal na swém, a gednomu z kněží řkaucjmu, že se nezdá, aby smrti tať blížek byl, odpowěděl: Těto noci umru. Den ten stráwil w nábožném rozzjmánj, ode wšech, co ho nawšštjwili, srdečně odpusttění bera. Papež Řehoř XIV. uslyšew o geho blížké smrti, udělil mu požehnánj swého a plnomocnýh od:

pustků. Užkoli z té milosti radost měl Alonsius, pravil w pokoře a w žarděnj: »Ach, kdo gsem gá, že si Swatý otec na umjragcijo čerwa wzpomjná!« Ted žádal swátostmi zaopatřen býti. Rektor promázen 150 bratřimi, žádagciji widěti swatého an umjrá, podal mu welebnau swátost. Nábožnost, s kterauž tělo Páně přigal, pohnula přítomné až k slzám. Po přigjmánj ctil se poněkud šesilen, tak že wšsedn obgimal. Byliť wesskerj hluboce pohnuti. Usedawý plač naplnil pokog. Tak stáli zde gessťe po něgakau chwjli, o přjmluwu ho prosjce. Asi po hodině rozessli se wesskerj až na tři. Alonsius modlil se ustawičně po tichu, gen čas po čase bylo slyšseti an dj: »Pane, w ruce twé poraučjm duffi swau!« Kdž se bljžilo k půl noci žádal aby ho na lewau stranu položili. Což kdž laskawj bratři wykonati chtěli, zpežorowali, že twár geho bledne a studený pot gi pokrýwá. Bylť to zápas se smrtj! Geden z přítomných kněžj, gehož Alonsius zwlášťe mitowal, nakloniw se, prawil k němu potichu: »Ty dceš, abychom tě na druhau stranu položili, my ale bogjme se, že tudj smrti twé přjispěgeme. Bud dobré myslj, gest to poslednj krůpěg z kalicha boleštj, kterýž ti Hospodin pjti dáwá. Wjz, na gak twrdém loži Spasitel twůg umřel!« Při té řeči upnul Alonsius nejprw na něho, pak na křjž perwně zrať swůg. Mluwiti sice gjž nemohl, ale twár geho gewila, žeby z lásky k Bohu gessťe mnohem wjce trpěl. Ted gali se přítomnj kněžj za něho se mo-

dliti, kterýž leže w pravici hromnici držel, pravice ležela na řízku na hrdle wisjcm, oko bylo upnuto na krucifix, ucho ale naslauchalo nábožné modlitbě duchovníků. Asi minutu před smrtí navrátila mu opět láska k Spasiteli řeč. Hlasem zlomeným, ale srozumitelným pravil několikrát: »Ježíš!« pak zachvěly se mu pŕstý a on skonil l. P. 1591. dne 20. Čerwna. Bůh oslawil ho mnohými zážraky; načež ho roku 1631 papež Řehoř XV. za blahoslaweného, roku ale 1726 papež Benedikt XIII. za swatého prohlásil.

R o z g j m á n j.

Mnoho, welmi mnoho gest w životě sw. Alonfia, což tobě křesťanská dusse i k ponaučenj i k následowánj slaužiti může. Čtauc život geho užrjš, že milowal modlitbu a nábožné čtenj, při modlitbě že byl pozorný a uctivý, ku Kristu Pánu a k neposskwrněné geho rodičce že zwlástnj měl pozornost; užrjš, že k sw. přigjmánj pečlivě se připravowal, w swém powolánj byl stálý a každého i nenmensšjho hřichu z celého srdce nenáwiděl; užrjš, že každého poklešku hořce pykal, ustawičně sebe we všem umrtwowal a pro Boha a pro bližnjho i života odwážiti se hotow byl. Co w životě sw. Alonfia každému čtenáři napadnautj musí, gest geho podivná newinnost, spogená s newětšj přjstostí a řajcností. Sw. Alonfius neposskwrnil se gaktěžim žádným

smrtným, ba dobrowolně ani wšednjm hříchem, a nic méně tať přjsně se kál, že ani od nepřetšich hřissnjů wje žádati by se nemohlo. A co ty k tomu djš? Nerdj se hanbau twoge twář, když toto čta uwažugeš, že tolikofráte a tať těžce si zhřessil, na podobné pokánj ale ani si nepřemyslí? Necitjš w dušs gakeš tagné nucenj, abyš kagicnosti sw. mládence aspoň z části následowal? Uposlechni toho nucenj, a co činiti chceš, učin rychle. Wžywen sw. Alonšia o pomoc, neboť sám radj, abychom, chtjce od Boha něgaké ctnosti obdržeti, k těm swatým se modlili, kteříž gimi zwláště se stkwěli; a přigdeli ti kdy za těžko geg následowati, nebud malo: myslným, ale dausen w Boha, a Bůh ti pomůže; ani w započaté práci nepřestáwen, byšbyš i žádné wnitřnj útěchy při tom necitil, ale bud perwný a stálý; radost a weselj na dobrém wrátj se swým časem a tisjceronásobná odměna za wšedčen utrpený žármutek tě nemine.

Mynj prawj Hospodin: Obrátte se ke mne celým srdcem, s postem a s pláčem i s kwjlenjm; a roztrhněte srdce wasse a ne raucha wasse, a obraťte se k Hospodinu Bohu swému: nebo dobrotiwý a milosrdný gest, trpěliwý a mnohého milosrdenstwj a ufogitelný nad zlostj. (Joel 2, 12. 13.)

Pogug dobrý bog wjry, a tať dosáhni žiwota wěčného, k němuž gsí powolán. (I. Tim. 6, 12.)

Radugi se z utrpenj mých a doplňugi to,

čehož se nedostává z utrpení Kristových na těle svém. (Kološ. 1, 24.)

Chceš-li kdo přigíti za mnau, zapři sám sebe a beř swůg kříž na každý den a následug mne. (Luk. 9, 23.)

M o d l i t b a.

O všemohaucj! genž nassj slabotu a nestatečnost znáš, propůgč nám milostiwě, abychom dle příkladu swatého panice Aloysia život swůg wnitěnj a zewnitěnj pořádali a na geho přjmluwu silau obdařeni byli, abychom zmužile s hřjchem a se všjím pokussenj k hřjchu bogowali a nad nepřjtelem spasenj nasseho šťastného wjtěžstwj dosáhli, kříže Pána nasseho Jezisse Krista jc. Amen.

Dnes swětj se také swátel: W Mořučí sw. Albana, mučednjka. W Římě sw. Demetrie, panny mučednice. W Syrakuse sw. mučednjků Ruffina a Marcia. W Africe sw. mučednjků Cyriako a Apollinara. W Samosatě Eusebia, biskupa, W Skonium w Lykaonii sw. Tereucie, biskupa a mučednjka. W Papii sw. Urficina, biskupa. a m. g. sw.

22.

Život sw. Paulina, biskupa

Nolanstého.

R. 431.

Sv. Paulinus se narodil w Burdeğalech l. P. 353. Rod, z kteréhož pocházel, byl gaš po meči tať po přeslici welmi wžácný a slawný;

otec geho Poncius Paulinus, byl mistofrálem (Praefectus Praetorio) w Gallii. Slávu a urozenost rodu přewýššil Paulinus leškem a sláwau ctnostj, pro kteréz giž od sawvěkých pozdegššich pokolenj chwálen a weleben byl; ba i sw. Martin Turonský, sw. Sulpicius Sewerus, sw. Ambrož, sw. Augustin, sw. Hieroným, sw. Eucherius, sw. Řehoř Turonský, Apollinaris a Ksiodorus, a mnozi ginj zname nitj muži chwálili a welebili geg.

Mimo wznessený rod měl sw. Paulin také wýborné wlohy, a síce byl rozumu wtipného a bystřého, ducha bohatého a plodného, gazynka pať wýmluwného a obratného; slowem wyni kal wssemi wlastnostmi, kterýmiž slawné gméno si mohl zjškati. Wýborné tyto wlastnosti wzdě láwal od dětinstwj neunawenau pilnostj a tak si dobyl bohatého pokladu rozmanitých a rozsáhlych wědomostj. Za učitele w řečnictwj a w básnictwj měl slawného Musonia, kterýž w těch wěcech wssedky sawvěké muže předčil. Paulinus naplnil wssedka sprawedliwá očekáwánj we welké mjře a giž w letech, kdez wůbec nebýwáme schopni něčjm dořonalým se honositi, wěregně co řečníř se progewil a weliké pochwalj obdržel. »Každý, prawj sw. Hieroným, obdivowal čistotu a ozdobnost geho řeči, wznessenost a něžnost myšlének, tichost a sílu slohu, bohatost a žiwost geho obrazotwornosti.«

Takowau wydobíl si Paulinus w mladých letech, když žádost, lidem se líbiti, gessťe w duffi

geho hořela. Mnohem větší wážnost a sláwu získal si Paulinus ctnostmi svými, než rozsáhlau světskau učeností, a netrvalo to dlouho, dostala se geho dobrá pověst k samému císaři, kterýž na geho dokonalost se wzpoléhage, rozličné auřady na něho wložil a konečně i konsulem ho učinil, ačkoli teprwa gen až 25 let stár byl. Tého času pogal Paulinus gednu Špaňhelku za manželku gménem Therasií, kteráž mu weliké statky přinesla a přewýbornými wlastnostmi, zwláště autlocitau zbožností se stwěla.

Batnácte let zastával Paulinus rozličné auřady zemské, a maudrosti, welfoduffnosti, přjwetivosti a tichosti a ginými ctnostmi wydobyl si u wšseho lidu uctivost a wážnost welikau. Mužowé neznamenitější w Gallii, Italii a w Špaňhelích ucházeli se o geho přjzeň a přátelstwo, welebje geho nadobytégné dary a podiwu hodné schopnosti. Z nebyloby diwu bylo řdyby se byl wšši sřlau w marné radosti světské a w tenata a w službu tohoto světa byl upadl; neboť welmi těžko dá se wzdorowati lákadlům a wnadám geho a srdce čisté a něposřworněné zachowati, řdyž oplýwáme bohatstwím a rozkossými a poctiwostmi zaplawení gsme. »Bohatý nesnadně wegde do králowstwí nebeského!« (Mat. 19, 23.) Ale Pán Bůh, genž ho do své služby wzjti chtěl, oteřel mu oči, že poznal marnost světa a wšši sláwy lidské, a wzbudil w něm žádost, pro králowstwí Boží na zemi maličkým býti.

Paulinus musil w záležitostech zemských častě cestu konati. Z stalo se, že se na těch cestách s některými swatými biskupy seznámil, a gmenowitě sessel se w Medioláně se sw. Ambrožem a we Wjdni francauzské se sw. Martinem a s ginými welebnými muži. Častěgšj obcowánj s těmito swatými muži, a zwlášt se sw. Delfinem, biskupem Burdegalským, o wěcech náboženstwj a spasenj se týkajících okázaly mu, w čem vlastně cjl a konec člowěka záleží, a že wšse ostatnj, co lidé blaženostj nazýwagj, nic giného neni, než gen marnost a trápenj ducha. Od té doby citil do sebe zwlášt nj tauhu swěta se odřjci a žiwot wěsti dokonaly, právě křesťanský. Tak w hodné příležitosti paužjwage sw. Delfinus, gal se ho auplněgi w prawdách swatého náboženstwj wyučowati a častěgi mu mluwil o blaženosti těch, kterjž Bohu celau duffj slaužj. Z nemohl Paulinus biskupowi odmlauwati, neboť přecasto sám na sobě šhledal, že wšse, po čemž swět tak laťotně se šhánjwá, neni než dým a pára, rozum a duffi zagjmagj, trpké ale bolesti působj. Toho času udály se w řjssi Řjmské welikánské přewraty, kterě se zwlášt auřednjků a we welkých důstogenstwjch postawených mužů bolestně dotýkaly. Sám Paulinus musil welká příkořj a trpkosti snášeti. To wšse budilo w duffi geho tauhu, roztrhati nagednau wšsednj okowy na swět geg pautagjci a w tiché saukromnosti žiwotu se oddati nábožnému, Bohu zaswěcenému. Bohabogná manželka, ačkoli w kwětu let

stojící a bohatstvím i radosti světskými obklopená, dodávala mu k tomu předsevzetí chuti a horlivým domlouváním přivedla ho, že složil rozsečky auřadny a rozsečka důstojenství do Španhel na geden statek se odebral, kdež od roku 390 až do 394 s manželkou svou gediné tím se zabýval, co sloužilo k spasení duší gegich. V těch dobách ztratili gediného synáčka, gehož jim Bůh popřál. Tau ztrátou praskla opět gedna vazba, kterauž bohabogní manželé na tento marný svět upautáni byli. S nechtíce ta pouta obnoviti usnesli se v horlivosti své, že napotom povždy neženom v čistotné zdrženlivosti žiti ale i světu auplný wýhost dáti chtějí. S prodali tedy rozsečky statky, podělili štrženými penězi chudých, upokojili měřitele, dlužníky utišugij, wýkaučili zagaté a giné dobré a milosrdné skutky konali, něco málo na svou wýživenu si zanechawše; a řduž rozsečky zemské záležitosti v pořádek uvedli, odewzdali se tělem i duši službě Páně. Tyto skutky chwálili welice prawí služebnjci Boží: ale služebnjci světa trpce ge kárali a tupili; jim zdálo se, že wše to není nic giného, než pauhá posserilost a bláznowství. Ti ubozí necitili, gať sladký gest Bůh těm, kteříž milugj geg. Nyní opustili Paulina rozseční lidé, ba i nezblížší přibuzní stranili se ho, a služebnjci nechťeli mu wíce ani té nemensší služby prokázati. On učiněn neznámým mezi bratry svými a gaťo cizinec byl mezi syny matky své. Té zkaussky dopustil na něho Bůh,

aby tjm auplněgi od swěta se odlaučil. W té smutné době připomínal si ustawičně slowa apo-
stola řkaucjho: »Kdybych se lidem líbil, služeb-
níkem bych Kristovým nebyl,« (Galat. 1, 10.)
a také uváděl si na pamět, že Kristus Pán
z řady učedníků ty wylaučil, kteříž nemají tolik
síly, by bázeň lidskou w sobě přemohli. Tjmtó
rozgimáním sílen a podporován snášel trpělivě
wšedku křivdu od rýbných a přátel svých:
»O blažená potupa, s Kristem opowrženu býti,«
byla jediná řeč geho, kteráž se bránil a hágil
proti gíglivým utrhaním. — »Wšickni, kteříž
chtějí pobožně žiti býti w Kristu Ježíši, proti-
wensťwj trpěti budau « (II. Tim. 3, 12.) Au-
sonius, genž si Paulina : ždy welice wážil a
srdečně ho milowal, zarmautil se, wida že swěta
utjke w saukromnost se ukrývá. Bolest geho
tjm byla wětšj, čím wíce od ducha swětšého
opanowati se dal. Z snažil se wšsemožně, býwa-
lého žáka swého od předsowzetj geho odlauditi;
a an to nic nespomáhalo, trpce ho za to káral,
že nemůže trpěti, aby muž, stwořený k důsto-
genstwjm a k podpoře wlasti, ukrytý život
w Bilbilis aneb w Kalagure*) tráwil. Na tak
trpké předhážky odpowěděl Paulinus mimo jiné:
že mu gest rozkossj pro gméno Kristowo hanu
snášeti, že na saub lidský nedbá, gen když ob-
cowání geho tomu se líbí, gemuž líbiti se ge-
diné si přege.

*) Státnj jm. Paulina.

Netrwalo dlaho a wssični, kterjž prwé Paulína pronásledowali a tupili, počali ho wesleslawiti, wnychwalugje zgewně geho tichost, a welikomyšlnost, i čistotu aumyslu welebje. W chudobě a saukromnosti swé stal se předmětem podiwenj, a muži přicházeli z dalekých kragin aby ho seznali, a bohabognau geho manželku Theresii, kteráž podobně gak manžel wssého pozemského zbožj se odřeknuwssi, w chudobě a w tuhé kagjenosti žiwot tráwila.

Paulinowi neljbila se swětšká chwála: nebot w pokoře wje si libuge než w ostatnjch ctnostech, žádal si upřjmně u lidj w zapomenutj přigiti. Z prosil přátel swých, aby po wje newnychwalowali a marnau chwálau nerozmnožowali břjmě hřjchů geho. »Zdali pak gest to welkého costi, prawil w neyhľubšj pokoře, za wěci pozemské blahoslawenstwj wyměňowati; aneb odřjkatí se wěcj pomjgegicjch, abychom wěčné obdrželi, zemi prodáwati, abychom nebe si kauwili? Diwno, že se mi to za zásluhu klade. Wjz, za gak mnohem dražšj cenu mne Bůh šrže smrt swau na křjži wylauwil. Pomjžil se až k podobě služebnjka, trpěl, aby bezcenné služby předrahau krowj swau wylauwil.«

Paulinus byl zwláštňjm ctitelem sw. Felixe Molanského, na gehož orodowánj od Boha mnohé milosti obdržel. Pužen tauha u po nejtižšj saukromnosti, uzavřel, že Španěľy opustj a do Kampanie potáhne a w kostele sw. Felixe službu kostelničau zastáwati bude. Ale w

radě Boží bylo ginal uloženo. Když totiž o wánocích l. P. 393. w Barcelloně, w hlawnjm městě Katalonském, službám Božím byl přítomen, žádal lid a duchowenstwo gednomyslně, aby za kněze wyswětiti se dal, bez pochyby w tom dobrém aumyslu, že pať u nich déle zůstane. Paulinus wida biskupa Lampia k žádostem lidu ochotného, wymlauwal mu to wssemožně i prosil, aby toto hrozné břemeno, (tať gmenowal kněžstw) na geho slabá rama: na se nekladlo. Nemoha wssaf ničehož pořjiti, swolil konečně w to, čehož dobrowolně ugiti nemohl, pod tau ale wýminkau, aby aspoň se nenutil zůstati w Barcelloně, nobrž giti mohl kamby chtěl. An se mu to powolilo, wydal se do Italie. W Římě zdržel se něco maličko, ubjral se přjmo do Noly, kdež život w tiché saukromnosti tráwiti chtěl. W Nole bydlel blíž kostela, nad hrobem sw. Felixe wzdělaného, život weda tuhý welmi. Geho swatosťj lákani přidali se k němu brzce někteřj nábožnj muži, kterěž on w towaryšstwo spogiw, towaryšstwem mnichů ge nazwal. U nich panowal přjsný pořádek a lážeň. Audowé gednotliwj zachowáwali skoro ustawičnj půst, odjwali se hrubým a sprostým ssatem, žiwili se na wlastnj ruce, a služby Boží pospolitě wykonáwali. Režnj chléb, bylinky a boby býwaly gegich obyčegnau potravau. Slowem w towaryšstwu ožily opět ctnosti starých paustewnjků. Swatého Felixe ctíl Paulinus netoliko každodenně s obzwláštňj

wraucnosti, nobrž každoročně chwalozpěw o něm psával.

Pověst o swatém tomto pausterníku roznesla se skoro po celém swětě křesťanském a muži skoro wesskejší bohaboznosti a wědomostmi wýteční dopisowali mu, o přátelstwj geho se ucházegjce. Pokoře geho bylo toto proslawovánj nad mjru odporné; nic méně těšil se z listů těch, gelikož za to měl, že naplnila se slowa Pána křaucjho: Amen prawjm wám: Žádneho nenj, gestoby opustil dům, neb bratry neb sestry, neb otce nebo matku, nebo syny nebo roly pro mne a pro Ewangelium, by newzal stočráte tolik nyní w času tomto, domů a bratrů a sester a matek a synů a roly. (Mr. 10, 29. 30.)

Neměl wšak sw. Paulinus w samotě ži-
stati, neboť ho Pán byl biskupem swaté cirkwe
mjti chtěl. Patnácte let byl giž totiž w této
samotě a ukrytosti žiw, an ku konci roku 409
sw. Dawel biskup Nolanický umřel. Na geho
místo musil sw. Paulin chtěg nechtěg dosednau-
ti. Byl-li prwé giž lefk ctností geho welký, stal
se nyní mnohem wětšj. Wzdělal gednoho kaž-
dého i hlubokau učeností a dokonalostí w ob o-
wánj. U něho nalezal zmaucený útěchy, nez-
wědomý ponaučenj, w pochybnostech wězjej rady,
kleslý podpory, chudý a nuzný pomoci; níkdo
neodcházel od něho, genž byl holá tichost, po-
kora a milosrdenstwj, a wšechněm wšedko gest
učiněn, aby wšedky Ježíšsi Kristu žijal, k ně-

muž ustawičně wraucně za swěrené stádečko modliwal, niko od něg neodcházel, aby nebyl potěšen. Z přislo požehnání Boží na ně, a osada Nolanská dostala nové podobu; neboť stala se bohatau na ctnosti křesťanské. — Mnoho může učený a bohabogý biskup w osadě své; minozi, kteříž by sice byli k ztracení přisli, magi mimo milost Boží gemu spasení své co děkowati. Řežby každý wěděl gať k welkému užitku osadníkům bywagi pastýřowé dle srdce Božího; řežby ustawičně k Bohu o ně se modlil.

Nedlauho na to, co biskupstwí nastaupil sw. Paulinus, udala se mu příležitost, že lásku swau k bližnímu a odlaučenost od wšij pozemskosti patrně na gero dáti mohl.

Roku 410. poplenili Gothové Italii a město Nolu a mimo mnohé občany také sw. biskupa do zajetí odwlékli. Tu modlil se on důwěrně: »Pane nedopauštěg, abych pro zlato aneb stříbro mučen byl: wždyť wjš, kde wšsedlo mé zboží gest.« Z wyslyšel Hospodin důwěrnau modlitbu služebníka swěto, kterýž w krátce na swobodu propuštěn, k owčičkám swým pospychal a wšsemožně chudým a zagatým pomoci štědré uděluje. Paulinus neztratil důwěru w prozřetelnost Boží, ani když nenwětšij strasti stihán byl. Když gedenkrátě gakhý chudáš o almužnu prosil, a w domě mimo gediný chléb nic k potravě nebylo: kázal Paulinus Therassii, aby mu chléb ten dala, že Bůh o ně gináť se postará! Therassa se obawajíc, aby

sami nedostatek neměli, odepřela chudému žádost jeho. Brzo na to přistály lodě obilím a vínem naložené. Plavci omlauvali pozdní příchod tím, že se nedávno přepadla bouře, a gednu loď že rozkotala. Z pravil Paulinus k Therasii: »Widjš« to gest trest za newěru a nedůvěru twau. Tyš odepřela chudému gediný chléb, a Bůh nám za to odňal plnou loď!« — Dausen w Hospodina celým srdcem swým, a nezpolehej gen na opatrnost swau.« (Přisl. 3, 5.)

»Wšetkau péči uwrhněte na něj (na Boha) nebo on má péči o vás.« (I. Pet. 5, 7.)

Sw. biskup Paulinus dosáhl sedm a sedmdesáte roků, an I. P. 431 na pichání w boku se roznemohl, z čehož nikdo dobrého konce nepředzvydal. W té nemoci tři dni před jeho smrtí nawštwili geg dwa biskupové ze sausedstwa. To způsobilo welebnému stařečkowi tak welikau radost, že na nemoc swau pozapomenow, o Božských věcech s nimi rozmlauwal s nimi také mši swatau obětowal. Když opět se položil, započal zpjwati: »Pozdwihl gsem oči swých k horám, odkudž přigde mi pomoc? Pomoc má přichází od Hospodina, kterýž učinil nebe i zemi. Nedopustj, aby se pohnauti měla noha twá, aniž zdřímá, kterýž ostrýchá i¹ atd. (Žalm 1, 20, 1.)

Na to přissel kněz Posthumian a wyprawowal, že ty pro chudé zamlumené ssaty zaplatiti nemůže. Swatý Paulinus řekl: »Bud dobré vůle, synu, někdo přece dluh tento za-

chudé zaprawj.« U hle po něgafé chvojli přinesl kněz geden z Łukanie swatému biskupowi darem padesáte střjbrných, daleko dluh onen přewýssugij. Paulinnš wzdal za to srdečné djky Hospodinu, že zahanbiti nedá daufagij w něg.

Přjssťj noc měl pokognau, ráno se modlil gať obychegně s duchowenstwem hodinŧy gitřnj, pať až do noci w tiché mlčenj pohřjžen trwal. Šdnž ale swětla se rozswjtila, wzťahna ruce a gaťobŧy že sna se wytrhl prawil: »Tu gsem připrawil swjci Pomazanému swému! a zas umřl. Šodinu před půlnocj zatřásl se pokog, w kterémž ležel, gaťobŧy bylo zemětřesenj; přjtomnj strachem uchwáceni padli wssični na kolen a modljce se, a w tom okamženj wyputil bohabognŧy biskup swatau dušŧi swau. Den geho umrtj padá na 22. Čerwna l. P. 431. Tělo geho odpocjwá teď w Řjmě w kostele sw. Bartoloměge.

Od sw. Paulina máme až posarwad několif duchownjch pjsnj a přečrásné listy, w nichž se we wssedch geho čistá, bohumilá dušŧe sřkwěle obrážj.

Rozgjmánj.

Gať gsme widěli, rozdal sw. Paulinuš nesmjrné bohatstwj a zbožj swé chudým a wywolil sř dobrowolnau chudobu. Z toho mohau se gať bohatj tať i chudj mnohým dobrým wěcem naučiti. Boháčowé magj zbožj swé držeti za dar Božj, za kterŧž ř neywětšjím djřům po-

winni gsau, a kterého gen dle swaté wúle
 Menysshjho užjwati magj. Bůh bude přjsné
 aučty od boháčů žádati z darů těch, které gim
 k zprawowánj swěřil a odemzdal. Z bude se
 gich tázati, zdali gich užjwali ke cti geho, zdali
 z nich také chudým bratřjm rádi a štědre udě-
 lowali? zdali ge neobraceli na věci marné
 aneb do konce hřjsné. Tázati se gich bude,
 zdali dary ty wjce nemilowali než dárce gegich,
 zdali že způsobem neprawým a hřjsným neroz-
 množowali; aneb zdali bližnj nemusel trpěti a
 snášeti bjdu, kdžž oni dary Páně pleytwali?
 Boháč sprawedliwý, má wládařem a nikoli otro-
 kem bohatstwj swého býti; on gest powinen
 srdce od gměnj swého odlučowati tak, gakoby
 ničehož neměl; důwěru swau má klásti na
 Boha a nikoli na mamonu; po zbožj wěčném
 a neporuffitelném má taužiti, kterěz rez a mol
 nefazj, a nikoli po zbožj a pokladech, o nichž
 pjsmo dj, že mnozi strze ně přissli ku pádu.
 Za poklad onen wěčný má rád wšse zbožj po-
 zemské dáti; a aby králowstwj nebeské si mohl
 kaupiti, nesmj pokladů zemských štetřiti. To čině
 gest opravdu chudý duchem a králowstwj nebe-
 ské gest geho. — Ale také chudj magj býti du-
 chem, chudj to gest magj s osudem swým se spo-
 logiti, a do wúle Božj dofonale se poraučeti,
 kterýž wj, co činiti má a žádný gemu brániti ne-
 může. Nemagj taužiti po zbožj a bohatstwj po-
 zemském, kterěz rez a mol fazi: ale po králow-
 stwj nebeském; wšse ostatnj, čehož potřebuj,

přidáno jim bude. Neboť Bůh, Otec náš, který se stará o pŕactwo nebeské, tím více starati se musí o člověka, kŕmí Syna geho wyklaupeného. A skutečně není důkazu, aby byl člověk čistého srdce a důvěrní peroné zahynul; aneb ani aby si, mŕge dušsi w Bohu ukotwenau, zausal. Geho dušse gest wždy pokogná, wždy utěšené myšli; neboť chválí a welebí saudy a řizení Boží, a ten pokog dušse a tu utěšenau mysl nedá wám ani za wšseto bohatstwj celého swěta. Wezměte ale chudému wjru w Pána Boha a w budaucnost, a on stane se drawau šselmau, zausagjci nad sebau. Pakli ale chudý křesťan tať welkého pokoge dobytí může: gať welký musí býti pokog člověka, který dobrowolnau chudobau Bohu se zaswětil.

Nemůžete Bohu slaužit i mamoně. (Mt. 6, 24.)

Lisťny daupata magj a pŕactwo nebeské hnijzda, ale syn člověka nemá, ldeby hlauw šlonil. (Mth. 8, 20.)

Kterí chtějí zbohatnauti, upadagj w posussenj a w osjdlu ďáblowo, a žádosti mnohé neužitečné i škodlivé, kteréž pohřžugj lidi w zahynutj a zatracenj. (I. Tim. 6, 9.)

Bohatým tohoto swěta přikazug: ať dobře činj a bohatnau w dobrých skutcích a snadně ať udělugj a zdělugj se, a tať ať sobě pošli: dagj základ dobrý ř času budaucjmu, aby dosáhli prawého žiwota. (I. Tim. 6, 18. 19.)

Nebož se, synu můg; chudý sice žiwot we-

deme, ale mnoho dobrého míti budeme, gestliže se báti budeme Boha, a gestliže odstaupíme od wsselikého hřjchu a budemeli dobře činiti. (Tob. 4, 23.)

Boháči nedostatek měli a lačněli, ale ti, kteříž hledají Hospodina, nebudou míti nedostatku w ničemž dobrém. (Žalm 33, 11.)

M o d l i t b a.

Propůgč nám, ó Pane, tu milost, abychom i bohatstwj i chudoby, co milosrdná a dobrotiwá ruka Twa nám propůgčiti ráčj, užjwali ku swému wěčnému spasenj; a nedy, abychom w bohatstwj zhrdli w chudobě pať malomyslnými se stali. Twa swatá wůle buď nassj wůlj; a čeho nám udělš, tjm, dy, ať spokojíme se po ničem giném netaužjce, než gaľbychom Tobě se ľbili, genž gfi žiw a kralugeš na wěky wěkůw. Amen.

Dnešního dne se také swětj swátek: W Angliču sw. Albana, mučednjka. W Dácii sw. Ribeta, biskupa. W Neapoli sw. Jana, biskupa. W Kluniču sw. Konforecie, pannj. W Veroně sw. Blasia, biskupa. W Meku sw. pannj Apriucie. W Reyně-
foljně blahosl. Kristian, pauny a m. g. sw.

23.

Žiwot sw. Ediltrudy,

králowny a pannj.

R. 679.

Sv. Ediltruda aneb Edeltrauda byla dcera nábožného Anny, krále wýchodnjch Angli-

čanů a sw. Hereswondy; swatá Sexburga, sw. Withburga a sw. Edelburga byly gegi sestry. Edeltruda narodila se w Ermyňgu, w hrabstwj Suffolškém, a jako sestry, přewýborně se wychowávala: neboť učily se hned od dětinstwj Boha se báti, po wsecký dny žiwota swého w paměti geg mji, warowati se, aby nikdy neswolily hřichu a přikázanj Pána Boha nasseho neopauštěly; wselikého času genu dobrořečiti a prositi od něho, aby cestý gegich zprawował a aby wsecký radý gegich w něm zůstávaly.« (Job. 1, 10, 4, 6. 20.) Edeltruda, w bážni Boží odchowána, byla wzorem panenské mrawnosti a stýdliwosti; a celá gegi postawa gewila nadobytěgnau lásku k panenské čistotě. Dle žádosti rodičů wdala se sice za Tonbrechta, mocného knjzete Gwirů, ale ustawičně se k Bohu o milost modlila, by panenstwj i w stawu manželském bez poskwrny mohla zachowati. A Bůh wyslyšel prosbu gegi; neboť manžel sljbil, že w stálé zdrženliwosti s nj žiw bude, ano pokud žiw byl, slibu swého nezrušil. »Kochey se w Hospodinu, a dāt tobě žádosti srdce swého. Wygew Hospodinu cestu swau a naděgi mēg w něm, a onť wsecko dobře učinj. Znat Hospodin dny neposkwrněných: a protož dědictwj gegich na wěky bude.« (Žalm 36, 4, 5. 18.)

Po několika letech umřel Tonbrecht a Edeltruda gsauc teď auplně swobodná, odebrala se na ostrow Ely a tam dle srdce swého Pánu Bohu slaužila, pohrdajc wšim, což lidé swětšj

blaženosti nazýwagj. Nejśladśſj rozkośſj bylo gj prozpěwovati uſtawičně ſláwu Boží a ſrdce ſwé w modlitbách wraucných a w rozgjmánj ſwatém před Pánem Bohem wyljwati.

Pět let ſlaužila Edeltruda, wzdálena ode wſſeho hluku ſwětſkého w tuhé ſagjcnosti Kriſtu Ježíſſi, a Egfrid, král Northumberský, pán welmi bohabogný, uſlſſaw o ſličnosti a o wzneſſených ctnoſtech Edeltrudy, gj za manželku požádal. Edeltruda milugje panenſkau čiſtotu nad život, nechtěla niſterak ſ žádosti geho ſwoliti, a teprw ſdſž král gj ſlibil, že manželtwj ni-žádným způſobem panenſtwj gegjmu na ugmu býti nemá, podala mu ruku ſwé. Panničtj tito manželowé wedli život welmi zbožný; čím pečliwěgi těleſné žádosti mořili a ſmyſly wſſedſy bedliwě na uzdě měli, tjm aužegi wázali ſe ſwatau láſkau, tjm horliwěgi dſchtili zdokonaliti ſe w dokonalosti křeſtanſké. Dbſwoláſſě králowna wſſedſen čas ſwůg, který oſtatnj powinnosti gj nechala, obracela ſ užitku a ſ proſpěchu bližnjho, prokazugje mu wſſeliſkau ſlužbu křeſtanſké a w bohabognoſti utworzené ženy, neboť ſe wſſem přjwětíwá a wſjdná, twáři wždſy gaſné, pro prawdu a práwo horliwá, w modlitbách uſtawičná, chudým ſſtědrá, ſu každému mileſtiwá a laſkawá.

Dwanácte let byla Edeltruda u dwora Egfrida žiwa, an opět tauha po ſamotě w nej-
wětſſj ſjle w duſſi gegj ſe wzbudila. Ž neuſtála
krále pána ſwého tať dſlauho proſiti, až gj ſo-

nečnè somolil, by dwúr opustila a do kláßtera Roldinghamenského wstaupila, gegž sw. Ebbareteta králowa zprawowala. Sw. Wilfrid, biskup, oděl gi w řjzu kláßternj a poswátnau rausskau twár gegj zastřel. Edeltruda zdokonalila se w kláßteře tom welice, tať že giž po roce zpráwu kláßtera, gegž na ostrowě Ely welkým nákladem wystawěla, na se wzjti musila. Z naplnilo se na nj slowo Isaiásse proroka řkaucjho: »Chwal neplodná, kteráž nerodjě, prozřěwug chwálu a plěseg, kteráž si nerodila, nebo mnoho gest synů opustěné, wjce než té, kteráž má muže, prawj Hospodin.« (Iš. 54, 1.) neboť mnoho pannen podrobilo se zpráwě gegj; gim byla Edeltruda opatrownicj a matkau, a ony zaš byly gi dcerami, kterěž ona slowy a příkladem ř choti duffj čistých uwáděla — ku Kristu Ježíšsi. Gegj žiwobytj tu w kláßteře bylo welmi tuhé a přjsné; ona negjdala, welké swátky wngjmage, než geděnkrate za den; nenosila niřdy lněny oděw, a od půl noci až do rána na modlitbách a w swatém rozgjmánj trwáwala.

Zrcadlem gšauc newinnosti a zbožnosti zprawowala sw. Edeltruda sedm let kláßter, an netoliko některé sestry, ale tať sama ona gšauři morowau ranau tenkráte w Angliču welmi záhubnau, uchwácená byla l. P. 679. Z tenkráte byla wšsem nejkrásněgšjim příkladem, gať trpěti a do wůle Božj odemzdáwati se máme. Řdnyž lékařowé hljzu na řřfu gj profali, prawila: »Co na řřfu trpjím, sama gšem pro-

winila, neboť se pamatugi, že w mladosti své zbytněchnau ozdoby na krku sem nosila. Bylať to mladistwá lehkomyslnost, že gsem hrdlo wzácnaú okrasau zdobila; teď ale děkugi Pánu Bohu a welejm milosrdenstwj geho, že práwě w tom audu bolest cítjm, kterýž gsem ráda stkwostnaú okrasau ozdobowávala. J mysljm, že milosrdenstwj Boží proto bolest na hrdlo mé uwalilo, aby žadost učinila přjlišně lehkomyslnosti; neboť na místo zlata a perel mám teď na hrdle mém oteklinu a zapáleninu.« — O kězby tato slowa djwky a ženy marnomyslné k srdci přiložily, které skoro pro nic citu nemagi, než gedině pro strogenj a fintěnj! — »Čjm kdo hřěšj, čteme w knize maudrosti, tjm i trápen býwá.« (Maudr. 11, 17.)

Bolestmi očistěna gsauc ode wšeho trusu pozemského a zkussená, gačo zlato, genž ohněm se zkussuge, odebrala se Edeltruda dne 23. Čerwna roku 679. k choťi swému nebeskému, Kristu Ježíšji. Tělo gegj pochowalo se dle žregmé žádosti gegj na hřbitow obecný; po šestnácti letech ale wyzdwišla ge sestra gegj sw. Gerburgiš. Tělo nalezeno i se wšjm rauchem w kteréž přikryta byla, beže wšj poskworný a gač ctihodný kněz Beda wyprawuge, stali se mnozj zážrakové na těch, kteříž se gich dotekli.

Rozgjmánj.

Ze žiwota sw. Edeltrudy a zbožného manžela gegjho Tonbrehta a Egfrida mohau se

rossiční manželové něčemu dobrému naučiti, nať snad mnozí z nich ani nepomenšlegi, totiž čistotě a zdrženlivosti. Nežádá se vlastně od nich čistota a zdrženlivost panická, gať gi Edeltruda a manželové gegi, pokud s nj živi byli, zachováwali. Nebo staro manželstý proto ustanovil Bůh, aby strze něg dle slovo sw. Frantisska Saleského rozmnožili se na země wěrnj dělnci Páně a naplnila se řada wywo-
 lených Božjch w nebesjch: ale zdrženlivost a mjrnost manželská žádá se od nich wšim prá-
 wem; neboť negsau lůň a mezeť, kteřj rozumu nemagj, ale gsau obrazem Božjim a těla gegich gsau audowé Kristownj; a proto za žádostmi těla běhati nemagj, aniž zapomjnati: že těla smilstwu nenáležegi. Mohlali Edeltruda s mi-
 lostj Božj zachowati w staru manželstém čistotu panickáu: pročny nemohli manželé s milostj Božj zachowati stydliwost a mjrnost manželstau? a mohlali ona po celý wěť života swého zdržeti se užjwánj práw manželstých: pročny wy ste se ne-
 mohli zdržeti w dny aspoň Pánu Bohu zaswě-
 cené, zwlášt an sám sw. Pawel radj, aby manželé z společného swolenj na čas se zdrželi. (1. Kor. 7, 5.) Ale žádáтели wy manželowé od žen wassich čistotu a wěrnost: sami přjkla-
 dem gim w tom býti musjte. Nebo čeho sami nezachowáwáte, gať od giných, aby se zachová-
 walo, žádati můžete. Pakli ale wasse chowánj manželeť počestnost podrýwá, nediwte se, řdnyž také wasse čest hyne. Kde muž ženny swé stybli-

most udusil, odsud andělé plačly se ubjragi; a w kterém manželstwj uhostila se necudnost a nezdrženliwost: tam darmo po lásce, po pokogi, po zdrowj a po štěstj ptáti se budeš. Protož prawj sw. Pawel apostol: »Tať gest zagisté wůle Boží, poswěcenj wasse, abyste se zdržowali od smilstwa; aby uměl gedenkaždý z wás nádobau swau wládnauti w poswěcenj a cti, ne w náruživosti tělesné žádosti gakož i pohané, kterjž Boha neznagi!« (I. Efeš. 4, 4. 5.)

Poctivé buď u wšech manželstwj a lože neposskwrněné. (Hebr. 13, 4.)

Anděl Rafael řekl k Tobjášowi: Slyš mne a gáf tobě powjm, kterj gsau ti, gesto nad nimi ďábelstwj má moc. Ti zagisté, kterj w manželstwj tať wcházegj, že Boha od sebe i od swé myslí odlučugj a swé chlipnosti tať howěgj gako kůň a mezeľ, w ničžto nenj rozumu. Ale ty řdyž pogmeš pannu, wegdi k nj do pokojka, za tři dni zdrž se od nj, a nic giněho nebudeš působiti, gediné Bohu modliti se s nj. A řdyž pomine třetj noc, wezmeš pannu s báznj Boží, milostj synů wjce nežli chlipnostj weden gsa. (Tob. 6, 16. 17. 18. 22.)

Synové swatých gsme a nemůžeme se tať spogiti gako pohané, gesto Boha neznagi. (Tob. 8, 5.)

M o d l i t b a.

O Bože Otče wšemohaucj! kterjž gšl staw manželstwj — to weliké tagemstwj w Kristu a

w cirkwi ustanowil: račiž prosjme na přjmluwu služebnice twé sw. Edeltrudy propůgčiti, aby wssični wěrnj křesťané staw manželský w počestnosti a w swátosti zachowávali: a negeom rodičowé a nobrž i syny gegich w čistotě a w bážni Boží obcugjce, s Tebau nenčistšj lástkau na wěky spogeni býti zaslaužili. Strže Krista Pána nasseho. Amen.

Tentýž den :

Žiwot blahosl. Marie Oigneicenská.

R. 1213.

Blahoslawená Maria narodila se okolo roku 1177 w Brabantě z rodičů sice bohatých ale rodu zprostého. Maria byla nad mjrů sličné twáři a giž w dětinstwj wynikala welikým ostrowtipem a gakausi dospělostj a usedlostj myšli, gaku na dětech darmo bychom hledali. Ž prospjwala denně na milosti, na pobožnosti a stndliwosti, a s Pánem Bohem tak ráda se objrala, že času nočnjho častěgi wstáwagjc se modlila, wssemi marnými společnostmi, rozkosemi swětskými, hrami a firtěnjm a strogenjm pohrdala, tělo umrtwowánjm w posluffnosti ducha držela, a Krista Ježíše w chudých a nuzných opatřowala a pěstowala.

Rodičowé znamenagjc nadobyčegně zbožné obcowánj dcery své, počali se strachowati, aby

snad do kláštera nespěla, a protož gi, když patnáctého roku dospěla, za muže prodali. Stav manželský nebyl však její kajícnosti na uřmu, ačkoli manželovi se to na počátku nikterak líbiti nechťelo. Než Maria, milugjc wjce Boha než manžela, neustávala křáćeti po cestě k spásení, a že Duchem swatým oswjcená gsauć k manželi se chowala opatrně, tiše a trpělivě a s gakausi důstognořti: nelladl gi tento také žádných překážek, ani gi nebránil, dle libosti Pánu Bohu slaužití. Poznenáhla ale otewjralo se i srdce geho milosti Boží tak, že nenprw se zaljbenjm gakýmř na zbožnau swau choť hleděl, pak ale s liřnawostí swé gaćo že sna wyražen sám gi we wřsem dobrém následowal a konečně i swolil, aby w manželswj swém gen gaćo bratr a sestra spolu žiwí byli; neboť »řdo ženř nemá, pećuge o to, což gest Páně, řterakby se ljbil Bohu: a řdo gest s ženau, pećuge o to, což gest tohoto swěta, řterakby se ljbil ženě, a rozdělen gest.« (Řor. 7, 32. 33.)

Poněwadž tedř giž nebyli s tohoto swěta, řterý swé miluge, a rozřosse nehledali w tělesnosti, nobřž w modlitbě, a poněwadž wřse, co wydělali chudým rozřáwali, něćo málo pro swau wyžiwenau odřládagice, a k tomu i choré a málemocné řřetrně obřluhowali: wzal ři ge swět w nenáwřř, zwlářřř Maria od přjbužných mnoho snářřeti musila, řterý gi řjm wjce spjla-li, řjm pořněgřřř a trpělivěgřřř byla. Maria ale radowala se s toho řřdečně, že pro Řrista Zeřřřř, gehož w

chudých a chorých ctíla a milovala, pohanění trpiti musj, neboť také gemu odmlauwali hříšníci, i On pro vykauptení nasse pohaněn byl. Kříž Spasitele a Vykupitele nasseho býwal blahoslawené panně předmětem obzlástnj pobožnosti; ku dřewu kříže utíkala se w dnech zármutku a bolesti, u dřewa kříže hledala odpočinutj dussi své, dřewo kříže býwalo gi pramenem nejsladšj radosti. U kříže Páně rozgimáwala si přehořké utrpenj Krista Ježíše pro hříchy nasse, tam nahlížela welikost milosrdenstwj Božjho, tam i welikost a ohryzdnost hříchů poznáwala. Gedenkráté proniklo gi umučení Páně takowau bolestj, že do mdloby upadla a napotom nebyla wstawu bez proléwání slz na nesmjrnau tu lásku pomysliti, že se Kristus Pán za nasse hříchů na dřewo kříže přibiti dal. — Kdo gako Maria wj, že hříšněkem gest a přjčinau ukřižowání Krista Ježíše: ten zagisté pozná, že před twáří Boží pohanění zasluhuge, bytby i před lidmi newinen byl, a wsseliké strasti trpělivě poneše.

Maria bděla nad sebau tak pečlivě, že dle swědectwj gegjho nikdo od nj neslyšel neslušného slowa aneb nemjrného smjchu, ani na ni nepozorowal newázaného pohledu aneb něgafého posuňku, na kterémby se zbožná mysl urážela. Gegj láska ku Kristu Pánu byla tak wraucj, že se nikdy žádného smrtelného hřichu nedopustila i toho neymensšjho poklešku hořce

oplačávala. — »Kdož pohrdá malými věcmi pomalu zhynie.« (Sirach 19, 1.)

Kdo žádné lásky nemá, ten se domýšlí, že v úspalém svědomí jeho také žádného hříchu není; ten však svým časem šhledá, že přehrozně se oflamal. »Pročež vstaň, kterýž spíš a povstaň z mrtvých a osvojti tebe Kristus.« (Efeš. 5, 14.)

Poněwadž gedině ti, kterj násilj činj, uchvacugj královstwj nebeské, proto trwala Maria w modlitbách a w umrtwowánj swé tělesnosti až do konce žiwota swého. Ona gjdala gen gedenkrátě za den, wjna a masa neužíwala níkdj; owoce a zeliny býwaly gegjm obyčejným pokrmem. Láska ku Kristu Ježíšji byla takměř žiwotem weskerého gegjho smyšlenj a gednánj, a proto byl také žiwot gegj ustawič nau modlitbau. J při ručnj práci žjwávala a plésávala w Pánu Bohu. Wljdně zacházegjc s Dobrými i se zlými, uwedla mnohé na cestu pokánj, a ačkoli milostj Boží žwlášt byla oswojčená a Bůh strze nj zážrakj konal a bu daucnj věci předpowjdal: držela se nic méně we věcech Božjch za newědu. Maria milowala také Rodičku Páně co newwraucněgi, neboť kdo Syna miluge, musj i matku jeho milowati. Proto putowávala každoročně bosjma nohama do Digniafu, kde kostel byl new: blahoslawněgšj Rodičce Boží zaswěcený, a celé noci w něm na modlitbě tráwila. Několik let před smrtj přestěhowala se tam auplně, zabý:

wala se toliko wěcmi nábožnými a zvláště často ku stolu Páně chodila, při čemž twář gegi wždy se proměnila. Konečně nawštwil gi Bůh gessťe dlahau a bolestnau nemoci, což wšse s nenywěšsji tichostj a trpěliwostj nesla. Znamenagje, že hodinka se bljžj, dala se i s ložem do kostela doněsti a zápasje s nesmjrnými bolestmi prozpěwowala chwálu Boží až smrt zpěw gegj přetrhla, dne 23, Čermna l. P. 1213.

R o z g j m á n j.

Rěžby ty také křesťanská dusse ráda a často chodila ku dřewu kříže gačo Maria k němu chodila; kěžbys ráda a často rozzjmala si, kdo na tom kříži pnj a proč na něm pnj! Dč že bys také bolestj omdlěwala a napotom wšse: možně se snažila, aby kříž, magjei býti tobě pramenem wylauptenj, nestal se přjčinau twého zatracenj. Tážes se, kdo to na křížj pnj a proč tam pnj? Gest to sám Syn Boží, který sláwu nebeskau opustiw, přetěžké a přeweliké břemeno hřjchů nassjch na sebe wložil a za ně na kříž přibit byl. Tedy ty také, křesťanská dusse, gš přjčinau umučenj Páně. Ty gš zaslaužila onen trest, ty gš měla gehu aužkosti wystáti a krowým potem se potiti; tys měla býti bičowána a trnjm korunována a na kříž přibita, neboť dáwno giž hřjchy swými trest gš sobě wyslaužila. Může udeř se w prsa a rci: S nenynewinněssji Ježjssi! ach gač w bolestném zá-

pasu widjm Tě pro hřichy mé; gá hřessila a Ty trestán gš; gá wina kochám se w rozkošsich swěta, a Spasitel můg umjrá smrti nepohawněgšj! Ach dusse má, gal můžeš na Boha swěho patřiti, an sřormaucen a tessliw gest, pro auzkořt křwj se potj a na dřewě křjže umjrá, a nepřipomjnati si hřichy swé, pro které Pán a Stwořitel wisse toto trpj a snášj. D srdce ocelowé, gessťo s Wykupitelem swým se nermautjš a nepláčeš. Probodni mne ó Pane citem bolesti a lítosti nad hřichy mými, abych i s Tebou slitowánj měla, kterýchťo pod břemenem hřichů mých a hřichů celého swěta žalostně úpjš. Řdy, ach řdy poznám, že zlá a hořká wěc gest Boha swěho opustiti a nemjti bázně Božj. Řdo, ach řdo dá hlavě mé wodu a očim mým studnici slz, abych plakal dnem a nocj, že Syn Božj pro hřichy mé hanebnau smrtj umřjti musil! D zmuž se dusse má, ó zmuž se a oplakáwen dnem a nocj wsseliký hřich, kterým gš Pána Boha urazila; odřjken se každého zločinřtwj, které Syn Božj křwj swau na křjži sřhladiti musil a zapřisáhni se, že raděgi smrtj umřjti chceš, než byš gen geděfráte Boha swatého a sprawedliwého uraziti se opowázila; neboť hrozněi gest upadnauti w ruce Boha žiwého. (Žid. 10, 31.)

On raněn gest pro neprawosti nasse, potřjn gest pro hřichy nasse, kážen pokoge nasseho na něm a zřinalosti geho uzdraweni gšme. (Žf. 53, 5.)

Mnozí chodí nepřátelé kříže Kristova, gichžto konec gest zahynutí, gichžto Bůh bricho gest, a sláva w zahanbení gegich. (Filip. 3. 18.)

Známo wám buď, muži bratři, že skrze tohoto (Ježíše) podává se wám odpustění hříchů, od kterýchž gste nemohli skrze zákon Mogžíšůw ospravedlnění býti. (Skutk. (Ap. 15, 38.)

Synáčekowé mogj, totot wám pjsi, abyšte nehřessili. Paklibýt kdo i zhřessil, přimluwce máme u Otce, Ježíše Krista spravedlivého; a onť gest obět slitování za hřichy nasse, negenom za nasse, ale i za hřichy wssého swěta. (I. Jan 2, 1. 2.)

Wjte, že on se uklázał na swětě, aby hřichy nasse sňal. (I. Jan 3, 5.)

Každý kdož hřessj, newiděl ho aniž ho poznal. (I. Jan 3, 6.)

Modlitba.

O dobrotivý Ježíssi! wleg do srdce mého onu lásku ku kříži a k umučení Twému, kterau služebnice Twá Maria měla, a uděl mi té milosti abych tak rád i dřewa kříže dlel, gať ráda ona u něho dlela, a abych ustawičně plným srdcem wolal: Pod stjnem toho, kteréhož gsem žádal, seděl gsem, a owoce geho gest sladké hrdlu mému. Té milosti prosjmi uděl mi, pať i š apóstolem Twým mluwiti budu: Nesaudjm, že umjm něco giného mezi wámi, nežli Ježíše Krista a toho ukřížowaného. Amen.

Dnes svěť se také svátek: V Římě sv. Jana, kněze, mučedlníka. Tamtéž sv. Agripinu, panny a mučedlnice. V Sutrium sv. Felice, kněze mučedlníka. Ve Filadelfii sv. mučedlníků Zenona a Gnný. V Pavii sv. Eutfranka, biskupa. V Abessinii sv. Didarby a dwau synů gegich Visoesa a Mora. a m. g. sv.

24.

Život sv. Jana Křtitele.

Dle prorockwj Malachiášswa (3, 1.) bylo od wěků ustanoweno, že Spasitele a Wylupitele swěta předegde muž w moci Eliášswě, kterýžby připrawil cestu geho před njm. Když naplnili se dnowé, že Spasitel swěta přigiti měl, naplnilo se také prorockwj Malachiášswa a Jan předchůdce geho se narodil. O geho narozenj, životu a mučenj, wyprawugi nám písma swatá následowně:

Byl za dnů Heródesa krále Žúdskeho kněz něgaký, gménem Zachariáš z třjdy Abiášswy a manželka geho z dcer Aronowých a gméno gegi Alžběta. Byli pak oba sprawedliwj před Bohem, chodjice we wšech přikázanjch a sprawedlnostech Páně bez auhony. A neměli syna, proto že Alžběta byla neplodná a oba se byli žstarali we dnech swých. Z stalo se. Když on úřad kněžský konal w pořádku třjdy swé před Bohem, že wedlé obyčege úřadu kněžského losem wyssel, aby položil zápal, wegda do chrámu

Páně (do swatyně) a wšedko množstwji lidu bylo wně (w předsynjch chrámu) modljce se w hodinu zápalu. Tedn ukázal se gemu angel Páně, stoge na prawé straně oltáře zápalu. A uzřew geg Zachariáš, zstrassil se a bázeň připadla na něg. Z řekl gemu angel: »Nebog se Zachariášsi, neboť gest uslyššána modlitba twá, a Alžběta manželka twá porodj tobě syna a nazůweš gméno geho Jan. Z budeš mjtí z toho radost a weselj, a mnozi z geho narozenj budau se radowati. Bude zagisté weliký přede Pánem, a wjna i nápoge opogného ne- bude pjtí, a Duchem swatým bude naplněn gestě w životě matky swé. A mnohé z synů Izraelských obrátj ku Pánu Bohu gegich; a onť předejde před njm w duchu a moci Eliášowě, aby obrátil srdce otců k synům a newě- řjci k opatrnosti sprawedliwých, aby tak připra- wil Pánu lid dokonalý.«

Z řekl Zachariáš k angelu: »Po čemž to poznám? nebo gá starý gsem a manželka má zstarala se we dnech swých.« A odpovědew angel řekl: gemu: »Gá gsem Gabriel, kterňž stogjm před Bohem: a poslán gsem abych mlu- wil tobě a tyto wěci weselé zvěstowal tobě. A an budeš mlčjci a nebudeš moci mluwiti, až do toho dne, w kterémž se tyto wěci stanau; proto že si neuwěřil slowům mým, kteráž se naplnj časem swým.« Lid pak očekáwal Zacha- riášse a divili se, že on tak prodléwal w chrámě. Wyšsed pak nemohl mluwiti k nim, i poznali

že widěnj widěl w chrámě. Ale on năwěstj gim dăwal a zůstal němý. Z stalo se, řdnž se wyplnili dnowé úřadu geho, odšel do domu swého. A po těch dnech počala Alžběta manželka geho, a tagila se za pět měsíců, řkauc: »Že tať mi učinil Pán we dnech stárj mém, w nichžto milostiwě wzěřel, aby odgal mé poňaněnj mezi lidmi!«

Měšce ssestého po početj năwěstjwila Alžbětu Maria panna z Nazaretu přicházegjci. Z stalo se, gaťž uslyšsela Alžběta pozdrawenj Marie, zplěsalo nemluwnátko w životě gegim a naplněna gest Duchem swatým Alžběta; i zwołala hlasem welikým a řekla: »Požehnaná ty mezi ženami a požehnaný plod života twého; a odkud mi to, že přišla matka Pána mého ke mně? Nebo an gaťž se stal hlas pozdrawenj twého w ussich mých zplěsalo radosti nemluwnátko w životě mém.«

Alžběte pať naplnil se čas aby porodila: i porodila syna. A uslyšseli sausedé a přjbužnj gegj, že Hospodin weliké učinil s nj milosřdenstwj swé a radowali se spolu s nj. Z stalo se w den osmý, přiššli obřezowati djtěte: a nazýwali ge gménem otce geho, Zachariássem. A odpowědewšsi matka geho, řekla: »Nikoli: ale slauti bude »Jan.« Z řekli ř nj: »Wšak nižádného nenj w přjbuženstwj twém, kterýžby slaul gménem tjm.« Z dăwali năwěstj otcu geho, gať by ho chtěl nazýwati. A on požádam desřičky napsal řka: »Jan gest gméno geho.«

Z divili se wssični. A i hned otemřela se ústa geho a gazyl geho a mluwil melebě Boha. A přišel strach na wšsecky sausedy gegich: a po wšsedy horách Žúdských rozhlásána gsau wšsecka tato slowa. A wssični, kterjž slyšeli, skládali to w srdci swém řkauce: Ž kteraké djetě toto bude, nebo ruka Páně byla s njm.

Zachariáš pať otec geho naplněn gest Duchem swatým, a prorokowal řka: »Požehnany Pán Bůh Israelský, že nawšstjwil a učinil wykaupenj lidu swého. A wyzdwihl nám roh spasenj w domě Dawida služebníka swého, gaťož mluwil sřze ústa, proroků swých swatých, kterjž gsau od wěků, o wyswobozenj z ruk nepřátel nassich a z ruky wšsedy, kterjž nás nenáwiděli: aby učinil milosřdenstwí s otcí nassimi, a rozpomenul se na smlawu swau swatau; na přjsahu, kterauž přisáhl Abrahamowi otcí nassemu, že nám to dá, abydom bez strachu, z ruky nepřátel nassich gsauce wyswobozeni slaužili gemu, a to w swatosti a w sprawedlnosti před njm, po wšsedy dny swé. A ty djetě prorokem Steynyššjho slauti budeš; nebo předegdeš před twářj Páně připrawowati cesty geho; aby bylo dáno uměnj spasitelné lidu geho, na odpusttěnj hřichů gegich. A to sřze sřdečné milosřdenstwí Boha nasseho, sřze něž nawšstjwil nás wysšed z wysosti, aby poswjtíl těm, kterjž w temnostech a w stjnu smrti sedj, a zprawil noby nasse na cestu pologe.« — Djetě pať rostlo a posilowalo se w duchu: a bylo na paussti až do dne, w

fterňž zgerwiti se mělo lidu Izraelskému, aby zvěstowalo příchod Mesiáše. Měl pak Jan raucha ze srstj welblaudowých a pás kožený okolo beder swých, a pokrm geho byl kobylky a lesnj med.

Léta patnáctého cjsarstwj Tiberia cjsaře (dle obyčejného letopočtu w osm a dwadcatém roce Krista Pána) stalo se slovo Páně nad Janem synem Zachariášsowým na paussiti. Z chodil po rwsji fragině ležici při Jordánu, kaže křest pokánj na odpusttění hříchů (Luf. 3, 1—3.) řka: »Pokánj čiňte, nebo přiblížilo se králowstwj nebeské. (Mt. 3, 1.)

Tehdy wycházeji k němu z Jerusalema, a ze rwsseho Žúdstwa i ze rwsji fraginy ležici při Jordánu, a křtění byli od něho w Jordáně wyznáwagjce hřichy swé. Užrew pak mnohé z Fariseů a Sadduceů, že gdau k geho křtu, řekli jim: »Plemeno gessťercj, i kdo wám ukázal, kterak byste utéci měli budaucjmu hněwu? Protož čiňte owoce hodné pokánj.« (Mt. 3, 5—7.)

Z tázali se ho zástupové řkauce: Což tedy činiti budeme? A on odpowjdage prawil jim: »Kdo má dvě sukně, deň gednu nemagjcjmu, a kdo má pokrmy, tolikéž učiň.« Přissli pak k němu i celnj, aby se pokřtili a řekli gemu: Mistře, co budeme činiti? A on řekl k nim: »Nic wjce newybjurente, než to, což gest wám ustanoweno.« Z tázali se ho také i wogáci, řkauce: A my co činiti budeme? Z řekl jim: »Nižádného neutisťugte, aniž křiwdy čiňte: a dosti

měgte na swých žoldjch.« A kdýž se lid domníwal, a myslili wšickni w srdcích swých o Janowi, nebyllyby snad on Kristus: odpowědel Jan wšechněm řka: »Gát zagisté křtjm wáš wodau: ale přigdeť silněgšj nežli gá, kteréhožto negsem hodea rozwázati řeménka u obuwí geho: tenť wáš křtiti bude Duchem swatým a ohněm; gehožto wegečka w ruce geho, a wycistjť hwmno swé a šhromáždj pšenici do stodoly swé, ale pléwy pálití bude ohněm neuhasitelným.« A tak mnohé i jiné věci napominage zvěstowal lidu. (Luk. 3, 10 — 18.)

Patřjme my k pšenici čili k pléwám? —

Tehdy přišel Ježíš od Galilee k Jordánu k Janowi, aby také pokřtěn byl od něho. Ale Jan welmi zbraňewal gemu, řka: »Gát od tebe mělbých pokřtěn býti, a ty gdeš ke mně?« Odpowjdaye pak Ježíš, řekl gemu: »Nech tak nynj: nebo nám tak slusj naplniti wšelikau sprawedlnost.« Tehdy dopustil gemu. A pokřtěn gsa Ježíš wstoupil i hned z wody: a an otewřjna gsau mu nebesa: a widěl Ducha Božjho, gako holubici, a přicházegjciho na něj. A an zawzněl také hlas š nebe řkajc: Tentot gest Syn můg milý, w němž mi se dobře zalj-bilo. (Mtš. 3, 13 — 17.)

, Klaněgme se Bohu troggedinému, kterýž se nám tuto zgewiti ráčil! Zdaž así hrdost a samolásta nás neopanuge, uwážjmeli: že Nenswětěgšj Bůh k nám k hřjssnjkům se snjžil a křesť pro hřjssnjky přigal?

Zanowo kázanj, swaté geho obcowánj a patrné důkazy, že od Boha poslán gest, rozná-
sseln se wždy dál a dále, ale lid nesmenšlel o
něm gednostegně. Z poslali tedy Židé z Je-
rusalema kněží a lewity k němu, aby se ho tá-
zali: Ty kdo gš? Z wyznał a nezapřel: a
wynzał: »Že gá negsem Kristus.« Z otázali se
ho: Což pak? Eliáš gš ty? Z řekl: »Negsem!«
Tedy prorok gš ty? A odpowěděl: »Negsem!«
Tedy řekli gemu: Kdož gš pak, ať odpowěd
dáme těm, kteříž nás poslali? co prawjě sám
o sobě? Řekl: »Gá gsem hlas wolagjcjho na
paussti: Zprawte cestu Páně, gačož powěděl
Zsaiáš prorok.« A ti pak, kteříž byli posláni,
byli z Farizeů. Z otázali se ho a řekli gemu:
Pročež tedy křtjš, poněwadž negš Kristus ani
Eliáš ani prorok? Odpowěděl jim Jan řka: »Gá
křtjm wodau: ale u prostřed wás stoj, kteréhož
wy neznáte. Dní gest, kterýž po mně přigde, kte-
rýž přede mnau učiněn gest, kteréhožto gá ne-
gsem hoden rozwázati řeménka u obuwí geho.«
Tyto wěci w Bethanii staly se za Jordánem,
kdežto Jan křtil.

Druhého pak dne užřel Jan Ježíše, an
gde k němu i řekl: »Wy beránek Boží, an kterýž
snjmá hřjchy swěta. Tentož gest, o kterémž
gsem gá negednau giž prawil: Že po mně
přigde muž, kterýž přede mnau učiněn gest, nebo
prwněgšj byl nežli gá; a gá gsem ho neznal;
ale aby oznámen byl w Izraeli, proto gsem gá
přissel křtě wodau.« A swědectwj wydal Jan

řka: »Widěl jsem Ducha štipugicjeho jako holubici s nebe a zůstal na něm. A já jsem ho neznal: ale kterýž mne poslal křtiti wodau, ten mi řekl: Nad týmž užrjě Ducha štipugicjeho a zůstáwagicjeho na něm, tentě gest, kterýž křtí Duchem swatým. A já jsem widěl a swědectwój jsem wydal, že tento gest Syn Boží. (Jan 1, 19—34.)

W těch dobách, přigaw Jezis několik učednjků, počal šrže ně w zemi Žůdské křtiti. Z vznikla otázka mezi některými z učednjků Janových a Židů o očistowánj, to gest o křtu Kristowu a Janowu, kterýbn totiž právě očistugicj moc měl. Z přissli k Janowi, kterýž w Enon bljž Salim křtil, a řekli k němu: Mistře, ten kterýž byl s tebau za Jordánem, genuž ty swědectwój wydal, an on křtí, a wssicni gdau k němu. Odpowěděl Jan a řekl: Nemůžet člověk wziti ničehož, lečbn genu dá: no bylo s hůry. Wy sami swědectwój mi dáwáte, že jsem řekl: Wát negsem Kristus: ale že jsem poslán před njm. Šdožt má newěstu, že nich gest: přitel pak ženicha, kterýž stoji a slyssj ho, radostj se raduge pro hlas ženicha. Protož tato radost má naplněná gest. Onť musj růsti, já pak mensšiti se.« (Jan 3, 22—30.)

Swatý Jan powznessen nad wšeliké ohledy lidské, gať na prawého služebnjka slowa Božjho se slussj, plnil wěrně powinnosti powolánj swěho, an netoliko sprostěmu a powznessenému lidu, ale i samým knjžatům

posléšly a zlé činy gegich prostosrdečně na oči stawěl. Bylotě tehdáž zwláště welké pohorssenj, kteréz Herodes Antipas, syn ukrutného Herodesa, lidu tjm dáwal, že na wzdor wšsem Božským a lidským zákonům se ženau živého bratra swého Filipa w cizoložstwj žiw byl. Jan, neustupný horlitel o swátost zákonů, nemoha tuto ohawnost cizoložstwa sněsti, wessel ke knjzeti a chlipnjowi tomu řekl w twář: Nesluffj tobě mji manželsky bratra swého.« (Mr. 6, 18.)

Učkoli Herodes Jana we welké uctiwosti měl, rád ho poslaucháwal, ba i w mnohých věcech dle řeči geho se zprawowál, tentokráte ale zaslepen mrzkau náruživostí nedal slowům muže swatého ucha wolného; anobrž od ženy cizoložné Herodiady ustawičně popauzen, kázal omrzelého mrawofárce do wězení uwrhnauti.— Uši roľ byl Jan na hradě Macherus, na hranicích skalné Arabie ležicjm, we wězení držán aniž se bezbožné ženě chtělo podariti, by geg krát usmrtiti dal, tať gakž to ona od něho wnhledáwala, báltě se lidu, gelikož geg za pro-roka měli.« (Mth. 14, 5.)

Učednjci neopustili milého Jana, ani když we wězení byl, ano wěrně mu wšse zwěstowali, co mezi tjm Kristus působil a konal. Jan chtěge aby učednjci geho sami se přeswědčili, žeť Kristus skutečně zaslíbeným Mesiassem gest, kteréhož od nynjěka poslauchati magj, zawolaw dwa z učednjků swých, poslal k Jezjssowi čka: »Apli gfi ten, kterýž přigjti máš, čili giného če-

lati máme? » Přisědše tedy k němu muži ti řekli: Jan křtitel poslal nás k tobě, řka: Tyli gš ten, kterýž přigjti máš, čili giného čekati máme? (W tu pak hodinu mnohé uzdravil od neduhů a nemocj a duchů zlých a slepým mnohým zrak dal.) A odpowědew Jezjś řekl jim: »Gdauce powězte Janowi, co gste slysseli a widěli: že slepi widj, kulhavý chodj, malomocni se čistj, hlussi slyssj, mrtwi z mrtvých wstáwagi, chudým se zvěstuge Ewangelium; a blahoslawený gest, kdož by se na mne nezhorssil!« A když odesli poslowé Janowi, počal mluwiti k zástupům o Janowi: »Co ste wysšli na paussť widěti? třtinuli, kteráž se wětrem fláti? Aneb co ste wysšli widěti? člowěkali měkkém rauchem odděného? Aň kterjž w rausse drahém a w rozkossj gsau, w domjch králowsských gsau. Aneb co ste wysšli widěti? Prorokali? Dwssem prawjm wám, i wjce nežli proroka. Tentoi gest o kterémž psáno: Aň gá posílám angela swého před twárj twau, genž připravj cestu twau před tebau. Nebo prawjm wám: Wětssjho proroka mezi syny ženskými nad Jana křtitele nenj žádného. (Luf. 7, 19—28.)

Rěčbychom my se také o čest bližnjho ugi, mali, když křiwda se mu děge a pohaněn býwá, pak by zagistě umlklo bezbožné utrhanj, hanebné rauhánj a wsseliké tupenj.

Konečně possťestilo se mstizádostiwé cizoložníci, že smrtelnau zássť swau w křwi Janowě shladila. Herodes totiž na den swého naro-

ženj učinil slavné hodny swým knížatům a před-
 njm z Galiee na hradě Macheru, kdež Jan
 u wězení držán byl. W tu hodinu wšedši
 před krále dcera Herodiady, Salome, gala se
 před hostmi tancowati a plesati tak, že králowi
 i wšem hostům libé weselj učinila gest. Pro tuž
 libost řekl král dēwečce: Proš mne, zač chceš,
 a dám ti. Ź přísáhl gi, že začkoli prositi budeš,
 dám tobě, by pak bylo až do polowice králow-
 stwj mého. Kterážto wšedši řekla materi své:
 Zač mám prositi? A ona řekla: Za hlavu
 Jana křitele. A wšedši hned s chwátánjm k
 králi, prosila řkaut: Chci, abyš mi dal hned na
 mjsi hlavu Jana křitele. Ź zarmautil se král.
 Pro přísahu pak a pro spolehdownjky nechtěl
 gi zarmautiti, ale poslaw katu, rozkázal přinést
 hlavu geho na mjsi. A kat šed šel geg w žaláři
 a přinesl hlavu geho na mjsi: a dal gi dēweč-
 ce, a dēwečka dala materi své, kteráž prý
 gazył sw. muže w dábelské rozkoši gehlau
 šwjchala. To uslyšewše učednjci geho, přišli
 wzali tělo geho a pochowali ge w hrobě.

Herodes a sauložnice geho Herodias ne-
 usli wšak spravedlivé pomsty, neboť po ně-
 kterém čase od cjsáře Kaliguly do Gallie wy-
 wězeni bywše, u welké bjdě zahynuli. Salome
 ale prý gdauc gedenkráte po ledě, probořila se
 až pod hrdlo a led šrážegjci oddělil hlavu gegi
 od těla.

Rozgimánj.

Odměna tanečnice gest hlava Zanowa, dj sw. Ambrož. Bať ohromugij to řeč pro wse: dko milownjky tance. Ačkoli tanec sám w sobě gest wěc gen lhostegná: nic méně nřdno zapjra- ti nebude, že se ho časem glé užjwá a že z něho newwětšj nebezpečnstwj pro ctnost a mrawopočestnost pochájj. Ačkoli se na wenku ony chlipné a smyslné tance netrpjwagi, kterěž se w městech na diwadlech a při giných přileži- tostech widjwagi: nic méně při tancjch, chlast nečasťo po celau noc trwagicj, a lid mladý wra- cugij se domů obyčegně nemjwá žádně dohljdky. Proto může se wůbec na tom státi, že tanec gest žkáža mládeže, zhauba newinnosti, hrob ctnosti, často peleš lotrowská pro duffi, a brána ku každému zločinstwj. Newázanost nyněgšj mlá- deže gest smutným znakem nassich dob. Obwe- selowánj tohoto druhu cjrkw nřdny nešchwalo- wala, a swatj otcowé wždny se proti glému to- muto náwnku zasazowali. Bůh, prawj sw. Jan Zlatouštrý, nedal nám nohy k tanci, nobrž aby- chom počestně chodili, a sw. Efrém dj: »Od- kud naučili gsme se tanci? Kdo naučil křestany tancowat? Zagistě že ani Petr ani Pawel ani Jan ani žádný giný Duchem swatým oswjcený muž, nobrž drať pekelný.« Kdež se tancuge, pjšse sw. Ambrož, tam nenj gistá žádná počestnost a žádná čistota, zwlášť řdnyž se k tomu noci po- užjwá, kteráž nebýwá přjtelkynj ctnosti. Dcera

cizoložně ženy nechť si tancuje: kdo ale svou čistotu a poctivost miluje, nechť tance a sedí doma.« U mnohých lidí budau snad slova člověka dvořenina většij wáhu míti, nežli slova otců swatých: protož slyšte, co hrabě Buší o tanci smeyšlj: Gá držjwal, dj on, wždy bály za nebezpečné, a nebyl to toliko rozum, nýbrž zkusenost, a to sice vlastní zkusenost, co mně k mjuění mému pohnula. Užkoli swědectwj sw. otců, dle nichž se tanec zawrhuge, welkau wáhu má: vřec mysljm, že swědectwj dwořana mnohem většij wáhu míti musí. Gá wjm owšem, že při takowýchto přiležitostech gedni we většjm, druzj w menšjm nebezpečenstwj wězjwagj; ale také wjm, že tu i nepřistudeněššij lidé se rozpálugj. Wůbec býwáwagj na tělto schůzkách gen mladj lidé, kteří gsauce o samotě dost těžce pokussenj přemáhagj: čím tíže musí gim přicházeti odpor na takowých místech, kde krása předmětů, swětlo, hudba, pohybowánj při tanci tělesnost i nepřijřegššjho lagicnjka rozdrážditi w stawu gest. Z gsem tedn toho mjnění, žeby žádný křesťan na takowé bály choditi neměl; a žeby bylo powinnostj zpowědnjků, od těch žádati, gegichž swědomj zprawugj, aby nikdy na žádné takowé bály nechodili. — Nuže rodičowé slyšte a bděte nad dětmi swými.

Srdce maudrých býwá tu, kdež ge zámu: tek: ale srdce bláznů tu, kde gest weselj. (Kazatel 7, 5.)

S tanečnicj nebýwewy ustawičnj, aniž gi

slyš, aby snad nezahynul aučinností gegj.
(Sirach 9, 4.)

Nikdy gsem se s hracíjmi nesměšowala,
prawj Sára, aniž gsem měla spolku s těmi,
kteřjž w lehkości chodj. (Zob. 17.)

Modláři nebudte, gačo někteřj z nich, ga-
čož pláno gest: Posadil se lid, aby gedi a pil,
a wstali aby hrali (neb tancowali) (I. Kor. 10, 7.)

Synu můg, gestližebj tě lákali hřjssnjci,
nepřivolug gim. (Přjst. 1, 10.)

M o d l i t b a.

Nauč mne ó Pane, Ty rozkossi Swatých
swých, nauč mne choditi před twáři twau, mar-
ným radostem swětským se vyhýbati a w kře-
stanském zapjranj Tobě powždy slaužiti! W
modlitbě té nechť podperuge mne welký před-
chůzce twůg, neohrožený hlasatel pokánj a pras-
wodn. Amen.

Dnes se mimo to také swětj swátek: W Řjmně sw. Fouka
mučednjka. W Catalis w Armenii sw. bratřj a mučednjstj:
Drentia, Farnacia, Heroa, Firmina, Chriaka a Longina,
wogáskj. W Fragi Pařjžském sw. mučednjstj: Agsarda a Agli-
berta s mnohými jinými. W Belgicku sw. Theodulfa biskupa.
W Kalabrii sw. Jana Terefa. W Augusledunum sw. Simplicia
biskupa. W Řjmně sw. Gesta a sw. Lucie, mučednjstj a
m. g. sw.

25.

Život sv. Iwana.

O swatém Iwanu, patronu České země, máme zprávy gen nepatrné a negisté, ba i ne- podobné. Wypravuje se ale o něm takto: Iwan aneb Jan pocházel z rodu wznesseného. Dtec geho byl prý Gestimulus král Chorwat- ský a matka Alžběta. Wychowán gsa w bážni a w kážni Boží, welikau w dussi nosil tauhu dle rady Páně swět opustiti a gediné Pánu Bohu swému slaužiti. Z odřeknuw se wsseho pozemského zboží rozlaučil se s milými rodiči a přátely a opustil domow. Z chodil teď po lesích a giných místech pustých, brzo tu, brzo zas ginde se zdržuge a w newětšj chudobě žiw gsa. Konečně así w polowici dewátého stoletj připutowal do Čech, a blíž potoka Lodenice gednu gesthni za stálý byt si wywolil. Ale w této gesthni, wyprawuge se dále, musil sw. Iwan tuhý bog bogowati s rozmanitými pokussenjmi, kterýchž mu nepřitel pokolenj lidského záwistiwě nastrážil, tak že ubohý celý mdlel a zarmaucen giž giž paustewnu opustiti a giný přjbytel wy- hledati si chtěl. W tom ale zgewil se mu sw. Jan křtitel a potěšiw ho, křjžem geg obdaro- wal, s kterýmby napotom wjtězně každé poku- ssenj i pokussitele přemáhal a zaháněl. Čtyřidcet let stráwil sw. Iwan gestě w této gesthni w

nehvěstší chudobě a v neztužší lágjnosti. Modlitba a swatá rozjímání byla geho uštwičnau pracj, i prawj se, že od mnohého kľekání i kolena geho w twrdě skále se wytlačila. Laňka okrotlá zaopatřowala ho mlékem. Tého času, kdýž žiwot sw. Zwana ku konci se giž schyľowal, stalo se, že prwnj kníže křesťanský w Čechách, nábožný Bořiwog, lowem w hustých lesích podlé řeky Mže ležicjch se wyrážel, a náhodau laňku onu šípem zastřelil, načež se prý z rány welké množstwí mléka wylilo. Bořiwog wida tuto wěc neobvyčegnau, welice se zarazil, zwlášť an tu nenadále muž se postawil wěkem sešlý, twáři zarostlé, w dlaubý a hrubý rubáš oděný, an přjsnými slowy knížeti domlawá, že laňku zabil. Kdýž se ustrassenný Bořiwog poněkud zpamatowal, tázal se muže we gměnu Kristowu, kdoby byl a co tu děla? Dowěděw se wšse, nutil muže Božjho, aby s njm na Tětjn, na hrad geho gel. Ale Zwan, genuž pausť milegšj byla, než palácowé knížecj, nechťel mu w tom po wůli býti, a teprw kdýž ho sw. Ludmila a kněz gegj Dawel Raichá osofobně nawšťjwili a snážně prosili, aby gel s nimi, doprowodil ge na hrad Tětjn; ale maličko se tu pozdržel, neboť předzwjdal, že geho hodinka se přibljžila. Z nawrátim se tedý opět do gestýně pilně na nastáwagcj budaucnost se připrawowal. A kdýž den přissel, že dusse od těla se odděliti měla, bylo sw. Ludmile zgeweno, že paustewnjš Zwan umřel. Tu wydal se kněz Raich

na cestu a zaopatřiv ho swatými swátostmi, zůstal u něho, až kdýž Pán Bůh duffi geho pomolal.

R o z g i m á n j.

. Hle křesťanská dusse, sw. Jwan opauštíj rodiče a přátely; opauštíj bohatswoj a sláwu, opauštíj domow a wlast, aby neznán na paussri w tuhém mrtwenj swých žádostí Bohu swému slaužil. A proč ty křesťane milý, proč pak ty nečiníš někdý aspoň tělu něgaké násilj? proč pomolugeš gemu wssě co žádá, proč howjš ušlawičně nezřizenyým náruživostem geho? Proč pak tak aužkostliwě wyhýbáš se wssemu, co tělu a smyslnosti gest odporno a protivno? Mysliš, že tak čině před Bohem obstojíš? Mysliš, že se ti bránný nebes wterrau, třebaš žiwot wedl howadský? Mysliš, že kdo zde wssj rozkossj oplýwá, giž také swato = swatau gistotu má na blaženost wěchnau? Ó milá dusse, takli smenšlíš, welmi gfi na omylu, daleko blaudjš. Do krásnowstwi nebeského nelze nikomu ginat wegiti, nežli škrze mnohá utipenj, a kdo sobě násilj činj, ten tam odpočinutj nalezne. Křizowat musj tělo se wssemi žádostmi, kdo škrze bránu nebeskau progiti chce, a kdo chce mezi swatými sjdlo mjeti, musj obřezáwati srdce swé, aby na něm nebylo wjce k nalezení žádnych skutků těla, »genž gsau smilstwo, nečistota, nestydatost, chlipnost, modloslužebnost, tráwenj, nepřátelstwj, swárowé, nenáwisti, hněwowé, wády, různice,

roty, závisťi, vraždy, opilstwj, žrádla a tĕm podobné věci.« (Galat. 6, 19—21.)

Udĕli kdo ke mnĕ, a nemá w nenávisti (t. g. w mensšj wážnosti než mne) otce swĕho i máteře i ženy i synů i bratrj i sester a gestĕ nad to žiwota swĕho: nemůž býti mým učednj; fem. (Luk. 14, 26.)

Chceli kdo přigjti za mnau, zapři sám sebe a beř swůg kříž na každý den a následůg mne. (Luk. 9, 23.)

Mrtwĕte audy swĕ, kterjž gsau na zemi: smilstwo, nečistotu, chlipnost, žádost zla, a lakomstwj, genž gest modlám slauženj, složtež i wy hnĕw, prchliwost, zlost, zlořečenj, mržlau řeč z úst swých; nelžete gedni druhým, swlekauce š sebe starĕho člowĕka š skutky geho a obléknauce nowĕho podlé obrazu toho, který stwořil geg. (Kolofš. 3, 5. 8—10.)

Králowstwj Boží neni pořm a nápoj, ale spravedlnost a pokoj a radost w Duchu swatĕm. (Řjm. 14, 17.)

Choďme, ne w hodománj a w opilstwj, ne w smilstwjch a nestydatostech, ne w swáru a w závisťi, ale oblécte se w Pána Ježíše Krista a péče o tĕlo nemjwĕjte podle žádosti geho. (Řjm. 13, 13.)

M o d l i t b a.

Wšemohaucj wĕčný Bože! Ty gš pomolal nás ku křesťanskĕ dokonalosti a swatosti;

ale wiž ó Pane, gaš welice obtěžuge tělo dussi nassi. Rádibychom se dle swaté wůle Twé chowali. Duch jilný gest, ale tělo gest slabé. Měg š námi ó Otče nebeský, měg š námi milosrdenstwj, nauč nás kterač bychom měli obcowati, abychom cje toho přežádaucjho dosáhli a přispěg nám ku pomoci, nebo bez pomoci nebudeme š to wjtěžně bogowati ani proti tělu ani proti swětu ani proti dáblu. Toho, prosjme, nám wšseho uděl na přjmluwu služebnjka Twého Iwana, kterjž rádně tu na zemi bogowaw nynj na wěky gest korunowán křže Krista Ježíše, Pána nasseho, genž kraluge na wěky wěkůw. Amen.

Děntjž den :

Život sw. Febronie,

panny a mučednice.

W dlahé řadě pannen za panowánj cjsaře Diokleciana umučenjch, gest sw. Febronia *) z irského města Sebapol neyproslaweněgšj. Sw. Febronia dostala se, kdynž druhého roku dosáhla, pod moc tetj swé, Brigeny, ženy to welebné a

*) Ze gměna Febronia powstalo bez pochyby z křimého čtenj gměno Sibonia, a waš z toho Břěna, neboť nenalézá se nišde mimo w Kalendářjch nišde žádně swaté gměnem Sibonia. A gaš mile tento pokléseš do jednoho kalendáře se wpljžil, přecházjel odsud i do jiných. Wjme to aspoň o sw. Rosně které gměno z Gusrasia powstalo, wjme to také, že z gměna sw. Kolety, z kterihčj nedopatřenjm Toleta powstalo a až po dnes tak w kalendářjch se čte.

do fonalé, kteráž w gístém domě aš paděšáte panen šhromáždila, wšsemožně ge we swaté wjře katolicě a w do fonalosti křestanské wnučujc. Zwlastě nechala si bohabogná žena na do fonalém wychowánj netě swé, sw. Febronie záležeti, giž slowy i přikladem ke wšsemu dobrému wedla. Febronia byla ku podiwu sličné twáři a postawy welmi usslechtilé, tať že lidé mluwili, že newiděli gaktě žiwi sličněgšj panny; ale mnohem krásněgšj byla dusse gegj. Neboť neměla na mysli nic giného než Pána Boha swého, genuž dnem i nocj slaužila. Z obawagjc se, aby pro sličnost twáři nikomu ku pohorssenj nebyla a snad do konce sama swětšjmi mrawy se nenakazila, uzavřela na wždny u bohabogné tetny swé zůstati a přisnými posty dlahým modlenjm a ginými kagjcjmi skutky sličnost twáři zahaliti. Ale čím tužšj byly kagjcj skutky, které na se dobrowolně uwalowala, tjm krásněgi stkwěla se twář gegj, a to wšsim právem, neboť sličnost dusse na twáři se obrážela.

Febronia byla dosáhla dwatenáctého roku, an se powěst po Sebapoli a po celé kragině roznesla, že dwa wyslancowé cjsaršstj, Ensimachus a Selenus ukrutný strýc geho, křestanny hubj, a právě do Sebapole zaměřili. Swětšj i duchownj lid rozutjkali se při smutném tom năwěštj na wše strany, zwlastě an sslechetný Ensimachus před sebau wěrného přitele Prima poslal, aby křestanny před waljcj se záhubau wstřjhal. Z Brigena dala pannám swým plnau wůli, ukrýti

se fdeby mohli. A an wšestň rozlaučiwšse se odesšly, toliko Brigena zůstala doma a s ni wěrná družka Thomais, která umučenj toto napřala a milovaná Febronia. Widauc Brigena dům tať osířalý, welmi si zasteskla; neboť gi zwláště o Febronii welmi aužno bylo, aby snad neklesla, až mučena bude. Thomais ale těšila gi řkaut: že Bůh mocen gest a způsobj s pokušenjím tať prospěch, aby dom mohli sněsti, a že genž mrtwé muže wzkrj-
siti, tať i Febronii posilnj a zachowá. S sebrawšse se šly tyto dvě matrony, aby Febronie gednať potěšily a gednať k stálosti powzbudily. Menprw žala se Thomais mluwiti napomjnazjc, aby nepřidávala sluchu, až aulišnými řečmi gi swáděti, ani widu, až zlatem a střjbre a drahými oděwý gi láfati budau. »Nic nenj šlechetněgšjho, doložila konečně, nad panensťwj, kterémuž odměna welká se dostane. Neboť chof duffj panensťých gest nesmrtelný, a nesmrtelnost dá žádagicjm geg. A protož k tomu obracug ustawičně mysl swau, kterémuž gš se zasljbila. Šleď dcero, aby slibý twé nebyly galowé a wěna geho neopaušstěg, neboť hrozný bude den, až w sláwě seděti bude, aby dal každému dle skutků geho.« Na to přewžala Brigena řeč a welmi pohnutliwými slowý k milé neteři mluwila, připomjnazjc gi Dobrodinj, která gi od druhého roku až pod tu chwjli prokazowala, a gať pečliwě gi obstarávala, aby žádnau pohřemu na duffi newžala. Pať uráďela gi na mysl

příklady pannen a djwek, které zmužile a rádi smrt pro chotě nebeského podstaupily. Tuto a podobné řeči dodaly sw. panně velké statnosti i řešla k Thomaide: Děkuj tobě, panj má, že duffi mau těššjš a pošlňugeš. Wiž ale, kdybych byla chotěla zápasu se wyhnauti, byla bych se s ostatními sestrami ukrýla: poněwadž ale wřele po Tom taužjm, Gemuž gsem se zasmětíla, wynasnažjm se, bych k Němu se dostala, owšem uzná-li mne toho hodnau, abych pro gméno geho zápasíla a umřela.

Z netrvalo dlouho a krwežjžniwý Selenuš dorazil s trabanty swými do Sebapole. Eysimachus hleděl wšsemožně pozůstalé tři ženy w kláštere zachrániti, ale geden bohapráždný wogák donešl to k Selenowi, načež tento Febronii, o gegjž kráse se mu powěst dostala, giti, spautati a sobě postawiti rozkázal. Brigena a Thomaš byliby rády s milenau sestrau umřely, oč žádaly, odepřelo se jim. Než ubohau drábowé odwedli, padly gj nábožné ženy okolo krku a ljbagjce k stálosti gi wzbuzowaly. Nenyprw mluvila Brigena řkaut: »Uy dcero, půgdeš k zápasu. Wiž, že choť twůg nebeský na zápas twůg hledj a mocnosti andělské forunu wjtěžnau přihotowenau držj. Hleď, abyš nebála se muť a až mršťána budeš, s tělem swým milosrdenstwj žádného neměg; neboť w krátce i mimo wůli nassi obegme ge hrob a obrátj w popel. Eynhle gá zůstanu w kláštere, náměštj o tobě očekáwagjc, náměštj buď šťastné buď nešťastné

Hleď, prosím, abych dobré věci uslyšela. A kdož zvěstuje mi, že Febronia přestavšší zápas do řady mučedlníků přičtená gest.« Na to odpovíděla Febronia říkajíc: »Důvěřuji se v Boha, maticko, že jakož jsem nikdy rozkazu tvého nepřestaupila, tak také nyní tvého napomenutí nezmařím. Nechť vidí národové a diví se a blahoslawí stáří Brigenino říkauce: V skutku tato gest velké Brigeny bylínkau: neboť ukáží, že v ženském těle mužský duch se ukrývá. Zatím modlete se za mne a odegiti mne nechte.« Když wogáci djwku odvésti chtěli, obrátila se opět k nábožným ženám a snázně gich prosila, aby prvé jí požehnaly a modliti se za ni nepřestávaly. Tu wztáhla Brigena ruce k nebi a zvolala velkým hlasem: »Pane Jezu Kriste, který jsi služebnici své Thekle v zápasu postavené zgewiti se ráčil: přispěj také pokorné této děwici, až v zápasu bude!« A poljbiwšší jí, s velkým nářkem jí propustila.

Když se pronešlo, že Febronia na saudu státi bude, běželo nesmjrné množstwí lidu na místo, kde saud držán byl. Také Thomais běžela tam v státech swětských a pak Hieria, žena urozená, kteráž nedáwno u sw. panny wjře křesťanské učiti se počala. Bolesťný byl to pohled, když tyto dvě se setkaly pádjce k místu, kde přítelkyně a sestra Febronia křwawý zápas podštaupiti měla.

Místo saudné bylo naplněno davem lidu, Selenus a Xisimachus kázali Febronii postawiti.

Z přivedli gi, magecj ruce špautané a na řetu
 přetěžký kruh. Užřewšše gi zástupowé, dali se
 do pláče a welký nářek wedli. Tu pokynul
 Selenus, nářek se udušil a Eysimachus gal se
 panny wljdně tázati, gakeho stawu gest a gal
 se gmenuge? Weli swobodně rozená, čili otrokyně?
 Sm. panna odpowjdała wljdně řlauc: že po-
 kornau služebnicj gest Krista Jezjše a Febro-
 nia sluge. Ale Selenowi nezdálo se, že tymto
 způsobem k cji dogde i přewzam řet synowci,
 takto k swaté Panně promluwil: »Bozi gsau
 mi swědkem Febronio, že gsem s tebau ani mlu-
 witi nechťel: wida ale twář ufflechtlost a po-
 čestnost spogenau s tak nadobnyčegnau sličnostíj
 přemohl gsem přirozený hněw a wztek na tebe
 a dci s tebau gednati gako s rozmilau dcerau
 a nikoli gako s winnicj. Slyš tedy dcero má!
 Bozi wědj, že gsem synowci Eysimachowi, pánu
 mému zasnaubil djwku welkým bohatstwjm a
 statky mnohými nadanau; ale teď zrušjim smlau-
 wu s dcerau Prošfora, budiž ty choti synowce
 mého Eysimacha, zde po prawici mé sedjcsjo,
 mladjša sličného gako ty sličná gsi. Posledni
 tedy rady mé gako rady otcowské a učinjm tě
 slawnau na zemi. Z nepotřebugeš se pro chu-
 dobu swau oštychati, neboť gá nemage ani ženy
 ani děti, dám ti wesskeren statek swůg za wěno
 pro Eysimacha a budu wám otcem, a ty pro-
 slawena budeš po celé zemi; neboť sám nepře-
 možený cjsař sljbil synowce mého zbožj walně
 rozmnožiti a potwrditi ho w důstognosti wlá-

daže (praeſect.) Žeď ſlyſſelaſ wſſe. Maže den otci ſwému odpowěd, která by ſe bohům líbila, mne pať těſſila. Nebudu-li moci tebe k ſwé wůli nakloniti, bohů ſe doſládám, že gſauc w ruſau mých tři hodiny žiwa nebudeſ. Odpowjden teden, gať ſe ti líbj.«

Ma to odpowěděla Febronia: »Gá mám, řſauc, w nebeſjch lože ſwé a choť wěrného a wěno pať celé králowſtwj nebeſké. Choť můg geſť neſmrtelný: a náſledowně za muže ſmrtelného a poruſſitelného nechci a nemohu ſe wdáti. A protož marně ſe nemoynaſnažug; neboť mne ani neuchlácholj auliſnoſť ani nezaſtraſſj pohrůžka.« To uſlyſſaw Selenuſ, rozhněwal ſe welice i rozkázal woginům, aby ſſat ſ nj ſtrhaly a w cárn gi oděli, by tať upadla w poſměch a w potupu lidj. To an ſe ſtalo, prawila Febronia: »A řdybýſ wſſeho oděwu mne zbarwil, gá ſi to za hanbu kláſti nebudu: neboť ſe domenyſſjm, že nebudu toliſo z ſſatů olaupená, ale i železem a ohněm mučená. Řězbých za hodnau byla uznána pro něho trpěti, který pro mé ſpaſenj toliť byl wytrpěl!« To a mnoho giného podobného mluwila ſwata panna k ſudjmu, který wztekem giž ſe ani držeti nemoha poručil, aby gi ſe čtyrem kolům přiwázali, oheň podnj rozdělali a uſtawičně gi mrſkali. A to wſſe ſe dělo ſ taťowau ukrutnoſtj, že diwáci útrpnoſtj hnuti ſudjho o miłoſrdenſtwj proſili. Ale Se-lenuſ nedbage na proſbu lidſtwa, dřjwe ubohau djwku mučiti nepřeſtal, až kuſy maſa ſ nj pa-

dalý. Thomais widauc, co wisse se dēge, omdlela u nob Hierie, gegjž srdce také nepřewěššj muky trpělo, nemohauc bolešt swau dēle tagiti, zwolala hlasem welikým: »D sestro Febronio, panj a učitelko má! rychle dnes budu na wždy zba-
wená twého učenj a panj mé Thomaidy, anaž pro tebe umjrá!« Slyšjc Febronia hlas Hierie prošla wogjny, aby gi wodau twář skropili. Tjm oběťstwila a wzkrjřsila se, i žádala Hierii widěti, wšak ukrutný Selenus gi to odepřel zato poznowu na saudu gi státi nutil, ausměšně se táže, řka: Muže Febronio, co tomu řjčáš? gať se ti prwnj setkánj libj?« Načej Febronia: »Giž ž této prwnj zkausskyn znamenati můžeš, že mne nepřemůžeš a že muk twých se nebo-
gjm.« Zedn gi na skřipec natáhněte, rozkazowal Selenus, bofy gegj hřebeny dřeťe a oheň pod nj rozdělawšse gi skwařte. A ochotnj wogjnowé wykonáwali wěrně ukrutný rozkaz saudecūw. Mezi tym pozdwišla Febronia oči k nebi a modlila se: »Pogd, Pane, k pomoci mé a neo-
paussťeg mne w této hodině!« Tu umlkla, ne-
boť nesmjrné muky od ohně snášsela, tak že mnozj diváci nedtjce dēle takowého ukrutenstwj swědky býti, domů se rozěšli, ostatnj žádali Selena důtkliwě, aby ohněm djwku dēle ne-
mučil. Ž powolil jim tentokráte sice, ale za to opět rozličnými otázkami na ubohau djwku do-
léhal, a an gsauč gessťe na skřipci odpowjdati nemohla, dal gi segmauti, že kolu přiwázati a pak w zuřivosti lékaři poraučel, aby gazył gi

wytřzl. Proti tomu obořil se ale přítomný lid tak welice, že Selenus od předsewzetj swého ustaupiti musil, za to ale gi zuby wylámati dal. Gíž wylomil gi sedmnáctý zub, an bolesti do mdloby upadla.

Když se z mdloby probrala, tážal se opět Selenus, zdaliby aspoň nynj w bohy wěřiti nechtěla, a an Febronia odpowěděla: že žádá si pro chotě swého života zbawena býti, a na giné otázky pro nesmírné bolesti odpowjdati nemohla: poraučel lékaři, aby panenské prsy gegi uřežal. Darmo ugjmal se lid ubohé Febronie, sudj stál na swém. Z wzkřjkla ubohá: »Pane Bože můg, wiz, co wisse trpjm, nech ať wegde k tobě dusse má!« A od té doby wjce nepromluwila.

Když uřežány byly prsy gegi, musili wo- gáci živé rány páliti, což lid welmi těžce nesi, a Diokleciana cjsaře i bohy prokljnal. Mezi tjm poslala Thomais a Hieria gedno děwčátko k Brigeně s tjm wzkázánjm, aby neustáwala k Bohu se modliti, že Febronia tuhý welmi má bog. Tu uslyšawšši Brigena wolala: »Pane Jezu Kriste, přispěg ku pomoci služebnici své Febronii. Popatř Pane na pořoru gegi a učin, aby bog slawně dokonala a w řadu mučedlnjků se dostala.«

Teď kázal sudj Febronii odwázati: která i hned na zemi klesla, státi wjce nemohauc. To uzřewšši Hieria, gala se weřegně Selenowi ukrutnost geho a bezbožnost wytýka i a ráda

by byla, ačkoli gessťe pohankau gšauc, žiwot sirůg za Boha dala, kterémuž Febronia slaužila. Ač by gi byl Selenus také rád wětegně saudil, upustil nic méně na radu dobrých mužů od aumyslu swého, za to ale wšfecten wztek na ubohau Febronii wylil, gjž neyprw ruce, pak i nohy utjti dal, zakljnagjc se, že tu zlořetenau děwku dřiwe neopustj, lečby ducha wypustila. An wšsak toho se tak brzo dočkati nemohl, časť gjdlu byl, welcl katanum, by gi šiali. Což se i hned stalo. Eysimachus, který s bolestným srdcem na ukrutenstwj strýce swého djwati se musil, aniž mu zabrániti mocen gja, nemohl ani gjsti ani pjti, než uzavřew se, ušlawičně nad osudem Febronie plakal. Wida Selenus žármutek synowce swého, welice také se zarmautil, tak že sám ničehož požiti nemohl. Zwngda na wencl procházcl se na dwore saudnice, tu ale zmocnila se ho náramná zádumčiwost i zadržwal w opustěnosti swé a rozbiw hlavu o slaup, neschastnau dussi wypustil.

To kďnž se proneřlo, řtal se náramný šběh lidu, i Eysimachus přišel a wida co se s strýcem stalo, zwolal: »Wěru welký gest Bůh křesťanský. Požehnáný Bůh Febronie, on pomstil krew newinně prolitau!« Nlato powolaw wěrného přítele Prima, požádal ho, aby tělo a audy swaté panny sebral a počestně do kláštera k Brigeně doneřl. Lidu šhon byl při tom nesmjrný a málem byľby Prima, někeré audy gegi pod vláštěm nesaucjho, umačkal. Ku pohřbu mu-

čednice sešlo se velké množství lidí duchovního i světského a velká část pohanů dala se přité přiležitosti křtiti. Mezi nimi byl také Eysimachus a Primus, přítel jeho, a Hieria s rodiči svými. Z odřekše se auřadu a zboží svého trávili život svůj v tiché saukromnosti a swatě skonali.

N o z g i m á n j.

Sv. Febronia ukřívvala přirozenau krásu swau postem, hrubým šatem a gínými kagjcjmi šutky, nuže což wy tomu djte světačky, které nepořádným šatěnjm a nesluffným šperkowanjm a oděwem na wáš staw ani nepřisluffnými dosaditi hledjte, co wám přiroda odepřela? Proč to děláte? Jnu chcete býti krásnými, aby ste se lidem líbili, od nich byly chwáleny aneb do konce abyste nepořádnau žádost w duši gegich wzbudily. A co z toho máte? Maudrý a předložený člověk pomysli u sebe: že negste gak se býti zdáte a pakli na oko wáš poněkud chwálj, oť že w srdci se wám wysmjwá, a wámi pohrdá. Protož nechlubte se oděwem níkdny, dj Sirach maudrý, aniž chwalte muže pro krásu jeho; ale chceteli se líbiti Bohu a maudrým lidem, hledte, ať ctnostmi křesťanskými ozdobeny gsau duffe wasse. Ty gsau nenkrásněgšj ozdobau pravé křesťanský, ale krásageš marná, krása totiž tělesná a prázdná wšj dokonalosti. Dobré mravy, pjsse sw. Auguſtin, gsau ozdobau křesťanů a křesťanek a nikoli

wynjčená twář a nádherný ssat. Z wěztež, že kdo přjliš o ozdobu těla dbá, duffi posskwr: nuge a byzdy, a následowně spjse peklu než lidem se zaljby. A konečně zdaž není to zpozdilost a gessitnost, slávu hledati u Žida, u kregčjho a u ssowce! Buď ti oděw k přioděnj těla hřjssného a nikoli nesluž twé marné myslí a hrdosti. Dstatně nezafuge se slussná ozdoba a krása; nebo, gafo směssným se činj, kdo neustále se ssperfuge a ljčj, tak odporný a protivný gest, kdo w ssjpně ustawičně se wálj. Kdo nedbá na čistotu těla zagisté také sspinawau duffi má, a pokud negsme o samotě žiwi ani nehnjgeme za žiwa w hrobě: o čistotu slussnau w oděwu starati se musjme. W čem ale wlastně slussná ozdoba žen a pannen pozůstáwati má, wyprawuj swatj apostolé Petr a Pawel následugjcjmi slowy:

Chci, prawj tento, aby ženy w oděwu slussném stydliwosti a střjzliwosti ozdobowaly se a ne kadeřawými wlasy, neb w zlatě, neb perlách neb drahém rausse, ale tak gaž slussj ženám přiznáwagjcjm se k křessanskému náboženstwj střze dobré skutky. (I. Tim. 2, 9. 10.)

Kterýchžto (žen) ozdoba nebud žewnitěnj w zapletených wlasch aneb w prowjgenj gich zlatem aneb w oblačenj nádherného ssatstwa: ale ten wnitěnj člowěk, kterýž gest střytý záles žegjcj w neporussitelnosti pokogného a tichého ducha, kterýž gest před obličegem Božim bohatý. Tak zagisté někdy i ony swaté ženy nádegi

magice w Bohu, ozdobowaly se, poddany bywssie vlastnjm mužům. (I. Petr. 3, 3. 4. 5.)

Každého času ať gest rauchy twé bjlé a olege na hlavě twé nechť nenj nedostatku. (Eccle. 9, 8.)

Modlitba.

O Nesykladšj Jezissi, Pane a Spasiteli můg! ach gať pykám toho a litugi, že gsem řdy hřjssné tělo své nádherně šatila a ozdobowala, gesto Ty Pán a Spasitel můg nah na řjži wisel, přikryt toliko řwaj a ranami pro hrdost a nádheru a marnomyšlnost nassj. O, prosjm Tě, nepokládey mi to za hřjch, ale učiň we mne srdce šfromné a pokorné a nedopausštěg, abych řdy ginému řrom Tobě, Pánu mému ljbiti se snažila. Oděg mne pokorau, tichostj, čistotau a lásskau ř Tobě a řu bljžnjmu, a ozdobena budu pro řrálowstwj nebeské; řterěz mi na přjmluwu služebnice Twé sw. Febronie milostiwě pros pŭgčiti račjž, genž ř Dcem a Duchem Swa; tým rowný Bůh gšj a řrálugeš po wšseřy wěky wěkůw. Amen.

Dnes swěťj se také swátek: W Beroei sw. Sofspatra učednjka sw. Pawla. W Řjmě sw. Lucie panny a mučednice. W Besoncii sw. Antidia, biskupa a mučednjka. W Rhecium sw. Prospera, Aquitana, biskupa. W Laurině sw. Maxima biskupa. W Hollandřu sw. Adelberta wznawače. Na Rowawě blahosl. Gindřicha Řbjka biskupa. W Rawawě sw. Eurofi panny a mučednice. W Utreřtu blahosl. Berth, panřewnice a m. g. sw.

26.

Život sw. Jana a Pawla.

R. 363.

Konstancia, dcera císaře Konstantina Velikého, byla kněžna velmi dobrotivá a bohabogná. K nejprvnějším dvořanům jejím patřili dva vlastní bratři, Jan a Pavel; sloužebníci ať urozenosti ať a zvláště bohabognosti a křesťanskou dokonalostí. Každého člověka v dušdobě a nauzi postaveného za Krista držice, prokazovali se ke každému z nich dobrotivými, a kde a jak mohli, geg radau i štědrau almužnau podporowali. Řichost a pokora ozdobowala ge mimo to také slíčně, že u všeho lidu u velké vážnosti stáli a welitelkyně gegich neobmezenau důvěrnost k nim měla. W gegich ruce zvláště hladla veliké summy na dobré skutky určené, gsauc přewědčena, že sřrže nábožné bratry aus myslu gegimu se netoliko žádost učinj, ale i chudj mimo tělesnau také duffewnj almužnu, což mnohem wětšj cenu má, obdržj. Wážilati sobě slow písma: »Gedenkaždý, gáž uložil w srdci swém dáwen, ne s zámurkem neb z potreby: nebo weselého dárces miluge Bůh. Mocent gest pať Bůh wšelikau milost bognau učiniti w nás: abyšte we všem wždychn wšelikému skutku dobrému: gakož psáno gest: Rozptýlil a dal chudým, spravedlnost geho zůstává na věky věků.

Ž po smrti Konstancie a po smrti otce gegiho cjsaře Konstantina zastávali swatj bratři u dwora wysoké auřady; když ale cjsař Julian wládu přewzal, o němž wjme, že wjru zas přew, opět w ohawném pohanstwji si libowal, složili wsse auřady a důstogenstwji swá, saw fromně žiwí býti chtěli, s takowým knížetem řkauce, že žádného společenstwji mji nechťj. »Nerozněčug se k následowánj mužů zlých, aniž žádey býwati s nimi: nebo o laupežjch přemysluje srdce gegich a rtowé gegich mluwj leš! (Prov. 24, 1. 2.)

Julian přemlawal wssemožně swaté bratry Jana a Pawla, aby se ke dworu geho nawrátili a býwalé auřady a důstogenstwji přigali, dawage že neyprw ge a pak sřrže ně i mnohé giné k zřádě na wjře přinutj. Ž pozwal ge tedy k sobě pod záminkau, že staré wěrné služebnjky ctjti musj, domlawal jim, aby se w ty auřady zas uwázali, které dřjwe za cjsaře Konstantina a za syna geho zastávali. Na to odpowěděli služebnjci Boží řkauce: Knížata křesťanská mjiwali gsme w neywěťšj uctiwosti a rádi gsme jim slaužili; ale tebe odpadljka a modláře nenáwidjme a žádného společenstwji s tebau mji nechceme, gsmeť totiž prawými křesťany!«

Tak prostosrděchnau řečj pohnul se cjsař welice, než zaslepen chytrostj a tělesnými žádostmi, a giné dle sebe měre, myslil, že pohrážkami předce cile se dogde. Ž zvěstowal bratřim, že deset dnj na rozmyslenau jim dá;

a nepodrobj-li se w tom času rozkazům geho, že se wšij přisností trestati ge bude. Na tyto pohrůžky odpowěděli bratři: »Měg za to, gaťoby propůgčená nám lhůta minula; neb to gistě wěz: žeť nic na swětě náš od wšry w žiwého Boha neodlaučj, w němž žiwot wěčný dosáhnutí daufáme!« — Hospodin mi spomocnj: nebudu se báti, by mi co učinil člověk. Hospodin mi spomocnj: a gá zhrzjm nepřátely swými. (Žalm 117, 6. 7.) Kdo se bogi člověka, tudiž padne: ale kdož beze wšseho strachu daufá w Hospodina, pozdwižen bude.« (Prov. 29, 25.) Za mzdu kaupeni gste, nebudte služebnjci lidšstj.« (I. Kor. 7, 23.)

Učkoli tať statně bohabognj bratři swá smenyšlenj pronešli, dal gim nicméně cjsař deset dnj na rozmenyšlenau, w kterém čase oni wšseděn statek swůg chudým rozдали, modlitbami na mučedlnictwj swé se pripravugjce. Kdnyž určitá lhůta wypršela, přišel do domu gegich Ferencianuš, setnjť tělesné strážce cjsařské, an práwě se modlili, a postawiw modlu, giž s sebau přinesl, žádal na nich we gměnu cjsaře, aby aspoň zde w saukromnosti nejwňššjmu Bohu Jupiterowi obět zápalnau přinesli, šice že na tom místě hlawn se gim setnau; protože se nesluffj, aby oni u dwora bywšj wychowáni, wěregně utraceni byli. Z odpowěděli bratřj, řkauce: »Ferenciane, odstup od náš, abychom se dáblu klánili! W záležitostech zemšťých uznáwáme, že powinni gsme cjsaře poslauchati; kdnyž ale nám

přikazuje, abychom se flaneli modlám, aneb bezbožným a zločinným lidem: máme za to, že rozkazů geho poslauchati nepotřebujeme, a následowě nikdy ge zachowáwati nebudeme; nám není giný Pán, gediné Ježíš Kristus.«

Tu hrozil jim Ferencianus smrti, pakliby smysl swůg nepřeginacili; a na důkaz, že opravdu tak mjinj, dal před očima gegich gámu kopati, do které těla gegich zahrabati se měla. Mež swatj bratři ani očitau smrti wjru swau zraditi nechtěli, načež také tagně w noci byli štati a do gámi zahrabani. To stalo se roku 363. Poněwadž ale bylo se co báti, aby snad pro zavražděnj celému Řimu tak milých mužů různice něgaké nepowstaly, prowoláwalo se, že prý bratři Jan a Pawel do wyhnanstwj se zawedli. Ale ohavné usmrcenj šlechtných bratři nemohlo škrtyto zůstati tomu, před njmž žádného stwořenj newiditelného není, ale wšsedň věci gsau nahé a odkryté očim geho,« (Hebr. 4. 13.) a kterýž dj: »Zdaž se ukrýge muž w škrýssich a gá ho neužijm, zdaliž nebe i země gá nenaplňugi? Mé oči patři na wšsedň cesty gegich, negsauť škrty od twáři mé, aniž škrtyta neprawost gegich před očima mýma.« (Jerem. 23, 24; 16, 17.) J chtěge Bůh, aby hanebné usmrcenj šlechtných bratři na swětlo přisslo, zgewil we snách kněžjim Krispinowi a Krispianowi, a Benediktě panně, že swatj bratři tagně usmrceni byli, a kde těla gegich odpočiwagj, jim ukázal. J zarmautiwšse se nad tako-

wau ohawnostj, weliký nářek proto si wedli a Juliana cisaře z wraždy těch swatých mužů winili. Poněwadž ale neynestydatěgssj zločinec nesnese, řdyž se mu zločiny weřegně wytykaj, nemohli swatj knězi ničehož giného se nadíti, než ostrého trestu. Z stalo se také, že na rozkaz cisaře gati byli, protože oplakáwagjce smrt Jana a Pawla bohům se raubagj, a wssemožně se nutili aby swaté wjry se odřečnuwssj, modlám se klaněli. Což an nikterak učiniti nechťeli, musili neyru těžké muky pak i smrt podstaupiti. Mrtwá těla gegich wzali tagně knězi Jan a Pimenius a Flavianus, býwalý wládař Řjma, a pochowali ge wedlé těl sw. Jana a Pawla. W tom čase, co toto se stalo, upadl gediny syn Ferenciana ochotného wykonawatele nespravedliwých rozkazů cisařských, w těžkau nemoc, prawj se, že ďábelstwj ho posedlo. A ta nemoc oterwřela i otcu Ferencinowi oči a srdce, i seznal a netagil to před sebau, že usmrcenj tolika služebnjků Božjch přjčinau gest nemoci gedináčka geho. Z uwěřim w Krista, gehož učednjky gestě před krátkým časem usmrcowal, i dal se křtjti, a za to prwnj odměnu wzal, že ďábelstwj syna minulo, který i hned přjkladu otcowa následuge, w Krista Jezjisse uwěřil. Wěc tato nemohla tagná zůstati, zwlášť an otec i syn geho žádného tagemstwj z toho nečinjce weřegně na hrob swatých bratřj modlit se chodjwali. Z byli za to k wrchnostem donesseni a že modlám marným klaněti se nechťeli, štati. Gegich

těla pochováli gmenowanj kněží, Jan a Pime-
nius a Flavianus vládat wedle tel swatého
Jana a Pawla.

Cisár Jppianus, který po smrti Juliana
vládu Římského cisárství na se wzal, dal
z domu swatých bratrů Jana a Pawla kostel
wystawěti, w kterém se za papeže Damasa r.
380. mnozí zágratové stali. Kostel tento dostal
pozděgi jméno kostel sw. Pamachia, a to proto,
že swatý Pamachius kostel tento ku cti sw.
Jana a Pawla založený, na swůj náklad roz-
šířiti a obřádky dal.

R o z g j m á n j.

Co si dali pohané za práci, aby zavraž-
dění swatých bratrů před očima lidstvá uchrýli!
a co jim to wsse prospělo? Než se nadáli, wě-
děli to již celý Řím, nebo tak to byla
wůle Boží. A což negednáváme na mnoze my
také jako tito pohané gednali? Bohužel prawda
gest to, prawda gistá! Ach gať mnozí, gať
obmesšlegjce zlé wnhlédawagi místa sakromná
a skrytá, aby od lidí widění nebyli, a gať
mnozí a přemnozí lugi w srdci hanebná zločin-
ství a obmesšlegj skutky dábla, kteréž proto
gen nepáší, že před olem lidstvem uchrýti se ne-
mohau, a že obawagi se hanby swětšlé. Ti
krátkozráci posetilci. Necht uchrýgi hanebnost
swau před twáří lidstau: zdaliž také se uchrýgi
před olem Božím, gemuž i noc wšakol nás

swětlem, genuž noc swjtj gaſo den a tma rowně taſ gaſo swětlo. Kam ukryli ſe před Bohem wrwj rodičowé naſſi, ldyž ſpá: chali hřich? kam utekl Cain zabiw bratra; kam Dawid zhřeſſiw s ženau Uriáſſe? A ty bjdny myſliš, že ſe ukrygeš a že pomſty Boží ugdeš? Kam půgdeš od ducha Páně, a kamž před twáři geho utečeš? Geſtli wſtaupjš na nebe, tam geg nagdeš; a paſtli ſſtaupjš do hrobu, přjtomen ti bude. (Žalm 138, 7. 8.) Ne: widěš a neſlyſſeš niſdy, že i neytnagněſſi wěci ſwým časem ſtrze neynepatrněſſi náhodu na ſwětlo příſſly. Z co dím, není to náhoda, ale geſt to diwné řizenj Pána Boha, který na gewo dáwage wěci ſkrýé, dyce, abyndhom ſe ho báli, hřichů ſe warowali a plnau důwěrau k ně: mu ſe nawrátili. Protož wědauc, že Bůh i my: ſlenj i řeči i ſkutky naſſe zná a s hůry na náš a na ſkutky naſſe hledj, zmužme ſe, ldyž poſuſſenj na náš ſe walj. Mámeť Boha za ſwědka, který gſa otcem naſſim, z wjtěžſtwj na: ſſeho radowati ſe bude, ano i ku pomoci nám přispěge, ldybyndhom pomoci geho potřebowali; a rceme raděgi u ſebe, co čiſtá Zuſana k ha: nebným ſtarcům řekla: »Xéve mi geſt bez ſkutku upadnauti w ruce waſſe, nežli hřeſſiti před obli: čegem Páně,« (Dan. 13, 23.) než byndhom ſwolili k řecem poſſetilých hřjſſnjků, kteřj hřichy a zločinſtwa ſwá wymlauwáwagi řkauce:

Kdo mne widj? wſſať tmy obſlčugj mne a ſtěny přikřýwagi mne a žádny mne newidj?

koho se ostýchám? na hříchy mé nikoli newzpomené Meywňššj. — J nezná, že oči Páně mnohem wjce gasněgššj gsau, nežli slunce, kteréž spatřugj wšsecky cesty lidské a hlubokosti propasti i na srdce lidská hledjce do skrytých stran. (Sirach 23, 25. 28.)

Zdaliž ten, kterýž wšstjpil ucho, nebude slyšeti? aneb kterýž způsobil oko, newidj? Hospodin zná i myšlenj lidská a wj, žeť marná gsau. (Žalm 93, 9. 11.)

Pane, i noc wůkol mne gest tobě swětlem. Neb ani tmy před tebau ukrýti mohau; noc tobě swjtj gačo den, tma rovně gačo swětlo. (Žalm 138, 11—13.)

M o d l i t b a.

O Bože a Pane můj! gá pewně wěřjm, že wšsečo wjš a že před tebau nic skryto není, gá pewně wěřjm, že wšsude gšj přítomen a že není mjsta, kdebyš nebyl. J prosjm Tě, račiž milostiwě we mne způsobiti, aby se wždy z wšsudypřítomnosti a wšsewědaucnosti Twé těšil a radoval, že wšsemu dobrému se powzbuzowal a wšsemožně po tom taužil, abych gá tač w tobě byl, gačo ty o Pane we mně gšj a přebýwáš, Pane a Bože můg. O to prosjm na přjmluwu swatých mučedlnjků Twých Jana a Pawla strže Krista Ježíše, Syna twého. Amen.

Tentýž den :

Život sv. Pelagia, mučedníka.

R. 926.

Dnešního dne svěťj církev svatá také svátek svatého Pelagia, pacholjka třináctiletého, kterýž tak welkau zmužilostj wynikl, že celý okres zemský se podivil. Pacholj tento nazývá se Pelagiůs. O geho mučení píše se takto: Na počátku desátého stoletj porazil král Mahomedanský Maurů w Kordubě Abderrhamena, krále Leonského Ordonia w Španhelch, a pobilo mu mnohe tisíce lidí, gessťe drahnau část gich zagal a do otroctwj zavedl. Mezi zagatými byl také biskup Ermoniůs, kteréhož Abderrhamen w Kordubě do těžkého wězení uwrhl. Ermoniůs chtě wězení a wazeb se zbawiti, ponawrhl Maurškému králi, že kdyby ho na swobodu pustil, některé Maury do zagetj křestanů padlé na wýměnu dá, a pro wětšj gístotu prozatjm swého synowce Pelagia zanechá. Král spočogen gsa s ponawrhnutjm dal biskupa na swobodu, ale Pelagia pilně štetřiti kázal, dokadby se Maurové ze zagetj, ga^e bylo wygednáno, nenawrátili. Gelikož se ale wěc tato, newj se proč? prodlaužila, musil ubohý Pelagiůs do toho samého wězení giti, w kterém prwé strýc smutné časy tráwil.

Pelagiůs byl ale mládeneček newinný, od přirozenj mrawný, rozumný a šlechetný. On

nemjwal žádného wyraženj na marném smjchu aneb žertech a giných dětinských hrách, byl ale wážný w řečech i w skutcích a zbytečný čas vyplňowal čtenjím w nábožných knihách a modlitbami. Čtenj swaté wzbuzowalo geg tať nynj k trpěliwosti, a modlenj opatřowalo milostj, že rád a ochotně pro swého Wykupitele i na to nenhorší se připravowal. Spoluwěznj i žalářnj nemohli se maudrému i předloženému gednánj mládenečka dosti wynadiviti; a to zwláště, an rozmanité autoťy wjtězně přestál, které gednať na geho wjru a gednať na geho ctnost i čistotu byly se činily.

Tři léta i wjce trwalo uwězněnj sw. Pelagía, a náhodau kdosí u stolu krále se zmjnil, že we wězenj gaťší welmi rozumný a sličný pacholík giž tři roky se drží. Král žádostiw geg widěti, kázal, aby přiweden byl. Byl tedy w čisté a pěkné raucho oděn a před krále postawen. Sličnost twáře a gaťší důstognost w gednánjm pacholjka se gewjcy zaugaly krále u weliké mjře tať, že k němu se obrátiw wysoké poctiwosti, weliké bohatstwí a wšeliké rozkošse mu slibowal, kdyby odřeknuw se Krista, Muhameda za prawého proroka držeti chtěl. Pelagius zamlčel se na chwjlkú, gaťoby na odpowěd přemysšlel; pak ale odpowěděl řka: »Co mi o králi slibugeš, gsau wěci marné, gá Krista niťdy nezapřu. Gá gsem byl křesťanem, gsem njm gessťe, i zůstati njm chci; a co ty mi slibugeš, wšse wězme konec: ale Kristus, gemyž

gá se klanjm, nikdy konce newezme, aniž kdy počátek měl, on gest s Otcem i Duchem swatým gediny Bůh, který nás z ničehož stvořil a mocj swau zachowává.« Králi ljbila se sice tato statná prestosrdečnost, nikoli ale stálost u mjře křestanské. Z myslil, že pacholjka aulisnostj a pochlebenstwjm powolněgšjm učinj, a wztáhna ruce, chtěl ho w náruč swau obegmauti a uljbatj, ale čistý pacholjč zhrozim se té věci prawil: »Nech mne na pokogi. Medotýken se mne swými nečistými rty. Gá negsem žádný z wymuženců twých.« Když toto promluwil wyswlekl rychle stkwostné rauch, teprw obdržené, a na důkaz, že od krále žádného zisku nezádá, k nohaum mu ge složil. To zamrzelo owšsem krále w neywětšj mjře; než wykládage to za paubý nerozum, welel družině swé aby pacholjku lahodnými sliby a aulisnými řečmi tak dlaugo domlawali, až by mjry katolické se odřekl.

Služebnjci králowi činili sice, co mohli; wšse wšak bylo nadarmo, neboť Pelagiůs opět a opět ugiffrowal, že wěrnost, kterau Kristu Pánu byl sljbil, nikdy zrušiti nemjnj. To když se král dowěděl, změnil nagednau náklonnost k mládenci w nenáwist, a poručil, aby Pelagiůs na zem se porazil a tak ruce a nohy se mu natahowaly, ažby buď Krista se odřekl aneb žiwot dořonal. Tyto muky byly sice ukrutné: ale Pelagiůs tak statně ge nesl, že král w hněwu swém aud po audu ubohému utjnatj a oddělené tyto audy do řeky whážeti kázal.

Katané dali se i hned do swatého pacholjka a tak ukrutně ho mučili, že zdálo se, že spjše dráwau zwěrj gsau než lidmi. Geden utal mu ruku, druhý nohu, ten uřezal mu pýstky, onen zas ussi a hroznau fratochwil s nym magjce, a gakoby na tom gestě dosti nebylo, semotam kusy masa z těla geho gednal trhali, gednal řezali. Hrozné tato muky nesl Pelagius tisse a trpělivě toliko k Bohu o pomoc a posilu wolage; a Bůh sžil ho, že zmužile bog až do konce přestál. »Pane wyswobod mne od nepřátel mých!« byla geho poslednj slowa, nebo w tom okamženj Brazil mu geden z katanů hlavu. A tak skoncal ubohý mládeneček, prawau gsa obětj pro Krista Pána, život swůg r. 926, aby wzal život věčný. Geho hlawa i ostatnj audy wmetali katané do řeky; wšak křesťané odložiwše wšedku bážen sebrali ge a počeštně pochowali.

R o z g i m á n j.

Sv. Pelagius bylby netoliko wšem bolestem ussel, ano i welkého zisku z tohe měl, kdyby byl wjru swau zapřel; než on raději ty neyfrutěgšj muky ano i smrt bolestnau podstaupil, nežby byl wjru zradil a Pána Boha urazil. A co a gak ty se chováš? Mluw, kdyby gen čtwt hodiny po spáchaném hřjchu takowé muky musil snášeti gaké sw. Pelagius wstál, mluw, zdalibys ať hřjchu se dopustil? Zagisté

žebys se ho nedopustil; neboť strach bránil by ti, abyš nehřešil. Newjš ale dusse hřissná, že umřešli w hřichu, což snadno se státi může, gá řku, newjš, že mnohem těžšji a wětšji muky snášseti musjš a to sice nikoli gen po čtvert hodiny, nébrž po celau wěčnosti? Gať medle můžeš býti tak slepá a lehkomyslná, že hřich za hřichem páššes?« Newjš, žeš hřešiwšši do nebezpečenstwí si upadla, že na wěky zatracená budeš, anť gistoty nemáš, že před smrtí z spáchaného hřichu láti se budeš. Či newidjš, gať náhle a nenadále mladí, staří umjragí a že pak mnozí za času nemoci ani žádného pokání schopní negsau? Newjš, že pokání strachem smrti wynuceno welké ceny do sebe nemá? Z pomni na nebezpečenstwí toto, pomni na welkost muk pekelných, když gš w nebezpečenstwí hřichu upadla, a pro lásku aspoň k sobě hřichu se warug. »Smilugte se bratři, wolá sw. Bernard, smilugte se, prosím, wáš nad dussemi swými, smilugte se nad křwí, která za wáš wylita byla! Warugte se tak hrozného nebezpečenstwí a hleďte ohně ugiti, který w pekle wám připrawen gest, pakli we hřissích umřete. Pomyslenj, že nebezpečno gest hřichy pacháti, anť snadno w hřissích zahynauti můžeme, a pomyslenj, že pak nesnesitelné muky w pekle wěčně wěkůw trpěti musjme: budiž twým průwodcem po wšsedny dny života twého; a pakli hřichu se nechceš aneb nemůžeš wstřihati z lásky k Bohu, k otci swému neplásta.

wěgšsimu, wnstřihy se ho aspoň ze strachu wěčného zatracení, a neokláde obrátiti se k Bohu ode dne ke dni, ani wjš, že den Páně jako zloděg w noci, tak přigde, a blahoslawený bude služebník ten, kteréhož, kdy přigde Pán nalezne, an má bedra swá přepásaná a swjci hořjci w rukau swých.

Kdož se domníwá že stogj, hlediž, aby ne-
padl. (I. 10, 12.)

We wšech skutcch swých pamětliv buď na
poslednj wěci a na wěky nehřěšjš. (Eccl. 7, 40.)

Hrozně gest upadnauti w ruce Boha ži-
wého. (Hebr. 10, 31.)

Kdož miluge nebezpečnstwj, zahyne w něm.
(Eccl. 3, 27.)

Kdo bude moci z wáš bydliti s ohněm
žjragjcjm? kdo bude moci bydliti z wáš s
hořkostmi wěčnými? (3s. 33, 14.)

M o d l i t b a.

O Pane a Bože můg! zhřěšil gsem proti
nebi a před tebau a giž negsem hoden slauti
synem twým! Ach gáf zlá a hořká wěc gest opu-
stiti Hospodina swého. Z želim a oplakávám
srdečně hřichů swých! Nezpomjnen mi ó Bože
neprawostj mých starých, den, ať přegdau mne
milosrdenstwj twá a pomoz mi pro sláwu gmé-
na swého. Z nechci wjce zapomjnati: že ne-
nawidjš wšech, kterjž činj neprawost a zahubjš

wšedny, kterjž mluwj lež. Medci zapomjnati, že muže ukrutného a lstiwého w ohawnosti máš a neussjetřš nikoho, který pásse glé. Přispěgen milostj swau ku pomoci, abych aspoň bu-
daucně chodil před tebau a byl dokonalý; neboť negsme dostatečnj mysliti něco sami z sebe, kažto sami z sebe, ale dostatečnost nasse z Tebe gest, genž aš žiw a kralugeš, Synem i Duchem swatým na wěky wěků Amen.

Ra dnešnj den připadá také swátek: W Tridentě sw. Wigilia, biskupa a mučednjka. We Wallencii sw. Salvia, biskupa a mučednjka. W Bistavii sw. Warentia, kněze a wyžnawče. We Bellei sw. Anthelma, biskupa. W Burgundsku blahosl. Raingarb, wbowh. W Alexandrii swatých mučednjků Agathy, Eucegi pannen a Diogena. W Fisolii sw. Romana, biskupa. W Bulharů sw. Dionysia, biskupa a m. g. sw.

27.

Žiwot sw. Ladislawa.

R. 1095.

Sw. Ladislaw, mladšj syn Bely, krále Uherského, narodil se roku 1031 w Polsku. Po smrti krále Geyzy roku 1080 wynwolili si Uhři za krále mladšjho bratra Ladislawa, muže to w každém ohledu wyborného a dokonalého, který giž w mladých letech tichostj, skromnostj, počestnostj, maudrostj, nábožnostj a láskou k chudým nad mjru se stkwěl. Kdo ho koli blíž znal, skládal na něho welkau naděgi, a to zwlášt an denně prospjwal maudrostj a báznj Božj,

a w čas pokoge opatrnostj a rozššawnostj, w čas wálky ale udatnostj a zmužilostj wynikal.

S tjm wolenjm nechtěl se Salomon bratranec geho uspokogiti, ačkoli nespravedlivým gednáním a ukrutenstwjm přjžen a důvěru celých Uher promrhal. Ladislaw snažil se wššemožně, ač nadarmo, uraženého a rozhněwaného krále wice smjřiti a uspokogiti; neboť tento nemoha nenasitnau žádost swau po wládě gináf nasjtit, chtěl nenprw Ladislawa aukladně ze swěta zprowoditi a to řdnž se mu žhatilo: powolal Huny čili Tatary, národ welmi surowý a krwežjznitý proti bratranci swému na pomoc. Ale Bůh propůgčil Ladislawowi, služebnjku swému wěrnému a milému wjtězstw; Salomon ale i s přiwrženci geho zawrhl. Od té doby požíwage Ladislaw žádaného pokoge, hleděl wššemožně w zemi dobrý řád a mraw upewniti a kleslau kážen Boží opět wyždwihnauti. K tomu cíli položil sněm, na kterém zákony wýborné wydal, kterými se poddanj zawazowali, by přikázanj Boží a přikázanj cirkwe swaté zachowávali a plnili. A wššak mnohem rázněgi působil na lid žiwý příklad sw. krále, než mau dré zákony.

Kde kdo byl, každý obdivowal geho lásku k čistotě, geho tichost a nensrdečněgšj náklonnost k chudým, a pak onu zbožnost, kterau giž w mladistwém wěku se wyznamenal. Žádost po wládě a lakomstw byly mu nenswětšj ohawnostj, ani předobře znal, že k ná-

ramným zločinstwjm to wede, pakli náruživostem těmto hned z počátku na odpor se nepostawíme, aneb ge násilně ze srdce newykořeníme. K němu měl každý z poddaných swobodný přístup, každý směl mu žádosti a potřeby přednáseti, každý ba i ten neymensší nalezl w něm pána wldného a milostiwého. Rozepře swých poddaných saudil wíce co otec než co saudce, a žádný nemohl si nařikati, žeby mu král schwálně a wědomě křiwdu udělal; u něho došel každý práwa swého. Na něm naplnilo se, co u Jeremiáše proroka psáno gest: »Zdaliž newědlo se mu dobře, když činil saud a sprawedlnost? Saudjwal při chudého a nuzného, k dobrému geho. Zdaliž ne proto, že poznal mne, dj Hospodin? (Jerem. 22, 15. 16.) A w přislowjch Salamonových čteme. »Milosrdenstw a prawda ostrjbagi krále, a milostiwosti utworzuge se trůn geho.« (Prov. 20, 28.) W swém palácu byl král Ladislaw žiw welmi tuze; umrtwowánjm těla chtěl přefaziti, aby se tělo proti duchu nepauzelo, postjwal se často a přjsně welmi, a při gjdle býwal wůbec nad mjru střjdmý. Do slowa držel se písma swatého, ano dj: »Nedáweg králům, ó nedáweg gim wjna, nebo žádné tagnosti není, kde panuge opilstw: aby snad pjgice nezapoměli se na práwa a nepřewraceli pře synů chudého. (Přjsl. 31, 4. 5.) Zoho nápoge odřekl se na wždy. Swatý ten král rád chodil také na služby Boží a dům Páně býwal mu milejší, nežli paláce boháčů; on obětowá-

val denně mnoho hodin na modlitby, a že nepřitelem byl světského vyrazení a marných rozkoší a času svého dobře užíval: nestávalo se to nikdy s ugmou ostatních záležitostí zemských. Na něm měli chudí, wdovy a sirotci přivětivého těšitele, štědrého pomocníka, lastavého otce. On vystavěl také mnoho kostelů, mezi nimiž nejznamenitější byl kostel Baradinský a velmi maudrých prostředků vymyslíl, aby wjra křesťanská hlauběgi w srdce lidská wníkla a i poslední stopa modlářství u poddaných se zabládila. A při všem tom, co činil aneb přikazoval, neměl jiného aumyslu, než čest Boží rozmnožowati a swatau geho vůli plniti. Ostatně byl k nepřátelům welkomyslným a milostivým; kdýž se ale jednalo o práwa cirkwe aneb o práwa wlasti, šrdnatým a statným. On swjtezil slawně nad Poláky, Rusy a Tatarsy a ku králowství swému připogil kráginy Dalmatskau a Chorwátskau. Za geho králowání měli Uhři widitelný příklad, že král spravedlivý wzhdwihuge zemi (Pron. 29, 4.) a král maudrý, že gest utworzenj lidu. (Maudr. 6, 26.)

Pověst o svatém králi donesla i do jiných zemí, a velkou vážnost mu u všeho lidu způsobila. I praví se, že při křesťanské Německé prohlídce i v znesvěceném jeho ctností, i korunu císařskou mu podávali, což on v skromnosti žádným způsobem přimauti nechtěl. Ijm ráději zato přigal zprávu nad vohstý

řterá roku 1096 do zaslíbené země táhla, aby
 gi z ruk nepřátel wjry wydobíla, neboť tau se
 točil nadějí, že snad pro wjru swatau krew
 wyljti moci bude. Než wšak hranice zemj swých
 překročil, roznemohl se nebezpečně. Znamenage,
 že wjce nepozdrawj se, powolal pány zemské,
 a smluwil se s nimi, aby po smrti geho Alma,
 syna nebožtíka bratra Genzy, an sám neměl žádných
 dětí, na trůn powolali. Potom pořjdl o své
 zbožj a poklady ku prospěchu chudých a kostelů;
 přigal s nenwětšj škraussenostj swaté swátosti
 a l. P. 1095 dne 30. Července život swůg
 dokonal. Mnohými zázraký od Boha po smrti
 proslaweného prohlášil papež Célestin III.
 roku 1198 za swatého. Geho swátek swětj
 se ale dneš, a to, že dnešního dne swaté po-
 zůstatky wyzdwiženy a přeneseny byly.

R o z g j m á n j.

Uč swatý král Ladislaw záležitosťmi zem-
 skými zanešsen byl, nic méně ani gediného dne
 neopominul na mšši swatau giti a gisté mo-
 dlitby w určité čas se modliti, co wšse křeče
 wřkonával a s příkladnau wraucnostj. Po-
 chybugi welice, dušše křesťanská, abyš wjce a dů-
 ležitěgšj práce měla než swatý tento král měl;
 proč tedy tať často mšši swatau zanedbáwáš
 pod tau lichau wýmłuwau, že času nemáš?
 Proč medlé tať tať málo na modlitbu dbáš?
 Ř gjdlu a ř pitj, ř hře a ř spanj, ř marným

nároššewám a k mrzkým klewetám njwáš wždy po chwili: proč pak ne také k mši swaté a k modlitbě? Mysliš, že powinnen gfi wjce stara: ti se o wěci zemské, než o spasení dusse své? Řeky, že mnoho času sluzbau Boží promrháš; což není to Bůh, který čas ti dal? a co pro: spěge ti wšsecka práce a wšse namahání, když požehnání Božího nemáš? či newjš, že člověk k wšsemu milosti Boží potřebuge a že, nebude: li Hospodin stawěti domu, nadarmo ušilugj ti, kteří stawěgi geg? — Konečně když přec někdy Pánu Bohu tu milost prokážeš, a na mši swa: tau gdeš aneb své modlitby odříkáwáš: proč nečiníš to s patřici se nábožností, uctiwošti a počestností? Ladyslaw byl králem a kleče mo: dlitby své odbýwával, wěda, že Bůh nejsmjrně wětšim pánem a králem gest, než on byl. Mys: lijm, že ty také to wjš! Proč medle neohýbáš kolena před králem nebes i země? Newjš, že prawj Pán: Žiwí gsem gá, žet přede: mnau bude kľekati wšseliké koleno a každý gazyk wyznáwati bude Boha! Pakli se dle tohoto přikázání nezachowáš, mluw gahý užiteľ wezmeš ze mše swaté, z modliteb a z ostatního náboženstwj? »Kráľ gest tu při: tomen, di sw. Jan Zlateústý, přítomní gsau tu také angelé: a ty osmělugeš se w gegich při: tomnosti přjmo státi? O, držosti! Kdy pak takto pomoci obdržjme? Kdy rozhněwaného Boha smj: řjme?

Marto, Marto, pečliwá gfi a rmautjš se

při mnohých věcech: ale gednohoť gest potřebj; Maria neylepšj stránku wymolila, kterážto nebude odňata od nj. (Luk. 10, 41. 42.)

Hledente neyprw králowstj Božjho a sprawedlnosti geho, a toto wšse (gjdlo a pitj a oděw) bude wám přidáno. (Mat. 6, 33.)

Maudrý srdce swé oddá k bděnj na uswítě Pánu, kterýž stwořil ho a před obličejem Nejwyššjho modliti se bude. (Eccl. 39, 6. 7.)

Dům můg, dům modlitby slauti bude: ale wy učinili gste geg pelessj lotrowskaw (Mat. 21, 13.)

Wyznáwagj ústy, že Boha znagj a geho ctitelé gsau, ale skutky toho zapjragj; ohawnj gsauce a newěřce a ke wšselikému skutku dobrému nezpůsobnj. (Tit. 1, 16.)

M o d l i t b a.

Pane Bože! Ty wjš, že nic negsem i ničehož nemám, aniž pak seť býti mohu. Ty sám gš Dobrý, sprawedliwý a swatý a wšse můžeš, wšse naplnugeš, wšseho udělugeš. Neodwra-
cug prosjm twáři swé ode mne, neprodléwen š nawšstjwenjm swým a neodgjmey utěšenj swého, aby nebyla dusse má gako země bez wody tobě. Pane, nauč mne činiti wůli twau, nauč mne slusně a pokorně před tebau choditi: neboť maudrost má gš ty, genž mne w prawdě znáš a znal si prwé nežli swět byl uči-
něn a prwé, než gsem se narodil na swět. Buď

ti čest a chwála a welebenj, po wšech wěky
wěšaw. Amen.

Dentýž den :

Žiwot sw. Sampsona.

Sw. Sampson narodil se w Rymě z rodičů welmi urozených a bohatých. Gsa dobře wychowán, hleděl se wšestranně wzdělati a wycwicit. Nenyprw ale wšij silau obrátil swau pilnost na čtenj pjsm swatých, tak že w nich weliké známosti nabyl; pať také na lékařstw se dada, nemalau powěst si wydobyl; prážen gsa wšij zisluchtiwosti, nazwjce chudých nemocných se ugimal aneb nezhogitelných, kterýmž pod zástitau lékařské rady i giná mnohá dobrodinj prokazowal.

Bo smrti rodičů nemage žádného na zemi, na kohož by ohled gaký bráti musil, umjnil si konečně, že pomjgitelné a nestálé žbožj swětsté wyměnj za poklady wěčné, které nepomjgegj. Z rozdáwal žbožj své chudým a to, gak říkáme, obě rukama, pokud stačilo. Mimo to dal služobnjkům swobodu, neboť kdo se Bohu do služby dal, lidského poslauženj nepotřebuge. Z žbawim se takto břemena swětstého a pravé swobody dusse nabyw opustil Rym a do Carhradu neb Konstantinopole se odebral; chud sám gsa teď na žbožj pozemské: ale přebogat na lásku k Bohu i k blížnjmu.

W Carhradě nagal si domětel a giž giné starosti neměl než bližnjmu pro Boha slaužiti a netoliko o zdrowj geho tělesné ale i mnohem wjce o zdrowj duffewnj se starati. Geho byt stal se nynj špitálem, w kterém chořj zdrowj hledali a přistřessj i zaopatřenj. A sw. Sampson hleděl žádostem wšech, pokud možno bylo, žádost učiniti, an přichozj wšecky přigjmal, ge léčil i strawowal; a nežjrdka stalo se, že lidé, gimž přirozený léf ani té neymenssj úlewj nepřinássel, náhle plného zdrowj nabýwali, gať mile swatý tento služebnjf Božj se gich byl dotekl. Pohostinstwj a dobromyslnost byly mu přirozené ctnosti, tať gaťo slunci přirozené gest swětlo aneb ohni pálenj. Z patrnó gest, že muž tento nemohl sfryt a tagen w městě žústati. Když neywětsjj biskup města, prawj se, Menaš, o Sampsonowj se dowěděl, a gať o ubohý lid, dwěma metlama, chudobau a nemoci sfličený, se ugjmá, gemu pomáhá a slaužj: wyswětil geg na kněžstwj. Sampson byl tenkrátě několiť a třidceti let stár. Ted dostala se geho powěst až ku dworu cjsaře Justiniana. Cjsař tento byl welzmi ohyzdnau a nebezpečnau nemoci trápen. An z lékařů žádný mu pomoci nemohl, opowrh marnau radau gegich a obrátil se k Bohu w důwěrné modlitbě u něho autočistě a pomoc hledage, u kterého každj důwěrně prosjci pomoci nalézá. Z nezklamal se w naděgi swé, neboť seslal Hospodin na něho spanj, i zdálo se mu, že widj dlahau řadu lékařů w oděwu kněžském,

a komorníka podobně v oděvu kněžském, který mu gednoho každého z nich představuje. Mezi nimi stál také geden pokorný a sšedivý stařec, v oděvu slusšném a wážném, wžeřenj wšjdného a twáři welebné, na kterěz se bážen Božj a swatý pokog obráželn. Na toho činil zwlášť komorník cjsaře pozorna, řka: Gediné tento, a žádný giný nemůže tebe od smrti wyswoboditi. Cjsař probudiv se ze sna kázal i hned wšsedn lékař swolati a bedlivým okem každého z nich prohlížel, zdalibyn nenalezl toho, od kterého gediné uzdrawenj daufati mohl. A wšsak marná byla snaha geho. Z zarmautiw se welice poznowu pátrati po lékaři kázal, kterýbyn známky na sobě měl, které we snách mu ukázany byly. Ale darmo hledal se muž w řadě lékařů, kterýbyn byl wžeřenj wšjdného, twáři welebné, na niž by spočiwala bážen Božj a swatý pokog dusse! Konečně postavil se před cjsaře lékař geden, sw. Sampsona dobře znagjcj, a auplně wědaucj, že nemoci a choroby, kde lidšlá pomoc marná byla, zážračným způsobem hogil a léčil; a ugiffkował, že gediný Sampson to býti může, gehož cjsař we snách widěl hogjcjho chorobu geho. — Toto zgewenj naplnilo cjsaře nesmjrnau radostj, kteráž tjm wjce se zwětšila, an w Sampsonowi stutečně muže poznal, kterého we snách byl widěl. Z nemoha se radostj zdržeti, zuljbil welebného starce, a slze prawil mu, řka: »Zagisté otče welebný, ty gšl we snách se mi zgewil, slibugjc, že od nemoci mé mne uzdrawjš.« Počestnosti,

kteřé chorý císař skromnému muži prokazoval, zarmoutil ho tohoto welice; i prosil ho aby tak welice se neponižoval a nebyl příčinou jeho hrdosti. »Neboť v čem nad ostatní lid vynikám? doložil, já bídny a hříchů plný člověk, který milosti a milosrdenství Krista Ježíše v neuvěřitelné míře potřebuji. Však tato velká důvěra a horlivost tvá, zvěstuj ti gístau pomoc Krista Pána, když gest král králů a vše učiní mŕže.« A domluvív položil ruku na chorého císaře; který po skončené modlitbě se hned lépe měl a v málo dnech úplně od ohýzdneho a nebezpečneho neduhu se uzdravil.

Ža tuto pomoc divotvornou chtěl dobrotivý císař muži svatému vděčen býti: dával mu welkau sumu zlata a giných věcí, na nichž lid světský zalíbení mívá. Ale sw. Sampson živ gsa střdmě a toliko po pokladech nebeských touže, nechtěl ani toho nejménšího od vděčného císaře wzíti, i pravil mu řka: »Takové věci, císaři, mi dáváš, kteréž já rád pro Krista gsem opustil, neb mívá gsem mnoho peněz a statků. Gak medle mohu tyto věci wzíti, gelikož gsem zkusil, že bez nich mnohem mi užitečnegi gest; a wjm, že kdo bez nich gest, v Bohu ukotwenau dussi má. Chcešli ale z přirozené dobroty své mně vděčen býti, učin raděgi něco z lásky k Bohu, neboť cokolí učiníš i já z toho prospěch mji budu.« Rád povolil císař žádostem sw. muže, to gediné na něm žádage zvěděti, coby učiniti měl. A sw. Sampson pamětliv, že

» máme přikázání od Boha: aby ten, kdož miluje Boha, miloval i bratra svého« žádal, aby u přibytectku geho špitál pro chudé choré a nemocné wystavěl a nadal. Špitál tento ležel nedaleko kostela sw. Jofie. Sampson zprawoval ho, pokud žil s neynwětšij opatrností a s takowau láskou, že po něm špitál sw. Sampsona staul, a po celém Řecku byl welmi slawný. Mezi tím sestárnul Sampson w službě blížnjho welice a tělesná síla ho pominula. Z toho předzwjdal blížkau smrt. Za myšlénka, že musj opustiti toto slzawé audolj, naplnila ho radostí a weselým welikým, wěda dobře, kdo geg wolá a gaká odměna geg očekává za práce, které zde na zemi z lásky k Bohu a k blížnjmu byl podstaupil a wykonal. Smrt geho padá na rok 530. neb 531. Tělo bylo položeno do kostela sw. Moccia, mučedlnjka.

R o z g j m á n j.

Sw. Sampson obětował wšse umění své i wšsecku sílu swau službě chorých a nemocných, tím dáwage nám příklad, kterýchychom měli bedlivě ho následowati. O, bratři a sestry w Kristu Pánu, to gest nassj neyswětěgšij powinnosti, které se ničdo zprostiti nemůže a zagisté i nezprostj, neudusil-li poslednj gístru křesťanské lásky w duffi své. Ach gak často stává se, že chudý nemocný zanedbán ležj, aniž kdo gest, kdo by se ugal, kdo by mu poslaužil, kdo by útěchu w skormaucenau duffi rosil, kdo by mysl geho k Bohu pozdwiho-

mal, důvěru w něm budil, k poňanj ho napo-
mínal a ku trpělivosti wzbuzował! Ach proč
newegdete nikdy w tyto chvílky býdn a zaufalstwí;
proč mohauce býti posly útěchy, zpěčujete se
auřad lásky u opustěného bližnjho zastáwati.
Či myslíte, že wám do něho nic nenj, myslíte,
že gen o swé starati se máte? Či hrozíte se we-
giti do gizeb chudoby, strachugete se pomocné
ruky nastawiti opustěnému? Óá djm, nenj
každý člověk bratrem a sestrou nassj? Či dělál
Kristus Ježíš gať rozdíl mezi nemocným a
nemocným? Což kdyby nemocný byl miláčkem
Božím? což kdyby umřel, moha s pomocí lid-
skau na žiwu býti? což kdyby umřel w hříšsich,
moha se káti, kdyby laskawá duše k němu byla
mluwila, kdyby aslussená láska srdce geho byla
otewřela? Nuže gať budete, bratře a sestro, gať
budete s sebau spokogeni, že gste miláčkem Páně
pohrdli, že gste bližnjho bez pomoci, bez útěchy,
bez poňanj umřjeti nechali? Což budeli na saudu
swědčiti proti wám? Bogjš se nakaženi? O
člowěče malé wjry, newjš, že kdo wjru má, může
hadn bráti a gedowaté věci pjti a neušškodj
mu? Ale gsauce u nemocného nechte rošfeh mar-
ných a zbytečných řeči. Lože nemocného budiž
oltářem lásky, na kterém se člověk sám Pánu
Bohu za obět přinášj, za obět ale čistau a
nepoššworněnou.

Melenug se nawšstjwiti nemocného: neboť
pro takowá věci utwřen budeš w milowánj.
(Sirach 7, 39.)

Wšsedto, cožkoli chcete, aby wám lidé činili,
i wy čiňte jim. (Mat. 7, 12.)

Nemocen gsem byl a nawšstjwili gste mne.
(Mat. 25, 36.)

Láska přikrýwá množstwj hříchů. (I. Pt.
4, 8.)

Wy kteréhož milugeš, nemocen gest. (Jan
11, 3.)

Modlitba.

O Bože můj! pramene wšši lásky, z kte-
réhož swatj a wywolenj Zwogi swau lásku k
bližnjmu čerpali; napog, prosjme, náš také z
pramene tohoto; a milostiwě nám propůgč, aby-
chom z lásky k Tobě bližnjho swého w žádném
okamženj neopaušstěli, ale pro něho i žiwot
swůg nasaditi hotowi byli, gaž i Syn twůg
pro náš žiwot swůg za obět dal; genž s
Tebau a s Duchem swatým gest žiw a kraluge
na wěky. Amen.

Na dnešek připadá také swátek: W Galacii sw. Krescencia
učednjka sw. Pawla. W Kordubě sw. Zolla mučednjka. W
Cěsaregi Palestinské sw. Anelta mučednjka. W Aragnii sw.
Ferdinanda, biskupa. W Kampanii sw. Deobata biskupa. W
Rjmě sw. Felixe a Spinelly mučednjků. W Apulii blahosl.
Benvenuta z zákona Frantiskánského a m. g. sw.

28.

Život sw. Leona, papeže.

N. 383.

◻ Svatém Leonu II. papeži Římském, máme zprávy velmi nepatrné. Rodem byl ze Sicilie, v řeči latinské a řecké, v hudebě a ve všech vědomostech blahoslovných velice zběhlý. Stkvěl pak se mnohém více velikau a hlubokau nábožností než těmito věcmi. Po smrti sw. Agathona roku 681 dosedl svatý Leo na stolicí Římskau, již sice jen jediný rok a 7 měsíců v držení měl, ale již sw tom kratinkém čase mnoho dobrého pro církev ustanovil a zavedl. Omenovitě potvrdil 6. sněm církevní, v kterém se zcestné učení Monotheletů zamrhlo, pak opravil zpěv církevní, složil několik písní ku službám Božím, a k chudým se co věrný otec choval, pečlivě všim ge opatruge, čeho kdy potřebovali. Geho blahoslawená smrt padá na 23. den měsíce května l. P. 383. Poněwadž ale 28. Června swaté gehu tělo do kostela Batišanského se přeneslo, svěťj se gehu památka tohoto dne.

R o z g j m á n j.

Sw. Leo byl velice učený pán: ale zagisté bylaby učenost gehu malý žiřt přinesla gař gemu samému tař i církwí swaté, řdyby gehu

swatost nebyla wětšij než býwala učenost. Bohužel že za dnů nassich každh wjce po učenosti se šhánj než po dokonalosti, a že wětšij wážnost mjwáme k muži učenému než bohabognému. Ale sudte sami, zdali wšsedla učenost nenj marná a lichá pakli gi duch swatý neožiwuge? Učenost takowá plodj owšsem zisl časný, ale owoce Bohu milé nenese. Kdyby představenj a zprawcowé lidé byli bohabogněgšj, třebaš méně učenj, byli by také lid poddaný mnohém lepsšj; gsauce ale oni zběhlj toliko we wěcech zemských, w záležitostech ale wěcných nedoukowé, gať mohau lid k Pánu Bohu woditi, kdž cestj k němu sami newědj? Duch swatý ale proniká dusse gako meč dwaubřitký, a kam maudrost lidská wnifnauti nemůže, tam wnifne bohabognost. Nebo slowa i ta neymaudřegšj mlžj a ničehož do brého nezpůsobugj, ledabj ctnost ge podporowala; a této kdo wnučowati chce, musj sám se w nj znáti, sic zůstane řeč geho bez aučinku. Zagisté se mnohém snáze zkažené mrawy lidské příkladem bohabognosti dagj naprawiti, než galowým kázánjm, třeba na tisjcerých kazatelnicjch. Žel, že lid ty gediné kazatele wnychwaluge, kteřj mnohými řečmi k ctnostem radj; ale o ty nedbá, kteřj ctnostem skutky wnučugj.

Poněwadž w Božj maudrosti nepoznal swět strže maudrost Boha: zaljbiło se Bohu strže bláznowstwj kázanj spaseny činiti wěřicj. (I. Kor. 1, 21.)

Některj poblaudiwšse obrátili se k marno-

mluwnosti, chtjce býti učiteli zákona a nerozumějce, ani co mluwj, ani co twrdj. (I. Tim. 1, 6. 7.)

On naplněn gsem sīlau ducha Hospodino-
wa saudem i mocj, abych zvěstowal Jakobowi
nessledhetnost geho a Izraelowi hřich geho.
(Mich. 3, 8.)

Muž chytř gest mnohých učitel, ale swé
wlastnj dussi gest neužitečný. Kdo mudruje w
řeči, nemilý gest; nebo nenj dána gemu ode
Pána milost; wšij zagisté maudrosti zbarwen gest.
Ten gest právě maudrý, kdož gest maudrý dussi
swé... Muž maudrý cwičj lid swůg a užitko-
wé rozumu geho gsau wěrnj. (Sirach 37,
21. 23, 26.)

Den na sebe pozor i na učenj a w tom
trwen. Nebo to čině i sám sebe spasena uči-
njš i ti, kterjž tebe poslauchaj. (I. Tim. 4, 16.)

Když geden stawj a druhý bořj; co pro-
spěge gim, gediné práce. (Sirach 34, 28.)

M o d l i t b a.

Bože, maudrosti wěčná, oswěť, prosjme ro-
zum náš, ať známe Tebe a swatau wůli twau
a slyh nám uděl, ať swaté zákony Twé také
swědomitě plnjme. Kéž slowa z úst nassjch gsau
meč dwaubřitý, kterábny wníkala až do
nenhlubšjch skřenšj srdce lidského a život náš
kěž swětlem gest, kterěžbny lidé swjtiti widěli a
Tebe Pána Boha w nebesjch proslawowali.

O to prosíme na přimluvu sv. Leona služebníka Tvého, skrze Krista Pána našeho. Amen.

Tentýž den :

Život sv. Zrenéa,

biskupa Lugdunského.

R. 202.

Sv. Zrenéus, což tolik, jako Pokogný znamená, narodil se okolo roku 120. v menší Asii. Jeho rodičové, gsauce křesťané, odvezdali ho k vychování sv. Polykarpovi, biskupovi Smyrnenstému. Ve škole tak svatě wydobyl si Zrenéus tak velikau známost wjry swatě, že se na potom stal neyhlavněgšij swicij w cirkwi a biskupem kacířů neyostřegšijm. On měl k mistru a učiteli swému tak velikau uctiwost a lásku, že na každé geho hnutí bystrý pozor dáwal a co na něm pěkného znamenal, wssemožně také kónati se snažil. Jeho řeči a mluwenj posluchoawal s velikau pozornostj a bedliwostj a tak hluboko si ge w pamět i w srdce wstipil, že ge gaktěžiw, ba ani we wysokém wěku wjce nezapoměl. Za to ho milowal také sw. Polykarp welice a na důkaz, w gať weliké wážnosti ho má, i do Lugdunum w Gallii ho poslal, gednať aby pozůstalé stopy pohanské modloslužebnosti tam zahladil: a gednať křutě pronásledowaným křesťanům k utěše a k posile slaužil. Sv. Pothinus biskup Lugdunský uwjtal Zrenéa s ne-

lyšenau radosti a w ohledu nadobytčegných ctností na kněžstwj geg posvětim, záležitosti nenydůležitěgšj k zpořádánj mu swěřil. Z ostatnj osadnjci měli Zrenéa w nenywětšj wážnosti a proto ho také roku 177 k papežowi Cleutherowi do Řjma s tau prosbau poslali, aby swatý otec přjsně s těmi křesťany nenakládal, kteří welkonoc w ten samý čas co židé drželi, a gakby se k bludným Montanistům chowati měli, ge poučil. Papež uwjtal ho s nenywětšj radostí: neboť giž dobrau známost o geho horlivosti a swatosti měl. Při této přjležitosti, co w Řjmě se zdržowal, dával welmi bedlivý pozor na wšedň obrady tam obyčegné a na wšedň apoštolstá podánj, by ge také w swé osadě zaměstiti mohl.

Co Zrenéuš w Řjmě meškál, vypuklo w cirkwi Lugdunské znova krwawé pronásledowánj křesťanů, w kterém mimo mnohé giné křesťany, také sw. biskup Ponthinus, stařeček dwadesátiletý, zahynul. Zrenéuš nawrátim se byl na místo nebožtjka dosazen. Učkolí mu tagno nebylo, že co hlawa cirkwe we welké nebezpečenstwj žiwota uběhne, a tjm wětšj starosti a práce a utrpenj snášseti musj: nic méně z lásky ku Wykupiteli swému a horlivot o dusse swěřeného stádečka odhodlal se w důstognost tu se uwázati. »Kdož nemiluge, zůstává w smrti. Po tomž gsme poznali lásku Božj, že on žiwot swůg za nás položil: i myš tedn máme, bylo liby potřeby, za bratřj i také žiwot klásti. Re-

milugmež slowem ani gazykem tolika, ale skutkem a prawdou, (I. Jan 3, 14, 16. 18.)

Rowný biskup ugal se osady své ríši silau a ríšemožně hleděl swěrené a krutým pronásledowáním rozptýlené stádečko opět shromáždit, malomyslné těšil, slabých posilňowal, kleslých pozdwihowal, neumělé vyučowal, nužným slowy, skutky pomáhal. Zprawiw takto osadu swau, gal se i opatrné a maudré kněze w krájinu mŕkolnj i vzdálené wysílati, kteří po městech a wesinicích lid od modloslužebnosti odváděli a ku mŕře Kristowě wzbuzowali, sám ale odpíral rozličným kacířům, tenkrát lichými zásadami mŕru čistau prznjci, a přewýborné knihy sepsal, w kterých gednať bludny kacířské newywratnými důwody wywracuge a gednať mŕru swatau kato: lidau nenpodstatněgšjmi důkazy hági a utwŕzuge. W geho wáteru knih proti kacířům nazwaných nalézagi se překrásná swědectwí o gednomyslnosti w církwi, o přednosti církwe Římské, a o potřebě s nj w gednomyslnosti státi, o církewnjm podánj o oběti Wíse swaté a mnohá giná učenj, která kacířowé nyněgšj upíragj, gakoby prý powstala w dobách, w nichž mŕra apóstolská zanikla.

S gakau horlivosťj Sw. Zrenéus mŕru swatau proti kacířům hágil: s tak welikau pilnosťj hleděl mŕr a gednotu w církwi swaté zachowati. Swárny hrany Welkonoci wypukly znoma; a giž obmenšlel papež, sw. Wiktor, biskupy na wýchodu ustawičně swátly ony stegně s židy slawjci, církewnj kletbau stíhati. Tomu chtěge Zre-

něus zabrániti, psal Swatému otci list uctivý sice, ale rázný, w kterémž papeži k mjrnosti radj a aby pro wěc tu s biskupy wýchodnjimi tak přjasně nenakládal, nobrž štrpenj měl, napomjná. Tjm způsobem udržel se mjr a gednota w cirkwi, která by se byla málem zrušila.

Dwadcet i wjce let zprawował Zreněus cirkew Luğdunskou a co čistau wjru hágil a učenj Kristowo rozšširowal, byla řjše Řjmská zmjtána ustawičnými různicemi a bogi; přewrat šel za přewratem, na čemž wšak křesťané žádného podjlu neměli. Konečně swjtězil roku 197 Severus nad wšsemi stranami a protiwnjky a cjsařem se stal. Nenyprw ukazował se ke křesťanům, gimž wděkem zawázán byl, wjdny a laskawý; ale roku 202 powstalo na geho poručenj nezsmjrně kruté pronásledowánj křesťanů, a zwlášť w Luğduně, kdež on před lety wládařem býwal, proti nim se zúřilo. Dewatenáct tisíců křesťanů zpečetilo wjru Krista Ježíše křwj swau, mezi nimiž také byl sw. Zreněus, biskup.

W cirkwi latinšć slawj se geho památka dne 28. Čerwna, u Řeků ale dne 23. Črpna. Geho pozůstatky rozmetali roku 1562 Hugenotté tak, že se z nich mimo leb ničehož wjce nezachowalo.

R o z g j m á n j.

Sw. Zreněus biskup hágil a bránil cirkew swatau, pokud žiw byl, wšsemožně proti ka-

cjřům a neznabohům a tjm nám přjklad dal, že chceme-li s njm křunowáni býti, také cjrkw swatau a wjru swau spasitelnau proti nepřá-
telům gegjm brániti a hágiti musjme. O má
dusse, newidjš gať protivenswj na swatau cjr-
kw se walj: gať nepřátele že wssch stran proti
nj powstáwagj? A ty mlčjš, a oči zamířáš
a ruce křjžem kladeš, kdž gjzliwj gaznko-
wé duchowenswu lžiwě utrhuji, cjrkw
swaté spjlagj a swátostem i samému Bohu bez-
božně se rauhagj. Což newjš, oč se tu gedná,
oč gde? O twé spasenj gedná setu, o pokog twüg
časný a wěčný. Ti bezbožnjci chtěgj se w dá-
belsté swé chytrosti nenprw hlawn cjrkw pape-
že Řjmského zbawiti, od něhož gednota učenj
i kážně záwisj; a až cjrkw rozkassugj, dagj
se do biskupů a do ostatnjho duchowenswa; a
až geho wážnost zwrhnau a wyrwátj důwěru,
kterau lid křestianský k nim má: tuť snadno i
náboženstw i samého Boha ze srdce a z pa-
měti wám wyrwau. Proč tedj dusse má to
trpjš, proč se neozweš, wida, že ctnost se podrý-
wá a bezbožnost se rozšjwá? Bogjš se, že se
ti bezbožnjci wysměgj, že tě budau poľasseti
a snad i pronásledowati? bogjš se, že přigdeš
o swé zbožj a o swüg žiř, že tě budau nazý-
wati pobožnúřkářem, pacholkem kněžstwa aneb
dokonce zatmělcem. Či newjš gať brániti se
máš, a ostrěmu gaznku odolati neumjš? Ale gá
mysljm, že přec snad se modliti můžeš; aby
Bůh Otec nebeský nepřátele cjrkw swé pokřiti

a pokoge uděliti gi ráčil; myslim, že snad gestě nezapoměl si auplně, že pjsma swatá blahoslawěgi člowěka, který pro spravedlnost protiwenslaw trpí, a wěčným trestem vyhrožugi tomu, kdo Krista Ježíše před lidmi zapřel? Nuže wol si co se ljbí; buď odřekni se gména křestana: aneb cirkwi swaté nemůžeš-li gináf, upřijmnau modlitbau ku pomoci přispěg; rauhawým řečem sluchu nedáwen, a swaté zákony Boží swědomitě zachowáwen a plň.

Gestližeť kdo gináf učí a nedává místa zdrawým řečem Pána nasseho Ježíše Krista a tomu učenj, kterěz wede ku pobožnosti, takowýt gest pyssný, nic neuměge; ale gest nemocný (na mozku) při otázkách a hádkách o slowa; z kterých pocházegj záwist, swár, rauhání, zlá domněnj, marné hádky lidj na mysli porussených a prawdy zbawených, domnjwagjich se, žeby pobožnost byla zist tělesný. (I. Tim. 6, 3—6.)

Wšicni, kterjž chtěgi pobožně žiwi býti w Kristu Ježíši, protiwenslaw trpěti budau. (II. Tim. 3, 12.)

Z Kristus trpěl za nás, wám pozůstawio příklad, abyšte následowali šlépěgi geho. (I. Petr 2, 21.)

Kdo gest, gestobn wám usškodil, budeteli následownjci dobrého? Ale i trpjeteli co pro spravedlnost, blahoslaweni gste. (I. Petr 3, 13. 14.)

Trpjeteli pohaněnj pro gméno Kristowo, blahoslaweni budete. Gestliže pak kdo trpí jako křes-

šťan, nestýš se za to, ale oslavuž Boha w tom gměnu. (I. Petr 4, 14. 16.)

M o d l i t b a.

D nevsładšij můg Ježíšsi! genžto gš se wtě-
liti ráčil, abyš nás Otce nebeslého znáti nau-
čil, račiž prosíme nám na přjmluru sw. Zrenéa
služebnjša swého tu milost propůgčiti, bychom
netoliko Tebe i Otce Twého nebeslého, řdnž
toho potřeba žádá, zmužile wyznáwali, ničehož
se neostýchajice: alebrž také dle swatého učení
Twého, kterémuž nás wyučil, swědomitě žiwi
byli, genž gš žiw a kralugeš na wěky wěkůw.
Amen.

Dnes swětj je také swátek: W Alexandrii sw. mu-
čednjšů: Plutarcha, Serenea, Heraklida, Herona, Raiby, Pa-
tawieno panny, a Marcelly, matky gegj. W Sicilii sw. Kappia
mučednjša. W Tragektu sw. Benigna biskupa a mučednjša.
W Kordubě sw. Argimitra mučed. W Římě sw. Panta pápeže.
We Francu sw. Theodephilny, panny. W Dithmarsii sw. Seregia
bůstognjša. a m. g. sw.

29.

Žiwot sw. Petra, apostola.

Sw. Petr, prvé Šimon zwaný, byl syn
Jonáše a bratr sw. Ondřege. Nejprw bydlal
w Bethsaidě, městečku w pokolenj Nephtalim, na
gezeru Genezarethském ležícím. Dba bratřj Petr

i Ondřej živil se rybářstvím, z čehož se podobá, že otec gegich Zonáš také tuto živnost provozoval. Z Bethsaidy přestěhoval se Petr později do Kafarnaum, kde se také gať vůbec za pravdu se má, oženil, aspoň geho tchýně w městě Kafarnaum bydlela. Ondřej šel s bratrem a tu oba starau živnost provozovali. Starosti a práce světské nebyly nábožným bratřím na překážku, aby také nestarali se o spasení duše své. Z daufali s důvěrností w přístijho Spasitele a Ondřej i žákem sw. Jana kř., předchůdce Wykupitele nasseho se stal, což také někteří o bratru geho, sw. Petru, se domýšlejí.

Uslýšew Ondřej, že Jan kř. Ježíše na Jordaně učijho nazývá beránkem Božím, i šel i hned za ním, a wyrozuměno z řečí geho, že skutečně zaslíbeným Spasitelem světa gest, wyhledal bratra Šimona, zvěstuge mu, že našel Mešiasse; a Šimon uwěřiw slovům bratrovým, šel bez odkladu k Ježíšowi, aby z úst geho učenj Božského se vyučil; a Ježíš užřew ho zawolal na něho, na důkaz své wšewědacnosti, gménem geho, a řekl, že od té doby nemá wíce slauti Šimon nobrž Kefaš, to gest po latinsku Petrus. Pozdržewše se po nějaký čas u Spasitele svého, nawrátili se pak bratři opět do Kafarnaum k živnosti své.

Ku konci tohoto roku, byl to první co učiti počal, přišel Kristus Ježíš od welkého zástupu promázen k moři Galilejskému neb Genezaretskému, a užřew Petra a Ondřeje, ani

siti wypragi, wstaupil do lodj Petrowy a učil lid na břehu w zástupu stogjcy. A když přestal mluwiti, kázal Petrowi, aby na hlubinu wezl a rozestřel siji k lowenj ryb. Petr, ačkoli po celau noc pracuge, ničehož neulowil, odpowědew řekl: Mistrě, přes celau noc pracowawšse nic gsme nepopadli: ale ke slowu twému rozestřu sji. A když to učinili, zahrnuli množstwj weliké ryb tak že se trhala sjd gegich, a že Jana Jakuba syny Zebedeown na blizku lowjcy ku pomoci zawolati musili. To užřew Simon Petr, padl k nohám Ježíšowým, řka: »Pane! Ddegdi ode mne: neboť gsem člowěk hříšný.« I wida Kristus Ježíš gegich ochotnau poslussnost a důwěru, řekl gim, aby šli za njm, to gest aby učedlnjci geho byli, slibuge že učinj ge rybáři lidj. A Simon Petr a bratr geho Dndřeg uposlechli bez odkladu, a opustiwšse loď i siji i wšse ostatnj, co měli, a wůli swau zapřewšse auplně, šli za Kristem a nikdy wjce od něho neustawili. Za odměnu tak ochotné a bezgšstné poslussnosti sljbil gim wykupitel, že »stočráte wjce wezmaw a žiwotem wěčným wládnavti budaw.« Toho času uzdrawil také P. Ježíš w Kafarnaum tchýni Simona Petra na zimnici nemocnau.

Čtauce w písmech swatých, seznáme, že Kristus Ježíš k sw. Petrowi zvláštnj náklonnost měl a před ostatnjmi apóstoly geg proslawowal. On wstaupil w loď geho a wnučowal odsud zástupj; geg wzał s sebau na horu Tabor, aby swětkem byl geho proměněnj; geg

měl u sebe řdyž wzkřísil dceru Zairomu i řdyž na hoře Olivetské geho muky započaly. Na něm sľibil, že wzdělá cirkew swau tak sice, že brány pekelné gi nepřemohau; gemu sľibil dáti kľjče bran nebeských s tjm doložením: že, cokoliby na zemi zawázal aneb rozwázal také w nebi zawázáno aneb rozwázáno býti má. On modlil se také zwláště za něho, aby wjra geho neklesla; ano poručil mu, aby bratrů swých posilňował. Na něho pohlédl okem milosrdným a k pokání ho powzbudil, řdyž od něho zapřen byl; gemu se zwláště po swém wzkřísleni zgewil a geg ustanowil, než na nebe wstaupil, za pastýře wšech owčiček swých, za swého náměstka na zemi, za widitelnau hlavu swé Cirkwe. To wšse zagisté gsau patrnj důkazowé, že zwláště mu Kristus Zejjš nakloněn byl a geg oslawował.

Zato ale se také wyznamenával Petr obzwláště: tñj pokorau, wjrau i lástau ku Spasiteli swému. Řdyž na geho slowo sľiti rozestřel k lowenj ryb a welké množstwj ryb zahrnul, držel se přitomnosti geho nehodna i padna k nohám Zejjšsowým řekl: »Ddegdi ode mne Pane, neboť gsem člowěk hřjssný.« Řdyž Kristus Pán nohy mýti mu chtěl, prawil u podivenj: »Pane ty mi mýgeš nohy? Nebudeš mi mýti nohy na wěky.« Ušlyssaw ale pobrozenj Kristowo, že nedáli si nohy umýti, nebude mji djlů s njm: podrobil se i hned wůle Páně řka: »Pane, netoliko nohy mé ale i ruce i hlavu.« — Wjru swau w Krista Ze-

žisse gasně osvědčil, když od něho tážán začby geg on i ostatnj apóstolé drželi? odpověděl: »Ty gsi Kristus, Syn Boha živého!« — Lásku ale swau k Wykupiteli swému dal na mnohých místech na gewo. Když gedenkrátě někteřj učedlnjci Krista Jezisse opustili, horššice se na geho učenj o swátosti oltárnj, tážal se Kristus apóstolů, zdali také oni odegiti chtj; náčež Petr odhodlaně odpověděl řka: »Pane, ke komu půgdeme? Ty slowa wěčného žiwota máš.« Geho milugjcj dusse neznala wětšj bolesti, než býti odlaučen od milého Spasitele! Gindy učinil Kristus Pán zmjnk u o nastawagjcjm umučenj. Petr nechápaje gestě tagemstwj wykaupenj, hleděl geg od toho předsewzetj odlaučiti i řekl: »Ddstup to od tebe Pane: nestane se tobě to ho.« Widjme gať pečliwě láška od milého wšj nesnáž odwrátiti hledj! Láška ku Kristu Pánu byla toho přjčinau, že se dwakrátě do moře uwrhl, aby tjm spjss u milého Spasitele swého byl, nechť čekati, ažbn lode ku břehu přistáhn. Geho milugjcj srdce bylo odhodláno pro Wykupitele swého na to nehorššj, ano i na smrt, anť slibowal že nezapře Pána swého, byť i s njm umřjti měl. Dwssem že slowu swému nedostál, neboť netoliko že Krista Pána opustil, ale i třikrátě ho zapřel, než křhauť zazpjwal; ale také i hned gať milé křhauť zazpjwal a Spasitel milosrdným okem na něho pohledl, počal prowiněnj swého hořce oplakáwati; a prawj se, že pokuš žiw byl,

každodenně zapření svého bolestně pykal a kdykoli kohouta zpywati slyšel, hořké slzy proléval. Konečně i zgevnými slovy osvědčil Petr lásku svou ku Kristu Pánu, když po jeho vzkříšení u přítomnosti ostatních apoštolů třikráte tážán byl, zdali ho miluje? a potříkráte odpověděl: »Pane ty víš, že miluji tebe!« Toto opětne osvědčování lásky líbilo se Kristu Ježíši tak welice, že mu vslechny beránky i ovčičky své svěřil, řka: Pasiž beránky mé, pasíž owce mé.

Po na nebesťtaupení Páně ugal se sw. Petr horlivě auřadu svého. On ponawrhl ostatním spoluapoštolům a učedníkům Páně, aby na místo zrádného Zidásse jiného apoštola wywolili; on byl prwnj, který o letnicích k šhromážděnému lidu w různé řeči dokazowal, že Kristus Ježíš gest zaslíbeným Wykupitelem a že z mrtwých wstal; a tři listce lidu dalo se křtiti. On byl také prwnj, genž swatau wjuu zágraky potwrdil. Počátek učinil na gistém chromým žebrák, který denně u dwěřich chrámowých o almužnu prosjwal. I prawil k němu: »Zlata a střjbra nemám, ale což mám, to tobě dám. We gměnu Ježísse Krista Nazaretského wstaň a chod!« A w tom okamžení pozdrawil se od narození chromý i wšel do chrámu a welebil Boha. Tento zágrak následowaly neščjslnj ginj, tak že choři dle svědectwj písma stjnem Petrowým uzdrawowali se. Knjžata židowská a zákonnjci zakazowali

owšem Petrowi a ostatnjm apóstolům, aby budaucně o Kristu neřezali; ale Petr odpowěděl, řka: Gestli to spravedliwé před obličejem Božjím, abydom wás wice poslauchali, než Boha, sudte; a po druhé řekl: Wjce slusj Boha poslauchati než lidi. Od té doby nedbal Petr na žádnau wýhrůžku, na žádné rány, na žádný žalář; teď neměl žádnnu bázeň, neznal žádného giného Pána mimo Ježíše Krista, Ukřižowaného, z mrtwých powstalého; teď neznal žádné giné powinnosti, než rozmnožowati králowstwj Božj. Rád trpěl pro wjru pronásledowánj a mučy.

Co wšse tento knjže apóstolů pro rozšířenj wjry podnikal a wstál, nedá se w krátkosti wypowědjti. On prošel celau zemí Židowskau, wšsude, kde jen koli mohl uče, a učenj zázrakj potwřzuge. On uzdrawil náhle Eneásse od sedmi let sllakem poraženého, a mrtwau Tabithu ženu to bohabognau, wkrjřil. On pokřtil w Céfarei Kornelia prwnjho pohana a pak odebraw se do rozličných kragin, wšsude wjru Kristowu zakládal a knězi a biskupj poswěcował, kterjby nowě založené osady zprawowali. On zarazil w Antiochii w hlawnjm městě na wýchodě stolici biskupskau a po sedm let s welikau horlivosťj a péčj gi držel, tak sice že neopominul slowo Božj i w giných kraginách blížsich a dalsich zvěřtowati. W Jerusalemně byl k rozkazu krále Herodesa Agripj do wězenj uwržen ale od angela zážračným způsobem na swobodu

wynweden. Teď putowal také do Říma a tam sídlo své na vždy zarazil. Řím ale byl středitěm všij pohanště pověry a bludu: teď ale měl se státi středitěm pravé wjry a zdravého učení, středitěm gednoty a moci duchownj na wšsecky časy. Po osmnácte stoletj počkaussj se peklo s přivrženci swými o stolicí Římskou, widitelnau tuto podporu swaté cirkwe a základnj kameny gegj zwyraceti hledj: ale stogjt nic méně pewně a státi bude na věky. Gi nepřemohau brány pekelné, ale wšidni odporugjci a protivnjci zahynau.

Římská cirkew zkwětla brzo welmi milostně a Petr wyslal teď blahowěsty do rozličných fragin a měst, ano i sám na mnohých mjstech zwlášť w Italii Ewangelium Páně zwěstowal a mnohé cirkwe založil. Než se opět na wýchod obrátil, psal prwnj list na křesťany rozptýlené po Pontu, Galacii, Kappadocii, Bithynii a menšj Asii, w kterýmž ge we wjře utwružuge, před osjdlj kacířů k čistému obcowánj powzbuzuge. Léta Páně 51. byl opět w Jerusalemě, a poněwadž tam také sw. Pawel a Barnabáš i s mnohými ginými přišli od cirkwe Antiochenské posláni, aby se optali, zdali křesťané z pohanstwa také obřížku a giné Židowské obřady zachowáwati magj čili nic? byl tam prwnj cirkewnj sněm držán; na kterém se usneslo, že z wnuknutj Ducha swatého křesťané z pohanstwa nepotřebugj zákonj obřadnj židů zachowáwati.—

Na to putowal sw. Petr do rozličných

zemj, offsetrowal co hlawa a knjže apóstolů staré cirkwe, zakládal nowé, a po několika letém putowánj w kraginách wýchodnjch nawrátíl se opět do Řjma, odkudž nowý list k oněm cirkwjím psal; neboť mu zgewil Bůh, že w krátce se swětem se rozlaučj.

W Řjmě panowal tenkrátě cjsař Nero, nejwětšj snad ukrutnjš, který kdý na swětě byl. Toho času přišel do města Simon, čaroděgnjš ze Samařj, muž nad mjru offemetný a hrdý, a ten zjstaw si přjzeň cjsařowu, podwáděl kauzly swými lid, a konečně i že w powětřj létati bude, slibowal na důkaz, že synem božjím gest. To uslyšew sw. Petr měl z toho welký žel. Z wydal se na mjesto, kde bezbožný Simon swé kauzly provozowati chtěl, modlil se ustwíčně k Bohu, aby bezbožného rauhače zahanbil. Z hle, Simon pomznesl se pomocj dábelstau do powětřj; ale i w tom na modlitbu Petra apóstola swržen, nohu zlámal a druhého dne w zaufalstwj bezbožnau duffi wydedchl. Widauce zástupowé přjtomnj tento zážrať, uwěřili mnozj w Krista Ježíše a dali se křtjti. Ale ukrutný Nero zamrzew se, kázal Petra apóstola giti a do wězenj uwrci, ničehož giného na mysli nemage, než kteraby se nad njm mohl mstjti. Ubozj křesťané widauce milého biskupa swého w nebezpečenstwj žiwota, wessli k němu a prosili horkými slzami, aby utekl a tať déle pro ně se zachowal. Z dytě gim býti po wůli, času nočnjho z Řjma wen se ubjral. Přišed ale k

bránám města zgewil se mu, gať se pjisse, Kristus Pán. Z tázal se ho Petr u welkém gsa podiwenj: »Pane, kam gdeš?« »Gá gdu, odpowědel Pán, do Řjma opět na ukřižowánj.« Petr porozuměw slowům těmto, nawrátíl se a osadnjům, gaťe wyděnj měl, wyprawowal. U netrwalu dlaho, byl skutečně gat a do žaláře Mamertinského uwržen, w kterém také sw. Pawel we wazbě držán byl. Po dewět mējiců trwalo wězenj gegich a to nikoli bez prospěchu swatě cirkwe, neboť i žalárnj a mnozi ginj obrátíli se řečmi swatých těchto mužů na wjru.

Konečně byl k smrti odsauzen. Gsa cizozemec měl ukřižowán býti. Z toho byla mu radost weliká, než drže se za nehodného tjm způsobem na kříži pněti, gaťo geho Spasitel pněl, prosil snázně, aby ho hlawau dolů, noha: ma ale wzghůru powěsili. Z stalo se mu, gať žádal, a tať také umřel dne 29. Čerwna l. P. 66. aneb 67. Geho pozůstatky chowagj se až podneš w swětoznámém kostele Řjmském Watikanském, po něm u sw. Petra nazwaném.

R o z g j m á n j.

Gať žaloštný gest pád Petrůw! Petr, který po tři léta s Kristem Pánem obcowal; který před krátkým časem Krista P. u přítomnosti ostatnjch apostolů weřegně za Syna Boha živého prohlásil; který před několik hodínami zmužile wyznal, že bytby se i wssični nad njm zhorssili, on že horssiti se nebude, ano že níkdj nezapře

geg, ano že i umřiti s ním chce, tentýž Petr, pravím, zapřel mimo nadání Krista P. a sice třikráte zapřel geg za gedinau půlnoc. Ach, gať bolestný to pád! Dle saudu sw. Augustina připustil Bůh Petrůw pád předně proto: že Petr welmi mnoho na sílu swau se wzpoléhal; a pať že chtěl, aby gehoť za náměstka swého na zemi ustanowil, byl milosrdným, řdyby welcj hřissnjci k němu přicházeli o rozhřessenj prosjce; a aby pamatowal, že člověk welmi slabé a křehké stwořenj gest, a snadno u weliké hřichy klesá. Z toho se uč: že nesluffj pohrdati člověkem hřissným, který se buď giť kage aneb kati se u sebe ustanowil; a že ohyzdno gest předstjratu mu hřichy a poklesťy geho. Pomni, že gš se snad také welice prohřessil aneb že bys zagisté aspoň tať hluboko, neli hlauběgi byl padl, řdybyš w podobné pokussenj aneb nebezpečenstwj přissel. Neflessliš, děkug Bohu za tu milost, že tě od hřichu wyswobodil a bedliwě na sebe pozor měj, abyš snad budaucně neklesl. Pomni také, že welmi nebezpečno, wzpoléhati se na swau wlastnj sílu; nebo nežádáš-li zkrausseně Boha, aby tě w dobrém předsewzetj uchowal a utwrdil, na swau přirozenau sílu opřen snadno a brzo klesneš. Zwlášť ráno řdyž procitneš, progdi wssedla okamženj nastawagjcjho dne, a do gaťého pokussenj aneb nebezpečenstwj hřichu padnauti byš mohl, pečliwě sřaumen; i Boha proš, aby tě posliniti, zachowati a wyswoboditi ráčil. Konečně i to si připomjney, že sw. Petr gať

mile na prowiněnj swé se upamatoval, wyssed hořce plakal, že Spasitele swého zapřel a že pokud žio byl, hřichu swého želeti nepřestával, ačkoli neymilosrdnějšj Spasitel mu ho byl odpustil. A protož i ty hřešiw nezatrzug se w hřjssjch, které gšj zpáchal, raděgi ge oplakáwen z lásky k uraženému Bohu a gať možno brzy z nidy se knězi rádnému zpowjden. Dpuš nenyblížšj přiležitosť k hřichu: šic prawá litošť gest nemožná a neprospěšné twé poťanj. D, byfbyš wšse učinil, šec gšj, neopomjgeg denně gaťo sw. Petr, hřichy staré oplakáwati, aby ti odpustěny byly, neboť wšicni opravdu se ka-gjci tať činjwali. Několi Dawid ugissťenj mēl, že hřich geho se mu odpaussťj: nic méně neustával pro hřich každé noci swlažowati lože swé a sma-četi slzami postel swau. On zpáchal hřich w gedné noci, a plakáwal ho po wšsedň dny žiwota; teď ale pášj mnozi hřichy w každé noci, a wy-slegj, že gediná hodina k smazánj gich postačj. Ruže ty dusse hřjssná, následug Dawida, násle-dug Petra, a pokud žiwa gšj, hřichy swé op-la-káwen a za odpustěnj proš, a Kristus Ježíš, genž za hřichy celého swěta umřel, srdcem žkrau-sšeným nezhrdne.

Kdož se domnjwá že štogj, hlediž, aby ne-padl. (I. Kor. 10. 12.)

Co máš gestobys od ginud newzał? Paťli gšj od ginud wzał, proč se dľubjš, gaťoby ne-wzał? (I. Kor. 4, 7.)

**Bdētež a modlete se, abyšte newessli w
pokussenj. (Math. 26, 41.)**

Dnes uslyšijte hlas geho, nezahrzugte
srdci swých. (Zalm 94, 8.)

Nechť nehorlí srdce tvé k následování
hříšníků: ale v bázni Boží buď horlivý celý
den; nebo budeš míti naděgi na každý čas, a
očekávání tvé nebude odgato. (Přisl. 23, 17. 18.)

Spovedljivij neprav sam na sebe žaluge.
(Bijl. 18, 17.)

Modlitba.

Stvoř ó Hospodine ve mně srdce čisté
a ducha přímého obnov ro stěnách mých, ne-
zavrhuj mě od tváře své, a Ducha svatého
neodlučuj ode mne; a kdybych někdy zapo-
menuto se na zákon tvůj, těš, smiluj se nade
mnou, poždvihni mě a den, ať každé noci jako
sv. apoštol tvůj oplakávám hřích svůj a tře-
stenu litošti smaž u sebe provinění mé;
genž gš živo a tralugeš na věky věků. Amen.

Dnešního dne svěť se gešťe swátek: Sr. Apostola, Barbła, gešť památka se také přestěního dne svěť. W mčstř Argentomachu sw. Marcella mučedníka. W Geuni sw. Cyra biskupa. W Marini sw. Rasia, biskupa. W Eppen sw. Marie, matky sw. Jana Marka. W fragi Sennonenstém sw. Venebistý panný. W Korutanech sw. Emmy wdowý a geptistý. W Watoštý blažosl. pouštník Salomy a Judity a m. g. sw.

30.

Žiwot sw. Pawla,

apostola.

Sw. Pawel přigaw w Damassku wjru i křest swatý odesel několik dnj na to do Arabie a pozdržew se tu tři léta, bezpochyby na učitel-
ský auřad se připravuge, opět do Damassku se nawrátíl, a poznawu tam židům wjru křestan-
skau hlásal, a že Kristus Ježíš zaslíbeným Spa-
sitelem gest, dokazowal. Rozhořčenj Židé usnesli
se, že ho zabij, a aby rukám gegich neussel, pá-
sli na něg dnem a nocj u bran městských; ale
učednjci dozvědewsse se o tom, wzali ho w noci
a špustili geg přes zeď w kossi. Sw. Pawel
wydal se teď do Jerusaléma, aby Petra užřel,
a ostatnj apostolj s učednjkem, báli se ho. Když
ale Barnabáš gim wsse oznámil co Pawla po-
tkalo, a kterať w Damassku důwěrně činil we
gměnu P. Ježísse, zaradowawsse se upřjmě a la-
stawě ho přigali. Pawel zůstal u sw. Petra
po 15 dnj ustawičně slowo Kristowo proti
Žariseům a Saduceům hlásage, a že zběhlým
byl w židowské učenosti, porážel ge vlastnj
zbranj gegich, tať že nemohauce mu odolati
gmauti ho a zabiti usilowali. S welkým ne-
bezpečjím žiwota ussel aukladům gegich do Tar;

su do otčiny své, a gafo prvé w Damassku aneb w Jerusalémě tať podobně zde i w krajinách wůkolnjch w Elycii a Syrii horliwě sw. Ewangelium kázal.

W tom čase obrátilo se w Antiochii nemalé množstwí Řeků ku wjře křesťanské. To uslyššawšse apostoelé, poslali k nim Barnabáše. Wida tento milost Boží a horliwost nowých křesťanů, zaradowal se, a aby měl towaršse, s kterýmby i práci i odměnu zdělowal, putowal do Tarsu pro Pawla. Z byli tu přes celý rok při té církwi a tať welké množstwí na wjru obrátili, že neyprw tu w Antiochii učednjci křesťané nazýwati se počali. — Toho času pano-
wala zvlášťte w zemi židowské welká drahota, Antiochensstj křesťané sebrawšse mezi sebou almužnu poslali gi do Jerusaléma po Pawlowi a Barnabášowí. Když ale opět do Antiochie se nawrátili, bylo Duchem swatým některým kněžjm a staršjm Antiochenským zgeweno, aby oddělili Pawla a Barnabáše k djlu, ku kterémuž gich powolal Bůh, a wyslali ge hlásat slowo Boží neznabohům a pohanům. Z postjce se tedy a modljce se, wzkládali na ně ruce a propustili ge. W těch dobách podobá se, že sw. Pawel až do třetjho nebe wytržen byl, kdež welebnost Boží w sláwě své sjdlj a zástupn angelů a wywolenných Božjch wěčné blaženosti užjwagi. By pať nezhrdl pro welikost tohoto zgewenj, dán gest mu byl osten do tělo geho, kterýmby geg poškoře učil a strážcem ctnostj geho byl. Za to káral sw.

apostol tělo své dlouhým bděním a tuhými posty bože se, aby jiným hlásage, snad sám zawržel nebyl.

Antiochii opustil Pawel s Barnabášem I. P. 44. a do Saleucie se odebrali a odsud plawili se na ostrow Cypř, a nejprw w Salamis w školách Židowských slovo Boží kázali, a prossedše celý ostrow, dostali se až do Pafu, kdež wládaře Ceregia Pawla, muže opatrného, na wjru obrátili, Elyma pak aneb Barjesu, falešného proroka, slepotau potrestali, tak že hledal, kdo by gemu podal ruky. Prawj se, že Sawel na památku obrácenj na wjru Ceregia Pawla také své gméno Sawel na gméno Pawel proměnil, a tjm gménem ode wssech napotom nazýwán byl.

Z Cypřu plawil se Pawel do Bergů w Pamfilii, a odsud cestowal do Antiochie w Pisidii, a tam po dvě soboty we škole Židowské kázal. Mnozí z Židů a zvláště z pohanů uwěřili w Krista Ježíše, ale většj částka Židů pozdwišlo se proti němu až průwodci geho Barnabášowi a wyhnali ge z končin swých. Zedn Apostolowé tito wyraziwše prach z nob swých na ně, přišli do Ikonium w Lykaonii a welké množství Židů i Řeků na wjru obrátili. Ale opět pobauřili zarytj Židé část obce proti nim, tak že již kamenowání býti měli. Ale oni zwěděwše časné o tom; utekli do měst Lykaonských, do Listry a do Derben a do tráginy okblnj, a tu kázali Ewangellum. W Listře sedáwal muž

gaňší na nohy nemocný, chromý hned z života matky své, kterýž nikdy nechodil. Ten posla-
chal Pawla mluvjícího, a Pawel pohledě-
naň a wida žeby důvěrnost měl, že uzdrawen
bude, řekl welikým hlasem: »Postav se přjmě
na nohy své!« Z chopil se a chodil. Widěw-
še zástupowé tento zážrak, myslili, že bohové
gegich k nim přišli; a nazwawše Pawla Mer-
kuriem a Barnabáše Jupiterem, chtěli gim býty
obětowati, nad čimž se apóstolé tak welice za-
rmautili, že na důkaz a osvědčenj hněwu swého i
suťně své roztrhše a různými slovy gim oha-
nost činu gegich dokazowali; wšak sotwa zpo-
gili zástupy, aby gim neobětowali. Ach gať wrt-
lawá gest přjzeň lidská, gať marná a krátká
wšecká čest a sláva zemská! Mezi tím přišli
z Antiochie a z Ikonie někteří Židé, a ti tak
zástup proti Pawlowi popudili, že geg kame-
nowali a přes město táhli, domnjwajíce se, že
umřel. Tu ale obstaupili ho učednjci a wzkří-
sili, a on wstana šel s nimi do města a na-
zegtří odessel s Barnabášem do Derben, kte-
réžto město bylo poslednj, kdež wjru na prwnj
pauti apóstolské zwěstowali. Odsud wraceli
tau samau cestau, kterau přišli do Antiochie
w Syrii, odkudž posláni a poručeni byli milosti
Boží, k djlu, kteréž wykonali, a řdňž tam přišli,
šhromáždili cjrlew a wyprawowali gim, gať
weliké wěci Bůh s nimi učinil a že otewřel
pohanům dwěře wjry.

Uš roku 47. nawrátil se sw. Pawel do

Antiochie a pozdržew se tu po delšij čas, roků Páně 51 opět do Jerusaléma wydati se musil. Příčinu k tomu dala různice toho času, w Antiochii powstala. Někteří totiž z Židstwa přichozj učili, že nebudauli se Antiochensstj křesťané obřezáwati, že spaseni nebudau. Sw. Pawel a Barnabáš odporowali tomuto bludu wssemožně; ale bez welkého prospěchu; i musili tedy we gměnu cirkwe Antiochenské do Jerusaléma, a strany té věci s ostatnjmi apóstoly se poraditi, kteří wěc bedlivě uwážiwše, Antiochenským psali, že negsawu zawázáni zachowáwati zákony Židowské, toliko aby se zdržowali od wěcí obětowaných modlám a od krwe a od uďáweného a od smilstwa. Teď pokračowal Pawel w obracowánj národů s nowau horlivosťj. Silas promázal ho, protože Barnabáš do Cypru se plawil. Nejprw odebral se do mensšj Asie a nawšstjwil ony cirkwe, které prwé byl založil. W Listře wzal si za průwodčjho také sw. Timothea a pak i sw. Lukáše. Konečně dostal se do Traody. A tu zgewil se mu w noci něgaký muž Macedonský a prosil ho řka: »Přigda do Macedonie, pomoz nám!« Pawel mage to widěnj za poručenj Božj, plawil se s průwodčjm od Traody přjmým během do Macedonie. Prwnj město, w kterém se pozdržel, bylo Filippiš. Zde obrátil Endii prodáváčku šarlatu ku Kristu P. i s celým domem gegjm, a za to u nj přebýwati musil. Odsud roznášelo se učenj Božj i k giným rodinám. W gegjm domě scházjwali se wssicni

kteří uměli. Poněwadž w tomto městě mnoho Židů nebylo, nestalo se jim od nich také žádné přiskořj, a snad by mnohem více učedníků byli získali, kdyby soběchtivá zisťnost některých pohanů nebyla strze sw. Ewangelium ugmu utrpěla. W tom městě byla také něgaká dēwečka, která magje ducha wětššjho, welký užitel pánům swým, předpowjdanjm budaucjch wěcj, přinášela. Tato dēwečka chodila po mnoho dní za Pavlem a za průwodci geho, ustawičně w-
lagjc: »Tito lidé gsau služebnjci Boha ne-
wšššjho, kteřjžto zwěstujj wám cestu spasenj!
Pawel nesl to těžce, že nečistý duch swēdectw
mu dával, a obrátiv se přikázal duchu tomu
we gměnu Ježíše Krista, aby wysšel od nj. I
wysšel w tu hodinu. Ale páni gegi widěwšse
že odesšla naděge zisku gegi, chytla Pawla a
Synla a wedli ge na rynt vřed auřad a po-
stawiwšse ge před úřednjky, řekla: »Tito lidé
bauřj město nasse, gsauce Židé a zwěstujj učenj,
kteréhož nám nesluffj přigiti, ani zachowati, po-
něwadž gsme my Řjmané.« I powstala obec
proti nim; a úřednjci roztrhšse sukně gegich, ká-
zali ge metlami mrškat, a zmrškawšse ge welmi,
wsadili ge do žaláře přikázawšse žalárnjmu, aby
gich pilně ostřjhal. Tedy on takowé mage při-
kázanj wsadil ge do nenhlubššjho žaláře a noby
gegich sewřel kláda. W půl noci pať Pawel
a Synla modljce se hlasitě prozpěwowali Bohu,
tať, že slyšeli i ginj wěžnowé. A w tom po-
gednau zemětřesenj stalo se weliké, tať že pohnu-

li gruntové žaláře, a hned se jim wšechy dvě-
 te otevřely a wšech oknowé spadli. Z pro-
 citu strážný žaláře a wida dvěře žaláře ote-
 vřené, wytrh meč, chtěl se zabiti, domnjwage se,
 že wěznové utekli. Z žkřkl naň Pawel hla-
 sem welikým řka: »Neťiň sobě nic zlého, wšak
 gsme tu wšickni.« Žalárnj požádam swětla, wšel
 k nim a třesa se padl Pawlowi a Silowi k
 nohám, a wywed ge wen, řekl: »Páni, co mám
 činiti, abych spasen byl?« A oni řekli: »Běř
 w Pána Jezisse, a budeš spasen ty i dům
 twůg.« Z mluvili gemu slowo Páně a wšechy
 něm, kterjž byli w domu geho. A on pogar
 ge w tu hodinu w noci, umyl ránnj gegich: a
 pokřtěn gest hned on i wšedla čeled geho. A
 řdyž ge uwedl do domu swého připrawil jim
 stůl, a weselj se se wšim domem swým, že u-
 wěřil w Boha. A řdyž bylo we dne, poslali
 úřednjci služebníky, řkauce: »Wypušt ty lidi!«
 Z oznámil strážný žaláře slowa ta Pawlowi
 prawě: »že poslali úřednjci, abyšte byli pro-
 puštěni: protož nynj wydauce gdětež w poko-
 gi.« Ale Pawel řekl jim: »Zmrkawše náš
 zgemně bez wýsledu, lidi Řimany wsázeli do
 žaláře, a giž nynj náš tagně wyháněgi? Ne-
 staneť se tak: ale nechať přigdau oni a sami
 náš wywedau, (a tak wetegně nassj newinnost
 oswědčj).« Tedy powěděli úřednjům služeb-
 njci slowa ta. Z báli se, uslyšewše, žeby Ři-
 mané byli; — nebo zákony Řimským přisně
 se zakazowalo měšťana Řimského mrslati. A

ptišsedše odprofili gich, a wywedše ge, žádali gich, aby wyšli z města. A tu wyšli oni ze žaláře a šli k Řydit a užřewše bratřj, potěšili gich a šli odsud. (Skutk. apostt. 16.)

Pawel odebral se teď do Tessalonichy do hlawnjho města w Macedonii. Z žehnal zde Hospodin střědře práci geho, a ze Židů a pohanů uwěřilo množstwj weliké i žen znamenitých nemálo; ale i tu pobauřili zatwřzeli Židé lid obecný, tak že sw. aposttol s průwodci swými město opustiti musil. Odsud šel do Berée, kde se také drahně Židů a pohanů obrátilo. Ale newěřicj a proto nesnášeliwj Židé Thessaloničtj uslywše, že Pawel w Berée káže, ptišsedše pobauřili proti němu i toto město tak, že zanechaw tu Synlu a Timothea, do Athen odputowal, do města za tehdegšjch časů w Řecku nenyštwělegšjho, w kterémž mudrcwj, řečnictwj, a weškeré uměnj a wědnj sídlo swé měly, a wedlé nich i ale mržlá modloslužebnost.

Důwěrau w pomoc Božj posilněn, a horlivoštj o čest Páně a o spasenj poblaudělého lidu powzbuzen, gal se sw. Pawel i w Athenách, gal we školach Židowských tak i weřegně na rynku před pohany kázati. Někteřj mudrci uwedli geg i do Areopagu, genž byla nenywěššj stolice saudná pro celé Řecko, žádagje, aby gim to nowé učenj, kteréz žwěstowal, wykládal. Z nebyla práce geho marná, anť mnozj swatau wjru pfigali, mezt kterýmiž byl také

Dionysius radnj při saudu, napotom biskup Athenstý a žena geho Damaris, a mnozi ginj.

Z Athen putowal Pawel do Korinthu, genž bylo město bohaté a lidnaté welmi, rozsáhlý obchod provozujcý, ale také pohřžžené w prostopášnost, chlipnost a hrubau modloslužebnost. Z ubytowal se u gednoho wěřcýho Žida (t. g. křestana) Aquily, právě s ženau swau Priscillau z Říma přichozýho, a živil se děláním stánů. W dny ale sobotnj chodil do škol a wykládal Židům písma i o gměnu Ježíšowě zmjnků čině. Když Silas a Timotheus z Macedonska k němu opět se přidali, tu počal statečněgi a horlivěgi Židům i pohanům osvědčowati, že Ježíš gest Messias. Ale Židé rauhali se mu také zde, tak že se od nich oddělil a pohanům se obrátil a gálěhosí Tita, Justa, ctitele Božýho, kteréhož dům u samé školy Židowské byl, se ubytowal. Z řekl Pán w noci u widěnj gemu: »Nebog se, ale mluv a nemlč! Nebí gá s tebau gsem; a žádnýi nesáhne na tebe, aby usškodil tobě: nebo mám lidu w tomto městě.« Z byl tu rok a šest měsíců, uče ge slowu Božjmu beze wšseho protiwenstwj, ačkoli Židé welmi se snažili zpráwce města proti němu popuditi.

Pobýw tedý Pawel osmnácte měsíců w Korinthu nawrátil se do Jerusalema, neboť se byl slibem k tomu zawázal; a když slibu se zbawil a cirkwe pozdrawil, šel do Antiochie a odsud wydal se na cestu do Galacie, do Fry-

gie a do giných fragin Asiatských a wssade, kam koli přissel, učednjků potwřzowal. Tak chodě přissel konečně do Efesu, a wssed do Židowské školy po tři měsice s důwěrností k Židům o králowstwj Božim mluwil. Po ten čas gažž takž Židé pokogně k němu se měli. Když ale mnozi z nich zatwrdiwssse se wěřiti nechťeli, ba nad to gessťe žle o wjře Kristowě mluwili, odstaupil od nich apowstol zgerwně a w domě gakehoši Tyrana slowo Boží hlásati a služby Páně držeti počal. A to se dalo za dwě léta, tak že wssicni, kteří přebýwali w Asii, slysseli slowo Páně, Židé i pohané. Swé učenj potwřzowal sw. apowstol mnohými zázrakny; a Bůh takowau moc mu dal, že lidé geho ssátny a pástny na nemocné kladli, a ge uzdrawowali. Tito zázrafowé naplnili celé město bážnj, tak že wssicni Židé i pohané gméno Jezjssowo oslawowali, a mnozi z wěřjcych k Pawlowi přicházeli wyznáwagjce a wyprawugjce skutny swé; a kteříž powěrným uměnjm se byli objrali, snesli knihy o těch wěcech gednagjcy a spálili ge přede wssemi. Cena gegich udáwá se na padesáte tisjce peněz — asi na padesát tisjce zlatých našich peněz. —

W Efesu rostlo tedy silně slowo Boží a zmocňowalo se, na opak ubýwala modloslužebnost w tak weliké mjře, že kněži modly Diany, zde welmi slawný a daleko ssiroko powěstný chrám magjcy, se strachowali, aby konečně na mizinu nepřissli. Toho obáwali se také zwláštěně

zlatnjci a gmenowitě gahýši Demetrius, kterýž stříbrné chrámy Diany dělával a z toho nemalý zisk měl, on i ostatní podobní řemeslníci. Obávaje se tedy Demetrius o wenděleř smůg, pobauril lid, který jako nesmyslný křiče: Belikáť gest Diana Efezských! útokem na prostranstvoj u chrámu Dianina se hnal a pochopiv dva vrůwodčej Pawlowa z Macedonie Goja a Aristarcha, na nich hněw smůg wyliti chtěl. Usslyšew Pawel, že dva z učedníků gsau w nebezpečnstwoj, chtěl i hned k rozgítěnému zástupu giti, aby k němu promluwil, ale přátele geho a někteří z knjzat Asiatských bránili mu to, wědauce, že w tomto okamženi wsseliká obrana zbytečná by byla. Po dvě hodiny křičel lid rozbrogený: Belikáť gest Diana Efezských! Konečně podatilo se gednomu městskému úředníku rozbrogený lid upokojiti, ale Pawel nesměl déle w městě se zdržowati, nechťelli lid opět proti sobě popuditi, a protož řdyž přestala baurka, powolaw učedníky, učinil k nim napomenutj, rozžehnal se s nimi a odebral se do Macedonie, a odsud do Korinthu a do jiných měst Achajských.

Pobynw w Achajsku po tři měsíce, wydal se zas na cestu do Jerusalema, nesa tamněgšjim bratřim almužnu po Macedonsku a Achajsku sebranau, gelikož ale Židé na cestě strze Synri žalohy mu položili, umjnil nawrátiti se strze Macedonii. W Troadě zdržel se sedm dnj. Řdyž se w neděli před odchodem učedníci byli sessli

Ě lámánj chléba, řázał jim Pawel až do půlnoci. Ale o půlnoci byl nešťastnau náhodau z ředi wytržen. Geden totiž mládenec, gménem Eutychus, seděl na okni a hlubokým snem přemožen spadl s třetjho ponebj dolů a zdvižen gest mrtwý. Pawel staupil dolů a zpoléhl na něj a rozřijšil ho opět ě životu; a wstaupiw pať zase na sňt lámá chléb a až do uswitu řázał. Máno odebral se do Alshon a z Alshonu přeš Mitylenu, Chios a Samos do Miletu, Efesus chtěl tenkrát pominauti, aby se nemeštal w Asii, nebo pospjchal, by možné gemu bylo, aby byl o letnicjch w Jerusalémě. Gelikož ale gestě mnohé důležitě wěci s Efeszskými mluwiti měl, powolal do Miletu staršjch z cirkwe z Efesu, a řdž sessli se napomjnal ge w krásné řeci aby byli sebe pilni i wšeho stáda, w němžto Duch swatý ustanowil ge biskupn, aby pásli a zprawowali cirklew Páně, kteréz sobě dobyl swau wlastnj krwj. A řdž ge napomenul, kľekna na kolena swá modlil se s nimi še wšsemi. Z stal se pláč weliký ode wšech a padagje na hrdlo Pawlowo, ljbali geg, rmautjce se newjce nad tjm, žeby giž wjce neměli twáři geho widěti. Z promodili geg až ě lodi.

Łod přistála w Tyru. Pawel zůstal zde za sedm dnj; neboť i tu učednjš nalezl. A ti warowali ho, aby do Jerusaléma nechodil, wědauce duchem prorockým galý osud na něho tam čeká. Ale Pawel nedbal na gegjch řeci

nýbrž po sedmi dnech ubíral se dále. Všichni s manželkami a s dětmi wyprowodili geg až wen za město, a poklekše na kolena na břehu pomodlili se. W Cesarei, kam se nyní přes Ptolomaidu dostal, sešel se u Filipa s Agabem prorokem, který mu opět a zgewně předpowj: dal, že w Jerusalémě od Židů swázán a pohanům wydán bude. To uslyšewšše učedlnjci prosili ho plačje, aby nechodil do Jerusaléma. Tedy odpowědel Pawel a řekl: »Z co činjte plačje a trápje srdce mé? Wšak gá netoliko swázán býti, ale i umřiti hotow gsem w Jerusalémě pro gméno Pána Jezisse.« To uslyšewšše bratři neosmělili se mu wjce zrazowati než, spowlogiwšše se řekli: »Staň se vůle Boží!« a doprowodili ho do Jerusaléma.

W Jerusalémě byl swatý apowstol srdečnau radostj uwjtán. Druhého dne po swém přichodu nawštjwil sw. Jakuba, u něhož se byli wšichni staršj sešli. Powdrawiw gich wyprawowal gim wšecdo, což Bůh strže službu geho činil mezi národny. Oni uslyšewšše to, welebili Boha a radili Pawlowi, aby na důkaz, že nepohrdá zákonem Mogžjssowým, čtyry muže slibem zawázané k sobě wzal s nimi se poswětil a základ za obět gegich učinil, dokládajce, že gediné tjmto způsobem zástj Židowské ano i očitě smrti ugiti moci bude.

Nic méně pobauřili Židé z Asie přjchozj wesskeren lid. Neboť widauce Pawla, an s Trofinem Efézským, genž od narozenj pohanem

byl, po městě chodí, welice se horšili. Když geg ale na to užřeli w chrámě a domyšleli se, že Trofima také do chrámu byl uwezl: počali křičeti proti němu: že on ten člověk gest, kterýž proti lidu i zákonu i chrámu Židovskému wšedky wšsudny učí a nad to i pohany uwezl do chrámu a poskwrnil geg. Tak zbaučilo se wšsedo město a zběhli se lidé, a uchopiwše Pawla, táhli geg wen z chrámu, a zagisté byli by ho zamordowali, kdyby tišcnjř wogška Elyšas nebyl ho rukám rozhořčených Židů wytrhl. A rozkazu tišcnjřka byl Pawel teď dvěma řetězi swázán a na hrad Antonia weden. Než se tam dostal, powolilo se mu k lidu mluwiti. Z wyprawowal, gať zágračně od Ježíšse Nazaretského na wjru obrácen byl. Lid poslauchal tisse, neboť mluwil gazykem Židovským. Když ale wyprawowati počal: že od Pána k národům poslán gest, baučil se lid poznowu, a wšsidni křičeli, a by zahlažen byl, že nesluffi gemu žt wu býti. Wida Elyšas wzteř Židovský, rozkázal Pawla na hrad wěsti a aby zwěděl co Židé vlastně proti němu magj, biči geg mrškati a mučiti poraučel. Když geg k tomu konci řemenjm swázali, řekl Pawel setnjřkowi, genž tu stál: »Sluffjliž wám člověka Řjmana a neodsauzeného, mrškati?« To uslyšsero setnjř přistaupil k tišcnjřku a powěděl mu řka: Z co chceš činiti? nebo tento člověk gest měšstěnjn Řjmský! Z přistaupiw tišcnjř řekl gemu: Powěz mi, gšili ty Řjman? A on řekl: »Uno, gá gsem Řjman, a sice od na-

rozenj!« Po těch slowech upustilo se od bitování a wazby se rozmázaly. Druhého dne pak chtěge wěděti gistotu, pro kterau by přjčinu naň žalowali Židé, rozkázal aby se sešli nejwyšši knězi, i wšetecka rada gegich, a wywed Pawla postawil ho mezi nimi. Apóstol Páně mluwil k Židům ráznau prostosrdečností a wšak s mjrností a tichostí spogenau; a netrvalo dlouho, a powstal rozbrog mezi Židy z nichž gedni Pawla se zastawali, druzj proti němu swědčili. Wida Enšias ty rozčilené Židy a aby Pawel od nich roztrhán nebyl, boge se: powolal žoldnéři a kázal jim wychwátiti geg z prostředků gegich a wěsti na hrad do leženj. W druhau noc ukázal se mu Pán, genž potěšil geg w sauženj a řekl: »Budiž stálý Pawle; nebo gaťož gfi swědčil o mně w Jerusalemě, tak musjš swědčiti i w Řimě.

Mezi tjm zapřisahlo se čtyřidceti Židů řkauce: že nebudau gistiřani piti, až zabijj Pawla. Dozwědew že Enšias o spiknutí tomto, poslal Pawla se šilnau strážj w noci do Césarei k vládarj Felixowi, nebo se bál, aby ho snad newyděli Židé a nezabili, a on aby potom k hanbě nepřissel, gaťoby peníze od nich wzal.

Felix dal Pawla w radnjm domu Herodesowu strjhati, dokud by žalobnjci geho nepřissli.

Adyž po pěti dnech žalobnjci se dostawili, knjže kněžské Ananiáš s některými staršími a s něgatkým Tertullem, řečníkem, stěžugjce sobě: že

Pawel různice wzbuzuge mezi židy po wšem swětě gsa hlawau setky Nazaretských a že chrám posskwrňuje, an pohaný w něg uwáděti usilowal. Mimo to žalowali také na Eysia, že přigim bránil, aby Pawla dle zákona nepotrestali. Pawel hágil a bránil se welmi dobře, tať gať sama prawda to kázala. I poznal Felix snadno, že Pawel newinen gest, a protož, ač ze strachu před židy na swobodu geg nepustil, welmi wliďně k němu se chowal, ano i když poněkolička dnech Drusilla manželka k němu přigela, powołal Pawla, aby slyšel od něho wjru, kteráž gest w Krista Jezisse. Pawel byl mu rád po wůli; když ale mluwil o sprawedlnosti a o čistotě a o budaucjm sandu, uleřna se Felix odpowěděl: »Na ten čas odegdi, a w čas přjhodný zawolám tě.« Nadál se také, že gemu Pawel dá něgaké peníze, aby na swobodu ho pustil. Toho ale Pawel neucinił, musil dvě léta u wězenj trwati. Po dwau létech wystaupil Felix sice z auřadu, ale chtěge milost učiniti Židům, nechal Pawla we wězenj.

Felixůw nástupce byl Festus Porcia, muž rozumný a sprawedliwý. I u toho wedli si knjžata kněžská a přednj z Židů stjžnost na Pawla a žádali, aby geg kázal do Jerusalema na saud gegich postawiti. W naběgi, že žádost se gim neodepře, učinili žalohy, aby na cestě zabit byl. Ale Festus odpowěděl, že má Pawel ostjžhán býti w Césarei, a že magjli něco proti němu, tam naň žalowati magj, a asi po

osmi neb desjti dny na saudnau stolici se posadiv, Pawla přivésti kázal. Kteréhožto, když byl přiveden, obstaupili, genž přišli z Jerusalema Židé, mnohé a těžké žaloby proti němu wedauce, kterýchž wšak nemohli dokázati. Nebo Pawel mjrnuu zpráwu dáwal: že se ani proti zákonu židowskému ani proti chrámu ani proti cjsaři nic neprowinil. Znamenage wšak, že wládař Židům zaljbiti se chce, a že welké gistoty před žalohy Židowskými nenagde, odwolal se gakožto měšťtan Římský k cjsaři, od něho sauzen býti chtě, a Festus porozprávěw s radddau odpowěděl: »K cjsaři se odwolal, a k cjsaři půgdeš!«

Toho času přigeli do Césare král Agrippa a zlopowěstná gehu sestra Berenice, aby pozdrawili Festa. Usslyssew král o Pawlowi a co wšse Židé na něho žalowali, bylby ho rád widěl a slyšel. Z powolán druhého dne, wyprawowal Pawel důstogně, gať od Boha ku wjře powolán byl a snažil se krále přeshvědčiti, že Kristus Jezjś od proroků w starém zákoně zasljbeným Mesiášsem gest, a to činil s tak wznessenau prostosrdečnostj, s tak wřelau horliwostj a neodolatelnau silau, že král poznal, řka: »Poněkud mne k tomu naklonugeš, abych byl křestanem. Natež Pawel odpowěděl, řka: »Žádals bych od Boha, abyš netoliko ty, ale také wšicni, kterjž slyšj mne dneš, byli takowj, gakož i gá gsem, kromě ołowů těchto!« Widauce král i wládař po tomto wýsledhu, že na Pawlowi docela žádná wina nalezena býti nemůže, by-

liby ho byli propustili, řdnyh se byl neodvolal k cisři. Bylo tedy uzavřeno, aby Pawel do Blach se plawil k cisři. Sw. Lukáš a Aristarchus a někteří jiní křesťané ho provázeli. Setník Julius, muž dobrosrdečný, měl geg i ostatní vězné opatrowati. Plawba byla velmi obtížná. W Míře, w fragině Licii, přestaupili na loď Alexandrinskau do Blach se plawící. Dvě stě a šest a šedesáte osob bylo na lodi. Plawba byla ustawičně obtížná, wjtr protivný. Řdnyž u Thalossu přistali, radil Pawel setníkowi, aby zde přezimowali, gelikož plawba giž nebezpečná gest. Wšickni wšak skoro stáli na tom, aby do giného přístawu se dostáli. Z wytrhše kotwice pustili se po wětru poledním do moře, ale netrvalo dlouho, zdwihl se wjtr tuhý mezi půlnocí a wýchodem a lodi zachwátil tak, že nemohauce proti wětru odolati, po wětru se wezti a konečně i lodj podpásati, a žezlo spustiti musili. Druhého dne metali wen což bylo w lodi nákladu a třetjho dne i nádobj lodnj. Bauče tak byla tuhá, že po čtrnácte dnj nebylo ani slunce ani hwězdny k spatření. Naděge wšedka ge opustila nemagice před očima ničehož než hrůžy plnau smrt. Wen Pawel byl dobré myslí: neboť bylo mu zgeweno, že žádný člověk z této lodě o život nepřigde. Z napomjnal wšedny aby byli dobré naděge, slibugic, že mimo loď žádný zahuben nebude. A řdnyž giž čtrnácte dnj bauřj se zmjitali, zdálo se jim, že zemi rozeznáwagj. Z wyhodinwše čtyry kotwe, čekali rána.

Pawel napomenul rofsety, aby pogeďli a swau bedliwosti zabránil, že někteřj plawej s člunem uplauti nesměli. Z rána znamenagjee skutekně zemi, odlehčili lod, která hnána k zemi na mětkině uwázla a se rozkotala. Kdo uměl plawati pustil se do moře a wyrwázl; ostatnj wyplauti na desčách, aneb na kusech z rozkotané lodi. Nikdo z těch, kteří byli na lodi nezahynul, gať to sw. Pawel byl předpowěděl.

Země, na kterau se dostali, byl ostrow Melite, nynj Malta. Lidé toho ostrowa ukázali k nešťastným welikau přiwětivost, a zapálivšse hromadu dřew pohodlj gim čimili; neboť padl desť a bylo zima. Kdž Pawel sebral roždj a kladl na ohně: gessěrka utjagjc před horkem připiala se k ruce geho. Widawce ostrowané, ana gessěrka wiřj z ruky geho, řekli gedni k druhým: Gistě tento člowěk gest wražednjš, neb ač z moře wyssel, wšak pomsta Božj nedá gemu žiwu býti. On wšak šrazil gessěrku do ohně, nic zlého netrpěl. Ale oni očekáwali že oteče, aneb padna pogeďnau umře. A kdž toho dlawho čekali a widěli, že se mu nic zlého nestalo, změniwšse myšlenj swé, prawili, že gest on Bůh, a gegich uctiwost pro něho tjm wjce wzrůstala, kdž uzřeli, že nemocného otce knjzete toho ostrowa, a mnoho giných uzdrawil. — Zde zdrželi se za tři měsice od lidu welice wáženi gsauce. Pro třech měsicich ale plawili se na lodi Alexandriinské, kteráž tu přezimowala, do Syrakus, Regium a do Mar-

teoflos, kde se po sedm dní zdrželi obecně s bratry. Z Puteoly ubírali se po zemi k Římu. Bratři uslyševše, že Pavel přichází, vyšli mu vstříc; kteráž řdně spatřil, poděkovav Bohu nabyl důvěrnosti. Z pomolilo se mu, aby sám bydlel s žoldněrem, kteráž ho ošťihal, aby Židé neubližovali mu. Mohli tedy každému, kdo přišel, sv. Evangelium kázat, a mnozí zvláště z pohanů obrátili se. Gelikoz nikdy k saudu ho nepoháněl, dali mu po dvou letech svobodu. V čas jeho zageť poslali mu Filipensští po svém biskupovi Epafroditovi pomoc peněžitou; začez on jim odepsal, napomínaje gich, aby se na pozoru měli před učiteli, kterj zákon Moggjssůw zachovávatí přikazuj. Obdržew svobodu odesel opět na východ, procházel, s mnohými obtížnostmi a protivensťwjm zápase, cirkwe w Asii a w Řecku založené. Roku 64. neb 65. šefel se se sw. Petrem w Korinthu a s ním wydal se ted opět do Říma, kde nedlaugo na to oba swüg žiwot za wznánj wjru obětowali. Pán Bůh zehnal hogně práci těchto swatých apóstolů w Římě, a kázanj zvláště sw. Pawla obrátila mnoho wysoce wznessených mužů na wjru; ano i u dwora samého cjsaře byli lidé, kterj spasitelnau wjru byli přigali. Z sauložnice cjsařowa obrátila se, a opustiwše dwůr w tuhé lágjcnosti hřichy své oplakávala. Ukrutný cjsař proto se rozžlobiw, kázal Pawla do wězenj uwrci, a konečně co měšťana Římského stiti. To stalo se w ten den a rok, co sw. Pet

apostol ukřižován byl, ale na rozličných místech. Sv. Petr byl ukřižován na dráze k Ostium wedaucj, sv. Pavel ale byl štat u pramenů Salvianských. Geho swaté pozůstatky choragj se až podneš w Římě. Od něho máme čtrnácte Epistol čili listů na rozličné cirkve z nichž se čtenář dokonalošti a maudrošti naučiti i potěšiti a posíliti může.

Kdybychom o sv. Pavlu ničehož wjce newěděli, než co stručný tento a nedokonalý popis geho života nám podává, musili bychom k němu welikau uctiwost a wážnost mjeti. Po-
hlédnemeli ale také na geho dussi a na srdce, na dokonalost geho w křesťanských ctnostech, tak gať o tom wšsem w epistolách geho dočisti lze gest, tuť nasse uctiwost i wážnost k němu o mnoho o welmi mnoho zvěčšiti se mussj. Tak k. p. pisse w swém obcowánj a trpěliwosti. »Žiw gsem giž ne gá: ale žiw gest we mně Kristuš.« (Gallat 2, 20.) »Nasse obcowánj gest w nebesích.« (Filipp 3, 20.) »Umjm i snjžen býti, umjm i hognost mjeti: (wssudy a we wšsach wěcedch poswěcen gsem) i nasycen býti i lačněti, i hognost mjeti i nauzi trpěti.« (Zbid 4, 12.) »Gá tresci tělo swé a w službu prodrobugi, abych snad giným káže, sám nebyl zawržen.« (I. Kor. 9, 27.) »Začnjme, i žjžnjme, i nazj gsmé, i poličkowáni bhwáme, i mjsta gistého nemáme, a pracugeme dělagjce rukama swýma.« (Zbid. 4, 11. 12.) »Od židů pětkrát čtyřidceti ran bez gedné trpěl gsem. Třikráte

metlami mršťán gsem, gednau gsem byl kameno-
 wan, třikrát gsem na moři tonul, za celý den i
 za celau noc w hlubokosti mořské byl gsem. Na
 cestách často, byl gsem w nebezpečenstwjch na
 řekách, w nebezpečenstwjch od lotrů, w nebezpe-
 čenstwjch od swého pokolenj, w nebezpečenstwjch
 od pohanů, w nebezpečenstwjch w městech, w
 nebezpečenstwjch na paussti, w nebezpečenstwjch
 na moři, w nebezpečenstwjch mezi falešnými
 bratřimi. W práci a w bjdě, w bděnjch mnohých,
 w hladu a w žizni, w postech mnohých, w zimě
 a w nahotě; krom toho, co zewnitř pocházej,
 totiž to ustawičné na mne nabjhanj a péče o
 wšedny cirkwe.« (II. Kor. 11, 24—28.) Při-
 tom tať wraucná, gať horaucj byla geho láska
 k Bohu a k blížnjmu! »Z kdož náš odlaučj
 od lásky Kristowy? pjsse. Zdali sauzenj? aneb
 úzkost? nebo hlad? zdali nahota čili nebezpe-
 čenstwj? zdali protiwenstwj? čili meč? Gist
 gsem zagisté že ani smrt, ani život, ani angele,
 ani knjžatstwo, ani mocnosti, ani přjtomné věci
 ani budaucj, ani síla, ani wysokost, ani hlubo-
 kost, ani giné stwořenj nebude moci náš odlau-
 čiti od lásky Božj, kteráž gest w Kristu Ježíšji
 Pánu nassem.« (Řjm. 8, 35. 38. 39.) »Mně
 žiwu býti Kristus gest a umřjti žiřt.« (Filip. 1, 22.)
 »Kdo umdléwá, abych gá s njm neumdlel? kdo
 se horšj, abych gá se nepálil?« (II. Kor. 11, 29.)
 »Wšedhněm wšedčo gsem učiněn, abych wšedny k
 spašenj přiwedl.« (I. Kor. 9, 22.) Poslyšme
 konečně slowa hluboké geho pokorn: »Gá gsem

nejmenšij z apostolů, kterých negsem hoden slauti apostol, protože gsem se protivil cirkwi Božj. « (I. Kor. 15, 9.) Wěrnát řeč a wšselikého obljbenj hodná, že Kristus Jezjš přišel na tento swět, aby hřjssné spasena učinil, z nichžto gá prwnj gsem. Ale proto milosrdenstwj gsem došel: aby na mně došagal Kristus Jezjš wšseliké trpěliwosti k naučenj těch, kterjž budaucně uwěrj w něho k žiwotu wěčnému. « (I. Tim. 1, 15. 16.) » Abn welikost zgewenj mne nepozdwišla, dán gest mi osten těla mého, angel satanů, kterjžby mne poličkował. Protož třikráte gsem Pána prosil, aby odstaupil ode mne, ale řekl mi: Dosti máš na mé milosti: nebo moc se w nemoci dokonává. Protož rád se chlubiti budu nemocí swými, aby we mně přebýwala moc Kristowa. Protož ljbimě se sám sobě w nemocech swých, w pohaněnjch, w potřebách, w protivenstwjch a w aužkostech pro Krista: nebo řdyž gsem nemocen, tehďaž silen gsem. « (II. Kor. 12, 7—10.) Z ostatnjch ctnostj, kterjmž se tento apostol Páně stkwěl, gsau zagisté wšseho podiwenj i následowánj hodné a gmenowitě geho žiwáwjra, geho pewná naděge, geho neoblomná pewnost, geho horaucj horliwost, geho aučiniwé milosrdenstwj a t. d. zasluhugi nassj nejwětšj wážnosti, gaťož i zaslužno gest, abychom geg w těch wěcech následowali.

R o z g j m á n j.

Epistoly swatého Pawla gsau plny překrásného učenj, kteréhož řdybychom se my, co

křesťany se gmenugeme, pilně drželi, zagifté bychom geg, w mnohé ctnosti dostjgli, aspoň podobni bychom se gemu stali.

Z přikazuge nám:

Můželi to býti, což na wás gest, že wšsemi lidmi pokoj mēgte. (Řim. 12, 18.)

Láskau bratrskau wespoleť sebe milugte. — W potřebách s swatými se šdēlugte, přiwětivosti k hostem následugte. — Radugte se s radugjcimi, plačte s platjcimi. (Řim. 12, 10. 13. 15.)

Wdlého u wjře přigjmentě ne w hádkách w myšslenj. — Nesudmež gedni druhých, ale toto raděgi u sebe uložte, abychom nešťadli úrazu, nebo pohoršsenj bratru. (Řim. 14, 1. 13.)

Bůh dárce trpěliwosti a potěšsenj denž wám gednostegně smenšsleti wespoleť dle nautenj Jezjše Krista, abyste gednomyslně a gako gedněmi usty ctili Boha a Otce Pána našeho Jezjše Krista. Pročež přigjmentě se wespoleť gakož i Kristus přigal wás. (Řim. 15, 5—7.)

Bratři, bylliby zachwácen člověk w něgalkém hřjchu, wy, kterj duchownj t. g. dořonalegšj gste, učte takowého w duchu tichosti pohlédage každh sám k sobě, aby snad i ty nebyl pokaušsln. Geden druhého břemena neste a tak naplnjte zákon Kristůw. (Gallat. 6, 1. 2.)

Prosím wás gá wěžen w Pánu, abyste chodili w powolánj, w kterémž powolánj ste se wšsji pokorau a tichošj, s trpěliwostj, snášsegjce se wespoleť w lásce, uslugjce zachowáwati gednotu ducha w swazku pokoge. (Efes. 4, 1—3.)

Wšfeliká hořkost, a hněw i rozzlobený se i křik i rauhánj buď odgato od wás še wššj ginau zlostj, ale buďte raděgi k sobě wespolek dobrotiwj, milosrdnj odpaušštegjce sobě wespolek, gakož i Půh škrze Krista odpustil wám. (Efes. 4, 31. 32.)

Prošjmeť wás bratřj, třešcete nepokogné, potěššugte malomyšlných, přigjmentě nemocné, trpělivě se mēgte k wššedněm. Wizte, aby žádný žádnému zlého za zlé neodplacowal: ale wždyčny což dobrého, čiňte sobě wespolek i wššedněm. (Efes. 5, 14. 15.)

Hleďte abyšte gako w giných ctnostech tak i w dobroděgnosti hognj byli. Nebo znáte milost Pána našeho Ježíše Krista, že pro nás učiněn gest chudý, gsa bohatý, abyšte wy geho chudobau zbohatli. (II. Kor. 8, 7. 9.)

Kdo uděluje almužny, udělug š upřjmnostj, kdo se šlituge, čiň š weseľj. Milowánj buď bez pokřyštstwj. (Řjm. 12, 8. 9.)

Ženy mužům swým poddány buďte gako pánu, nebo muž gest hlawa ženy. Muži milugte manželky swé gakož i Kristus milowal cirkew. Kdo miluge manželku swau, sebet samého miluge. Manželka ať se bogj muže swého. (Efes. 5, 22, 23. 28. 33.)

Wy otcowé nepopauzegte k hněwu djetel swých, ale wychowáwegte ge w kázni a w třeštánj Páně. (Efes, 6, 4.)

Synowé poslauchente rodičů swých w Pánu, nebo to gest sprawedliwé. Eťi otce swého i matku,

swau, toť gest přikázání prwnj (na druhé tabuli) s zasľjbenjm tjmto: aby dobře bylo tobě a abyš byl dlouho žiw. (Ephes. 6, 1. 2. 3.)

Wy páni (hospodáři) měgte se k služebnjům swým lašťawě, odpausstěgice pohrůžky, wědauce že i gegich i wáš Pán gest w nebesjch, a přigjmání osob neni u něho. (Ephes. 6, 9.) Což gest sprawedliwého a sluffného služebnjům profazugte. (Kološ. 4, 1.)

Služebnjci buďte posluffni pánů tělesných s bážnj a s třesenjm w sprostnosti srdce swého gaťo Krista; ne na oko slaužjce, gaťo lidem se ljbjce, ale gaťo služebnjci Kristown činjce wůli Boží z toho srdce, s dobrau wůli slaužjce gaťo Pánu a ne lidem. (Ephes. 6, 5—7.)

Nemyslete wjce o sobě než sluffj smysľiti, ale mysľete střjdmě, takž gaťž gednomu každěmu Bůh udělil mjru wjry. (Řim. 12, 3.)

Wysoce o sobě nemysľete, ale njžľým wowlugte. Nebuďte opatrnj sami u sebe. (Řim. 12, 16. 17.)

Nebýwemyne marné chwály žádostiwj, gedni druhých popauzegjce a gedni druhým žáwidjce. (Gallat. 5, 26.)

Nic nečiňte střze swár, ani pro marnau chwálu: ale w pokoře gedni druhé za wyššj nežli sami sebe držte. (Řilipp. 2, 3.)

Wšfelikau modlitbau a prosbau modľete se každeho času w duchu, a w toni bedliwj buďte se wššj ušlawičnostj a prossenjm za wšsecky swaté křesťany. (Ehes. 6, 18.)

O nic nebuďte pečliví: ale ve vsseliké modlitbě a prosbě s díků činěním prosby vaše známý buďte Bohu. (Filip. 4, 6.)

Na modlitbě trvejte — modlete se spolu, aby Bůh otevřel dvěře řeči k mluvení o tajemství Kristovu. (Kološ. 4, 2. 3.)

Bez přestání se modlete. (I. Theš. 5, 17.)

Žádná řeč zlá niewycházeg z úst vašech, ale každá řeč buď dobrá k vzdělání wjry, aby byla milost posluchajcjm. (Efeš. 4, 29.)

Mrzkost, oplzlé mluvení neb ssprymování aniž gmenováno buď mezi námi. (Efeš. 5, 4.)

Bratři, kterékoli věci gsau pravé, kterékoli poctivé, kterékoli sprovedlivé, kterékoli swaté, kterékoli milé, kterékoli dobropowěstné, gestli která ctnost, gestli která chwála kážně, na ty věci myslíte. (Filip. 4, 8.)

Bohatí tohoto swěta ať negsau wysoko: myslí, ani daufají w negistém zboží, ale w Bohu živém, kterýž dáwa námi wssedky věci hogně ku požjwání; ať dobře činí a bohatnau w dobrých skutcích, a snadně ať udělují a zdělují se, a tak ať jobě ukládají základ dobrý k času budaucjmu aby dosáhli pravého života. (I. Tim. 6, 17—19.)

M o d l i t b a.

O Bože! který gsí srze kážaný sw. Pawla apostola dráhně množstwí pohanů swaté wjře wyučil, prosíme, račiž nám propůgčiti, abychom kteří geho památku swětíme, také moci a

šly jeho orodování účastnými se stali. Skrze
Pána našeho Ježíše Krista. Amen.

O Pane, věčný, dobrotivý Bože! kterýmž
jsi sobě skrze Ježíše, tvého milého Syna, Pána
našeho, jako skrze jediného pastýře, hlavu,
a ženicha ze všelikého lidu, v jednotě wjru
a křesťanském katolickém náboženství wvolený
lid ráčil shromáždit, aby ten svatý kněžství
byl v dotčeném Kristu, nevyšším Králi a
Knězy tvém milém Synu, jakožto v nevyšší
hlavě duchovní, a protož ten shromážděný
lid, twau křesťanskau katolickau církví býwá
gmenovaný. Prosim tebe s nevyšší pokorau,
aby ty tu swatau pravau katolickau církev
ráčil upokojiti a zachowati, před všelikým
pádem a nestěstím, a po všem světě i všecka
království, kněžství a wrdnosti, i s gegich
poddanými, podmaniti a wloreniti; aby ona
i s nimi se všemi, tebe Boha Otce, a tvého
milého Syna, v jednotě Duchu Swatého, i s
blahoslawenau rodičkau Boží Pannau Marij, se
všemi Swatými a Wvolenými twými, s stálu
wjrau a wznánjmi tvého swatého Gména, od
tohoto času až na věky mohla chwáliti. Amen.

Dnes světi se také swátek: W Lemovicu sw. Marciala
biskupa. W Alexandrii sw. Basilida, mučedníka. W Římě sw.
Lucini učednice sw. Apoštolů. Tamtéž sw. Guiliany mučednice.
W Itagli Wíwarlenském sw. Džiana kněze a wznawáče. W
Lombardsku sw. Petra, wznawáče. W Brabantu sw. Abilie,
geptičky a m. g. sw.

O b s a h

životů Svatých w měsíci červnu.

Den		Str.
1.	Život sw. Fortunata kněze	1
"	" sw. Pampfila, kněze a mučedníka	6
2.	" sw. Grašma, biskupa a mučedníka	14
"	" sw. mučedníků Eugdunských, Bathina bisk., Sancta, Matura, Attala, Blan- diny, a jiných	18
3.	" sw. Klotilby, královny	32
4.	" sw. Milevitánského	44
"	" sw. Quirina, biskupa a mučedníka	47
5.	" sw. Bonifacia, arcibiskupa Mohučského	55
6.	" sw. Norberta, arcibiskupa Dřevínského,	73
7.	" sw. Roberta, opata	88
"	" sw. Pavla, biskupa Carhradského	92
8.	" sw. Medarba, biskupa	100
9.	" sw. Prima a Felicianu, mučedníků	111
10.	" sw. Olivy, panny, mučednice	151
"	" sw. Margarity, královny Škotské	128
11.	" sw. Barnabáše	140
"	" sw. Felice a Fortunata	147

Den		Str.]
12.	Život sw. Pasliba, mučebníka	155
"	" sw. Jana z Jacundo	162
13.	" sw. Antonína Babuanského	177
14.	" sw. Basilia	190
15.	" sw. Wita, Modesta, Krejčence, muč.	207
"	" sw. Giacana Dula, mučebníka	215
16.	" sw. Benna, biskupa Misseňského	224
17.	" sw. Marciana a Mikandra, mučebníků	247
"	" sw. Adolfa a Botulfa	245
18.	" sw. Leoncia, Hypacia a Theodusa	250
19.	" sw. Gervasia a Protasia, mučebníků	251
"	" sw. Juliany z Fallonerie, panny	267
20.	" sw. Silveria, papeže	274
21.	" sw. Alonšia	283
22.	" sw. Paulina, biskupa Nolaného	302
23.	" sw. Ediltrudy, královny a panny	317
"	" sw. Marie Digeiacové	324
24.	" sw. Jana křtitele	331
25.	" sw. Iwana	344
"	" sw. Febronie	349
26.	" sw. Jana a Pawla	360
"	" sw. Balažia, mučebníka	368
27.	" sw. Labislawa	374
"	" sw. Sampsona	381
28.	" sw. Leona, papeže	388
"	" sw. Irenéa, biskupa Lugbunského	391
29.	" sw. Petra, apoštola	397
30.	" sw. Pawla, apoštola	410